

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

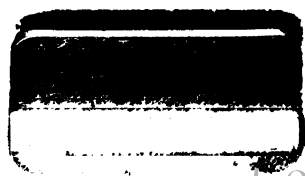
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

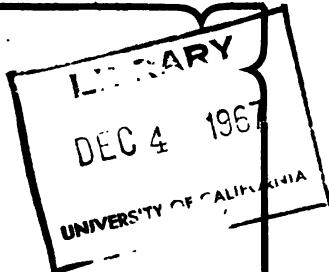

5B 11 881

KAROLINSKA OFFICERARES TJÄNSTEFÖRTECKNINGAR

UTGIFNA

AF KONGL. SAMFUNDET FÖR UTGIFVANDE AF HANDSKRIFTER
BÖRANDE SKANDINAVIENS HISTORIA

GENOM

ARTHUR STILLE

HISTORISKA HANDLINGAR XVIII: 3

STOCKHOLM

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER
1901

Pris: 2 kronor.

KAROLINSKA OFFICERARES

TJÄNSTEFÖRTECKNINGAR

UTGIFNA

AF KONGL. SAMFUNDET FÖR UTGIFVANDE AF HANDSKRIFTER
RÖRANDE SKANDINAVIENS HISTORIA

GENOM

ARTHUR STILLE

HISTORISKA HANDLINGAR XVIII: 3

STOCKHOLM
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER
1901

Originalen förekomma bland »Militära Meritförteckningar» i Riksarkivet.

Namnlista.

1. *Johan Ahlefeldt,*

öfverste, död den 17 Juli 1732.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1722, då han anhöll om pension).

2. *Theodor Christophers, adlad Ankarcrona,*

född den 15 Februari 1687, adlad 1717, schoutbynacht 1729, viceamiral 1736, landshöfding i Stockholm 1743, död den 2 November 1750.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1729).

3. *Adolf Fredrik Baalack,*

kapten på Elfsborgs regemente.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1748, då han anhöll om afsked, för så vidt som hans son Karl Fredrik i sammanhang därmed kunde befordras från furir till fänrik).

4. *Carsten Backman,*

född 1687, löjtnant på Björneborgs regemente.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1755, då han anhöll om afsked med bibehållande af boställe och löjtnants indelning).

5. *Simon Daniel Barohn,*

född 1674, adlad 1731, död den 7 Oktober 1732.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1722, då han anhöll om understöd, enär han och hans närskylda voro i ett »uselt tillstånd»).

6. *Karl Fredrik von Brandten,*

född i Livland den 8 April 1686, ryttmästare på Södra Skånska kavalleriregementet, majors afsked 1747, död 1749.

(Tjänsteförteckningen uppsatt vid anhållan om öfverstelöjtnants afsked).

7. *Karl Carpelan,*

född i Åbo den 14 Augusti 1680, kvartermästare vid drabanterna, död den 19 Juli 1730.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1728, då han anhöll om befordran).

8. *Arvid Vilhelm Colliander,*

född den 6 Oktober 1684, kapten på Tavasthus regemente, död å Kallho gård i Kymmenegårds län den 10 Maj 1765.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1743).

9. *Gottlob Curass,*

född 1682, furir vid Strömfelts dragonregemente.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1719).

10. *Erik Gustaf Fillmer,*

ordonnans vid drabantkåren.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1733, då han anhöll om befordran).

11. *Gottfried Friese,*

major vid Pommerska dragonregementet.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1740, då han anhöll att få blifva stabsmajor i Stralsund.)

12. *Bengt Frölich,*

son till generalguvernören Karl Gustaf Frölich, född 1684, kapten med öfverstelöjtnants titel vid Västgöta-Dals regemente, afsked 1736 och lämnade, såsom det uppgifves, riket för sin irrlärlighets skull; gifte sig under fångenskapen med Elisabeth Berner, dotter till den ryske (från Tyskland bördige) kommandanten i Kasan.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1727, då han anhöll om öfverstes karakter och expektanslön).

13. *Reinhold Fierschat, adlad Fägerhjerta,*

son af franska föräldrar, född den 10 November 1677, kapten vid Elfsborgs regemente, adlad 1717, afsked från krigstjänsten 1719, död den 14 Maj 1761.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1717, då han anhöll att blifva adlad).

14. *Henrik Guttofski,*

född i Polen 1691 (*icke* 1684, såsom Schlegel och Klingspors Ättartaflor öfver den ointroducerade adeln uppgifva), kapten vid Österbottens regemente, afsked 1760, död den 5 November 1784 såsom den sannolikt siste af Karl XII:s officerare.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1745, då han anhöll om befordran till kapten).

15. *Frans Hager,*

ryttmästare vid Smålands kavalleriregemente, anhöll 1723 för-gäfvdes att blifva adlad med sin vid Poltava stupade morbro-ders, kapten Mannersvärds namn.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1734, då han anhöll att få ryttmästares in-delning).

16. *Bengt Hård,*

född den 13 September 1683, öfverstelöjtnant på Elfsborgs re-gemente med öfverstes karakter, död den 22 September 1739.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1722).

17. *Gustaf Adolf Hård,*

född den 3 Juni 1678, öfverstelöjtnant vid Västgöta-Dals rege-mente, död den 19 Februari 1773.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1740, då han anhöll att få blifva kommen-dant på Dalarö).

18. *Nils Jespersen,*

löjtnant på Karelska kavalleriregementet, afsked 1722.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1732, då han, som »med de sina var i yt-tersta armod», anhöll om något hemman i Janikkala eller Rautalampi socknar till sitt uppehälle).

19. *Karl Magnus Krusell,*

född 1690, regementskvartermästare på Smålands kavalleri-regemente.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1742, då han anhöll att få blifva regements-kvartermästare).

20. *Karl Berg, adlad Leijonadler,*

född den 26 December 1685, adlad 1719, ryttmästare vid Upplands tremänningskavalleri och vid Smålands kavalleriregemente, död den 14 Januari 1741.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1737, då han anhöll att få skvadron).

21. *Efraim Lilliegren,*

född 1668, öfverstelöjtnant på Östgöta infanteriregemente.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1719, då han anhöll om att få öfverstes afsked med pension samt att utbekomma resterande lön).

22. *Peter Limmerhult,*

löjtnant på Bohusläns dragonregemente; afsked, död den 5 December 1747.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1736, då han anhöll om dubbel pension).

23. *Bengt Lindgren,*

född 1678, löjtnant på Södra Skånska kavalleriregementet, ryttmästares afsked 1723; död före Febr. 1738, då hans änka Sofia Strokirk omtalas.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1723, då han anhöll om afsked).

24. *Peter Lindroth,*

korpral vid lifregementet till häst, död den 21 April 1771.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1729, då han anhöll att ej blifva afskedad utan få stå kvar såsom korporal).

25. *Lorenz Tuwidii Lindwahld,*

regementskvartermästare, född 1681.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1719).

26. *Erik Lundman,*

kom i tjänst den 20 September 1699, löjtnant vid Helsingeregemente, kaptens afsked den 16 Oktober 1712, lefde ännu 1737 och bodde i Rödön.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1730, då han anhöll om underhåll af krigsmansstaten efter kaptens grad, enär det årliga underhåll af 27 daler samt, som han sedan 1716 åtnjutit, ej vill räcka, då han har hustru och många små barn).

27. *Stanislaus Maiewski,*

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1721, då han anhöll att af statskontoret utfå hvad han för sin tjänst hade att fordra af kronan, så att han, »som nu är i ett mycket fattigt och olyckligt tillstånd, må kunna betala sina skulder och som en ärlig och redelig karl åter begifva sig härifrån»).

27. *Mauritz Wilhelm Nisbeth,*

född 1681, öfverstlöjtnant, död den 1 September 1767.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1741, då han anhöll om att få afsked såsom major vid lifregementet till häst och att få dubbel ryttmästarepension, under framhållande af att han alltsedan 1704 icke haft mer än löjtnants lön).

29. *Karl Roland,*

född 1684, adlad 1720, major 1721, död 1761.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1719, då han anhöll att blifva adlad).

30. *Erik Sahlman,*

fänrik på Åbo läns infanteriregemente.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1715).

31. *Per Silfversparre,*

öfverste vid Jönköpings regemente.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1740, då han anhöll att få blifva landshöfding i Malmö).

32. *Henrik Spåre,*

född den 31 Maj 1664, öfverstlöjtnants titel 1730, afsked 1741, död 1747 i Wesilaks socken i Finland.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1780, då han anhöll om öfverstlöjtnants karakter).

33. *Bengt Stigman,*

född 1680, tjänstgörande i den finska armén, där han särskildt stod i gunst hos general Nieroth, ryttmästare vid Åbo och Björneborgs kavalleriregemente, afsked 1721, stadsmajor i Helsingfors s. å., död före Mars 1735, då hans änka Hedvig Maria Jordan anhöll om understöd.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1721).

34. *Karl Fredrik Toll,*

född 1681, kapten med majors karakter vid Östgöta infanteriregemente, afsked 1725, död den 14 Mars 1741.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1788, då han anhöll att få pension, hvilket han dittills ej haft.)

35. *Anders Tungelfelt,*

född den 17 Mars 1681, öfverste för Bohusläns dragonregemente 1740, landshöfding i Jönköping 1747, kommandör af Svärdsorden, död den 15 Mars 1751.

36. *Karl Reinhold Uggle,*

kapten, afsked 1719.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1729, då han anhöll att få hemmans- och kvarnrentorna af Malöga i Värmland såsom pension, enär han med hustru och många barn vore i stor armod och fattigdom).

37. *Jacob Friedrich v. Usdohm,*

född i Pommern 1685, öfverstlöjtnant vid Drottningens lifregemente, afsked den 7 April 1747, riddare af Svärdsorden

den 4 Decembris 1751, död 1757 på Venzwitz i Poseritz socken på Rügen.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1743, då han anhöll om öfverstelöjtnants indelning).

38. *Peter Wahlberg,*

fänriks afsked 1721, hade sedan 1763 understöd af Stockholms krigsmanshuskassa, död den 1 Juli 1771.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1731, då han anhöll om understöd, eftersom han »ej vet den ringaste utväg till sin och de sinas föda»).

39. *Peter Paul Wulff,*

född 1629 [sic], fänrik vid Jönköpings regemente, afsked 1722 med ett årligt understöd af 150 daler samt i hemmansränta.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1722 vid afskedstagandet).

40. *Hieronymus Magnus von Zeigern,*

född i Skåne den 30 September 1679, öfverstelöjtnant med kaptens indelning på Tavasthus regemente, död den 18 Maj 1741. Hans änka Katarina Elisabet Moretz anhöll den 29 Juni s. å. om understöd: enligt landshöfdingens attest var hennes och hennes barns »tillstånd så öfvermåttan torftigt, att det af medlidande människor kräfdes stundlig hjälp».

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1735, då han anhöll om bättre indelning).

41. *David Örnster,*

fältväbel, drabant, fick 1722 kornetts rang.

(Tjänsteförteckningen uppsatt 1738, då han anhöll om understöd).

1. Ahlefeldt.

Förteckningh på mine giorde krigztienster.

Anno 1678 bleff iag antagen till förare wid öfverstl. Mentzers batalion. 1679, då freden slötz, bleff bemelte batalion reducerader, då iag straxt begaff migh under Hans Maij:stz liffgvardie, 1680 bleff iag feltvebl. under Öfuerste Modeus regemente, 1683 bleff iagh fändrik widh samma regemente, men som iagh wille migh vidare till Hans Kongl. Maij:stz tjenst och fäderneslandet capabel giöra, söckte iag affsked och begaff migh till Håland under då warande printz von Orahniens gardie, der iagh tiente till 1686, då iagh begaff migh åter hem till Swerge och bleff 1688 underjagemästare på Dahl, huilken tjenst iag förwaltade till 1695, då iagh med Hans Kongl. Maij:stz fulmakt åter bleff fändrik widh Närke och Wermlandz regemente. 1699 bleff iag lieutenant wid samma regemente, 1701 af d. 8 Febr. bleff iagh med Hans Kongl. Maij:stz fulmakt aff Lais i Estlandh till capitain wid samma regemente förordnat, bewistade samma år desanten wid Rijga och Dünnaströmen, och sedan waret med widh Clitskou eller Pinso, och Torenska¹ belägringen. 1704 fången widh Warshau, men ransonerade 1705, och i Litauen widh Meskowitz d. 31 augusti 1708 bleff iagh illa bleserat, och waret medh hella det pålska kriget och widh partier och andra förefallande tillfällen, warit medh alt in till det poultaviska slaget, derest iagh icke allenaste bleff fången, aldeles utkläd på bara lifuet under sielfua elden, utan så medfaren, at iagh tillika medh 250 man bleff lösgifuen och till Suerge förde, men allenaste 75 man komme med lifuet till Wijborg; de andra creperade alle under wägen; kom iagh altzå 1709 i Des:ber till Stockholm, då iagh

¹ Thorn.

straxt bleff major widh sama regemente och sedan med Hans Maj:st utur Turkiet nådigste fulmakt på öfuerstelieutenants bestälningen här widh almogen försedt, och 1717 d. 18 Januari bleff iagh med Hans Kongl. Maj:stz fulmackt till öfuerste här widh almogen allernådigste förordnad och sålunda tient Hans Maj:st och fädderneslandet i 44 år och utfåt icke allenaste åtskellige bleseurer, utan annan snår bräkelighet, huaröfuer Gudh och öfuerheten sigh nådeligen förbarmme.

2. Ankarcrona.

Underdånigst promemoria.

Uti min ungdom år 1693 kom iag till Holland och blef där af mina anförwandter hållen till studier, som ock at lära comercien samt navigation, och år 1706, då iag war uti tjänst hoos Westindiska Compagniet, blef iag på resan med skeppet Duynenburg af 36 canoner effter några tijnmars fäcktande moth fyra franska fregatter til fånge tagen; på den ena af förberörde franska fregatter gjorde iag sedermera tjänst som cadett och bijwistade hela den kreutztochten¹, under hwilken course åtskillige ansehnliga priser giordes af bewäpnade fahrtyg.

Dereffter och år 1708 begaf iag mig uti engelsk tjenst, derwid iag war til 1711, under hwilken tijd iag fick tilfälle at bijwista åtskillige actioner och rencontres och ibland dem eröfringen af ett franskt skiepp om 40 canoner, Winchelsea benämd, hwilket tilförne ifrån de engelska blifwit tagit; som ock wid bemäcktigandet af ett annat om 50 canoner La Gloire kallad, dessutom ock emedan iag war uti Norr- och Söder-America, blefwe åtskilliga mindre fregatter och bewäpnade fahrtyg eröfrade.

På hemresan därifrån til Engeland med et skiepp af 24 canoner råkade det i action med ett franskt af några 30 canoner; wille capitainen af skeppet öfwergifwa det samma, då iag mig comandot antog och hade den lyckan ej allenast at defendera skeppet i den action, uthan också under Engelska kusten at afslå en annan fransk fregatt om 26 canoner och således förde skieppet lyckligen till Portsmouth med den ringa besättning, som öfwer war, hwarom Hans Excellence H. Rikz-

¹ kryssningen.

rådet Grefwe Gyllenborg, som den tiden war i England, förmodeligen gunstigast lär kunna sig påminna.

I början af åhr 1711 förfogade iag mig hem til Sverige för min faders dödlige fränfälle skuld, ock hade då straxt den förmohn at blifwa capitain wid flottan i Carlscrona, som ock sedermera af Högstsahl. Kongl. Majestet förordnad til amiralitetz-capitain, sedan till comandeur, med hwilka caracteer iag tijd efter annan haft den nåden at comandera åtskillige Eders Kongl. Maj:ts smärre ock större skiepp, såssom fregatten Postillon, Goija, Carlscrona wappn, Stralsund, Theis, Riga, Wesmanland ock Öhland, in till thes iag åhr 1720 af Eders Kongl. Majestet emot min förmodan ock af Eders Kongl. Maj:tz egit nådige bewåg blef benådad med fulmacht at wara Eders Konglige Majestet generaladjutant, ock 1722 uti behörig ordning på amiralitetz personelrulla med lön uppfört.

Under mine tjänste åhr här i Sverige kan iag flattera mig deraf, at iag uthom ordinaire comanderingar ock expeditioner blef uthsedd ock förordnad at öfwerföra Hans Maj:t Kong Stanislaus af Pohlen, fast det skiedde med nog min bekostning. Wid samma tilfälle, som iag märkte i hwad fahra de swenska transportskiepp under land Rügen för de danske wore stadde, warnade iag dem derföre, hwarigenom också större dehlen af dem blefwe salverade, som af höga wederbörande blef wähl ock gunstigt för mig uthtydt.

Jag hade jemwäll den lyckan åhr 1714 at uti siöön decouvra ock uptäckia de lurendräijerier, som passerade med wisse skieppz förpassande till ock ifrån fiendtligen inkräcktade hambnar här i Östersiön. Hwaröfwer Hennes Majestet Drottningen så wähl som Kongl. Senaten den tijden betygade sitt nådiga nöije; hwarom Deras Excellencier H:r Rikzråden Grefwe Horn ock Grefwe Cronhielm gunstigst lära kunna sig påminna.

Elliest blef iag och 1715 beordrad af Högstsahl. Hans Kongl. Maj:t ifrån Carlscrona til Strahlsund och comanderad på den där warande flotillien, med hwilken iag bijwistade canonaden wed Westra diupet, och sedan efter Hans Kongl. Maj:tz nådiga befallning fölgde Hans Kongl. Maj:t uti campagnen på landt Rügen ock comanderade de små fahrtygen, som resterade till betäckning på siöösidan af Strahlsund, ock således bijwistande hela Stralsundska belägring och bombardering. Omsider ock wid stadens öfvergång, behagade Högstsahl. Kongl.

Maj:t mig den förmohn fram för alla andra lembna och updraga at i sight af fienden ock under deras canonnerande ifrån 2:ne öfwer hwarandra anlagde batterier med en liten 6 åhrors chaloup igenom starka isen föra Hans Kongl. Maj:tz dyra persohn, 2 mijhl till Fellen, därifrån iag honom vidare uti contraire wind ock med slätte fahrtyg öfwerbrachte til Swerige, hwilket billigt för den största lycka räknas bör, som någonsin en undersåte hända kan; och ehuruwähl iag därpå undfick högstsahl. Hans Kongl. Maj:ts allernådigste tillskijelse om befordran ock mine wilkohrs förbättring så kom dock sådant eij til wärkställighet förmedelst högstsahl. Kongl. Maj:ts dödliga fränfalle.

Detta är hwad iag i största korthet angående mina meriter i underdånighet har at andraga ock tilläggia min redan ingifne underdånige supplique.

3. Baalack.

Kort ock ödmiuk berättelse på de tiensteåhr ock meriter, som underteknad sig uti Kongl. Maj:ts och Swerjes cronans dienst åhr efter annat förwärfwat nembl.:

Anno 1698 d. 22 Januarii blef iag frij vollenteur wid Herr Generalmajor Mijler von Derlij¹ regemente uti Stettin i Pommern, med hwilket regemente iag 1700 bewistat campagne uti Holsten emot dee danska ock storm för et pass ock slått, Renbek benämd.

Anno 1701 avancerat till corporal wid Pommerska Cavallerit, med hwilket regemente jag 1702 bewistat campagne uti Pohlen under Sal. Herr Grefwen ock Feltmarechalck Nils Gyllenstiernas commando, uti hwilken campagne jag i 2¹/₄ år bewistat åtskilliga raconter ock scharmytzlingar med fienden så wäll på partie som commenderingar ock des utan action wid Punitz uti Pohlen, under Hans Sal. Maj:tt Konung Carl den 12:tes höga anförande emot Saxarna;

Anno 1704 avancerat till feltwebel under då warande Herr Öfwerste Ekebladtz regemente uti Preusen, uti hwilken beställning iag bewistat åtskilliga commenderingar och raconter med fienden.

---

¹ Müller von der Lühnen.

Anno 1706 avancerat efter Hans Kongl. Maj:ttis nådiga fullmakt till adjutant wid samma regemente.

Anno 1707 avancerat till fendrich wid bemelte regemente, uti hwilcken caracteur iag bewiste ataque ock storm för staden Braunsberg uti Ermeland i Preusen emot Polackarna, ock samma år om hösten bewiste ataque för staden Marienburg hwarest iag blef plesserat i högra armen.

Anno 1708 avancerat till lieutenant wid samma regemente, uti hwilken beställning jag samma år bewiste campagne uti Pohlen under Hr Genneralmajor Crassaus comando ock kom sedermera 1709 om hösten med bemelte arme till Pomern, under hwilken march jag bewistat commendering med 1000 man under Herr Öfwerste Schultz commando emot Saxarne, som då hadde brutit ånyo freden ock wåre upstålt wid Kalisch uti Pohlen, men såsom Saxarnas corpo bestod af idell cavallerie, så tog de flykten, när wij hadde gifwit den andra salvan på dem ock lemnade efter sig på platzen 23 man döda ock några plesserade, der wij allenast miste 3 man;

Anno 1711 bewistat belägringen uti Stralsund, under hwilken belägring jag blef commenderat med 200 man under Herr Öfwerstelieutenant Grubenhielms commando till en ort wid siöckanten, som heter Dass, hwarest wij kommo med de danska uti drabbning, då iag bekom et skranskått öfwer magen;

Anno 1712 om wåren bewistat en siöcommendering med 4 fregatter under Herr Commendeur Hencks commando till at attackvera de danska promar, som lågo under Ruden, 4 mihl ifrån Stralsund, ock kom iag med mitt manskap, på en fregat, som heter Anclam, då det intet bättre lyckades för oss, än wij fick draga oss tillbakars ifrån fienden ock måste wid reteraden utstå en odrägelig canonade af den fientliga armén, som hadde gjort åtskillige batterier på landet wid stranden, ock det war helt stilt wäder, at wij måste warpa oss up ifrån Ruden till Stralsund, då den fregat, som iag war på, bekom 43 fiendtliga canonkuhlor igenom sig ock miste af vår besättning 19 man. Samma år uti December bewiste battallie wid Gadebusch under Hans Höggrefl. Exelence Fältmarschall Stenbocks anförande, hwarest jag blef blesserat uti vänstra låret;

Anno 1713 bewistat belägring uti Tönningen ock sedermera efter sluten accordt blef fången under dee danska, hwarifrån iag samma år uti December månad mig sielf ransonerat ock ankom til Stralsund, hwarifrån iag efter hög befallning fick gå öfwer till Swerje;

Anno 1714 den 10 aprill avancerat efter Hans Kongl. Maj:ts nådiga fullmactt till capitain wid Elfborgz regemente ock öfwerstelieutenantens compagne, uti hwilcken caracteur jag 1716 bewiste campagne uti Norje till Christiania, under Hans Sal:e Maj:ts Kong Carl den 12:tes höga anförande ock sedermera samma år uti Junii атаке uti Fridrichshall, hwarest iag af en flisa genom canonskätt blef på hufwudet blesserat;

Anno 1718 bewistat campagne ock belägring uti Norje och Fridrickshall under Hans Sal:e Maj:ts Kong Carl den 12:tes höga anförande;

Anno 1739 war iag 1 $\frac{1}{4}$ år commenderat på Carlstens fästning till garnison;

Anno 1740 den 13 November erhöillit Hans Kongl. Maj:ts nådiga transportfullmactt på Södrekinds compagne, under hwilken tid jag 1741, 1742 och 1743 bewistat campagne och commendering på gallejesquadern till Finland, och äfwenledes det sista året sidaction med Rusen,¹ samt sedermera commenderingen till Dalarna under Herr Öfwerste Lagercrantz commando.

4. Backman.

Underdånig och ödmjuk berättelse om mina i Kongl. May:ts och Sweriges rike gjorde krigztienster ifrån år 1704 och sedan alt stadigt i mot- och medgång oförtrutit framhårdat intill denna dag, som här efteråt med mera utståndne travalier utföres.

1704 i Junii månad blef jag antagen till munsterskrifware af Hr Öfwersten Burghausen under ordinarie Wiborgska eller Karelska ryttareregementet och Hr Major Freudenfelts compagne wed Riga.

1705 i Maj månad blef jag corpl. wed samma regemente; i Junii warit med den Lifländska armen och Karelska re-

¹ Ryssen.

gementet i action wed Gemeurethof i Curland; armén commenderades af den tappra generalen Adam Löfvenhaupt emot 40000 Ryssar, som blefwo uhr fältet slagne med des general Schermitov.

1706 warit på åtskilliga comenderingar och partier wed Hr Öfwerstelieutn. Lorentz Löschern von Hertzfelt samt då warande Majoren Freudenfelt emot Kiofskis, Sapias, Wisnovitskis, och andra polniska anhang i Littouven wed Vilna och Ianiski.

1707 i augusti avangeradt till qwartermästare wed samma Karelske regemente och Major Freudenfelts compagnie.

1708 den 29 September bewistat feltslaget wed Lesna, som påstod hela dagen till mörckret; där blef jag illa skuten i bröstet med en mousqvetskula, sedan földe iag blesseradt med öfriga regementet och den öfriga armen till Generalmajor Lagercronas starcka parti, som då stod i Uckrain wed staden Staradubb med några tusende man.

Samma år i December med Karelska cavallerieregementet biwistat belägringen och stormningen wed staden Wiprick, som efter 2:ne stormningar öfvergick, där Hans Kongl. Maj:tt sielf war närwarande och commenderade cavalleriet i största stormningen at ge fyhr på fienden, som stod på wallarne.

1709 i Febr. månadt på parti med hela regementet under General Hamiltons comando samt Öfwerste Dykers och Hielmens dragoneregemente emot många tusende Ryssar, som blefwo öfwerwunne och drefne på flychten, måst efterlemna en myckenhet af hästar och annat byte till swenska artillerie och armens behof; i Junii månad wed Pultawiska action skuten igenom högra axlan, då min Öfwerste Lorentz Löschern von Hertzfelt samt Öfwerstelieutn. Freudenfelt befalte mig för mitt undfångne bleseur hålla mig med de andre bleserade wed pagagie och följa dem med därwed comenderade officerare till Niperströmmen; där gjorde fiende ett starckt anfall på de öfwerblefna af armen; tog General Lagercrona mig och några andre öfwer- och underofficerare at hielpa honom öfwer Niperströmmen med båtar, hwar uti hwar Hans Kongl. Maj:ts redbaraste saker, då Hans Maj:t litet förut med då warande Capitainlieutn. Hård af drabanterna öfvergått, hwilken svite jag sedan åtfölde öfwer

- öde fältet till Buggströmmen, där igen öfverkommit med Kongl. sviten och fölt öfver dett andra öde fältet emellan Buggströmmen förbi staden Otsekou wed Swarta hafwet och sedan vidare i Turkiet och Bender stad.
- 1710 uprättade Hans Kongl. Maj:tt ett regemente och kallade dett Benderska dragoner, hwarunder jag blef förordnad till feltweibel wed Captain Stralensbergs compagnie under Herr Öwersten Anders Koskuls comando.
- 1711 den 18 Januarii wed Bender i Turckiet undfåt Kongl. Maj:ts fulmacht till cornett under samma Benderska dragoner.
- 1712 exerceades hela regementet för Hans Maj:tt wed Bender hwar dag hela året igenom.
- 1713 i Iannuarii wed Bender blef Hans Maj:tt med des hela medfölje af Turckar och Tartarer belägrade i 3 veckor och omsider i Februari månadt igenom 2:ne dagars starcka canonerande och stormande och bommars kastande samt Ianitzarernes stormande anfall tillfånga tagne, och omsider Hans Maj:ts sielf, sedan han af ett starckt motwårn af Turckar i egit hus war afmattat, fördes till festningen Bender fången; efter några dagars roo fördes Hans Maj:tt af Turckarne till Dimertas och sedan till Demotika; emedlertid lågo wi andre fångne i Bender, till dess affairerne af Hans Maj:tt hos turckiska kejsaren remonstrerades; blefwo alla lösgifne ifrån fångenskapet.
- 1714 den 8 September wed Demotika ehrhölt jag Hans Kongl. Maj:ts lieut:fulmacht wed Benderska dragonerregementet; sedan samma höst i october månadt följt med regementet och sviten ifrån Bender till Petest i Muldaviën och sedan igenom Sibenbürgen, Ungern, Österiket, Bejern, Hesens Cassel, Hanover och Mäckelburg till Pommern och Stralsund.
- 1715 den 17 November bewistat ataqven emot de Preusiska och Danska wed Strisson på Landt Rygen, då Benderska regementet af General Basevitz och Daldorph strax fick ordres at ataqvera, och i första och hårdaste träffen blef jag af en mousqvetskula skuten igenom munnen och tungan och efter min Öfwerstes Anders Koskuls befalning af 2:ne dragoner förder som döder ifrån platzen; dagen därefter wed Altefår let Herr Öfwersten Gustav von Rosen, som war af Hans Maj:tt commenderadt ifrån Stralsund till

Landt Rygen at öfverskaffa så många han kunde af de öfwerblefna, let han och föra mig till Stralsund med en båt, sedan jag bortmist alt det jag ägde. Efter en tid blef jag något bättre och sedan i Stralsund uthärdat den swåra belägring och bombardering af preussiska och danska arméer till den 22 December, då accorden skedde.

1716 i Maj månadt blifwit tagen till fången med de 1000 man nationala, som med fult öfwer- och undergefvär marcherat till Preusen at förwänta farkåstar ifrån Sverige, som accorden innehölt, men emedan de intet kom till den föresatte tiden, blefwo alla till fånga tagne och förde till Kystrins slätt i Preusen.

1717 i November fördristade jag mig igenom rymmande sökia min frihet ifrån dett preussiska fångenskapet och gick ifrån Preusen igenom Prandenburg och Mäckelburg till Hamburg, därest General Dyker gaf mig marche-routa öfwer Harborg förbi Bremen och Nöjhausen, till Ost- och Wäst-Frisland, Schanternöj,¹ Livarden, Gröninge samt Harlinge och därifrån öfwer till Amsterdam, dit jag med stort besvär, lifsfara och fattigdom änteligen framkom i December månadt; däröfwer sökte jag åter min nådiga Konung, som war i Skåne, och kom med en hållandsk flåit till Göteborg 1718 i Februarii.

1718 den 26 Iunii i Strömstad undfådt Kongl. Majj:ts lieutenantsfulmacht och transport till Södra skånska cavallerieregemente och Öfwerstelieut:n Baron Axel Erich Gyllenstiernas compagnie. Samma åhr biwistat den nårska campagnen wed Fredrichshal till Hans Kongl. Majj:ts beklagliga dödsfall, hwarefter regimentet marcherade till Skåne.

1722 i november wed placeringen i Stockholm blifwit med Kongl. transportfulmacht benådat med fendrichs indehlning wed Kongl. Biörneborgs regemente och Curo compagnie.

1740 den 22 October med Kongl. fulmacht transporteradt till lieutenants indelning wed Curo compagnie.

1741 och 1742 bevistat Fredrikshamska campagnen med de därwed skedde occasioner.

1743, 1744 warit med regimentet till Göteborg. Återkommit med regimentet till Finland i Augusti månad samt på fram och återmarchen ifrån Göteborg hem i landet commenderat compagniet.

¹ Nieuwe Schans på gränsen mellan Ostfrisland och Nederländerna.

1747, 1748, 1749 och 1751 warit med regementet på fortificationsarbete comenderadt i Helsingfors och Lovisa.

Ytterligare anhåller jag allerunderdånigast at få behålla denne min lieutenantzindelnings med full lön i min öfriga lifstid, ty jag ingen fastighet äger, ej heller wet mig någon utväg till min trötta och sönderskutna kräps hemwist, allenast till Gud, min Höga och Nådiga Öfwerhet, som intet lærer lemna en gammal och förtiente redelig krigsman i sin öfriga lifstid med suckar klaga öfwer brist och nödlidande.

5. Barohn.

Kort förteckning uppå mine i 31 åhrs tid allerunderdånigste gjorde krigztienster samt utståndne olyckor. Nembl:n: A:o 1691 blef iag til rustmästare antagen under Hr Öfwersten och Commendanten Wälborne Remmert von Funckens wärfwade infanterieregemente i Narven och under bem:te Hr Öfwerste, såsom ock i Högwälborne Hr General Majoren och Öfwersten Henning Rudolph Horns tid, som regementet sedermera commenderade, tient för underofficerare i 9 åhr; under warande tid är iag i åthskillige angelägne förrättningar til Hans Kongl. M:ts tjenst brukad blefwen och såwål til Stockholm som esomofftast til Novgorod för det ryska språket skull förskickad.

A:o 1700 avancerade jag till fendrick under samma regemente och blef effter en och annan förrättning afsänd med Hans Kongl. Maj:ts bref til Novgorod. På samma wäg mötte mig Knes Trubetskoi med tiugunijetusende man, som då war i anmarche til Narven, hwilken bakbunden och fängzlig skickade mig til Novgorod, hwarest Hans Czariiske Maj:tt wille utforska af mig tillståndet och beskaffenheten af Narven, men som iag derom hwarken kunde eller wille migh yttra, blef iag slagen och kindpustader, sedan uphängd i en knutgalga effter det ryska sättet att martera folck, då iagh plågades af ett grufsamt pijnande och brännande på ryggen, hwilket warade i 4 timmars tid. Wid samma tilfälle wistes mig jämwäl en annan galga, i hwilken iag hotades, at iag iämwäl, så framt iag längre dölge sanningen, hängia skulle, men undslapp detta lik-

wäl medelst en rysk capitains gjorde förböön, hwilken hade medynkan med mitt älande.

Sedermera fördes iag slutet till lägret under Narven och blef wed undsättningen förlossad.

Af denna hårda medfarten tog min kropp, som ännu deraf bär märke, en obotelig skada, så at iag en lång tid derefter har ynkeligen måst hålla wid sängen och för samma siukdom skull intet fick följa Högstsahl: Hans Kongl. Maj:tt, som wille hafwa mig med sig med försäkran om all Kongl. nåd och befordran, hwarföre iag ock nödgades blifwa qwar i Narwa, mig arme man ej til ringa afsaknad samt hinder i de då mig allernådigst lofwade förmåners åthniutande.

A:o 1701 befordrades iag til lieutenant under samma regemente efter Hans Kongl. Maj:tts allernådigste fullmacht, dat. Lais den 12 Martii.

A:o 1704 blef iag åter wed Narwens öfvergång fången tillijka med den öfriga guarnisonen samt uppå min i nåder anförtrodde postering af fienden utplundrad och til bara kroppen afklädder, så att iag nu andra resan måste lefwa i ett fångenskap, som i 18 åhrs tid warat, hwarwid iag ock förlorat såwäl mitt gods i Ingermanlandh som ock stenhus och andra tomter i Narwa stad med alt mitt huusgeråd, och lösa ägendom. Jag är nu omsider genom Guds nåd utur fångenskapet med de öfriga entledigad uppå mitt 48:de ålders år.

6. v. Brandten.

Förteckning på mine underdånige meriter.

1700 hade iag den nåden, at hos nu högstsahl. Hans Kongl. Maj:t Konung Carl den XII:te, så ung iag då war, följa med i fält och biwistade actionen wid Narwa.

1701 war iag med wid Düna-strömen då wi sloges med Sachsarne. Afwen ock

1702 wid Klitzkau emot Sachsarne och Pohlska cronarmeen.

1703 för staden Pultoffskijs öfvergång sloges wi med Sachsarne. Samma år under Thorns belägring förordnade Högstsahl. Kongl. Maj:t mig till des ordonnanceryttare, och måste iag med fem mine camerader ständigt wara hos nu mera

- fram:ne H:r Generalmajor Lagercrona, hwaräst wi stundeligen blefwo brukade.
- 1704 war iag med i stormningen för Reusch Lemberg och sedan i bataillen wid Punits emot Sachsarne.
- 1705 biwistade iag, så wid Warschau som Grodnau, åtskillige träffningar med Sachsar och Ryssar.
- 1706 enär arméen gick wid Saludeck i winterquarтер, blef iag med wigtige depecher skickad till Wolknitz och då warande H:r Öfwersten Dückers detachement, hwaräst straxt derefter fältslaget med General Rönne försiggick. Wid återkomsten till armeen wardt iag skickad till Öfwerst-lieutenanten Trautwettters partie wid Lackowitz med depecher. Samma åhr fölgde iag med arméen till Wollinien, men blef under marchen skickad till Konung Stanislaus och Öfwerste Ranck wäl 30 mihl med bref och straxt derpå tilbakars commenderad. Under marchen från Pohlen till Sachsen blef iag rustmästare wid Dükers dragoneregimente, hwarpå iag under Öfwerste Görtz wid Keijzers-bruck och Düringerwald blef commenderad, hwaräst wi med Sachsar och Ryssar hade at fäcka.
- 1707 war iag med arméen från Sachsen till Pohlen genom Massurenwald, der wi hade ständigt at giöra med snapphanar.
- 1708 blef iag sergeant wid Dückers regimente och biwistade actionen wid Holofzin och fölgde arméen så vidare till Moihlof öfwer Niperströmen till Ryssland och sedan emot Severien uti det olyckeliga Ukraine, der wi dag och natt woro i handamänge och scharmützel, som omöjeligen kan upräknas.
- 1709 fölgde iag med Högstsahl. Hans Maij:t, som i Januarii månad med sex och ett halft regimente bröt upp ifrån Sienkova wid nattetid och träffade med Ryssarne wid Opuschna, hwaräst iag genom Guds hielp hade den lyckan at på wahlplatsen eröfra två estandarer och ett par puker af fienden, då iag hade den nåden at af Högstsahl. Hans Maij:t, som mig mötte, höra de orden: I är nu dubbel cornett, hwarföre iag underdånigst tackade. Hwarefter iag fölgde wid Opuschna med Capitaine Taube på partie af 100 man starkt, och sloges wi emot Ryssarne i 7 timars tid uti Fursten Mazeppas hus, tills fienden, som utom Cosaquer war 6000 man, satte huset i brand, och Capitaine Taube

wardt skuten, då iag med de öfrige blef blesserad och fången bortförd till Muschou.

1717 hade iag genom Guds bistånd den lyckan at echapera utur fångenskapen och kom i Decembr: månad till Lund i Skåne.

1718 erhöi iag fullmakt på lieutenantsbeställning under Smålands cavallerieregemente, och samma år blef iag ryttmästare wid Wästgötha Tremänningsregimente till häst.

1719 indrogz sistnämnde regimente, då iag fick afsked.

1723 blef iag som expectantryttmästare uppförd till 100 d:r sm:ts åhrl. underhåld, hwarmed iag till datum wid Södra Skånska regimentet har stådt.

I öfrigit har iag alt mitt fädernes- och mödernesarf i Liff-land måst lämna uti fiendens händer. Och skiönt Hennes Högstsahl. Majjt uti det mig nådigst gifna afsked låfwat mig nådig hugkomst, har iag dock på siette och tiugunde åhret måst lefwa tjänstlös, fast iag åtskillige gånger om en nådig befordran ansökning giordt.

7. Carpelan.

1701 vardt iag antagen till sergeant vid Dalregementet.

1703 den 20 Junii avancerade iag till lieutenant vid Grefvens och Öfverstens Hr. Carl Adam De la Gardies regemente uti Refle, hvarå erhållit Hans högstsahl. Kongl. Majjt confirmation, dat. Ravitz den 6 Martii 1705.

1707 den 10 Januari undfått Hans högstsahl. Kongl. Majjts fullmakt på Kongl. lifdrabantebeställningen och bevizat actionerne vid Holofzin 1708 den 4 Julii, Horodna och Krasnuluca 1709 den 11 Februarii samt det olyckelige fälltslaget vid Pultava och sedermera föllgt Hans högtsahl. Kongl. Majjt till Bender, uppå hvilcken marche iag ofta haft den nåden att under Hans högstsahl. Kongl. Majjts siuklige och blesserade tillstånd hielpa Hans Majjt af och på sin hästbår.

1713 den 1 Februari varit med uti kongshuset i den så kallade Turkiske Calabaliquen vid Bender och var af Hans Kongl. Majjt upsat på listan ibland dem, som skulle

- följia Hans Kongl. Maj:tt til Dimitres, men blef af Turken, som mig hade fången, derifrån uppehållen.
- 1714 den 10 September benådade Hans högstsahl. Kongl. Maj:tt mig med vice corporals fullmakt vid Kongl. Lifdrabanterne, och föllgde iag så ifrån Bender med den Kongl. sviten till Pitest, derest iag blef commenderad att förrätta majorsbeställningen vid Sahl. Öfverstens ock General Adjutantens Grefve Jacob Torstenssons tropp, till dess vij kommo till Hannoverske gebietet, då iag fick min egen tropp eller så kallat sällskap, att föra till Stralsund.
- 1715 bijvistade iag action vid Strisson på Landtrügen, derest iag tillika med Sahl. Öfversten Baumgardten, som då var corporal af Kongl. Drabanterne, ock vice corporalen Wolberg hade den nåden icke allenast att uphielpa Hans Kongl. Maj:tt undan den skjutne hästen, utan ock att hielpa Hans Maj:tt på Öfversten Baumgardts häst samt att återställa Hans Maj:tt sin värja igen, som låg ett stycke ifrån den skutne hästen; och derpå föllgde iag Hans Maj:tt till Stralsund, derest iag sedan var under belägringen och i brist af artillerie betiente antog mig att rickta 2:ne stycken af de geswinda skotten på lilla Weingartz bastion den dagen, då fienden sig bemäcktigade contrascharpen.
- 1716 då Hans högstsahl. Kongl. Maj:tt uprättade den Kongl. Lifesqvadron uti Lund, blef iag först commenderad att emottaga en del af det antagne manskapet, ock sedan troupperne vordo inrättade, blef mig, som var ällsta vice corporal af de vid Kongl. Lifesqvadron commenderade, den 1:sta trouppen tilldelt; derjemte vardt iag ock brukad som adjutant vid 1:sta indelningen, hvarpå iag
- 1718 den 29 Maii erhöilt Hans högstsahl. Kongl. Maj:tz fullmakt att blifva qvartermästare vid Kongl. Drabanterne, då iag samma år var med uti Norska campagnen till dess olyckelige slut.

8. Colliander.

Een kort förteckning uppå mine giorde travailier och ehrhållne awangementer i Hans Kongl. Maj:ts krigstienst nembl:n.

Anno 1704 den 15 Martii blef jag munsterskrifven under Kongl. Tavastehus länns infanterieregemente och Rautalampi compagnie.

Anno 1708 den 20 Maii följde iag regementet till Ingermanland samt under warande tid några partier bewistade.

Samma år den 29 augustii blef jag af Herr Öfwerstelieutenanten Köhler till fältwäbell under des compagnie antagen, då iag föruthan flere occassioner war commenderat med Hr Öfwerstelieutenanten Fraser, då warande capitain at hafwa edt fienteligit partie, dett och således lyckeligen aflopp, att af de lodior, som fienden bewakade, 4 stycken till armeen brachtes och 2:ne upbrändes.

1711 den 24 Februarii blef jag förmedelst Hans Excellences Gref Nieroths autoritation befordrat till fendrick wid bem:te regemente och Iembsiö compagnie.

Den 5 Aug. samma år blef jag commenderat med Hr Öfwerste Krusenstierna till Petterskyrckia emellan Viburg och Ingermanland, derifrån iag under 2:ne partier åth Carelen uthstod så swåra som alle andre, hwilcka der woro commenderade.

Anno 1712 den 29 aug., då fienden ankom till Hirfwikoski, war jag och wid samma action och i synnerhet under fiendens stycken.

Anno 1713 den 6 aug. blef iag commenderat till Nyland med Capitain Longström och under samma commendering attaquerade och upbrände 3:ne ryska galeijer i Sibbo, hwilcka warit beordrade at afföra husen ifrån Hijto gård till Helsingfors, föruthan dett att samma fienteliga commendering blef slagen och 11 man till fånga tagen; efter hwilcken expedition jag kom till compagniet igen och tog mig före det wid Pälckenä action förskingrade manskapet ifrån landet at sammanskaffa, hwartill och Hr Major Enberg, då warande Capitain, blifwit af H. H. Hr Generallieutenanten Armfeldt commenderat ifrån Kyrö, och i samma commendering wi ett fienteligit partie wid Keurus den 10 December 1713 attaquerade och nedergriorde sampt 29 man till fånga togo.

Straxt derpå efftersatte wi ett annat fienteligit partie wid Padasjocki, som war af 300 mans styrcka, och wår af 100 man, hwilcket sammaledes den 25 D:o repucerades till 85 man på fältet, och 8 man till fånga brachtes.

1714 den 14 Maii awangerade jag förmedelst H. Hr Baron och Öfwerste Majdels recommendation samt derpå H. Hr Generallieutenant wid bem:te Iembsiö compagnie, ehrhöltte jemswäl derpå Hans Kongl. Majj:ts nådigste confirmation den 25 Febr. 1714.

Yttermera, sedan jag med Herr Öfwerstelieutenant Essen, som samma commendering med sig till Brahestad brachte, fölgde, blef iag af H. Hr. Generallieutenant Armfeldt igen till Tawastland commenderat at recruterat regementetz afgång, men räckade Herr Major Enberg olyckeligen till fånga blefven; fördrögde lickwäl jag derstädes efter H. Hr Generallieutenantens ordres till den 8 Julii 1714 och under warande tid icke allenast sammanskaffade manskapet till regementet, uthan och några fångar till Brahestad försände.

Anno 1718 blef iag igenom Högwälb. Herr Baron och Öfwerste Majdels recommendation och derpå ehrhållne Hans Kongl. Majj:ts allernådigste fullmacht af den 27 Junii samma år till capitain wid Majorens compagnie förordnat, hwarwid iag under marchen till Närge wid Iemptländska armeen under H. Hr. General Armfeldts öfvercommando alla förefallande krigzoccassationer med grana-deurscommenderingen, först wed Steneskandz action, bewistade samt wid alla andra actioner tillstädes war till companiens slut.

A:o 1719 bewistade jag campagnien wid Gefle samt commenderingar annorstädes, som befaltte woro.

A:o 1720 bewistade jag sammaledes campagnien wed Gefle och derifrån effter Hans Kongl. Majj:ts allernådigste befallning blef commenderat till Helsingland att exercera och wid påfordran anförä enroullerade manskapet, doch sedermera effter H. Hr Baron och Generalfelttygmästaren Hammeltongs ordres af den 18. Junii samma år mig tillika med flere till regementet åther ställte.

Anno 1721 bewistade iag sammaledes campagnien wid Gefle; samma år marcherade regementet efter Hans Kongl. Majj:ts ordres till Rådmanssjö at embarqueras öfwer till Finland, hwarest iag af Hans Eexellense Fältmarskalck Gref Dycker blef transporterad ifrån capitainsbeställningen af Majorens compagnie på lieutenantz lön till Iembsiö compagnie.

- 1733 den 7 Febru. blef commenderat till Villmanstrandz försträckning med 80 man till den 30 Febru. 1734.
- 1740 den 20 Decemb. erhöitte jag Hans Kongl. Maj:ts allernådigste fullmacht på capitainlieutenantz indehlning wed samma regemente effter H. Hr Baron och Öfwerste Bildsteins recommendation.
- Anno 1741 den 7 Aug. ehrhölte iag Hans Kongl. [Maj:ts] allernådigste fullmacht uppå regementsquartermästareindehlning wed samma regemente.
- 1741 den 23 Aug. bewistade jag Villmanstrandska action, der iag och blef bleserat af en förflygen kuhla på handen.
- Anno 1742 den 2 Junii ehrhölte iag Generalen en cheffs Levenhaupts fullmacht till Rantalambi compagnie wed samma regemente.

9. Curass.

In Ihro Königl. Mag. Dienste getreten Anno 1702, under dess Hl. Generalleunans Taubes Dragunerregiment. 1703 beij Posen geschlagen, 1703 dass polsche Lager geschlagen, darnach in Littauen mit den H. General Dücker comandiret, bey Wolckeniuk geschlagen. Mit General Kreutz commandiret, bey Klötscko geschlagen. 1706 nach Sachsen marchiret. Anno 1707 wieder aussmarchiret, nach Pohlen bey Starredubbe geschlagen, attagiret in Ribeko, zwey einfall in Russische Lager getahn, bey Cammin geschlagen, von dar mit Ihro Mage. nach Wibbrich gestürmet, commandiret nach Opuschno, geschlagen, mit Ihre Mag. nach Russlandt, alda bey Krassnakuht geschlagen, bey Opuschno geschlagen. 1709 bey Pultawa geschlagen, mit Ihro Königl. Mag. nach Bondern gekommen, commandiret mit Oberst Guldenkrug,¹ in der Wollochey gefangen von die Ruschen; 3. Jahr gefangen, mir selbst rantzoniret; 1711 nach Stettin gekommen, von den Herrn General Graff Meijerfeldt affansiret zum Fourier. 1714 transportiret unter dess Hl. Generalmajor Strömfeldts Dragunerregiment. 1715 mit Ihro Mag. geschlagen auff Rügen, ritteriret nach Strallsund, biss Auffgebung der Festung gefangen, so nach Schweden. Landsman Franckfurt an der Oder.

¹ Gyllenkrok.

P. S.

Anno 1682 gebohren, gedienet Ihro Mag. 16 Jahr. Noch frisch und gesundt.

10. Fillmer.

Förteckning uppå mina underdånigst gjorde krigztienster, nembl.

Anno 1705 kom iag i Kongl. Maj:ttz ock Riksens tjenst, då iag blef dragoun under Bohuslähns dragouneregemente.

1709 blef iag corporal wid ofwannembde regemente och samma compagnie.

1710 fourier wid samma compagnie och regemente.

1711 avancerat till sergeant wijd samma compagnie, då iag blef commenderad med det partiet, som gick emot de danska wijd deras infall i Bohuslähn i Augusti månad. Partiet commenderades af då warande Öfwerstelientenanten Weijenhåls,¹ och på samma partie wijd Dyenkihlen, derest wåre och de danske möttes, skiöt iag en dansk general wijd namn Systerflätt²; blef altså sedermera brukat uti Kongl. Maj:ttz tjenst wid åtskillige tillfällen under armeen, som då commenderades af Hr Generalen Buhrenschöld. Samma år in Septembri avancerat till fältwäbel wijd oftanembde regemente och compagnie.

1712 in Majo blef iag fältwäbel under Kongl. Maj:ttz lijfdragouner, som samma år uprättades, derwijd iag effter mina höga förmäns ordres så uti wärfwande som det nya manskapetz exercerande min plicht fullgiorde.

1716 då Hans Högstsahl. Kongl. Maj:tt stod med armeen i danska Norrgiet och Christiania, blef iag benådad med Högstbem:te Hans Kongl. Maj:ttz allernådigste fullmacht af den 6 Aprill samma år, att wara lieutenant under Bohuslähns dragouneregemente, som commenderades af då warande Öfwersten Högwålborne Hr Grefwe Thure Bielcke; bijwistande således hela den Norrska campagnien från början till dess slutt, och under den tiden iag war wijd lijfdragounerne så wäl som sedan under de gröna dragouner, blef wijd åtskillige tillfällen brukat och commenderad, det Hans Excellence Hr Grefwe Bielcke nog samt kan betyga.

---

¹ Weinholtz. — ² Sesterfleth.

- 1718 undfick iag Högstsahl. Hans Kongl. Maj:ts allernådigste fullmact af den 9 Octob. dito anno at wara ordonance wijd Kongl. Lijfesquadron, bijwistande straxt derpå den sidsta Norrska campagnien, och hwad som af mine H:rar commendeurer och förmän blef befallt uti Kongl. Maj:ts och Riksens tjenst har iag aldrig efftersatt, hwilcket de commenderande mine H:rar förmän nu förtijden här wistande sig gunstigast läre påminna.
- 1719 bijwistade iag campagnien i Rosslagen.
- 1720 sammaledes.
- 1722 då Hans Kongl. Maj:tt wår allernådigste Konung lät uprätta en drabante de corps, blef iag af Hans Kongl. Maj:tt, igenom Högwålborne Hr Baron och Generallieutenantens recommendation, conserverat och benådat at wara ordonance wijd drabante de corpsen.

11. Friese.

Relation an Ein Hochlöbl. preisswürdiges Königl. Kriegscollegi, wan ich zu Endes unterschriebener in Kriegsdienste kommen, auch wan und wie die Ehre genossen in dess Königes und dess Reichs Sveden Kriegsdienste zu avanciren.

Anno 1692 bin in Berlin in Brandenb. Dinsté alss Fourier bey der in Braband stehenden Feldartillerie zu stehen kommen, auch den 2 Majj solches Jahr auss Berlin nach Braband, unter Commendo dess Herrn Obristen von Bertram marchiret und nach dem Stillstandt und Frieden 1696 meine Dimission erhalten.

1697 in Kayserl. Dienste unter den Hanöwerschen Printz Maximilianischen Wilhelmischen Curassier-Regiment alss Cornet bey dess Rittmeister Lagelbergs Compagnie zu stehen kommen und mit solchen Regiment nach den Reihn ins Reich marchiret, auch mit Dimission.

1704 auss Kayserl. in Königl. Svedische unter dass Hochlöbl. Dückerische Dragonerregiment alss Lietenant bey dess Obristl. v. Funchs Compagnie employret worden, auch selbiges Jahr inn Herbst bey der Action bey Puniets in Pohlen blessiret, mein Pferd getödtet und ich gefangen nach Sachsen (nebst andern gefangenen Officires) geführet worden.

- 1705 unter solchen Regiment, lauth Königl. allergnädigsten Vollmacht, zum Regiments-Quartiermei. avanciret.
- 1706 den 13 Febr. bey der Franstätischen Battallie gewessen und hernach von den Herrn Generaln Graff Reihnschildt, unter dess Obristen v. Goertz Infanterie-Regiment eine Compagnie erhalten, auch selbige Jahr inn Herbst bey der Calischen Action unter Commando dess Herren Generaln Mardefelds gewessen, alda nebst andern hohen und niedern Officieren wieder alss Capitain gefangen worden, und also wieder Compagnie und Equibage verlohren habe.
- 1707 auss Sachssen von den Obristen v. Goertz auff Werbung nach Polnisch Preussen commendiret worden.
- 1708 alss Capitain unter dass auffzurichtende Strahlenheimische Infanterieregiment nach Zweybrücken transportiret worden.
- 1710 mit den Königl. Svedischen Gesandten Baron Strahlenheim nach Wienn und nach der Abschiedsaudientz beym Kayser mit solchen Gouverneur Baron Strahlenheim nach Zweybrücken gereisset umb vollend dass Regiment helfen in völligen Stand zu setzen.
- 1711 von den Herren Gouverneur Baron Strahlenheim von Zweybrücken nach der kayserlichen Armée nach den Reihen¹ gesandt worden, umb alles zu observiren, auch dass die kayserl. Troupen nicht ins Bergzaberische (welches Zweybrücks) einrücken möchten, zu contracariren.
- 1712 alss Courier nach der Türckey an Ihro Königl. Maij:t Hochseelligen Glorwürdigen Andencken gesandt worden.
- 1713 von Ihro Königl. Maij:t Hochseelligen Andenckens auss der Türckey mit Brieffen an den Graff und Feldmarchalln Steinbock gesandt worden.
- 1715 auff Hohen Königl. Befehl von Ihro Hochseelligen Königl. Maij:t unter dass Pomerische Dragonerregiment alss Capitain gesetzt worden, auch bald darauff mit dess Herren General Dückers Pass und dess Herrn Obristen Baron Mardefelds Werbepatent und Instruction nach Schlesien auff die Werbung commendiret worden.
- 1718 auff Hohen Königl. Befehl gleich den Herren Generals und andern Herren Officires auss Deutschland nach Sveden übergangen, und wurde ich in Schonen von den Herren Feldmarschalln Graff Gyldenstierna unter die Standsdragoner alss Capitain gesetzt unter Commendo dess Her-

---

¹ Rhein.

ren Generalmajor Alfentheil,¹ da aber solches Regiment nicht nach Norwegen marchirte, sondern in Schonen stehen bliebe, wurden wir zugesetzte Officiern wieder von den Regiment abgenommen und musten alla Svite Ihro Maijst Hochselligen Andenckes nach Norwegen folgen;

1719 nach dess Hochseelligen Königs Tode kamen wir wieder auss und von den Norwegischen March und wurden in Schmoland in Calmar Lähn einquartiret, da ich den von den Herren Landeshöffding Graff de la Garde nach Stockholm an Ihro Königl. Maijst. auch Ihro Königl. Hoheit und den Herren Feldmarschalln Graff Dücker mit Brieffen abgeschicket worden, da den die allergnädigste Vollmacht von die allergnädigste Königin alss Major bey dass Pomerische Dragonerregiment erhielte.

1722 erhielte den Abschied jedoch ohne Erhöhung meines Caracteurs,

und habe mich die zeit über also auffgehalten, und für mein bahres Geld gelebet, bald in Svedisch Pommern bald in Sveden, in Schlesien, auch wieder in Pommern und Sveden, dass also die Länge der Zeit die Last getragen, dass dass mehreste von meinen Vermögen zugesetzt habe;

1739 brachte den ermordeten seelligen Major Sinclair auss Schlesien nach Strahlsund und habe auff dass wenige ausgelegte in Strahlsund über zehen Monath lang warten müssen, dass also mehr verzehret habe alss noch dass wenige erhalten habe, ohne Recompens oder Discretion.

Diesses ist also wass in meiner wenigen Meritenliste habe auffzeichnen können.

12. Frölich.

→ → → → → Uti min ungdom hafwer min Sahl. fader jämte andra tienlige exercitier låtit informera mig uti geometrien, fortification och artilleriet; uti det senare hafwer så wäl i Narfska belägringen som wid hwarjehanda tillfällen giort några prof.

1700 begynte iag at tiena uti Rigiska belägringen för musquetter och sålunda blifwit brukader emot fienden $1\frac{1}{2}$ åhr utan at skonas i det minsta måhl.

¹ D'Albedyhll.

Sedermåra blef iag fendrich wid Gouverneurens regemente och fölgde som volunteer med Högstsahl. Hans Kongl. Maj:tt uti batallien wid Riga; sedermera uprättades en cor dragoner af Rigska guarnizonen, hwarwid iag gjorde tjenst som lieutenant och blef wid alla tillfällen så wäl derwid som utom dess till Kongl. Maj:ts tjenst brukader.

Blef och commenderat med de troupper, som detascherades ifrån Riga Generalmajor Schlippenbach til assistens, och derpå straxt bewistade Hummelshofska action.

1703 den 3 Martii blef iag capitein; derpå commenderades iag efter wiss kundskap, at fienden wille belägra Narwen, med ett compagnie granadierer till Narwen.

1704 den 10 Augusti gick Narwen öfwer med stormande hand, då iag ej hade öfrigt mer än 6 man af mitt i nåder anförtrodde granadiercompagnie, med hwilka 6 man iag håldre warit död än fången, men änteligen igenom Guds nåd förskaffade dem, med hela Iwangrodska guarnizonen emot commendantens och allas förmodan uti då warande slätta tillstånd till Kongl. Maj:ts och fäderneslandets widare tjenst ett fritt aftågande. Men såsom iag och ingen annan blef brukader at tala och negotiera med fienden, så föll och en sådan fiendens bitterhet allena uppå mig för de swar, hwarmed iag bemötte des swåra hotelser, hwarigenom iag wäl honom änteligen jämte andra omständigheter dertill brachte at anbiuda oss accord, änskiönt tilförende ej annat hördes, än at det minsta barn i waggan ej skulle skonas, om man icke straxt wille gifwa sig på nåd och onåd. Sedan denne fiendens efter des i händer hafwande macht, insurportabla hårdhet som det aldarswåraste war bruten, då gieck iag emot geisell och i föllje af 2:ne andre capiteiner, som hosgående copia af commendantens dertill gifna fullmacht utwijsar, och brachte åter med stor möda accordet til ett mycket honorabelt och godt slut. Men sedan fienden såg, at fästningen war i så slätt tillstånd och at wi innom några dagar i mangel af proviant hade måst öfwergifwa oss, förtröt det honom så mycket mehr, at honom blef spehlat en sådan tour, hwaruppå iag blef arresterad emot accord, och föregafs til orsak, at jag hade tuscherat hela ryska nation, änskiönt mina ord ej mera war, än det swar, som följer, til en Narfsk rådman wid namn Baumgarten, som understod sig

at tahlä illa om min nådigste Konungs paroll, uti præsens af en stor dehl tyska officerare, som woro i Zarens tjenst, at derigenom spela oss de oss på paroll lofwade fartyg utur händren, i det han bad, at de wele förebringa hans Zariske Majjt, at om han lemnade oss på vår paroll utan geisell de nödige fartyg till Revell, så finge han dem aldrig igen, ty han kiände, sade han, huru de Swenske höllo paroll. Hwartill iag i anseende till min nådigste Konungz honeur ej kunde tijga, utan swarade, at han wäl wiste sig hafwa med sådane ord förtient galgen, och undrade mig, at han som en svänsk vasall, hwilken knapt blifwit warm under Ryssen, redan kunde hafwa ett ryskt hierta i lifwet; men som han wid det ryska hiertat uti des angifwande bandt ett skiälsord, så blef han ock trodd. Sedan blefwo ock de andre capiteiner tagne till geisell, til dess fartygen kom tilbakars.

Högstsahlig Hans Kongl. Majjt hade den nåden för mig, effter iag emot accord blef qwarhållen och giordt alt det en trogen tienare bordt giöra, och lät afgå en capitein wed namn Sakolnikoff mig til utwäxling, emedan iag ej släptes löös med de andre capiteiner, at giöra mig nåd med avancemeng effter des glorieusa sinne, hwarom iag tillfyllest var försäkrad. Så blefwo ock de, hwilka stodo under mitt commando, och andre flere, som ej hade giort fäderneslandet den tjenst, dock straxt wid ankomsten avancerade, hwarföre iag ock i underdånighet förmodade wid utkomsten utur fångenskapen at ej niuta mindre nåd, än de, som 5 åhr effter den tiden först ifrån capiteiner avancerat och straxt blefwo fångar, erhöit och effter placeringen til den ändan och i anseende till desse af mig andragne omständigheter och mitt ruinerade tilstånd, Rijkens Ständers underdåniga recommendation. Men min underdåniga trohet, ifwer och nijt war enda orsaken till en 18 åhrs alt för swår fångenskap och hela min motgång och wälfärdz förlust. Som iag nu igenom Gudz nåd alla slagz trohetsprof utstått, så at hwarken nöd, oskyldiga förföljelser eller offerter mig ändrat, utan effter min swaga, dock yttersta förmåga mig altid befitat, och warit min högsta ambition til min nådigste Konungz och fäderneslands bästa och honeur at achta mitt lijf och wälfärd mindre än det aldraminsta, så hafwer ock uppå den wä-

gen gjort mig det aldra underdånigaste hopp at winna min nådigste Konungz och öfwerhetz nåd. —, —, —

13. Fägerhjerta.

Allerunderdånigste förteckningh uppå de underdånige tienster, som iag såwäll under Hans Kongl. Majj:tt min allernådigste Konungz armer, som under Hans Keyserliga Majj:tt uti Ungeren företrädt nembl.

Anno 1696 reste iag ifrån Sverige till att bese främmande länder och genomreste Franckericke, Italien, Tyssland och Ungeren, derest iag

Anno 1698 engagerade iag mig wed keyserliga armen som wollenteur och bewistade batalien wed Senta emot turcken under hans fursteliga durchleuchtighet prins Egenias comando.

1699 bewistade campagnen uti Ungeren, då och fredztractaten wed Carlovitz blef besluten,

1701 reste iag ifrån Wien till Wolfenbütel och träffade den lyckan att få följja franska extraord:e envojen Marquis de Bonac till Curland till Hans Kongl. Majj:tt och sedermera till Riga.

1703 wed min hembkomst ifrån Riga engagerade iag mig under Hr Generallieutenant Hammitons regementte för under-officerare och blef

1704 till fendrick under samma regemente föreslagen.

1706 ehrhöllt iag Hans Kongl. Majj:ttts allernådigste fullmakt på lieutenantzbeställningen wed berörde regemente,

1709 warit regementet följachtig ifrån Stockholm till Malmö, derest iag på åtskillige partier emot de danska warit commenderad,

1710 blef iag af en bataillon af ofta berörde regiment under Hr Generallieut. Hammelton anförande commenderad och bewistade batalien wed Hellsingborg.

1711 blef iag tillijka med 200 man commenderade uthur Malmö till Carlsrona till besättning på öhrlogzflåttan och wed samma tillfället ehrhöllt Hans Excellenz Gref Stenbocks fullmakt på capitain wed Elfzborgz regementte och då strax med regementet transporterades till Pommeren, hwar-

est iag uti Stralsund uthstode bloquaden och andra commenderingar.

1712 bewistade batalien wed Gadebusch och derifrån marcherade till Holsten och Tonningen, hwarest iag haft åtskillige swåra commenderingar imot de fiänteliga allierade. Sedermera sedan iag

1714 eschaperade danska fångenskapen och till Sverige öfwerkom, anträdde iag mitt förre beställning under detta Elfzborgz regemente, som då å nyo uprättades och samma år marcherade till Mallmö, hwarifrån iag

1715 med 600 man af regimentet blef commenderade till Carls-crona till besättning på öhrlogzflåttan och med då warande Wiceammiral Löwen seglade till Gättland att conjungera oss med Sahl. Hr Ammiral Lillies esquadern, hwarifrån wij afseglade till Räfwell och derest attackerade den ryska flåtan, som lagt sig i hambnen under fästningen, men strax der uppå fingo ordres att förfoga oss till hufvudflåttan i Carlscrona, hwarefter iag under Hr Ammiral Sparres commendo bewistade siöbatalien med de danska under Landt Ryen den 28 Juli samma år. Sedermera warit förl.

Anno 1716 med den batalion af regimentet commenderat till Göteborg och der ifrån till Kongl. armen uthi Bohuslän, derest iag hade den nåden att undfå Hans Kongl. Maj:tz egen allernådigste confirmation på capitainsbeställningen wed Elfzborgz regementte.

14. Guttoffski.

Förteckning uppå mine i underdånighet giorde krigztienster. Född år 1691 i Pählen wid Tekotsin, gammal 54 år, adelsman.

Åhr 1706 i Pählen hade iag förmon under Kongl. Maj:ts i Sverige tjänst blifwa antagen wid Hr Öfwerste Sandous Vollofchregemente och den 6 Marti samma år avancerat till sergiant derwid.

1707 bijwistat battaillen wid Hollofchin samt andre åtskillige swåra attacker och partier der förrättat.

1708 wid intåget till Ukrain wid Krasnakot uti fiendens anfall wart iag huggen i hufvudet, då och medelst Hans

Maj:ts ankomst och tillhielp med arméen fienden tillbakadrefz, och samma år avancerat till feltwäbell.

1709 wid Pultawa bijwistat en swår bataille förutan the tillförene åtskillige gånger uppå commenderingar sammanstötte drabbningar med fienden, samt wid Nypern fången.

I fångenskapet utsåg iag mig tillfälle att uthielpa derifrån Capitain Wackenfeldt af Uplands regemente, Capitain Moritz af Wästerbottns regemente, Majoren Silfversparre, nuwarande Öfwerste för Jönkiöpings regemente samt underofficerare och någre gemena, sist Öfwerste Muhl wid Lijfdragoneregementet, som anlände till Stockholm tillika med mig

1720 den 28 Decembr., då iag straxt efter några dagars förlopp eller

1721 den 6 Januarii uppå Hans Kongl. Maj:ts befallning commenderades i riksens ärender till St. Pettersborg, hwarifrån iag i slutet på Aprill månad återkom samt den 4 derpå följande Julij wid Kongl. guardiet interims uppförd, jemwäl den 17 Novembr. samma år ärhållit Hans Kongl. Maj:ts fullmacht till lieutenant.

1722 ärhållit anwising af Fältmarskalken Stakelberg till Kymmenegårds battailon och fendrickz indehlning men beklagel. wid placeringen flyttad till fältwäbels lön & wärfwat infanteriestat och derwid stått orubbad till

1740 den 18 Febr., då iag wart nådigt ihogkommen med fendriks indehlning wid samma battailon och Ruokolax compagnie.

1740 den 9 Novembr. uppå Högwålborne Hr Baron och Generalen nuwarande Præsidenten Cronstedts ordres afgick till St. Pettersborg uti Kongl. Maj:ts och Riksens ärender, hwarwid Högben:te Præsident mig försäkrade at wid första öppningen blifwa ihogkommen med empoj.

1741 i slutet af året blef iag uptagen på förslaget till stabscapitaine, men sedan wid Friedrichshamns öfvergång och arméens aftågande blef sådant om intet.

1742 biwistat hela campagnen, hwarutinnan apart efter Willmanstrands action af då warande Generalen en Chef Gref Lewenhaupt blef commenderat at gå under ryska lägret och besee dess styrka och lägenheter; så och 1741 i Novembr. jemte en commendering med H. Öfwerstlieutenanten Springtport commenderat till Carelen öfwer ryska gränt-

zen under Kexholm, derest en liten action skiedde, och Capitain Baron Höpken blef fången, samt fienden slogz tillbaka med nederlag; jemwål wid Husula tillika med Herr Majoren Krabbe bijwistades en oförmodeln drabning med stor ymnighet hussarer och cochaquer.

Samma år med flere ifrån Hellsingfors öfvergått till Sverige efter capitulation.

Sedermåra warit utaf Höglof. Kongl. Krigscollegium commenderat såsom capitaine till Wäster-Norrland.

15. Hager.

Förteckning på dhe meriter iag under sista krig, har hos min allernådigste Konung i underdånighet att andraga, Anno 1700 när krijget börjades, war iag min morbroder Capitain Mannersverd af Kongl. guardiet föliaktig i fält och waret på Zeland, wed Narwa, samt bewistade attacken öfwer Dunaström wed Riga;

sedermehra från den tijden följt arméen wed alla tilfällen.

Början af 1706 antogz iag till volonteur under Smålandz cavallerie och straxt derefter avancerat till secundcorporal wed lifcompagniet; i drabningen wed Holofzin war iag med, äfwen kom att träffa med fienden wed Smålensko.

Anno 1708 i September månad blef iag avansierat till secundqwartermästare wed äfwannembde compagnie. Först wed Pultawa belägring bekom Smålandz cavallerie sitt fouragieqwarter i byen Repzi, $\frac{1}{2}$ fierdingzwäg från staden, derest 300 kosaker utur staden 14 qwartermästare attackerade; desse förre blef på flyckten drefne och på platzen af fienden 12 döde samt 21 bleserade, däck undankommo desse senare till Pultawa.

Anno 1709 den 28 Junij war iag med i det olyckelige slaget wed förenämde stad samt hadde den lyckan med att undsättia General Dahldorf utur fiendens händer, fick ingen bleseur, allenast att en styckekula tog hatten af hufwudet, desutan miste i slaget 2:ne hästar, och war med lifcompagniet, då arméen blef drefwen på flyckten; allenast 17 man gemena, ingen öfwer- eller underofficer, allenast Cornet Linberg och iag, som stötte tilsammans med Östrahäradz compagnie och straxt wed skantzen under Öfwerst-

lieutnant Gyllenpamps comando repuserade dhe fiendtliga dragouner, som sökte oss den passagen wed tierret att hindra. Sedan blef iag i retiraden fången och då miste alt hwad iag ägde.

Min fångenskap anbeträffande, sedan alla fångar gått genom triumphen i Muschov, blef utaget 8000 man, och iag ibland dem förder på arbete i en ödemark, 40 mihl på denna sijdan Assow, Zeroda benämbd, där iag wistades på 5:te åhret uti träget och swårt arbete, i hunger och kiöld, utan hus och ringa kläder, att under den tiden blef 7600 man döde, sedan blef resten af fångarne förde år 1714 genom Moscow till Petersburg på arbete. Under den tid iag waret fången, är som åfftast tjenst hos fienden med trug och godo erbuden, men den kiärlek iag draget för min konung och fädernäsland gaf mig alltid omtanka att söka annan utwäg; änteligen 1715 den 11 Junij chaperade, som lyckeligen och wähl aflöp.

Åhr 1716 erhöit iag Hans Högstsahl. Maij:ts allernådigste fulmakt på lieutenantsbeställning wed Smålandz cavallerie, dat. Ystad den 24 Januarij, och samma år bewistade den nårska campagnien.

Åhr 1718 erhöit iag kongl. fulmakt på ryttmästare af detta regemente, dat. Lund den 6 Martij, då iag andre gången bewistade nårske campagnien och blef commenderat med dhe frijwillige af 4 regementer att storma retrenchementet Sandsund, hwilket lyckel. intogz. Sedan iag der klädt skått halfwa dagen, blef af danske granadeurer under Major Tilows comando angrepen, då icke allenast halfdehlen af mitt comando rymbde fältet, utan 4 esqvadroner, som mig skulle secundera, flycktade tillbaka, men likwähl medelst den Högstes bistånd måste fienden tilbakars, och mycke manskap förlorat; om iag ingen god anstalt fördt, är Högwålborne Baron och Generalen Silfverhielm wähl bekant.

Den 14 Junij 1719 blef iag commenderat på Hisingen, der att emotaga Östrahäradz compagnie under mitt comando, så länge fienden låg deromkring, att anföra.

16. B. Hård.

Anno 1683 den 12 September är iag född uti Västergiötland.

Anno 1699 den 5 Januari har iag trädtt uti Kongl. Maj:ts tjenst som volonteur under det i Lanskröna förlagde Tyska lifregementet.

Anno 1700 kom iag under hans Kongl. Maj:ts lifgvardie til foth som corporal, bijvistandes actionen den 20 November vid Narfva, hvarest iag blef blesseradt med en falkonett-kuhla i vänstra lähret, tätt intil lährpijpan, som och den vänstra handen lilla fingern afskuten och nästa fingern därintill midt i tu skuten, som ännu är lahm.

Anno [1701] den 9 Juli har iag bevistat actionen vid staden Riga, blifvandes samma år avancerad til fourier.

Anno 1702 den 9 Juli har iag iämbvähl bivistat actionen vid Pinsio,¹ och samma år avancerad til fendrich under hans Kongl. Maj:tz lifgvardie.

Anno 1703 har iag bijvistat belägringen vid staden Torn.

Anno 1706 blef iag lieutenant ved Kongl. Maj:tz lifgvardie.

Anno 1708 den 4 Juli har iag bijvistat actionen vid Holotsin.

Anno 1709 blef iag capitain ved Kongl. Maj:tz lifgvardie och samma år efter staden Pultavas belägring varit med uti actionen där sammastädes och blifvit blesserad igenom vänstra bröstet, innanföre och bredvid vårtan, så at kuhlan måst på ryggen utskiäras. Samma år fölgde iag med de flere öfver Niperströmmen, blifvandes fången 12 mihl därifrån af 1000 cossacker, som mig aldeles intil bara kroppen utplundrat och förd till ryska arméen, hvarest iag råkat uti et svårt och för hela verden bekant fångenskap ifrån den 15 Aug. 1709 til den 1 Februari innevarande år, då iag igenom Gudz nådige bistånd, och höga Öfverhetens förordnande lyckel. til Stockholm ankommit.

17. G. A. Hård.

Anno 1678 den 3 Junij är född uti Västergiötland och Kåkinds härad, Fogläss giäld, på Monäs.

¹ Klissov.

- 1695, sedan iag haft den höga Kongl. nåden utij femb åhr uppvachtat Högstsahl. Hans Maj:tt Konung Carl XI såsom page, begaf iag mig till volonteur under Kongl. Amiralitetet och blef samma åhr commenderat till Frankerijke, under hvilket commando jag uti en hård rencontre med femb st. engelska fregatter blef illa blaiserad utij vänstra behnet och bröstet.
- 1696, då jag stadigt var til siös, föll af ett tillstötande tillfälle i siön och släpades efter köhlen en fjerdedehls milj, som mig eij ringa till ohelsan brachte besynnerl. öfver veka ryggen.
- 1697 avancerade iag till archelymästare och straxt commenderat med en transport åht Wismar; vijd återkomsten till Carlscrona straxt commenderad till Portugal.
- 1698 lijtet efter återkomsten commenderades iag till Svärta bruk, och vijd återkomsten examinerad utij artiglerie, feurvärkerij och styrmanskonsten och bekommet därå mina lärobref.
- 1699 århölt iag Kongl. Amiralitetzcollegij permission att evertnera mig utij främmande tjenst, men för rikketz infallde fjenteligheeten med en anseentlig transport till Pommern och Landt-Rügen befalt.
- Anno 1700 befordrat till constapel och längre in på åhret till underlieutenant avancerat och commenderat med flåttan för Kiöpenhamn, bevistade äfven dessenten på Seeland.
- 1701 blef befalt att convoijera det Skånska Ståndzdragonregimentet till Riga; derifrån till Stockholm med några Saxiska fångar och trophéer.
- 1702 commenderad till åhtskill. siöexpeditioner hela åhret till sent på hösten.
- 1703 uppå enständig begiäran fått Kongl. Amiralitetzcollegi afsked och för lust till landtmilitiävsändet skull engagerade mig för giemen dragon under Uplandz ståndzdragoneregimente, blef samma åhr förrijder och sergeant.
- 1704 avancerade til flygeladjutant vijd arméen utij Lifland, under Hr Generalmajor von Schlippenbachz commando. Bevistade een olyckel. action vid Lesnaströmmen i Lijf-land, förlorade all min fattiga egendom och eqvipage; samma åhr förordnad till capitain vijd Västgötte tremeningsregimentet infanterie.

1707 förordnad til drabant, commenderad till Hans Högstsahl. Majjt Konung Carl XII i Pohland.

1708 illa blaiserad uti mit hufvud vijd Holowzin, på marchen utstod åtskilligt recontres, och

Anno 1709 vijd Horodne och Krasnakout blef slagen af en handgranad för bröstet, förlorade åhter all min egen- dom och eqvipage. Samma åhr efter den olyckel. action för Pultava, då iag 3:die resan förlorade mit eqvipage, blef commenderad att föllia Hans Kongl. Majjt till Bender och der opvactat i underdånigheet intill

1713, då iag i det turkiska tumultet blef desarmerad och utplundrad såväll som hela sviten och efter Hans Kongl. Majjtz afresa till Demotica blef qvar under Hans Hög- grefvel. Excell. Axel Sparres commendo.

1714 utij augusti blef allernådigst till vice corporal vijd Kongl. lijfdrabanterna och 4:de corporalskapet befordrad, commen- derad at möta Hans Högstsahl. Kongl. Majjt utij Va- lachiet och Pittesti. Samma åhr af Hans Kongl Majjt befalt att göra majors tjenst vijd Hr General Giertas fördehning och troupp ifrån Pittestij till Strahlsund.

1715 bevistade den fiendl. dessenten på Lant Rugen, ther efter commenderad in uti Strahlsundska belägringen till öfver- stånden capitulation; derifrån till Lübeck.

1714 anländt till Ysted, straxt commenderad till Skanöhr att bevaka stranden och rapportera Hans Kongl. Majjt alla af- och angående fahrtyg in till ultimum Decembris.

Anno 1718 uti Majj månad blef iag förordnad af Hans Kongl. Majjt till öfverstlieutenant vid Skånska tremenningsregi- mentet till häst.

1719 commenderat regimentet uti Hr Öfversten Lodes från- varo vijd riksdagen i Stockholm. Under varande tijd af Hr General Skultz anförtrödt att bevaka stranden alt ifrån Landscrona och in till Ysted.

Sedermåra continuerat därmed för öfverstlieutenant till

1721, tå regimentet blef under andra regimenter indehlte, hvarefter iag måst suttit stilla, intill

1723, tå iag blef förordnad till öfverstlieutenantsexpectant vijd Västergjötédahl regimentet, dervijd iag ännu är stående utan tjenstgörande.

18. Jespersion.

Sedan iag uti Rijga stad, der iag är födder, idkat mina studier, antog Hr Generalmajoren och Gouverneuren Wulf år 1684 mig till volonteur wed des i nåder anförtrorde regemente, som ifrån dragoner till infanterie förordnades, vid hvilket regemente iag efter wälbemelte Hr Generalmajors död under Hr Generalmajoren och Gouverneuren Baron Soops commando igenomgick alla underofficersgraderne, till des iag år 1696 blef fältwäbell och dervid een tijdh måtte continuera, efftersom i den fredliga tijden war swårt att avacerera. Åhr 1702 befordrade Hr Generallieutenanten och Gouverneuren, sedermera Kongl. Rådet Grefve Frölich mig till lieutenant under dragonerna, som samblades af alla regementerna i Riga, och under Hr Öfwerstelieutenants Lorentz commendo jemte des frijcompagnie beordrades att hålla utpost wid Kokenhusen och på alla sidor i Lijfland och Curland göra partier att bewaka fjendens företagande samt derom till hufwudarmeen at berätta. Åhr 1704 kallade Hr Generalmajoren, nuwarande Fältmarskalkken Baron Stakelberg mig till des då i nåder anförtrorde Biörneborgs infanterieregemente at wara lieutenant, uti hvilken beställning iag bijwistade actionen wid Jacobsstad samt belägringen wid Birsén. Åhr 1705 commenderades iag med et partio upåth Düna alt intil Creutzburg at bewaka Ryssarnes förehafwande wid togandet åth Curland och kom efter Gemeurthofske action igen till Riga, och som år 1706 skedde een detachering af alla regementerna till Curland, flyttes iag samma gång till Carelska cavallerieregementet af Hr Generalen och Gouverneuren Grefwe Lewenhaupt afwen uti lieutenantzbeställning och bekom derpå år 1708 nådig fullmakt wid samma regemente och Safwolax nedre dehls compagnie, i hwilka framflutne år som iag altijdh war på partier, detacheringar och hwariehanda långwägade commenderingar, jemte det iag dock wid actionerne tillstades war, så nööt iag ej mera än fyra månaders löhn. Åhr 1708 föllgde iag till Kongl. Majjttz vår högatsahl. allernådigste konungs egen hufwudarmee och bijwistade under Hr Generalen och Gouverneuren Grefwe Lewenhaupts samt Hr Generalmajoren, nuwarande fältmarskalkken Baron Stakellberg commendo den

notable actionen vid Desna och Lesna, der hästen mig undan lifvet sköts och iag ynkeligen bleserat blef samt såsom död uptogs, hvarigenom iag all min egendom, hästar, equipage och monderingar förlorade, dock kom under wägen genom Guds nåd mig så före, at iag med hälssan till conjunction med kongl. armeen anlände och åhr 1709 uti den olyckelige actionen wid Pultawa tjenst gjorde, efter hvilken action och under Högstsahl. Hans Kongl. Maj:tz reträtt åth Turkiet iag nådigst anbefalter blef att låta förfärdiga pråmarne öfwer Dniperströmmen, fölliandes, med förlorande af all min equipage andra gången, wid öfwerfarten afwen Högstsahl. Hans Kongl. Maj:t öfwer benämde ström, hwarunder iag åter commenderades att samla och optaga de oberedne dragonerne, hwilka iag ock, under fiendens efterfölliande, dock lyckeligen öfwer Bugströmmen till Bender sielf till foot framförde. Från Bendern blef iag med Hr Generallieutenanten Gyllencrook åter commenderat på det bekanta partiet åt Ryssland och blefwo alle wid Schernowitz till fånga tagne, iag ynkeligen förder i fångenskap till Siberien, derifrån den Högste Guden genom een åstundad freed oss åhr 1721 förlossade, hwarpå iag åhr 1722 till Wiborgs lähn anlände, men som regementet sedan kom att undergå, medelst efterfölj af fredztractaten, så blef iag jemwäl indragen och afskedader med nådigste försäkran om dubbel pension i min lifstijdh samt ryttmästarerang och character.

19. Krusell.

Allerunderdånigste berättelse om mina bevijsliga meriter.
1:mo. Anno 1706, som var mitt 16:de ålders åhr, bör[jade] jag krigztiensten under Åbo läns ordinarie cavallerieregemente, hvaräst iag som frij volonteur och underofficerare tiente alt til Bender, dher iag medio Juni åhr 1711 och uppå Högstsahl. Hans Kongl. Maj:tts allernådigste befallning blef på paraden avangerad til sergeant under dhe Benderska Dragoner.
Samma åhr in Decembr. blef jag fördr på förslag till adjutant, men igenom Cornett Gyllenstings åter i nåde kommande ther ifrån förhindrad, så at iag allenast till fältväbel wid lifcompagniet då, in Januario 1712, promoverad blef.

Anno 1714 den 3 Septembr. blef iag vid Dimotika avangerad till cornett under detta Smålands ordinarie cavallerieregemente, och Anno 1715 den 10 Octobr. till äldsta lieutenanten vid Sunnerbo compagnie, samma regemente, alt uppå Kongl. allernådigste fullmachter, vid hvilken indelning jag än står såsom rätteligen dhen äldsta lieutenanten vid regementet, och under dhenna commendering commenderar iag Majorens- och Sunnerbo compagnier som interimsryttmästare.

2:do. Anno 1708 den 29 Sept. bevistade iag battailen vid Lessna och blef där blesserad fram uti vänstra låret.

Anno 1708 den 26 Juni bevistade iag batailen vid Pultafva och retiradmarchen dehrifrån till Bender och blef siuk allena efterliggandes på fältet vid Buch älfven ibland der då ströfvande tartarer, hvarifrån mig dock Gud nådeligen hielpte. Samma år bevistade iag ifrån den 12 Aug. och till den 26 Septembr. det ifrån Bender utskickade partiet til Ziernovitz och dess totale undergång under dåvarande H. Hr Öfverste Gyllenkroks anförande, hvarifrån jag alldeles uthplundrad under största elände mig salverade till Konungen igen.

Alla dhe flera under förenämnda tider förefalna attaquar och svåra travallier har jag äfven genomgådt.

Anno 1713 vid Bender var jag under belägringen ifrån den 13 Januari till den 1 Februari, och följde jag då dageliga partier där til lifsmedels inbringande fram för Tartarläget.

Några dagar för Calabaliquen var jag commenderad med 4 dragonner til foht at uthur fiendens händer återtaga 2 st. bortsnappade svänska; hvilket jag och gjorde till mina förmäns approbation.

Första attackdagen där stod jag in til aftonen med en division directe uti fiendens cannonade, hvaräst iag iemte en ringa förlust blef sielf af spilra uhr bröstvärnet kullslagen, dock utan skada. Andra dagen, då Calabaliquen försiggick och vice Majoren Fohlin med mig och dess manskap söckte att få secundera Konungen och huset, mötte oss turkiska infanteriet, som fängade alt vårt folk samt nederskuto Majoren; och jag allena, dock hårdt sablad och blesserad i ansiktet til 2:ne axeltänders förlust, kom fram igenom fienden, hvaruppå iag med ryggen emot väg-

gen af dät redan igännbommade kongl. huset en stund mig emot Turkarne värja måste, och sedan at myckenheten mig antel. fångade och jag likvähl med värjan mig åter salverade, kom jag in til Konungen. Uti huset hoos Högstsahl. Hans Kongl. Maj:tt förhölt iag mig oförbunden under alla anfallen på huset samt vid elldarnes antändningar i Konungens höga åsyn, så at Högstsahl. Hans Kongl. Maj:tt tvänne gånger mig särdeles nådigt tilltahlade; samt då jag ånyo (under Turkarnas sista anfall på huset) blef inskuten uti första blessuren i ansiktet och uht igenom stora halssenan och så medelst sluteligen blef liggandes för Konungens fötter såsom halfdödan, har Hans Kongl. Maj:tt af nåd och ömhet sielf låtit förbinda mig, där iag sådan blef qvarliggandes i huset, tils at Turkarne mig af det brinnande huset uthburit.

Straxt efter Konungens utgång undan för ellden skall Hans Maj:tt allernådigst frågat efter mig.

Åter några dagar derefter eller vid Hans Maj:tz afresa till Cousian och Timirtass ifrån Bender skall Hans Maj:t befalt att efterfråga, om jag lefde, och vid den händelse hafva mig til sig, då Hans Maj:tt låfvat at köpa mig lös ifrån Turkarna; men mitt svåra tillstånd och frånvaro förhindrade mig dhen då förmodeliga lyckan, ty iag låg uti 9 dygn utan någon sence. Sedermera har mitt stillatigande samt mitt fattiga vilkoer, som icke tilstادت mig at resa hit till Stockholm, henne försummat.

Anno 1716 bevistade jag Norska campagnen som interims-regementsqvartermästare i den fångnas ställe och de då förefallna chermützlingar och mäst dageliga partier, hvar-äst Högstsahl. Hans Kongl. Maj:tt mig igänkande och ganska nådigt med talte. Ther på skal Hans Maj:tt allernådigst anbefalt min då varande öfverste Sahl. Fältmarskalken Högvalb. Hr Baron Silfverhielm at vid första öpning promovera mig vid regimentet till compagnie, hvilket alt Sahl. Hr Fältmarskalken inför Ricksens högl. Ständers plasseringsdeputation skall offentl. tilstادت och förklarat, som och 1724 på general munstringen i Wexiö för Sahl. Hr Fältmarskalken Grefve Ducher.

Anno 1718 bivistade iag äfven Norska campagnen och de der förefalna partier.

Anno 1719 bevistade iag campagnen på Hissingen i Göteborg, samt alltid hvad mig anförtrödt blifvit med all vak-samhet och underdånig flit förrättat.

20. Leijonadler.

Förteckning på mine i underdånigheet gjorde krigztienster.
1705 kom iag till Kongl. svenska arméen wid Ravitz i På-land.

1706 blef iag furier wid Hans Höggrefl. Excellence Rickzrådet och Fäldtmarskalk Dykers dragonregemente.

1708 blef iag wed samma regemente fäldtwäbel.

1709 blef iag fången wid Pultava, ifrån hwilcket fångenskap iag medelst echaperande mig sielf ransionerat, dock med mycken uthstånden lifzfara, hafwandes iag bewistat de partier och träffningar, som wid regementet förelupit.

1709 den 15 November wid min hemkomst till Swerige blef iag cornet wid Smålandz cavallerie.

1710 den 19 Febr. blef iag premier- eller capitainelieutenant wid lifcompagniet af samma regemente. Dagen för Hellsingsborgs action blef iag sielf 3:die commenderat till prästegården Kropp at recognecera fiendens läger, deräst iag tog 7 danska fångar med fult gewähr af cavalleriet, af hwilcka ehrhöltz rapport om fiendens dessein och tillstånd, och uti sielfwa action wid Hellsingborg erröfrade iag en fana af fienden.

1712 den 22 Julij erhöit iag Deras Höggrefl. Excellencers nådiga fullmakt på första ryttmästarebeställningen wid samma regemente. Samma åhr wid juhltiden blef iag commenderat med transporter till Stralsund, men medelst ett häftigt stormwäder förolyckades samma transport, så at en deel af skieppen strandade och förginges; dock kom iag med största lifzfara genom Guds nådige hielp till lands utj Carlshamn.

1713 den 22 Julij, erhöit iag Deras Höggrefl. Excellencers nådige fullmakt at wara första ryttmästaren för Hwettlanda compagnie wid samma regemente.

1715 den ¹⁰/₂₁ Octob. undfick iag Hans Högstsäl. Kongl. Maj:t, glorwürdigst i åminnelse, allernådigste confirmation och fullmakt på ryttmästarebeställningen till öfwersteliente-

nantens compagnie, af den orsak, at Hr Öfwerstelientenanten Bruse, som då kom ifrån Turkiet, blef major här wid regementet, då förr warande majoren, nu Öfwerstelientenanten Johan Gyllenpamp undfick mit i nåder anförtrorde Hwettlanda compagnie.

1716 bewistade iag campagnien uti Norige.

1717 den 25 Octob. blef iag transporterad till första ryttmästarebeställningen wid Uplands tremänningscavallerie och Wässmanlands compagnie.

1719 bewistade iag campagnien wid Stockholm, och wid den Gudi ähtrat lyckel. fredens erhållande, då regementet afgick, erhöit iag Hennes Kongl. Maj:ts allernådigste afskied med majors caracter och rang samt allernådigste försäkran och tilsäijelse at wid första förefallande blifwa befordrad och ihugkommen, jemwäll och nobiliterad.

1727 blef jag expectant wid Smålands cavallerieregementet, hwarwid iag ännu står.

21. Lilliegreen.

A:o 1690 engagerat mig som volontair wid Kongl. Maj:ts garde.

A:o 1692 avancerat till fourier, uti hwilken charge iag blef brukad att införa Högstsal. Hennes Kongl. Maj:ts lik, glorwürdigst i åminnelse, med 32 man utan öfweroffice-rare såsom ock tractera prästerskapet begrafningzdagen.

Wid samma tid blef mig och 2:e resor ombudit af Hans Exellence och Riksrådet Högwålborne Hr. Grefwe Sparre att blifwa lieutenant premier i Frankrike, hwilket Högstsal. Hans Kongl. Maj:t mig förwägrade med nådigste tilsäijelse om bättre befordran här hemma.

A:o 1695 avancerad till sergeant, då iag mäst blef brukad som adjutant.

A:o 1699 blef mig capitainlieutenantsbeställningen af Upplänningarne tilbuden, som iag för wissa orsaker icke kunde antaga, hwilket med mera Hr. Gen.liutenant Palmqvist och Gen.major Faltzburg lära nogsamt än intyga kunna.

A:o 1700 avancerat till drabant, hwilket år iag biwistade såwål landstigningen på Seland som och Narfwiske action, då jag undfick 2:ne blesseurer.

- A:o 1701 descenten wid Riga biwistadt.
- A:o 1702 warit med i Cliskouske actionen och undfick 2:ne blesseurer.
- A:o 1703 biwistat actionen wid Pultousk och belägringen för Torn.
- A:o 1704 warit med wid Russlemborgs intagande samt biwistat action med Ryssarne för Fraunstadt.
- A:o 1708 beklädt battaillen wid Holofsin.
- A:o 1709 bevistadt actionen wid Horodna, samma år fältslaget wed Pultawa samt sedermera tåget öfwer ödemarken till Bender.
- A:o 1711 avancerat till vice corporal wid drabanterne.
- A:o 1713 warit med i den så kallade calabalique wid Bender, och utom det iag nu som flere gånger tillförene förlorat alt mitt eqvipe och all medhafwande ägendom, war jag i nio dygn schlave.
- A:o 1714 avancerat till corporal, samma år marcherat ifrån Turkiet till Strahlsund.
- A:o 1715 biwistadt actionen på Landtrügen och samma år utstådt belägringen i Strahlsund.
- A:o 1717 avancerat till öfwerstlieutenant af Östgiötarne till foot.
- A:o 1718 biwistat campagnen i Närrige och belägringen för Fredrichshall.
- A:o 1719 biwistadt campagnen här wid Stockholm. Utom alt hwad förenämt är, har iag warit med wid mångfaldige andre charmützler och träfningar, som man för widlyfftheeten skull förbigå will, såsom och det att iag all min ägendom i Ingermanland och Narfwen måst förlora.

22. Limmerhult.

Anno 1711 den 5 December på utfallet på Wissmar dödiligen blesserad uti vänstra sidan uti armen af ett värjestyng, at andan däråf utgick, samt ett skått uti högra handen, tummen aldeles afskuten och förlammader, af fienden afklädder och blottader samt som en dödan uptagen, då blodet aldeles förunnit vardt, at iag icke uti ett helt dygn det ringaste af mig sielf viste eller at vara af fienden fången, och under denna svåra mattheten till sta-

den Wissmar förder at cureras på paroll, hvaraf jag en stor smärta, värk och vedermödo ledit, som sedermera förorsakat mig svåra sjukdomar, och än dageligen plågas därpå, som bifogade attester noggsamt utvisa.

Anno 1713 blefvit ranconerad och utbytt emot en dansk cornett, som var af våra fången; sedan trädte i tjenst som tillförend.

Anno 1714 blefvit commenderad till Strahlsund med ett fahrtyg, som het Pulsweg, at afhämta spannemåhl samt confoijera dem andre, hvilka med commenderade voro, hvarpå vij förrättade åtskillige resor, dock med största fahra, medelst det de danske hade afstängt siöpassagen från Wissmar med fregatter och stora espingar, hvilka oss som oftast eftersatte och jagade; dock undansluppo vij igenom ett ock annat påfund lyckeligen; sedermera commenderad till landet Pöhl med ett bestyckat fahrtyg och båtar at defendera liggande manskap vid fiendens anfall, som och skiedde, då vij oss måste retirera.

1715 blefvit commenderad med bref ifrån Strahlsund, hvilket var ifrån Hans Högstsahl. Kongl. Maj:tt till flåttan uti Bellt, och emedan fiendens flåtta förut var och då begynte våra at attackera, blef jag af en dansk fregatt jagad på stranden uppå landet Fehmern, fahrtyget uti brand satt, och brefvet sönderref, efter jag intet såg mig någon utväg till eschapade från fångenskap; manskapet blef af fienden fångne och jag förfogade mig till en bonde, som gick på åkern och plögde, den der mig conserverade och omklädde med gamla bondekläder, at fienden mig intet kiände, vid iag kiörde plogen uti tvenne dagar, hvarunder fienden mina kläder och annat borttog utom de, som upbrändes på fahrtyget; kom således at eschopera uti nakenhet med en liten båt till Wissmar igen.

Sedermera commenderad på ett fahrtyg med 6 st. 12 å:ge stycken at förhindra fiendens aproscherande, som betog siötfarten till staden Wissmar, de Brandebourgske på ena, och Lyneburgska andra sidan, hvilka vij starckt canonicerade uppå uti 8 dygn; men om natten vid deras batteriers förfärdigande oss med force angreppo, at vij måste oss retirera. Utom at upräckna åtskillige commenderingar både till siös och lands under hehla bloquaden för Wissmar, af hunger, kiöld och strapizaders uthärdande

in till stadens öfvergång, då iag med de frijgifne till Sverige transporterad blef, kom uti Halmstads guarnizon at förrätta fendrichs tjenst.

Anno 1718 den 24 Februari avancerat till lieutenant vid Västra Skånska infanterieregementet och uti Mallmoe guarnizon företrädde denna påst; bekåmmit samma åhr Högstsahl. Hans Kongl. Maj:ts nådigste transportfullmacht, daterad Strömstad den 15 September, till förriga Svenska lijfregementet.

Anno 1719 commenderad med regementet ifrån Wahrbergs fästning till Callmar, däräst tjenst at förrätta uti guarnizon, till regementet af Högvälborne Herr Baron Generallieutenanten och Gouverneuren Scholtz blef afmunstrat, som skiedde den 19 December samma åhr, då iag tillika med samtel. officerarne erhöit afskied.

23. Lindgren.

Anno 1676 är jag född uti Skara stad, oadel.

Anno 1700 blef jag dragon vid H:r Öfverste Albedyhls regemente och avancerade derunder til corporal och så til underofficerare.

Anno 1704 den 19 Januarii avancerade jag genom Kongl. fullmacht af förberörde dato till lieutenant under Södra Skånska cavallerieregementet samt compagnie.

Anno 1700 blef jag commenderad ibland andra på Ronoborgs slått, som då war berendt af 4000 saxar samt eld ther uppå satt. Straxt ther uppå fölgde jag med Kongl. armen till Riga och bewistade slaget med saxarne, som förföljdes till Baus. Derifrån commenderades jag med H:r Major Trautfetter till Copiske, hwarest wåre hade en skarp renconter med Polackerne, då jag ock blef huggen i ansichtet och af en pihk stucken i lifwet.

Anno 1702 war jag under Hr Major Trautfetters commendo wid Wilna, som anfördes af Herrar Generallerne Mörner, Stenbock och Nieroht, derest wåre blefwo öfwerfaldne af 15000 pålacker. Derifrån bewistade jag Klitskow slag, war och med wid Cracou och bewiste deremillan förefallande partier. Ifrån Cracou wardt jag med 15 dragoner commenderade at följa med Öfwerstel:n Casper Sperling at

Rysslemberg, der jag med the 15 dagel. hade at giöra med pålackerne, effter han intet mehr cavallerie hade med sig, förrän General Stenbock kom oss till succurs. Derifrån hade vi til at giöra med pålackarne wid Lublin och derpå bewistade jag belägringen vid Thorn. Wid Solitz hade wi efwen at giöra med pålackarne och hade nähra fått konung Augustus til fånga, som drog sig öfwer strömmen, då wi en hehl dag moste kläda styckeskätt. Sedan conjungerade wi oss med konungens arme och belägrade samt intogo Rysslemberg. Der ifrån war jag med uti en skarp action wid Ponitz, som Hans Högstsahl. Kongl. Maj:jt hade med saxarne. Straxt derpå wid Adlerbell slogo wi 1500 man cassaqver. Sedan gingo wi till winterqvarter 1705, derifrån til Grådnau och sedan til Saxen 1706. Wid utmarchen ifrån Saxen wart jag commenderad med 3:ne underofficerere at upsökia 2:ne deserterade ryttare, hwarwid nog war at giöra, medelst det at karlarna förstucket sig undan uti keiserlig gebiet, monderningen under saxisk samt hestarne under saxisk gothisk, warandes wi uti största lifsfahra, innan wi deserteurerne igenfingo, som uti lönlige rum förstuckne sköte på oss. Enär wi wid schlesiska grensen hinte upp regementet, marcherade wi sedan hela Polen igenom förbi Thorn, sedan igenom Grådnau til Smolensko, derest jag war med uti rencontern som Hr. Öfwerste Örenstedt hade med ryssarne under Printz von Damstedtz commendo. Derifrån blef jag med Hr. Öfwerstel:n Silfwerhielm commenderad på fouragebetäckning, då wi af fienden skarpt blefwo ansatte och in till lägret förföljde, hwarigenom många blefwo blesserade och hästar skutne. Jag war och med uti Hr General Lagercrantz' ¹ partie in uti Ukranien; derifrån commenderad med Hr Major Koskul och bewistade stormen wid Dumalin. Derifrån conjungerade wi oss med partiet igen, då jag med Ryttmästaren Dagström och Lient. Jacobæus blef commenderad på en påstering, derest wi wid afdragningen hade mycket at giöra med ryssarne, som til 15 a 16 sqvadroner woro starke och oss förföljde.

Sedan conjungerade sig partiet med Kongl. armen och marcherade Staradubb förbi och så widare uti then starka winteren til Hadjas och Wiprik.

¹ Lagercronas.

Sedermehra war jag ock med uti then renconter, som Hans Maj:t hade med general Renn¹ wid Opposna. Derifrån war jag med regimentet uti Stara Saraton, derest wi hade med fienden nog til at giöra, så at monge blefwo dels blesserade, dels slagne, hwaribland war premierryttmästaren af samma compagnie, som jag war under, såwel som secundryttmästaren och premierlieut:n samt 5 gemene, förutan 14 blesserade.

Anno 1709 bewistade jag slagit wid Pultava och blef seder-mehra fången wid Nipern samt med stormande bracht uti et swårt 13 åhrs fångenskap. Härförutan hafwa sig efwen tildragit sig åtskillige flere efwentylige hendelser, såsom på partier, arrier- och avantgardier, samt andra commenderingar, them jag bewistadt, men wore både wid-löfftigt at specificera som ock swårt at påminna sig uti en rett ordning.

24. Lindroth.

1701 blef iag antagen till ryttare wid Kongl. Maj:ttz Lifre-gemente till häst och majorens compagnie.

1702 marcherade till Riga och derifrån till Memelstrom, hwarest iag bewistade actionen med Polackarna under Hr. Öfwerstelieutenanten Claes Bondes commando.

1703 bewistade iag actionen wid Oppotovis emot Saxarna, hwarest Sahl. Hans Kongl. Maj:tt gloriösigst i åmin-nelse Konung Carl den XII commenderade.

Samma år marcherade till Tornes belägring.

Samma år slogz emot polackarna wid Lutenburg under Sahl. Gen. Creutz commando.

Samma år war iag ock wid staden Elfvings intagande.

1705 marcherade till Warsio.

1706 bewistade fältslaget emot ryssarna wid Grådno, hwarest Sahl. Hans Kongl. Maj:tt gloriösigst i åmin-nelse Konung Carl den XII commenderade.

Samma år bewistade actionen emot ryssarna wid ryska gräntzen under Sahl. General Creutz commando, då twänne städer ifrån ryssarne blefwo tagne.

Samma år marcherade tillbakars till Warssio och intogz staden Samusch och derifrån marcherade och intog Russ-

¹ Rönne.

lember,¹ hwarest Sahl. Hans Kongl. Maj:tt glöryrdigst i åminnelse Konung Carl den XII commenderade. Under samma högst bem:t commando slogz med saxarna wid Warssio och dem förföljde till Kalitz.

Samma åhr slogz med ryssarne wid Fraunstad under Sahl. Hr General Nierotz commando.

Samma åhr marcherade in uti Saxen och blef commenderad på ett partie med Sahl. Hans Kongl. Maj:tt glöryrdigst i åminnelse Konung Carl XII till Keyserbrygg till att fördrifva ryssarna och saxarna uhr landet. Sedan marcherade till Hellemora in uti Dyringevall² och der slogz med saxarna under Öfwerste Geertz³ commando.

1707 marcherade uhr Saxen in uti Polen.

1708 bewistade actionen emot ryssarne wid Hollotzin och blef skuten i wänstra armen.

Samma åhr marcherade öfwer Nipern in uti Okranien.

Samma åhr blef iag corporal wid Södermanlandz compagnie wid bem:e regemente.

1709 bewistade actionen wid Pultava och blef skuten igenom bröstet; 3 dagar derefter blef fången af ryssarna vid Nipern och förd till Muschou.

1710 transporterad ifrån Muscho till Kassaän.

1712 transporterad till Siberien uti staden Tabolski.

1714 eschaperat ifrån Tabolski till Muscho och sedan till Novogräsäfski och öfver Polen till Preytzen och derifrån till Dantzig och 1716 ankom till Swärike.

1718 marcherade in uti danske Norige.

1719 blef af Hans Kongl. Maj:tt vår allernådigste konung antagen till qwartermästare wid lifcompagnie i stället efter staabsqwartermästaren Fredrich Graan.

1722 efter placeringsdeputations beslut transporterad till 1:ste corporahlsindehlningen wid bem:e compagnie.

1726 efter begiäran transporterad till majorens compagnie och 1:ste corporalsindehlningen, hwilken iag nu i nåder innehafwer.

25. Lindwahld.

A:o 1681 den 8 augustij är iag födh utij Uppland och Tible socken aff christelige föräldrar. Min fader warit qwartermästare vid thett Kongl. Lieffregimentett till häst.

¹ Lemberg. — ² Thüringerwald. — ³ Görtz.

- A:o 1701 den 22 Majj blef iag trumpetare wid Hans Kongl. Maijtz. Lieffregimente och Kongsörhss compagnie; bewistade Pinsiw slagh.
- A:o 1705 den 13 Junij blef iag secundcorporal wid Hans Kongl. Maijtz. Lieffregimente och Nore Upplandz compagnie.
- A:o 1707 den 24 Junij avancerade iag till secundqwartermestare wid Nore Upplandz compagnie, bewistade Holoftsiens slag, ewarest iag blef blesierad i wänstra benet, samt och Pultava slag, blef blesierad utij den högra sidan, straxt där upå fången, A:o 1709.
- Den 8 September sama år esiaperade utij Kosakie, men olycklig blef fången på nytt, fångslad med block uppå benen samt af kosakerne slagen med podogger och af tartariske piskor illa hanterad, sedermera förd till staden Casan utij Rysland, darsamastedes arbettat wid kopparberget alt intil A:o 1717; esiaperade iag därifrån till Petersborg, ewarest iag mig uphölt till A:o 1718; den 22 augustij esiaperade iag därifrån igenom Finland, ankom hitt till Stockholm den 17 octobr samma år, ifrån den tiden icke blifwit emplugerad. Min fängelses tid är 10 år. Min hella ålder är 37 år och 8 månader.

26. Lundman.

År 1699 tillträdde jag krigstjänsten, 1702 befordrad til cornett, 1704 transporteradt til fändrich, 1705 avancerat til lieutenant, 1709 til capitain, som alt mine allernådigst mig tildelte fullmacher intyga. Under hwilken tid jag i Kongl. Maijtz tjänst undfått följande blessurer. 1702 stucken wid wänstra örat, hwaraf hörslen blef förlorat. Samma år af passkula struken fram på wänstra kindbenet, än samma år af sabel huggen öfwer högra armen 2:ne sår. 1705 af passkula skuten framman i hufwudet, samma gång stucken bak i halsen och öfwer högra knäet, tå jag afklädd låg på wallplassen ibland the döde och blesserade. Desse blessurer äro mig träffade uti åtskillige battalier och partier, som lyckeligen förfäktade äro i Churland och Lithoven under Generalgouverneuren och Commendeuren en chef Högwålborne Grefwe Adam Lewenhaupts höga anförande och comando. Ännu blef jag

år 1708 wid Liessna i Ukraine af ränkula skuten wid högra tiningen, hwilcket sår går än öpet, samma gång å samma sida af canonskrått på 3:ne ställen swåriligen sårat. Den påföljande 5 October på barbariskt sätt fången, naken, afklädd och til herqvibuserande framställd, men ärhölit ändtl. pardon, af medlidande öfwer then af the oprefna såren nederströmmande bloden.

27. Maiewski.

Upsatz på mina olyckelige partier.

1703 är iag kommen i Kongl. Maj:tz och Sveriges rikkes tjenst.

1704 blef iag commenderad af Hans Höggrefl. Excell:é Horn till Latovitze med en major, 400 gemena Svenska och 16 Pålackar, hvilka alla blefvo då till fånga tagna af Generalen Brandt, der ifrån iag mig sielf ranconerade och kom till Högstsahl. Hans Kongl. Maj:tt vid Radsåmin; derefter förföllgde wij Sackserne ifrån Warschau, då jag blef blesserad och en häst för mig skuten vid Lenziza; bijvistade actionen vid Punitz, hvarest åter en häst för mig vardt skuten, iag sielf blesserad och tillfångatagen, samt sielf mig ranconerade.

1705 vardt iag commenderad med Lieutnant Lilliesverd på partie till Rava och derifrån till Piaschetsno, hvarest Pålackarna öfverföll oss, bem:te Lieut. Lilliesverd slagen, iag blesserad och tillfångatagen, min häst undanskuten, hvarifrån iag mig sielf åter ranconerade och kom till Högstsahl. Hans Kongl. Maj:tt vid Ravitz, blef sedan commenderad med Major Piper till Lauvitz och därifrån till Warschau. Vid General Nieroths ankomst blef iag commenderad med Ryttmästarne Bråkenhiellm och Gyllenpamp på partie, hvarest en häst blef för mig skuten, derefter blef iag commenderad med Öfverstelieutnanten Clas Bonde på partie vid Bilanni, derest Öfverstelieutenanten blef slagen, iag blesserad och den följande dagen uti actionen vid Warschau under General Nieroths commendo alldeles igenomskuten, och enär Ryssarna derefter attackerade bryggan vid Warschau, vardt åter en häst för mig skuten.

1700, då Högstsahl. Hans Kongl. Maj:tt gick öfver Weichselln, var iag med vid Grodno, hvarest en häst blef skuten och

iag till fånga tagen, men ranconerade mig sielf och kom 3:die dagen der efter till Hans Kongl. Maj:tt, hvarpå iag straxt blef commenderad på partie med Hans Excell:ie Grefve Meijerfelt till Indura, hvarest en häst för mig blef skuten, och sedan på partie vid Podlesko med Ryttmästar Bråkenhiellm, och på återmarchen slogs vij vid Lublin med Ryssar, Callmucker och Cossacker, hvarest alle våre ensännare blefvo dels slagne, dels fångne, och iag efter undfångna 5 blessurer och 2:ne hästars borttskiutande, hvarvid både drängar och equipage förlohrades, kom äntel:n till Högstsahl. Hans Kongl. Maj:tt i Sachsen och föllgde högstbemt:te konung på partie vid Nombourg och derifrån till Thuringewald med Öfversten Giörtz, hvarest en häst blef för mig skuten.

1707, då Högstsahl. Hans Kongl. Maj:tt marcherade utur Sachsen, blef iag commenderad till Thorn, derest jag slogs med General Ribbinskis partie, blef blesserad och tog bortt hela partiet, som stod vid Weichseln. Kortt der på blef iag lieutenant och commenderad med Generaladjutanten Canifer till Stutzin i Mazuren, hvarest min häst blef skuten.

1708 blef iag commenderad med H:r Generaladjutanten Kanifer till Molodetzno i Littauen och conjungerad med Gref Crispin, hvarest en häst för mig blef skuten och iag med en pihl blesserad. Vid Racovo blef hela commendo slagit, iag der sammastädes af en pihl i hufvudet skadat och hästen skuten. I lika måtto vid ankomsten till Holofzin blef en häst skuten; derefter måste iag på partie med Generaladjutant Kanifer vid Solovo, hvarest Kanifer blef fången och tillika iag, samt hela partiet slagit, hvarefter iag echaperade och blef så commenderad till Grefve Leijonhufvud tillbaka öfver Nipern, och på återvägen till Hans Kongl. Maj:tt råkade Hans Excell:ie Grefve Ducher, som äfven då med fienden träffades, derest åter en häst blef mig undanskuten. Sedan iag kom till Högstsahl. Hans Kungl. Maj:tt, vardt jag straxt der på commenderad till H:r Generalmajoren Lagercrona vid Staradub, derest hästen blef undanskuten mig.

1709 i action vid Opolzno blefvo 2:ne hästar mig undanskutne och iag blesserad, så att Printz von Würtemberg nödgades taga mig med sig tillbaka; derefter blef iag vid Achtyrecka med en pihl blesserad; vid Wiprek vardt en häst

- undan mig skuten, iag sielf blesserad med en pijk. Vid Pultava blefvo 2:ne hästar undan mig skutne, och iag blesserad kom med Högstsahl. Hans Kongl. Maj:tt till Bender.
- 1711 blef jag commenderad till Sorroka, hvarest 2:ne hästar blefvo mig undanskutne och iag sielf blesserad.
- 1712 blef iag commenderad ifrån Bender till Pohlen, under Grudzenskii commendo, hvarest iag allt borttmiste och vardt fången vid Seniafski, derest mig blef tilbudit att blifva öfverste, och emedan iag det icke ville emottaga, bundo de mig jemte en cossak ooh förde mig omkring i alla städer till att tvinga mig dertill, men som de sågo, att de på intet sätt kunde med mig något uträtta, sände de mig till Pohlen till Saxerne, hvarest iag i 16 månaders tid måste sitta i stockhuset; ranconerade mig då sielf och kom 1714 till Demotika.
- 1715 kom iag till Stralsund och blef commenderad öfver Penn¹ emot de Preusiske, blef huggen och tog några till fånga; derpå blef iag commenderad emot de Danska till Damgarten, tog der en lieutenant till fånga, och var der till uppsickt, och enär fienden ankom till förstaden, blef min häst undan mig skuten, iag blesserad och till fånga tagen. Konungen af Danmarck tilböd mig tjenst som öfverste-lieutenant för ett partie, och som iag det samma ej ville emottaga, satte de mig på skiukhuset i Rostock ibland deras siuka, hvarifrån iag mig ranconerade och kom
- 1716 till Carlshamn och så vidare till Högstsahl. Hans Kongl. Maj:tt uti Christiania, hvarpå iag andra dagen der efter straxt blef commenderad på partie till Triback.²
- 1718 var iag med i norska campagnen.
- 1719 var iag commenderad till Steket.
- 1721 blef iag commenderad till Spanien och på återresan, när skeppet förgicks, miste allt hvad iag ägde.

28. Nisbeth.

Sedan iag twenne år under siöresor till åtskillige utrikes orter gjort mig förfaren, blef iag år 1695 constapel wid amiralitetet i Carlscona, doch derjemte permitterad genom ytterligare resor till Portugall, Hispanien och Engeland att

¹ Peene. — ² Dröbak.

giöra mig vidare underkunnig samt meriterad; men när kriget begyntes och Eder Kongl:re Maj:ts lifregimente till häst fick ordres till oppbrått, antogs iag 1700 den 4 Januarii till ryttare wid norre Upplands compagniet och 1701 bewistade actionen wid Pitztur; 1702 den 8 Martj förordnad till corporal wid samma compagnie, och uti actionen wid Clitzof med en kula skuten igenom högra benet. 1703 avancerad till cornett och samma år i actionen wid Pulthof med två kulor skuten igenom vänstra låhret, af hwilcka den ena blef utskuren, men ehwad försök genom vidare öpning giordes, kunde den andra dock icke utbekommas, utan sitter ännu qwar till mycken mehn och smärta, särdeles wid infallande owäder. 1704 den 14 December blef iag för detta mitt wälförhållande avancerad till lieutenant och 1705 biwistade actionen wid staden Elbing. Sammaledes 1706 wid Fraunstad. När år 1708 uti actionen wid Holotzin hästen för ryttmästaren wid Roslags compag. Cronström blef undanskutin, måste iag i dess ställe antaga dess hafde commando och förswara mig emot fyra esqvadroner, af hwilcka det på alla sidor wart angripit, och således i denne action af en falconetkula så swåra sargad i högra sidan, att en dehl af det angripne köttet måste utskiäras, jemwähl och med en wärja stucken twert igenom högra armen; hwarförutan iag dels såsom den äldsta ibland lieutenanterne, dels såsom polske och dhe andre språken mechtig, såsom regimentsqwartermästare esomofftast war commenderad på åtskillige partier, dels att indrifwa proviant för regimentet, dels att recognoscera fiendens annalckande och företagande med mehra. Åhr 1709 den 9 Maji, när ryska fältmarschalcken Cheremetiof om mårgonen ankom med mehr än 30,000 man för staden Reschitlewka i Ukranien ej långt ifrån Pultawa, der framl. Hr Baron och Generalen Creutz stod posterad med de under dess commando lemnade 7 regimenter cavallerie och dragoner och desse uppstältes till försvar emot fienden, hwilckens styrcka iag igenom våra cossaqver dagen tillförene utforskat och wid handen gifwit, anbefaltes mig att uppmuntra våra cossaqver till skiärmyssling med fiendens, sedan dess cavallerie stigit af sina hästar samt wäntade på det efterkommande infanteriet och artilleriet, på det Herr Generalen derunder kunde med dhe förfärdigade faciner stoppa moraset till regimenternes öfwerdefilerande, aldenstund han befan sig för swag att emotstå en så starck och mechtig fiende, förr än han kunde få försträck-

ning ifrån hufwudarmen, som stod 3 mihl derifrån, och sedan iag fick dem till stridighet emot hwarandra, blef iag såsom regimentsqwartermästare jemte 2:ne qvartermästare commenderad till högqwarteret att i underdånighet raportera Högst sahl. Hans Kongl. Maj:t om fiendens ankomst och styrcka samt den af Herr Generalen gjorde författning om retiraden, dit jag jemwähl lyckeligen anlände och mitt wärf förrättade, men uti återfärden till regimentet af ett fienteligt partie (ehuru iag på alt sätt sökte förswara mig, till dess iag med en kula blef skuten igenom högra låret) jemte mina följeslagare tillfångatagen, samt förd till bemelte fältmarschalck, hwilcken dels med dess gode föreställningar och löfften om hwarjehanda förmåner, dels med alfwarsamma hotelser att wilja låta plåga och döda mig, fordrade underrättelse, såwähl om H:r Generalen Creutz styrcka, såsom och om han förmodades wilja qwarstånda, till dess han ataqverades, med mehra, och när iag om det senare honom försäkrade, gaf han sig desto längre tid att dröija med attaqven, hwilcket medförde den förman att under skiärmysslingen emellan cossaqverne, Herr Generalen fick låta pagaget gå öfwer den lilla bryggan wid qwarren såsom endaste wägen ifrån staden till hufwudarmén, och manskapet med hästarna defilerade öfwer det med faciner fylte moraset, utan att fienden det ringaste kunde merckia, förr än wåre cossaqver småningom efterföljde och likaledes öfwergingo, och alt detta lyckades så wähl, att ingen man blef skadad eller något förlorat å wår sida; Hans Kongl. Maj:ts dyra persson, som $\frac{1}{4}$ timma kom effter mig samma wäg med några få perssoner, blef äfwen frälst, men fältmarschalcken Cheremetiof, som af min utlåtelse fant sig swiken och måste utan ringaste werckan gå tillbaka samt af Hans Czariske Maj:t emottaga en hård förwitelse för dess efterlåtenhet, sparde intet att deremot förfara med mig på det strängaste samt föranstalta om mitt fängzlande och starcka förwarande samt bortförande till afsides orter, så att iag ogiörligen kunde eschapera.

29. Roland.

I begynnelsen af åhr 1705 blef iag engagerad uti Pählska Preutzen, under Sal. Hans Excellence Gref Magni Stenbocks dragounregemente, tiente mig först upp från gemen till corporal, så till förare och sedan till sergeant.

Sedan iag år 1706 efter armeens intågande till Saxen med ett litet partie åter till armeen var ankommen, som iag var med tillbakars commenderad, blef iag kort derpå till Slesiske gräntzen commenderad på värfning.

Åhr 1707 in Aprile benådade Hans Högstsahl. Majj:tt mig med fullmacht på cornett under samma regemente. Vijd utmarcherandet uhr det hertigdömmet blef iag commenderad till Bresslau att inkiöpa ammunition och stötte så till regementet vid Carsismirs i Pohlen.

1708 blef iag benådad med lieutnantsfullmacht och var under marchen genom Pohlen till Ukrain fast merendels commenderad på partier, under hvilka åtskillige scharmüsslor föreföllo.

1709 under varande belägringen för Pultava var iag fast ständigt utcommenderad, dels att indrifva proviant för regementet dels och att bemöta och afhålla de här och där ströfvande fientlige af Cossaqver, som uppehöll sig i skogarne nedan om Pultava vijd Vorskla strömmen, med hvilka iag åtskillige rencontres hade. Natten för den olyckelige Pultaviska battailen blef iag med mitt underhafvande manskap genom Generaladjutanten Gref Bonde ifrån min postering tillbakars kallad och commenderad att hafva vacht hoos Hans Högstsal. Majj:tt, som då var olyckeligen blaiserad och fördes på bår.

I battailen vid Pultava blef mig hästen under lifvet undanskuten, och hade iag då ofelbart blifvit af Ryssarne nedsablad, så framt iag icke hade öfverkommit en annan häst, som löp lös, i dy dess ryttare blifvit skuten, hvar med iag Ryssarne knappast undkom, som då vore i fullt eftersättiande.

Vijd Nipern blef iag tillika med resten af armeen under Sal. Generallieutenanten Gref Adam Leijonhufvud tillfångatagen och måste så runda 5 åhrs tijd i ett hårt fångenskap tillbringa, till dess iag äntel:n år 1714 satte mitt lif i mina händer och vågade en echappade först ifrån Galitz till Moskau och ifrån Moskau till Arckangel, derest de andra dagen efter min ankomst offentl. under trummeslag publicerades vijd 200 rubel recompance, den som skulle kunna få mig fast. Jag nödgades ännu i 12 dagar där mig hemligen uppehålla, till dess iag fick tillfälle att retirera mig på ett skiep, som först var segel-

färdigt att afgå, hvarmed iag gick ifrån Archangel till Livorno i Italien. Men hvad iag under denne långa och farliga flycht samt siöresa har måst utstå, särdeles som iag för mitt lijf intet torde giöra mig för någon menniska bekänd, kan utan stor vidlöftighet ej beskrifvas. Ifrån Livorno gick iag till Genua, ifrån Genua till Marseillen och derifrån till Hamburg. Entel:n ankom iag efter obeskrifvelig möda och många fahrligheter samt continuerlige fatiguer lyckeligen till Hans Högstsal. Majjt uti Stralsund.

Åhr 1715, sedan iag hade haft den nåden att aflägga en underdånig berättelse hoos Hans Högstsal. Majjt om mina resor och sällsamma avanteures, benådade högstbem:te Hans Majjt mig med capitainsfullmachtt under Öfverstens, nu General majorens H:r Baron Kouschuls commendo vijd Benderska Dragoneregementet. Då sijenderna landstego på Landtryggen, feck iag i den action trenne blesseures, som min H:r Öfverste, nu Generalmajor Anders Kouskul nogsamt bevittna kan. På Landt-Rügen låg iag fördold i 8 dagar, men fant dock utväg att mitt ibland sijenderna, som då af hela landet mästare voro, echappera till Lubeck, hvarest måste en rund tid uppehålla mig för de omtalte blesseures skuld; och som den tiden fast omöijeliget var att ifrån Lubeck directe komma hit öfver till Sverige, nödgades iag först begifva mig till Hamburg och sedan till Amsterdam, hvarest iag steg till skiep att segla till Giöteborg, men hade ej bättre lycka än blef upsnappad under vägen af en dansk fregatte och förd fången, först till Norrje och sedan till Kiöpenhamn. Hvarest efter nje veckors fångenskap iag omsider fandt moijen att och derifrån eschappera till Lubeck andra gången. I från Lubeck gieck iag till siös till Dantzig, emedan iag förnam om den danske residentens i Lubeck föranstaltande att åter få mig fatt. Sedan iag i Dantzig någon tid mig uppehållit för de danska och ryske örlougsskieppen skull, som der på reddeu lågo att förhindra farten på Sverige, kom iag äntel:n hit hem till Sverige vijd slutet af åhr 1716, sedan iag uti samfalte tolf åhr hade vistas, dels i feldt, endels i fångenskaper och endels sväfvat ikring i stor farlighet. Och som iag under alla de åhren till nu varande tid för all min tjenst intet mer niutit än halftannat åhrs gage,

så har iag och uti Högstsahl. Hans Maj:ts och Rijkenssienst fast hela min välfärd tillsatt.

30. Sahlman.

- Underdån. ödmuck raport om mine giorde krigztienster.
- År 1700 den 30 November blef iag soldat för min faders hemman, föruthan något dett ringaste lega, under Åbo infanterie, för dubbleringen;
- 1701 giorde iag 2:ne partijer med Salig H:r Major Gyllenlodh, den första till Kafwandå by och den senare till Kauttu skantz, hwilcket nongare kan ses af Salig H:r Majorens raport, och blef låfwat corporalstiensten, hwilcket 1702 i Maj månad blef fullbordat; samma åhr i Junij månad giorde iag och een comendering till Tullomajerfwij.
- 1703, då armeen wahr olyckelig i Systerbeck, blef iag comenderat medh Salig Capitein Anderson, under högwälborne H:r Generalmajior Armfeltz comando, som då hwar generaladjutant, att hålla fiendens armee an, så länge våra skulle ställa sig till battalie, hwarest iag blef söndertrampat af fiendens cafuallerie, som oss på ryggen och bägge sidor föll.
- 1704 iorde iag och 2:ne partijer, den första öfwer Nefwa strööm wedh Mustola håff och den senare i Walckiesarij.
- 1705 hwar iag comenderat under högwälborne H:r Generalmajior Armfeltz comando, då warande Generaladjutant, till Cronohslätt eller Rettutzarij; samma åhr blef iag comenderat medh H:r Majior Krussenstierna till Kijfwijsarij och een stoor fara uthstådt. Straxt dereffter medh battalie till Tussina håff, hwilcket opbrändes; een wijdare warit iag comenderadt medh H:r Öfwerstelentnant Stierenskans att ataquera gamble skansen, hwilcket intogz med stormande handh; 2:ne nätter der effter medh förbemälte H:r Öfwerstelentnant hwar iag comenderadt att beskåda eller skada ryske skepzbyggerijet under Pettersborg och blef försäckrat medh underofficers tiensten, hwilcket blef fullbordadt; och iag blef fourir under Salig H:r Capitein Kuefeldts¹ compagnie den 1 Novembr på förbemälte åhre.

¹ Kuhlefelt.

- 1706 om vinteren blef iag comenderadt medh H:r Öfwerste Delnick, 7 mihl andera sidan om Nötteborgh i Ryslandh.
- 1708 den 24 Julij blef iag förare under H:r Capitein Anderssons compagnie, samma åhr blef iag tillicka medh battalion comenderadt öfwer Näfwa ström wedh Tusina, och efter action försäkrades sergiantz tjenst, hwilcket fyra dagar dereffter, som hwar den 3 September, blef fullbordat.
- 1710 gjorde iag adiutantz tjenst ifrån den 10 Majj till den 9 Augustij och sedermera blef comenderadt medh H:r Capitein Anderson till Åbo att opdrifwa manskap.
- 1711 den 1 Januarij blef iag feltvebell under H:r Capitein Anderssons compagnie; samma åhr hwar iag medh H:r Lieutenant Longström comenderadt 2:ne gångar under Wijborg. Den 21 Augustij blef iag igen comenderadt medh H:r Major Luckonen och fick på Stoor Pährs malmen, den 11 dito en musquetkula på högra bröstet, jembwähl ett slag på ryggen af fienden, så att iag icke kunde sielf mig hielpa, bara soldaterna måste föra mig fram.
- 1711 den 31 October blef iag autoricerat af Hans Excel:tz Sahlige högwählborne H:r Grefwe Konungl. Majestetz Rådth och Generalcomendeur samt Goufverneur i Storförstendömet Finlandh, Carl Nieroth till fendrich under Åbo infanterie och Bierno compagnie.
- 1713 den 19 Julij blef iag comenderadt till Helsingfors att hämpta kunskap medh 30 man, på hwilcken comendering iag 2:ne gångar medh fienden hwar till sammans; den 16 Augustij blef iag igen comenderadt medh 60 man och på Kaifwandå hwar i hoop medh fiendens partijer, nembl:n een öfwerste, en capitein, 3:ne andre officerare medh 90 man, af hwilcka 2:ne togz till fånga, capitein medh några andre blef nederskuten och dee öfriga slap på flyckten. Den 7 Septembr blef iag igen comenderadt, och mötte fiendens partie wedh Scuotela by utaf 300 man, af hwilcka blef nederskutna en major, en capitein, en capiteinleutnant och 8 gemena, men en hoper af bleserta fördes medh bährar till Helsingfors.
- Den 23 Novembr blef iag igen comenderadt till Finland ifrån Åhland och fick förnimma, att uthi Nykyrckio sn och i Kajno gårdh hwar samkat ryssens penningar och en major af hans fålek låg en tre fierendels mihl dehrifrån, som skulle emothtaga de samma penningar; för dett togh iag

straxt medh otta man och fick siju lass medh plåttar, i mening att bringa till Hans Koungl. Maijesttetz höga tienst, förandes så samme förbemåhlte pengar alt till wattuskiff-tet, hwilcket sedermera genom opbordzskrifwaren Kellmans inlistigheet måste lembnas.

Anno 1714 den 2 Aprill blef iag igen comenderadt, effter den höglåffige Koungl. Maijesttetz Krigzcollege ordres till Finlandh, på hwilcken comendering iag massakrerade 38 rys-sar och togh till fånga siu st. sampt skaffade öfwer 140 man soldater och ryttare ifrån Finlandh; dett wore än mycket till att berätta, men emedan iag troor, att mine höge förmän sådant wäll tillförende är kunnigt och sådant skulle gå aldeles långt uth, för detta lemnas här medh.

31. Silfversparre.

Anno 1692 begynte at tiäna för musqueterare i Hållands tienst, hwarest iag gjorde fyra campagner ock under warande tienst biwistade belägringen wid Namur.

Anno 1696 om hösten kom iag hem til Swerigie ock blef på nytt volonteur wid Kl. Maij:tz Lijfguarde.

Anno 1697 avancerade iag til fendrich under Hans Excellences Grefwe Dahlbergz regemente i Riga.

Anno 1700 blef iag lieutenant wid samma regemente.

Anno 1701 avancerade iag til drabant under Hans Kl. Maij:tz lijfdrabanter.

Anno 1708 avancerade iag til major wid Kl. M:tz Söderman-lands regemente infanterie.

Anno 1709 blef iag fången i Ryssland.

Anno 1720 practicerade iag mig uhr det ryska fångenskapet i Chazan öfwer Arkangel, en wäg inemot ellowa hundrade mihl, igenom Guds besynnerliga hielp til mit fädernes-land med mycken möda och stor omkostnad. Under wa-rande tid, som iag nu tiänt min konung ock fädernesland, så har iag warit med ock giordt tiänt uti Rijga hela ti-den, när staden war blocquerad. I bataillen wid Riga gjorde iag tiänt som flygelladjutant wid gwardet hos Sahl. Grefwe Posse, blef i samma action illa blesserad ock lig-gande på wahlplatzen. På det första partiet, som fölgde vår högstsahl. konung första gången in i Littouven, war

iag ock med. I bataillen wid Klitzhof war iag också med under Hans Excellences Grefwe Arfvid Horns commando. Åfwenwähl uti actionen wid Pultous. Wid belägringen af Thorn har iag, ånskiönt iagh war drabant, giordt tjenst som ingengeur under hela belägringen, efter iag förstod fortificationen. Sedan war iag ock med Hans Excellence Grefwe Horn i Warsao ock har då brukatz i konungens tjänst wid hela belägringen; blef ock medh honom fången. Åter war iag ock med i bataillen wid Holotzin samt gjorde tjänst wid lijfregementet under H:r Generalmajor Creutz commando; sedan då alle 3 ryttmästare woro bortskutne, så har iag ändå soutinerat träffningen. Ock sedan wij kommo in i Ukranien, stötte H:r Generalmajor Creutz column wid ett pass utmed Staradubba på general Ifland af ryssarne, hwilken samma pass hade intagit, då gaf H:r Generalmajor Creutz mig ordres at attaquera honom med 200 hästar, derwid iagh således mig förhållit, at ånskiönt fienden hade så stor fördeel ock advantage af platzen, blef han ändå repousserad ock på flykten drefwen, der han lijk-wähl öfwer 1500 hästar starck war. Wid descenten wid Dessnaströmen feck iag ock lägenhet i wår högstsallig konungs egen närwaro at destinguera mig, då han dermed war så förnögd, at han gijnast läth allernådigst mig avancera til major. Wid Pultava war iag commenderad med regimentet i aprocherne, ock sedan wij blefwo der attaquerade, jemwähl öfwersten af regimentet war slagen, har iag ändå salverat resten af regimentet ock ej förlohrat någon fahna. När wij unkommo til Nieperströmen, blef iag af wår högstsahl. konung sielf commenderad med 180 man af regimentet at följa honom til Bender, ock derifrån blef iag commenderad med H:r Öfwersten Gyllenkrok til Chernowitza i Wallachiet, hwarest iag tillijka med honom blef fången. Hwad iag sedermera under ellofwa åhrs fångenskap lidit ock utstådt, är Gud och hela werlden nog-samt bekant, besynnerligen dem som sådant försökt; hwar-wid ock allan min ringa ägendom blef tilsatt. Således har iag nu uti 28 åhrs tid ock hela kriget öfwer in til denna stunden med distinction tiänt.

32. Spåre.

- Anno 1683 den 6 Martii blef iag antagen till wolenteur under Kongl. Majjets liffgwardie och Capiten wälborne H:r Carl Sölwersparres compagnie, hwilcken samma år blef öfwerst-leutenant under Helssinge regemente och uti dess ställe blef capiten wälborne H:r Otto Wilhelm von Löwen, under hwilckens compagnie iag både för musqweterare och pi-qwenerare tient intill 1687 den 29 Augustii, då iag sedan blef transporterad till fourier under detta Kongl. Majjestetz Biörneborgz lähns regemente och lifcompagnie.
- Anno 1691 in Septemb. awangerade iag till förare under samma regemente och compagnie.
- Anno 1694 in September awangerade iag till sergiant under samma regemente.
- Anno 1700 den 14 Julii awangerade iag till fältwäbel under samma regemente.
- Anno 1702 awangerade iag till fendrich under samma regemente effter H:r Generallieutenant Carl Gustaw Fröligs fullmacht af dato den 24 Novemb:r 1702, hwarpå iag sedermera erhållit Kongl. Majjestetz allernådigste confirmation, daterat Thorn den 1 Julii 1703.
- Anno 1705 awangerade iag till lieutenant under samma regemente, effter H:r Generallieutenant Fröligs fullmacht, daterat den 24 Augustii 1705, hwarpå iag sedermera erhållit Kongl. Majjestetz allernådigste confirmation, daterat Altranstadt den 15 Decemb:r 1706.
- Anno 1708 awangerade iag till capitenlieutenant under samma regemente effter H:r General Adam Ludwig Lewenhaupts gifne fulmacht, daterat den 16 Julii 1708.
- Anno 1709 awangerade iag till capitain under samma regemente och därpå erhållit Kongl. Majjestetz allernådigste fullmacht, daterat Zenkowa den 19 Januarij 1703.
- Anno 1700 bijwistade iag campanien wed Dreilingshoff och actionen wijd Yxell, samma år och warit uti belägringen i Rijga.
- Anno 1701 war iag comenderat den 9 Julij på Bläckhuusen, då slaget stodh wijd Rijga och Saxarne blefwo slagna. Samma år sedermera warit iag på belägringen under Neumynde skantz.

Anno 1704 in Julij månad warit iag comenderat ifrån Rijga till betäckning uti Selsburg under H:r Baron och Öfwerste-lieutenant Christer Horns comando.

Anno 1705 om hösten warit iag comenderat med några manskap ifrån Rijga till Memel på påstjachten till betäckning fram och tillbaka igen.

Anno 1707 warit iag comenderat i landet för regementzangelägenheter, och 1708 kom iag med recreutemansskapet till Rijga, och så wijdare marcherade iag med samma manskap uth till Litauen, hwarest iag regementet, som då tillijka med armeen war i marche, uphinde i Upsowa, och hade iag altså den mig anbefalte beställningen riktigt och till mina höga förmäns nöije förrättat.

Anno 1708 den 29 Septembr warit iag uti action wed Liesna och darsammastädes bekommit 2:ne swåra blesurer, den ena blifwit skuten i wänstra lähret up wijd länden, och det andra i hufwudet fram i pannan, doch ej hindrade mig ännu wijdare at tiena, dess Gudi wari läff.

Anno 1709 den 7 Januarii bijwistade iag stärmningen under staden Wiprick och där blifwit skuten genom halssen, doch nu mehra ej till någon skada el. hinder till at tiena.

Anno 1709 bijwistade iag campanien och belägringen under staden Pultawa, och den 28 Junii warit uti action wijd Pultawa och darsammastädes blifwit fången under rys-sen. Förutan alt detta hafwer iag åtskillige andre re-conter genomgodt, hwileka för wijdloffthigheten skull nu utlemnas, utan allenast de förnämste, som äro passerade kårtast nampngifne.

Anno 1722, då iag ifrån Ryssland skulle hemkomma, äfwen råkade iag oförmodeligen uti omilda skogzröfwares händ-er och blef jämmerligen illa handterat, aldeles utplun-drat och halfdöd lembnat som och uti fångenskappet myc-ken swårhet utstådt, på åtskillige orter blifwit flyttiat ikring Ryssland och sidst den swåra och aflägna Sibirien uti 11 åhrs tijd. Jag haar altså warit i stadig krigz-tienst i 34 åhr och förutan det warit i swår fängelsse hoos ryssen i 13 åhrs tijd, som gör tillsammans 47 åhr, som iag i underdånighet berättar.

33. Stigman.

Anno 1680 den 5 October är iag födder i Småland och vart kallat i thet H. dopet Bengt ved namn samt ärft af mine för:r tillnamn Stigman, med hvilket namn iag nu står antecknader i rullorna.

Anno 1695 inträdde i Kongl. Maj:ts tjenst och blef trumslagare under Högvll:e Gen.major Horns regte. 1699 auang:t till corporal ved samma regemente.

1700 bevistade Narfska action, derest iag blef blesurat i låret med trenne ränkuhl:r, då iag fick demision af åfvanbemälte Högv. H:r General, då iag red för vollent. ved Herr General Cronhiortz armee.

1701 auangerat till sergeant ved General Wellings dragoun-regemente, derest iag tiente för underofficer uti 5 åhrs tijd och gjorde partier samt bevistade andre fältslachten, nemb:l under högvll:e Gen.major Cronhiorts commenderade arme, och stormningen ved Sarits i Ryssland blef iag skuten igenom mun i halsen.

1702 blef commend. med H:r Öfverstel. nuvarande Öfverste Rebinder til Ingris på förvacht med 600 man till häst; af b:te öfverste mig commenderade till Ingris qvarn med 30 man, derest 300 ryssar mig atecerade, der iag fyrade med dem ifr. mårgon til kl. 1 om dagen, då en capitain, sahl. afgången, Schiolman benämbd, kom mig efter ordres med 100 dragouner til securs, då vij fingo 3 st. ryska fångar, och 35 blefvo på platzen. 3:e dagen derpå bevistade iag Ingriska slaget, derest min häst blef skuten.

Anno 1703 bevistade iag slaget ved Systerbäk i Wiborgs lähn under förbemälte Gen. Cronhiorts comendo, då hästen blef skuten undan mig och siu kuhlor igenom estandaret, som iag förde.

1704, då Ryssarne infölle på armén ved Walkisari, blef iag commend. af Högvll:e Gen. Majdell med 56 man på partie till foth, att skaffa fångar, då iag satte min kosa genom skogar och moras åth Seratalo, som ligger veed Nynskantz, derest iag atraperade en öfverste med 400 man granadeurer, då lyckan favoriserade mig genom Guds nåd, att iag repuserade fienden, och des öfverste blef skuten på plattzen, derest iag fick hans p[enninga]r och kläder och de öfrigas till

byte samt 7 st. fångar. Samma år om hösten blef iag af berte Högvll:e Gen. Majdell [sänd] att speionera om fiendens armeés tillstånd med 2:e bönder, då iag gick med dem fort ifr. Wiborg igenom skogar och moras till Pettersburg, derest iag lembnade bönderna i skogen och gick sielf in i staden och besichtade honom grannel:n och dess armee, och då fick Ryssarne larm om mig och satte efter mig så vähl till foth som till häst, då iag mig ingen uthväg viste, men som lycka var, att iag kom till att ryte[re]ra under Petterburska galgan, derest dhe sökte rundt om kring, men iag låg i en grop ved galgtrappan stilla, till dess att Ryssarne drog sig tillbaka, då iag min kosa fortsatte till Högvll. Gen. och honom altsammans raporterade, som iag i ögonsikte kunnat haft.

1705 blef iag commend. af ofvanbenämnd H:r General med 100 granadeurer till footh att inskaffa fångar och kundskap af fienden, då iag begaf mig ifrån Wiborg igenom skogarne och moras åth Nöteborgssijdan, derest iag fann om natten 500 man af Ryssar, som låg ved en bäck, Mustila ved namn, dem iag om nattetijd atraperade och nedergiorde samt 24 st. till fånga tog; samma natt afmarcherade till Kieltis och fattade påst om natten, emedan manskapet voro trötte, då om mårgonen 600 ryska dragouner mig anföllo, då iag fyrade med dhem $1\frac{1}{2}$ times tijd, och då dhe sig afdrogo, fant iag på platzen döda 11 st. och 3 till fånga fingo, och när iag hade den lyckan ock kom till Wiborg till Högv. Generalen med mitt manskap, hwar af blefvo 5 st. slagne och 3 bleserade på ofvan mälte commend, gaf han mig cornets fullmacht. Straxt derpå blef iag commenderad med Gen. Audient. nuvarande Högvälb. H:r Gen. Lieut. Armfelt på partie till Ingermanl. öfver lino på isjen, derest iag med min commend. 50 man kom afsijdes uti en by, $\frac{1}{4}$ väg ifrån Saikena och der atraperade en hop ryssar, då iag efter ordres dem en dehl nedergiorde och en ryttmästare, lieuten. och en bojar och några st. gemena til fånga tog; straxt derpå blef commend. med H. Öfverstel. Majdell, nu varande Öfverste, till Brunsemoiso, derest iag blef commend. med auangardie, hvarest stod 150 dragouner och iag dem efter befallning nedergiorde och togo fångar och fick byte och deras estandar, hvilket iag lefvererade till min commendeur. Samma

år om våren blef iag commend. med of:n nembde Högvll. Generallieut., då varande G. Audient, och commendera på partie till Redutzari, då iag äfven var avangard med Vålb:n nu Sahl:e Öfverstl. Delluig, då vij fienden angrepo, som låg 500 man utom fästningen, och nedergiorde och en hoop fånga tog, och då när vij tillbaaka kom, blef iag recommenderader af min commendeur och fick fullmacht att vara lieutenant ved of:n nembde Åbolenska 8-menigs regemente.

1706 var commenderader med Öfverste:l. Delluik om vintern på partie öfr Laduasion, derest vij ginge in i Ryssland och atraperade fienden och den nedergiorde och een dhel tillfångatogo och all dess magatsiner upbrände och en stor quantitet af mïchl och annan proviant till Wijborg inbrachte. Samma år om hösten bevistade Wiborgska belägringen, då iag giorde åthskillige uthfall emot fienden och med Högvll. Gen. Major Brakell, då varande Öfverstel., commenderat ifr. Wiborg till Lappstrand, der att fatta påst, och då iag af honom blef commend. på partie med 25 man dragonner att inskaffa fångar och vidare om fiendens dessein, då iag gick fort igenom Gousene sochn och vidare min resa fortsatte, gick om Wiborg och iag fick 2:e st. ryska fångar ved Sudenåija by, som berättade, att ryska armén afmarchiera ifr. Viborg.

1708 marchierade arméen ifrån Viborg till Ingermanl. under sahl:e Genl. Lybeckers commendo, derest iag blef commend. med Högvll. Genl. Dellabarre, då varande Major, på partie åth Carola åth Duderhåfssijdan, derest ryska dragouner kommo, 900 man, då våra dem straxt angrep och en dehl nedergiorde, då iag och med i auangardie vart och giorde dett mig anbefalt var. Deruppå samma år ved Kapurien kommo våra i action med 5000 dragonner. Våre Svänske vahr 1500 till häst, under H:r Öfver:n Ramses commando, och iag vart af åfvanbemälte herre commenderat i auangardie, och vij dem repuserade och en stor dehl nedergiorde, då iag med ett compag. eftersatte, och då fienden sig igen posterade, har iag blift af honom repuserade, så framt icke H:r Major Ramse, då varande Ryttnästare, hade kommit med ett compag. ryttare mig till secur, då vij fienden ånyo repuserade och fingo fångar och byte, hvilket alt min atteste kan uthvisa. Straxt deruppå ved dett olyckel. Kålekampslaget, derest iag och var med och

blef der qvarstående till sijsta man, till dess fienden oss alla i sion kiörde och vij af våre slupar en dehl blef optagne, men iag måste gripa styret och mig fast hålla till våra örligaskiep.

1710 marchierade regementet uth ifr. landet, då Viborg var belägrat, åth Weckelax, derest iag var comend med H:r Öfverste, då varande Öfverst:l Rebinder, på partie åth Wiborgska sijdan och åth Lappstrand, derest iag var i auangardie och fingo fångar, och sedermera dett samma åhr många partier gjorde och skaffa kundskap om fiendens deseiner med mehr, som man ej optekna och mig i hast påminna kan.

1711 vart iag commend. af Hans Excellence och Commendeur Gref Nijrott på partie åth Wiborgska sijdan, derest iag angrep fienden ved Liantahlo, 1^{1/2} mihl på denne sijdan Viborg, då iag en hoop kosaquer nedergiorde och 3 tillfångatog, samt några och 20 fångar af våra egna blefvo, dem iag af fienden tillbaka igen tog. Samma åhr om våren vart iag commenderat med 70 dragouner af åfvanb:te Gen. Gref. Nijroth åth Carelen, derest iag atraperades 2:e compagr kosaquer vedh Pyhäjärvi och en stoor dehl nedergiorde och dhe andre på flychten dref och fick 3 st. fångar och byte med ett estandar. Sammaledes vart iag commend. med Högv:le Öfverste Stiernakans på partie att hempta fångar och kundskaper, som iag esomoftast hämpade, som Högv:le Öfversten sielf lærer betyga. Samma åhr uti Augh. månad blef iag commend. af Hans Excellence Gref Nijroth på partier till att skaffa fångar och kundskap af fienden, då iag uthgick med 30 man af dragouner och ryttare till foth och en underfficer, och iag min kosa fortsatte igenom skogar och moras baakom Viborg till ett håf, som kallas Luvola, då iag [kom] uti action med 50 man ryska dragouner, hvilka iag till baka dref och 7 st. nedergiorde och 3 st. till fånga tog, hvarpå af 400 ryska granadeurer mig på ryggen infyll och mig hehl och hållen omringade, då iag satte mig uti en stoor steenrör till att fächta mig till sista man, som skiedde. Då iag hade fyrat med dem uti 2 timmars tijd, då de trängde mig som hårdast, tog iag till att bryta mig igenom dem, då iag måste spehla lädret och på plattzen lämbna 22 man, och en slap, och 7 till fånga togs, och iag vart igenom

hufvudet stucken 2:e stora håhl med bajonetten och i vänstra axlan igenomstucken samt underofficeraren igenomskuten och alla dhe andra 7 illa bleserade, och af Ryssarne blefvo 35 man på plattzen, som kunde sees af deras räckar, när dhe afklädde dhe döda och dhe dem räknat hade, och vij då af Ryssarne till Viborg och till General Bruzen¹ införde, derest vij satt 4 veckor fångna, då vij med bájor både till händer och fötter blefvo tillalutne och så till Pettersburg bortförde, der iag satt fången till år 1712. Då satte [jag] till att schiopera, hvilket hade sitt lyckel. framgång, att iag med strek öfver muren framkom, men föll neder uti Näfvaströmmen, men omsijder opkom och min kosa fortsatte igenom skogar och moras åth Valkisari, då iag mig förfrös mina fötter. Jag begaf mig till en ödesby, 1 ¹/₂ mihl derifr., då ingen aperans var till lifvet, och hade marchierat 4 dygn, utan mig nederlade till att dö, hvaruppå utaf Lahis bönder ifrån Pettersburg kommo på samma kosa och hitta mina spår af blodet, som fallit af mina fötter, och kommo till ofvanbemälte by och angrep mig och bandt mig fast på slädan och förde mig till Pettersburg igen, och då blef iag opford på befästningen till commendanten om natten, derest han lath piska mig med pådågger, och sedermera tog han 700 caroliner i penningar och 10 hårda rublar samt 16 ducater i gull. Då blef iag förd i samma stund i smedian och blef ved fötterna med bájor omspikader samt en kiedia ifrån fötterna till bägge länderna i bájor satt, då iag blef kastad i fånghuset, då maskarne hade redan halfva länderna förtärd, hvilka maskar vore hehl hvijsa med svarta hufvuden, derest iag låg i sex vekor i ofbemälte bájor, till des Hans Zariske Maj. sielf kom att bese fångarne, då han fick se mig samt med Majoren Daniel Luconen eller Kiefvikas benämbd, då han mig alldeles utur bájorna släpte, då Kiefvikas måste dö i sina bájor.

1713, då iag blef något bättre om mine fötter, supliserade iag till ofvanbenämbde commendant, att iag skulle få mine p[ennin]gar igen, som blefvo ifrån mig rufvat, emedan som iag var redan under H:r commendantens beskyd och bönderna, som mig först grepo eller sålldaterna som mig sedermera emot-

¹ Bruce.

tog, inga pr af mig plundrade, då han mig svarade att villja betala med pådågger. Enär nu iag fick tahla med Gen. Golevin och mine nöd för honom klaga, då han commandanten sådant förestälte, och hvarest han ej ville betahla mig, då skulle iag ingifva en supplique till H:r Gen. Gloevin och han sedan suppliquen till Hans Zariske Maj:t framföra ville, då commandant. förvägrade mig och uthläfde att skaffa mig till Svärje hem igen, hvilket också skedde, att iag fick resa hem till Svärje igen, emedan iag gick på kryckor och var för dem alldeles oduglig, att iag ej mehr kunde göra någon tjenst, då iag 1713 uti Junij månad kom till Stockholm, hvarest om hösten samma år blef commend. af Högvälb:e H:r Gen:l Taube, som då förde commando öfver defensionsvärket emot Ryssen, att gå fort med expres bref till Högvälb. H:r Gen:lieut. Armfelt, som stod ved Pelkene, då dhe voro blifit representerade till Storkyro, då iag mig måste igenom skogar och moras fortsättia åth Biörneborg, derest Ryssarne mig i hambn och i hähl efterfölldge alt in till Christina, och då iag dem undslap och kom till Storkyro, så hämptade iag 4 st. soldater och 2:e fahnor med mig ifrån Åbo län. 3:e dagen derpå blef iag expedierat ifrån Högvl:e Gen:l. Armfelt och min kosa åth Stockholm försatte och till Högvl. Gen. lieuten. Taube brefven aflevererade.

1714 den 4 Maj blef iag af Hennes Maj:t, då varande Printzessa, försedd med fullmacht att vara secundryttmästare under Åbo och Biörneborgs länns cauallerie.

Samma åhr sist uti Novembr, då iag blef commenderat med Väll:e H:r Öfverste Rebinder till Ny Carleby att fatta påst derest med 600 häst, men måste ryterera oss till Gl. Carleby och sedan vidare, men iag blef kvar commend. med 100 häst. och en lieutenant, Pihlroth benämnd nu varande Ryttmäst., då Cossacerna kom anmarchierandes och drog sig in till staden Gl. Carleby, och då iag dett förnamn, som stod derifrån $\frac{1}{2}$ mihl, tog straxt 50 hästar af min commend. och satte fort åth staden, derest Cossaqverna voro, och drefvo dhem på flychten tillbaka igen, då de lemnade en dhel byte af boskap och hästar, som de af innevånarne skiöflat hafir, och en dehl af innevånarne blefvo af dem ihjälslagne, som iag sedan optog och leth begrafva dem.

- 1716 vart commend:e om vinteren med Högv: Gen: L. Della-barre, då varande Gen: major, till Torneå, derest iag kom på förvacht och af cossacerna atacerat den 1 Jan., hvilka voro 500 man starka, och jag var 80 man stark till häst och 20 till foth, med Guds hielp iag dem repos. och en dehl nedergiorde och 8 st. gemene till fånga tog och 1 coss. capitain och 1 kvartermästare af ryska dragoner.
- 1718, då vårt reg:te gick till Norie med Jemtel. armee under Högv. Gen: lieut. Armfelts commando, då iag var med uti alla actioner, som kunde förefalla, särdeles 2:e resor under Trondhiem, derest våra finge fångar, och 2:a resan under Trondheim blef min häst skuten med en stycke-kuhla för pannan, hvilken mig många gånger budit blef 1000 d. koppar:t; och sedermera ved Tynsett och Christiania lähn under Hr Major Ramses commando, då vij hade action med danska skielöpare, blef den 2:a ridhåsten undan mig skuten och iag blef skuten igenom räck och cammisol-armen; der jempte föll 5 st. ryttare af våra.
- 1705 ved Nyn i hästpåsten mistade iag 9 st. hästar, då iag alldehles var till fotz.
- 1708 ved Kållkampå, Ingermanl., då alla hästar blefo ihähl-slagne, mistade iag 7 st. häst. samt alla mina munderingar och gevär.
- 1719 mistade iag på fiellen den 1 och 2 Jan. 5 st. hästar och 3 munderingar.

Hvad som mera mina meriter anbelangar och som ej här tydel. utföra kan på hvad flere actioner i Norie kunnat bevista, så lembnar iag det mine Hr. generaler och commendeurer samt förmäns vittne, huru iag mig i Norie samt hela krigstijden för hållit hafz, hvaraf höga öfverheeten kan see af de 1716 åhrs meriter inlefft blefvo.

34. Toll.

Anno 1698 om våren blef jag volonteur i Riga unter högwäl-borne Hr. Baron Generalmajoren och Vicegouverneurens Erich Sops infanteriregemente.

A:o 1699 erhöft jag om nådig permission at få resa ut till främmande land min lycka att försökia, som mig och på 3 åhrs tid nådgunstigst efterlåtit blef, hwarpå jag och om

hösten samma år min resa fortsatte och anlände aidat i Octob. månad till Köpenhamn, derest jag mig om vinteren uppehölt, i mening min resa derifrån till Holland vidare ut fortsättia, men som kriget emot fäderneslandet följande wåhren 1700 begyntes, begaf jag mig efter Hans Högstsahl. Kongl. Majjtz allernådigste kallelsebreff till Skåne, derest den swänska armeen om wåren anlände och blef satt till Uplands infanterieregemente som sergeant och med regimentet sedan bewistade landstigningen och campagnen på Seland.

Samma år om hösten, enår armeen kom tillbaka till Skåne igen, fick jag Högstsahl. Hans Majjtz allernådigste fullmacht, dat: Christianstad den 30 Sept:r, på fendrichsbeställningen under grefwe Adam Löwenhaupts tremänningsinfanterieregemente.

1701 om wåren steg regimentet till skiepz wid Stockholmsbryggan och kom till Råwel lyckeligen an, derifrån marcherade regimentet till Lajs och conjungerades med hufwudarméen, som sedan öfwer alt upbröt och marcherade till Riga, och uti attacken wid Dyna stältes regimentet uti reserven på wänstra flygelen; om aftonen efter slaget stältes regimentet under Kobrons skantz, som ryssarne ännu innehade, med ordres at straxt efter midnatten skulle regimentet storma skantzen, och som alt war färdigt till storms, begynte skantzen at kasta sig upp i luften och föll med ett hårdt knallande styckewis ibland regimentet neder, dock utan ringa skada; den sommaren regimentet följt kongl. armeen i Curland, äfwen biwistat hwad då passerade.

1702 in febr. blef min öfwerstlieutnant Hammarhielm med 400 man af regimentet, hwaribland jag och war, commenderad till Littauen at salvagardera feldtherrens Sapias godz för den ströfwande Oginskis och Smegelskis partier, med hwilka fiender dagel. uti sex weckor recontrerades och kommo omsider efter 120 mans förlust till Willna at conjungeras med 5 swänska regementer till häst och fot, under Högwålborne Hr Grefwe Mörners commando, då warande generalmajor och öfwerste för Östgiöta cawallerieregementet.

Samma år påskedagen biwistat den öförmödelige action, som hölts i Willna stad.

Dito år den 9 juli biwistat den stora och lyckeliga battailen i Högpolen wid Klitzoff.

1703 om våren avancerade jag till lieutenant under Östgöta infanterie och med regementet biwistade den formidable belägringen för Thorns stad, derest jag [i] approacherna blef så blesserad, at jag till dato och hela min lilla öfriga lifstid måst gå förbunden, dessutan warit utcommenderad på många små partier i Pohlen, aparte ifrån regementet och som oftast med ströfwande fiendtelige partier haftt rencontreringar, hwaribland jag en allenast i ödmukhet wil nämna, at jag med 32 man af regementet blef utcommenderad till en liten stad at inskaffa proviant, hwarest jag blef af 400 ströfwande polacker om morgonen bittida öfwerfallen, men [fienden] genom Guds nåd utur staden lyckel. på flykten drifwen, utan någon af de minas förlust allenast 2:ne med mig litet blesserade.

1706 in Decembri avancerade jag till capitein wid samma regemente.

1708 biwistade jag actionen med regementet wid Holloskin och 1709 den olyckeliga battailen wid Pultawa, hwarest jag om morgonen wid skantzarnes intagande blef i vänstra benet något blesserad, men oaktadt detta följde regementet hela dagen i action och så länge fäcktade, at allenast 25 gemena kommo ifrån tummelplatzen, som sedan med mig det olyckeliga långwariga fångenskapet i Ryssland intill fredens slut uthärda måste.

35. Tungelfelt.

Jag hafwer biwistat landstigningen på Sehland, actionerne wid Narwa, Riga och Klitsioff samt belägringen för Thoren.

Anno 1701 blef jag furider af Hans Kongl. Maj:tz Lifgarde, och 1704 den 21 Nowembr avancerade jag därifrån till premierlieutenant wid då warande öfwerste nu mera Hans Exell:s Rijkzrådet Feltmarschalken och Öfwerståthållaren Högwälbörne H:r Grefwe Gustaf Adam Taubes dragonregemente, och A:o 1707 den 23 juni wardt jag förordnat till capitaine wid samma regemente, hwilket mina fullmacher skola utwisa, om så befallles. Under och sedan den tiden hafwer jag jämwäl biwistat åtskillige partier och swåra commenderingar,

hwilka jag här för widlöftighet skull icke will anförä, äfvenledes biwistat den olyckelig battailen wid Pultawa, wart fången wid Nieperströmmen, enär Hr general Löwenhaupt capitulerade och sedermera uti en swår fångenskap till den 12 Nowembr A:o 1709 häftat, då jag tillika med några cammerater tog min siähl uti min hand och igenom Gudz och Jesu hielp echaperade utur fångenskapen och ankom lyckeligen till arméen i Skåne 3 dagar för bataillen vid Helsingborg A:o 1710. Under action gjorde jag generaladjutants tjenst, äfven hela tiden derefter till den 27 Augusti samma åhr, hwilket mit generalförslag af hela arméen, som den tiden stod uti Skåhne, skall uthwijsa. Sedermera utaf zele till min nådiga och kiära konung samt att göra mig mera wärdig till konungens och fäderneslandets tjenst reste jag för egne medel till Bender. Ungefär 14 dagar, sedan jag dit kom, blef mig af Hans Högstsahl. Kongl. Maj:tt anbefalt att följa då warande öfwerstelieutenant, men nu Hans Excell:ce Rickzrådet Högwålborne Hr Baron Swen Lagerberg till Crimska Tartariet att göra med Tartarerne ett infall i Ryssaland om wintern näst för juhl A:o 1710, hwilken campagne warade till den 17 Marti 1711. Jag hafwer och biwistat calabaliquen eller uppläppet wid Bender uti byyn Warnitza widh nampn. Utom föregående hafwer jag rest och beset mästa dehlen af Europa, en dehl af Asia och Africa, så och seglat ifrån Constantinopel hit till Stockholms brygga och under wägen och framfarandet anlant till många orter, uppå dehls kortare, dehls längre tid mig uppehållit. Jag hafwer ibland andra warit utsedd och utnämnd af Högstsahl. Hans Kongl. Maj:tt att uppå des resa ifrån Bender till Timmurtasch beledsaga dess höga person och honom på mina armar och axlar burit, som jag mig för en stor nåd och merit tillräcknar. A:o 1718 den 14 October blef jag drabant och biwistade norska campagnen. A:o 1719 den 22 juni wardt jag förordnat till corporal af Hans Kongl. Maj:tz Lifdrabantecorps. Oacktat alt detta hafwer lyckan warit mig oblid, i dett jag hafwer fått 19 blesurer, somlige i hufwudet och somlige uppå min öfrige krop, hwilka nu äro mig en dagelig almanach, trägna påminnare och sanfärdige witnesbörder om långlig och försöckt tjenst, därunder jag hafwer tillsat måst all min egendomb, både fäderne och möderne, att om intet Gudh igenom sin försyn, underliga skick och vägar hade hulpt mig, hade dett aldeles warit ute med mig.

och ordspråket sannat, som heter: en gammal soldat, en ung tiggare. Jag understår mig, hoppas och beder ödmjukeligast, Eders Höggrefl. Excell:ce icke onådigt upptager, om jag i öfrigit beropar mig Eders Höggrefl. Excell:ce som en nådig och rättträdig herre, hwilken såsom ägande den allrabästa erfarenhet lär sig behageligen erhindra, hwad för blodiga battailler och fast otroliga swårheter man hafwer måst utstå under dett förflutne kriget och i synnerhet de tyska wärfwade dragoneregementer, som mehrendels blefwo brukade uppå partier, awan- och arriergarder.

36. Uggla.

Specification uppå mina ringa meriter, sedan iag kom uti Hans Kongl. Maj:ttz Hög tjänst, nembl. ifrån den 8 Octob. 1706 in till närwarande tijd, nembl.

An:o 1706 den 8 Octob. blef iag antagen till wolonteur under Wärmlans regemente och Jösse häradtz compag., under wilcken beställning iag camperade mäd regementet wijd Norska gräntzssen till den 22 Desemb. 1709.

Anno 1709 den 22 Desemb. blef iag awenseradt till chergeant under sama regemente ock Näs compag., under wilcken beställning iag mäd regementet camperat wijd Norska gräntzen ock giordt 2:ne command inuti Noriget.

Anno 1712 den 27 Maj blef iag mäd regementet commenderat åt Tyskland mäd Hans Excelens Högwälb:ne Hr. Grefwe Stenbock.

Anno 1712 den 19 Septemb. blef iag awanceradt till fendrick under Wärmelans regemente och Näs compag., lyder hans Excelens Högwälb:ne Hr. Grewe Stenbockz fullmakt af den 19 Sept. 1712, under hwilcken beställning iag bewistade action wijd Gadibutsch, ock ifrån action blef iag commend. mäd de sincke och bleserade till Wismar och där sammastedes legat uti garnisjon till 1714.

Anno 1713 har iag hwarit på nije partier emot Ryssen uti Meckelborg, och på det 9 partiet blef iag fången af et ryskt partij, då iag mig ock lös pracktiserat och kom åter uti fästningen Wismar.

Anno 1714 har iag hwarit på 5 partier emot Ryssen.

Anno 1714 den 3 Sept. blef iag awanseradt till secondlieutenant under välb. Hr Öfwerste Wranel's battalion, lyder Hans

- Excelens ock Grewe Dyckers fullmact af den 3 Septemb. 1714.
- Anno 1714 den 8 Octob. blef iag mäd et commando commenderat till siöts till Strahlsund.
- Anno 1715 ärnådde iag Högstsäl. åminnelssse Konung Carl den 12:tes allernådigste confirmation på lieutenantbeställning af den 5:te Julij samma åhr.
- Anno 1715 har jag bewistadt hela bombarderingen i Strahlsund, under hvilcken bombardering iag hwarit på 13 utfal ock fått en blesseur, och enär staden öfwerwick, blef iag fången under Sackassen och hwarit fången till den 25 Juni 1716, då iag mig ifrån Marck Brandenburg till Lybeck ritererat ock under wägen tilldraget mig 21 underofficerare sampt 35 gemena soldater af åtskillige regementer, hwilcka iag ock på min egen beckåstnad till Swärgat ransionerat, och ankom till Ystad den 6 Julij 1716.
- Anno 1716 blef iag åter antagen till lieutenant under Wärmelandtz regemente och Christinehamns compag., lyder Hans Kongl. Maij:ttz allernådigste transporthfullmact.
- 1717 blef iag mäd et commado commenderat till Eda skantz, då iag ock haft den nåden giordt 14 wackter hos Eders Kongel. Maij:tt wijd Wässy, ock sedermera 1718 den 2 aug. blef iag awanjerat till capitain under dätt Renaska regementet till fot ock hwarit mäd Kongel. armen utij Norije.
- 1719 den 30 Septemb. erhöit jag Hennes Maij:ttz Drottningens allernådigste afskied.

37. Usdohm.

- Ich indes unterschriebener bin 1685 auff der Insul Rügen gebohren und
- Anno 1700 Musquetier unter des Herrn General-Lieutenant Ridderhielms Regiment in Wismar geworden.
- 1704 Alss Corporal mit denen damahlen abgegebenen Recruten nach Pohlen marchiret, und in selbigem Jahre bey dem daselbst unter Commando des Herrn Obristen Baron Horns gestandenen Pommerschen Infanterieregiment zum Unter-officirer avanciret.

- 1706 den 22 Oktobr. habe Ihre Höchstseel:e Königl. Maj:tt allergnädigste Vollmacht zum Fändrich bey selbigen Regimente erhalten und der Kalischer Battaille mit beygewohnet, in welcher ich nebst denen übrigen vom Regiment von denen Rushen gefangen worden.
- 1709 den 4:te May bin ich laut Vollmacht zum Lieutenant avanciret und Ausgang dieses Jahres mit dem Regiment nach Pommern marchiret.
- 1713 in der Stettinshen Belagerung bin alss Lieutenant mit dem Hr. Obristen Wällwardt zu Wasser nach der Insul Wollin auscommandiret, umb solche wieder einzunehmen, welches den nicht nur glücklich geschehen, sondern ich auch mit 50 Grenadiers die Schwiener Schantze, so mit Sachsen besetzt gewesen, occupiret. Imgleichen habe in selbiger Belagerung, bey einem geschehenen Ausfall, die Russen in ihrer Linie vorn Frauenthor mit 50 Grenadiers attackiret und denenselben auff einer Batterie an der Oder die Stücken vornageln lassen, nach welcher Expedition und zwar den 1:st. Septembr. selbigen Jahres ich Ihre Excellence des Herrn General-Gouverneuren Graff Meijerfeldts Vollmacht alss Capitaine von einer Compagnie obgedachten Pommershen Infanterieregiments erhalten, und kurtz darauff unter dem Hr Major Groscreutz nach dem von denen Russen occupirten Pass und Städtlein Dam umb selbige wider zu delogiren, mit 50 Mann von des H. Obristen de Witten Regiment commandiret worden, da ich den die erste Attaque an dem sogenandten Mülenthore gehabt, und den Feind aus selbigen herausgeslagen.
- 1715 den 28:t. Ianuar. habe nicht nur Ihre Höchstsel. Königl. Maj:tt Glorwürdigsten Andenckens allergnädigste Confirmation auf vorerwehnte meine Capitainsvollmacht vom 1:a Septembr. 1713 erhalten, sondern auch aller Höchstgedachte Ihre Königl. Maj:tt den 21 Nov. selbigen Jahres mich zum würcklichen Major bey dem sogenandten Rugianischen Infanterie Regiment allergnädigst awanciret und ich die gantze Stralsundische belagerung mit ausgehalten, auch mein Devoir überall verrichtet, insonderheit aber da das Franken Retranchement von denen Feinden in der Nacht occupiret worden und ich alss Capitaine mit 50 Mann in einer Redoute desselben, alwo der Feind eingedrungen, commandiret gewesen, ich solchen meinen posten biss des

Morgens umb 9 Uhr annoch behauptet, und sodan auff ordre Ihre Excellence des Herrn General Duckers alss damahligen Generals en-cheff, mich mit meiner Mannschafft in die Festung gezogen, auch nicht nur 5 gefangene vom Feinde, sondern auch ein Esponton nebst Ringkragen eines vor der Redoute ershossenen Preussischen Lieutenants mit herein gebracht. Imgleichen da ich nachher bey einem Ausfall am Franckenthore mit 300 mann commendiret gewesen die feindliche Bedeckung zu delogiren und die Sappen zu demoliren, ich solches im Angesichte Ihrer Höchstseel. Königl. Maij:tt glüchlich ins Werck gerichtet. Mit Ausgang dieses Jahres bin bey Übergabe der Festung in die Dänische Gefangenshafft gerathen, aus welcher ich jedoch auf Ihre Königl. Maij:tt allergnädigsten Befehl

1718 mich wiederum nach Schonen eingefunden, und daselbst bey dem Upländischen Fembmänniger Regiment alss Major ad interim gesetzt worden.

1719 den 13:t Junij aber Ihre Königl. Maij:tt allergnädigste Vollmacht alss würcklicher Major bey ermeldeten Regiment erhalten.

1720 den 24:t Febr. bin zum Obristlieutenant mit Majors Lohn avanciret und

1721 bey Evacuirung hiesiger Festung Stralsund mit dem anitzo alhier in Guarnison liegenden Ihrer Maij:tt der Höchstseel. Königin Leib-Regiment aus Schweden anhero gekommen.

Mein Alter ist nun mero 58 Jahr, und habe 43 Jahr der Crohne Schweden gedienet, stehe aber jetzo nur nicht Capitains lohn beym Regiment, nachdem ich bey der placirung 1723 das gehabte Majors Lohn an den nuhmerigen Herrn Obristen Graffen Frölich alss damahligen Obristlieutenant abtreten müssen.

38. Wahlberg.

A:o 1704 medio anni skrefz iag till soldat wid Öfwerste Ba-neers regemente till foth, då iag samma åhr med transporten utfor till Riga.

A:o 1706 bewistade iag belägringen och blef der fången under ryssen, utur hwilken fångenskap iag mig sielf ransonerade.

- A:o 1708 blef iag som rustmästare commenderad till Ystad att afhämta recruter, då iag fölgde berörde recruter till Dunamunde skantz och Riga stad.
- A:o 1709 fölgde iag med regimentet till Littauven och en stad benämnd Groschen, då iag på ett partie fången blef samt mig och då sielf ransonerade.
- A:o 1710 war iag med i Riga belägring, då iag wid ett utfall wid Frankendoor åter fången blef och sielf mig ransonerade till staden igen.
- Samma åhr wid Riga stadz öfvergång, wid Nyermöln fången och till Riga tillbaka förd, der iag i fångenskap satt till
- A:o 1712, då iag till Pommern eschapperade och till staden Stettin, där iag blef rustmästare under tyska lifregimentet.
- A:o 1713 blef iag fången wid approacherna utanför Möllendoor; åter eschapperade iag till staden tillbakars. Fiorton dagar derefter blef iag fången wid en piquett på Stierneskantz; från samma fångenskap eschapperade iag till Stettin igen.
- A:o 1715 war iag i Stralsunds belägring och blef fången i slaget på Landt Rügen, då iag mig sielf ransonerade till Stralsund igen. Wid Stralsunds öfvergång blef iag under Saxerne fången; från Saxerne eschapperade iag, i tanckar mig till Swerje begifwa, då iag under wägen A:o 1716 i staden Bart af dansken fången blef, derifrån iag till Ystad på en fiskarebåth eschapperade och mig till Stockholm begaf och wid Östgöthe tremänningzregimentet till feltwäbel emplojerad blef ifrån åhr A:o 1718 till dess regimentet indrogz, då iag Eders Kongl. May:tts a:o 1721 allernådigste afskied för fändrich erhöit.

39. Wulff.

- A:o 1629 född uti Turkijet, blefwen fången af Sahl. Hr. Öfwerste Gustaf Horn uti Ungarn.
- 1666 antagen i tjenst under sahl. H. Öfwerst Horns werfwade frijcompagnie för volontair. Bewistat belägringen för staden Brehmen.
- 1675 bewistat actionen wid Förberlin.

Samma år avancerat till corporal under Jönkiöpingz regemente och varit uti Stettin under belägringen och bekommit 2:ne blaisseurer.

Samma år avancerat till furijdare och sergiant och under belägringen varit brukad till frijakött till landz och vatten.

1678 bewistat desanten och actionen på Hisingen.

1679 antagit effter fredens slutt lutherska religionen.

1696 avancerat till fältwäbel.

1703 till fendrich med bostelle med Kongl. Maj:ttz fullmacht.

Samma år bewistat belägringen för Thorn.

1704 varit commenderad med Hr Major Lejonhielm till Latovitz i Pohlen, deräst blefwen fången och förd till Saxen, hwaräst iag fången war uti 7 månader.

1708 bewistat actionen wid Meskowitz, deräst blefwen blaiserad.

1709 bewistat belägringen för Pultava, blefwen fången wid Nipern, bortförd till Ryssland, hwaräst jag suttit till innewarande år.

40. Zeigern.

Sedan min sahlig fader Hieronimus Magnus von Zeigern, een churlendsker adelsman, Hans Högstsah:gh Kongl. Maj:t i Sverige under Sahl:gh Hr Generalen Grefve Aschenberg uti förra pålska kriget tient, med grefven till Sverige kommit, under hans regemente regementsqvartirmestare varit och i det påföljande danska kriget fången och enär till baka utur fångenskapet kom, gifvit sig uti christeligit ächtenskap med Maria Stuart och 2:ne panttegods nembl. Seppell och Ekenpahlen uti Lifland förskaffadt, då blef iag anno 1679 den 30 September uti Sverrige och Aschenbergs grefveliga häfvet födder, och som min sahligh fader straxt derpå dödde, har min sahligh moder, då iag 28 veckor gl. var, på samma godz mig transportera och christeliga uptuchta låtit och gaf mig sin endaste son

Anno 1694 uti Hans Kongl. Maj:tz krigstjänst under sahlig Hr Fältmarskalken Grefve Dahlbergs regemente och Capitain Brantens compagnie i Rijga. Hwarest iag för vo-

lonteur 1 åhr, för corporal 2 åhr och för underofficerare 3 åhr troligen tient hafver. Derpå transporterade Sahligh Her Fältmarskalcken mig under den Liflenska Adelsphanan, som Öfverste Wittinghoff då commenderade.

Anno 1700, då Saxarne Rijga belägrade, giordes ett uthfall med 300 hästar, och var action på een 88 vijd Richters-håf så hård, att min Öfverstelient. Tisenhausen der sammastädes blef, då iag ändteligen med ett blesour till Riga undan kom.

Om sommaren 1700 har iag actionen med Hr General Welling bevistadt. Hr Generalen rectirerade sigh till Ruin och Liflenska Adelsphanan till Riga; straxt der på commenderade Sahligh Hr. Fältmarskalcken mig med 24 hästar att sticka magazinerne och qvarnarne vid Richters-håf i brand, det iag och förrättade, och ehuruvåhl någre ryttare blefvo bleserade, kom vij doch alle lyckeligen uti staden till bakars igen.

Uti samma åhret lefverade iag een ingeneuröfverstelient. fången och blef derföre med een cornetz charagie benådat, och straxt derpå tog iag een saxisk granad:rlieut. och een fyrvärkare fången och har mig på många andra utur belägringen af H:rar Grefvarne Dahlberg och Frölick commenderade svåra partier manhaftigit upfördt.

Anno 1701 blef iag af Sahligh Hr. Fältmarskalcken förmedelst det churlenska språket och de mig bekantte vägar och ställen, som och hwarest lodjorne och båtarne säckrast öfvergå kunde att vijsa, hoos Hans Kongl. Maj:t som flygelladjutant commenderadt och har derpå den skarpa action vijd Krämershåf tappert bevistadt. Andra dagen efter actionen commenderade Hans Kongl. Maj:t mig med bref till Sahligh Feldtmarskalcken Dahlberg och genast derpå med 40 hästar att inhämta fångar och efterrättelse ifron Kåckenhuusen. Jag öfverföll der sammastädes den saxiska patrullen af 2:ne dragouner, den ena, som fly ville, blef skuten, men den andra lefvererade iag till Hans Kongl. Maj:t på Pettenbergiska håfvet, hvarest Secretären Schantz döds skuten blef.

Då commenderade hans Kongl. Maj:t mig det begynta partiet vid Kåckenhuusen att fortsättia. Jag träffade förvachten och repouserade henne, och så snart iag af de fångne saxerne efterrättelse bekom, att deras comen-

dant Öfversten Borg von Flaak af den Kåckenhuseska murén spränga låtit och sig till måhlitid uti Öfverste Cronstiernas gård begifvit, föll iag hastigt med mine 40 man in uti samma gård. Öfversten sprang igenom ett fönster uti een trägård och kom undan; imedlertid bekom iag 50 granadiouer, 4 fyhrvärckare och constaplar, såsom ock under Kåckenhusen många lodjor med korn och brännenvijn lastade, 11 metahlstycken, 2 haubitzer, 2 fyhrmör-sare, 100 molden bly och några comendantens pagagievagnar samt 16 tunnor kruut, och då det ryska infanteriet af 12000 man bryggan öfver Dunaströmmen förbränt och sig till Kreitzbourg dragit hade, skickade iag till Hans Kongl. Maj:t een ryttare med skriftelig berättelse om alt hvad skiedt var så som och comendantens skrifter och bref. Ryttaren bekom 10 ducater drickzpenningar och hade till mig tillbaka Hans Kongl. Maj:tz allernådigste bref och ordres, huru jag mig vidare vid Kockenhusen för hålla skulle.

Den andra dagen kom och Hr. Generaladjutant Stakelberg med ett bref och befallning till hvad mehra som jag dersammastädes observera och förrätta skulle.

Anno 1701 benådade Hans Kongl. M:t mig med premierlieutenantz fullmacht under den Lijfländska Adelsphanan, och sedan marcherade min Öfverste Brakel med samma regementet till Generalmajor Schlippenbaks armé.

Anno 1702 uti den starka actionen med Sermethoff vid Hummels-håf, hvarest min Öfverste Brakell, Öfverstelieutenant Glassen-hoff med halfva regementet slagne blefvo, och uppå partiet, då Major Rose fången blef, har iag mig manhaftigit opfordrt. Derpå commenderade mig Gen.major Schlippenback med 80 hästar till Petzuur efterrättelse om fjenden att förskaffa, som och med skriftelige ordres till Öfverstelieut. Yxkull på Mentzen, och då Capitain Kroblauk (hvilken Yxkull hade commenderat att observera Sermetoff) fången och hans partie slagit var, öfverföll iag med mitt manskap ett fiendteligit partie, slog det samma och fristälte många estländska bönder, qvinnor och barn, förde och Gen. majoren i Pernou 16 ryska fångne dragouner till handa. 3:die dagen derpå blef Öfverstelieutenant Yxkull slagen och hans påstering uphåfven.

Anno 1703 har iag i actionen uti Klokerssskogen, hvarest Öfverste Wachtmeister blef fången och iag 2 st. handhästar förloorade, mig redeligen förhållit.

Anno 1704, då General Buur¹ sökte Generalmajor Schlippenbak, drog sig till Munkenkoppell Revell förbij och tog med förvachten 2 mihl ifrån Revall stad, trängde fjenden så starkt på mig, att iag mig uti staden retirera måste, då många af manskapet blesserade blefvo. Schlippenback marcheade till Pernou och vijdare in i Lifland; då fick fjenden rum många sochnar att förbränna och många människor att bortföra.

Eodem Anno comenderade min Öfverste Horn mig med 100 hästar till Öfversten Vennerstedt, som ett partie af 1000 man i Litauen anförde; han lærer betyga, huru iag mig under honom upfördt hafver. Sedan blef iag med 100 hästar till Öfversten Clodt comenderat, och då Öfversten af 1000 hästar stark såg general Renne med 6000 man ankomna, måste han endtel. till Levenhauptz armé vid Ianitski sig reitirera, då det fiendtl. avant med vårt arierguarde, hvilket iag commenderade, uti een stark eld kom; doch blef iag ändteligen af Öfverstelieutenanten Schonman secunderat.

Anno 1705 sedan min Öfverste Horn, Major Wrangell och halfva Liflendska adelsphanan uti den store batailen vijd Gemyrthenhäff i Churland blefvo slagne, så stod efter action på påstering vid Dünaströmmen det öfriga halfva regementet, 150 hästar af Revalska Adelsphanan och 80 hästar skåningar hela sommaren under mit commando öfver min och de andras 6 påsteringar 15 mihlars längd, hade sig väll påminna och bevittna. Och Anno 1706, då hans Czariske Maj:t med 70000 man utur Churland till Groddno marcherade, drog Sahl:gh Hr Grefve Levenhauptt med sin arme sig in i Churland och Littauuen och som sedan efterrättelse inlopp, att Vitznoviskis och Orginskis troupper som och 16000 man infanterie under Repnin en brygga öfver Kannaströmmen giöra ville, blef jag den 9 Junij om sådant att förnimma och om fjenden efterrättelse att gifva med 100 hästar till Keidan commenderat, öfverföll och slog den pålska förvachten och tog många till fånga, och emedan fjenden med 3000 man mig

¹ Bauer.

skyndsammast eftersatte, skickade jag een courier till Hr Generalen Stackellberg, som 5 mihl ifr. migh stodh, att blifva secunderat; imedlertijdh kom jag med fjenden i träffningen och måste mig i een liten stad, Kringkiski benämbd, uti een gård reitirera och varde mig emoth dhe pålska troupparne, hvilka Brigadeuren Brandt commenderade, uti een continuerlig eld från midagen till aftonen så godt som iag kunde, men emedan 40 man blefvo skutne, dee med mig voro commenderade, Sapiiska lieutenanten illa bleserad med 9 man undankom, blef iag endtell. illa sårader och med 7 man fången; alla dhe öfrige blef på platzen i natten. Då fjenden till baka åth Kanna sig vände, kom Major Gintz, men förseendt, från General Stalberg med 300 hästar.

Jag var allenast ett åhr fången, ty då General Marderfeldt var slagen, blef iag till försten Repenin sänder. Han skicka mig, een Sapisker herre och 22 svenska under een vacht af 1 lieut. och 32 ryska dragouner till Smålensko. Då fattade iag ett modh, öfvertalte dhe svenska och slog vij lieut. med hans 32 man och een vachtmestare, togo deras gevär och marcherade iag med den Sapiska och 22 man, under hvilket allenast 3 voro bleserade, lyckeligen in uti Riga igen, till bakars kom. Sahlig Herr Generalen Levenhaupt lät igenom Öfverstlieut. Mentzer gifva mig 100 Rd:r och skänckte mig till recompanse een god redhäst.

Herrar regementzofficerare, under hvilka samma 22 man stådt, kunna denne händelsen verificera; det var 3 man af Öfverste Vennerstedtz, 6 man af Öfverste Baners, 2 man af Öfverste Rosens regemente, 2 man skåningar, 6 man af Liflenska Adelsphanan och 3 man Carelska dragouner. Anno 1708 föllo 2000 man smålenska Pålacker och ett partie Calmuucker in i cuhrlenska Senaten, hvarest den Liflenska och Svenska adelsphanan och det Skånska cavaleriet, som under Öfverste Rosens commando stodo, deras assignerade godz hade, och borttogo för åss många fouragier. Då blef iag på partie med 100 hästar commenderad och slog Pålackerne och Callmuuckarne vijd Sulsisströmmen och tog ifr. dem alla fångarne, så och een stoor phana, mycket gevär, bössor och pijkar, hvilket allt iag min Öfverste Rose och hans sahlig Hr. Gene. Levenhaupt i Riga

tillskiokade, som Hr. Öfverste Glassenhoff och andre H:rar officerare vählbekant är.

Eodem A:o, då General Baur i Lifland illa huus hölte, tog många präster, bönder och barn bort och hade huusen i aska, commenderade Herr Öfverste Rose mig med 100 hästar på partie, och som jag honom berättade, var fienden stod, fick iag ordres honom afbräk att giöra; öfverföll iag förvachten af 300 man; deras commandeur, var Öfverste Plater, hvilket alt iag tog till fånga, så vähl comandeuren som dhe 300 man; sombliga voro ihjel skutne, men mäste dehlen lefvandes.

Efter fångarnes intygan ock noga förfrågan fick iag förspörja, att Gen:lieut. Borek låg intet mehra här ifr. än 4 mihl uti sitt hufvudqvarter i Pålska Lifland. Som ryska armen med General Baur i vinterqvarteret lågo, föll iag in om långfredagsnatten, masacerade hans vacht, tog honom, generalen sielf, till fånga och aflefvererade honom till Hr. Gen. Stakellberg med the andre som följer, 8 haboister, 3 trumbslagare, 13 laqvirer, 1 fransösk präst, och många drag:r till fånga fick och 26 st. handhästar, 1 stoor camel och 3 rustvagnar, hvardera med 6 hästar förspänte. Gen. Baur, som 2 mihl der ifr. stod, satte mig vähl med ett stort partie flitigit efter, men då igenom tidlig efterrättelse Hr Öfverste Roos och Major Kooskiull mig till hielp kommo, drog Baur sig till baka och opbrände Creutzborg, för dett iag i 3:ne dagar mig fördålt inne hållit, som och halfva staden.

Huruledes jag och på samma åhret uti batallien vijd Lesna den 29 September, hvarest många öfverofficerare och 300 man af Liflendska adelsphanan blifvit, Öfverste Rose af dödliga bleseuren endtel. och död blef, mig upfordt hafver, det kan Hr Öfverstelieut. Mentzer och Hr. Öfverstelieut. Zöge, hvilken då illa bleserad var, vähl bekräftiga.

Den andra dagen ell:r den 30 September commenderade Sahlig General Levenhaupt mig hoos dhe uti bårar förde regementz- och öfverofficerare, och blef ändtel. den 4 October af åthskillige fjendens partier uti een skoug icke långdt ifr. Smolendsko, sedan iag mig länge väriadt och af 60 man allenast 27 man ryttare och dragouner i lifvet behölt, andra gången beklageligen fången och till

Smolensko till General Baur, som bleserad var, var förder vorden. Han ville mycket af mig veta, men emedan jag kort svarade, frågade han mig sielf sidst, hvarföre iag lieutenanten och vachten i den första fångenskapen nedergiort; derpå blef iag med kädior och järn i thorn i stinkande rum kastader, och fast Öfverstelieut:n Stahl och Gen. Adjutant Knorring söckte att uthielpa mig, gaf Baur intet annat svahr änn att sådant var hans Zariske Maij:tz vilja mig således att accomodera. Jag hade altså i samma elende måst crevera, som jag andra dagar der blifvit längre. Entel. blef iag under een stark vacht till Sibirien förder, hvarest iag uti 15 åhrs tijd mitt lefverne uti stort elände och bekymmer har måst fortsättia.

Detta är nu min korta och underdånigste samt sandfärdige relation af mitt intill denna tiden trogna och vaak-samma upförande, som emot min allernådigste Konung och k. fädernesland efter förplichtadt skyldigheet tillförbunden varit och äfven uti 29 samfalte åhr giordt, intill dess sedan hemkomsten ifrån ryska fångenskapet med min stoormächtigste allernådigste Konungs nådigt gifne fullmacht af den 15 September 1723 öfverstelieutnantz caracteur med capitains indehlning vijd Tavastehuus länhs infanterie mig tillagdt blefven, som bifogade copia vijsar, hvilken bestahlning nu på elfte åhret söckt som tillförande hvad min allerunderdånigste plicht varit och befalt blifvit att värkställa och fullborda.

Bleseurer, hvad iag i then tijd undfått, som äro följande, 1:mo vijd Hummelshåfz action blifvit skutten i vänstra benet, vijd Gemörtenhoffs action blifvit skutten i handen, vijd uthfall ifrån Rijga blifvit med palass i hufvudet slagen, dock alle bleseurer blifvit förbättrad, att iag så stoorligen ingen fehl af besagde såren lijder; af flitzbågar på partiet af calmuuker som casaqver blifvit mitt i pannan så vähl som öfver näsan emellan bägge ögonbryn skutten, men Gudi åhrat, att dhe mig ej så särdeles beklämma.

41. Örnster.

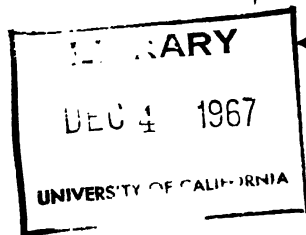
Upsatz uppå mina tienståhr, som iag uthi Cron Swärje har tient, som följer, nembl.

- 1712 begaf iag mig i Cron Swärjes tjenst uthi Königsberg och låg ther på wärfning i 4:ra Monat med Herr Capitain Ensiddell, Capit. Möller och Lieut. Herr Baron Waxschlager.
- 1713 kom iag öfwer till Swärje och swur estandaran.
- 1714 blef iag corporal under första compagne till Rosslagen.
- 1715 följade iag andra gången till Rosslagen och giärde mina anbefalte fältwackter och postdarningar, som mig anförtrödt blef.
- 1716 den 18 Febr. marscherade wij åth Norje i wintercampangie, tå iag bewistas den 1:sta action wid Leke prästegiård med Krusens dragoner, som oss Högsaliga Konung Carl d. XII samt vår allernådigsta Konung Friedrich den första siälf anförde, och iag sammestädes blef pleseurat uti hufvudet och sedan i Christiania och hela campangie alla commando, fältwackter samt utposter troligen för rättad, och blef rustmäster den 1 Marti; samma währ på återmarchen wid Glomman befaltes mig af Hans Högsaliga Kongl. Maj:tt mundelichen att måste mig afkläde, efter iag kunde simma, tillicka med några dragoner att rijda öfwer Glomman, och hästerna skollas efterjagas, ty fienden war os för när å riggen, hwarest iag lengge i kalla watnet proberade, men hästerna wille icke följ; watnet war för kalt, som Hans Högsaliga Maj:tt öfwer en half tijma hielpte med ett spö jaga dem i watnet. Men alt förgefwes.
- 1717 blef iag forier wid H. Major Woltermats i nåder anförtrödde compagniet.
- 1718 följade iag andra gången med armeen i Norje.
- 1719 blef iag fältwäbel wid Herr Baron och Capit. Waxschlagers anförtrödde compagniet.
- 1721 wid regementz indragande blef iag af Hans Kongl. Maj:tt antagen under hans lijfesqvadron till åhret sludt.
- 1722 den 1 Januarj blef iag lijfdrabant, hwarwid iag stådt 15 åhrs tid.
- Dito den 2 Junij hade iag den nåden att undfå af Hans Kongl. Maj:tt kornetz fullmacht.
- Har allså tient 9 åhr under Uplandz ståndsdragoner och 15 åhr som lijfdrabant. Summa 24 åhr.
- 1737 blef iag oförmögen af en swår watnsota att giöra tjenst mehra; fick iag ett nådigt afskeed.

ANDERS PIHLSTRÖMS

D A G B O K

1708—1723

UTGIFVEN

AF KUNGL. SAMFUNDET FÖR UTGIFVANDE AF HANDSKRIFTER
RÖRANDE SKANDINAVIENS HISTORIA

HISTORISKA HANDLINGAR DEL. 18 N:o 4

Anders Pihlström

STOCKHOLM

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER
1903

ANDERS PIHLSTRÖMS

D A G B O K

1708—1723

UTGIFVEN

**AF KUNGL. SAMFUNDET FÖR UTGIFVANDE AF HANDSKRIFTER
BÖRANDE SKANDINAVIENS HISTORIA**

HISTORISKA HANDLINGAR DEL. 18 N:O 4

**STOCKHOLM
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER
1908**

FÖRORD.

I Vetenskapsakademiens bibliotek förvaras en dagbok, som enligt ett på första bladet befintligt intyg är skriven af löjtnanten vid dalregementet Anders Pihlström. Det är en liten volym i duodesformat, häftad i ett omslag af läder. Boken blef för några år sedan afskrifven för framlidna doktor Ellen Fries' räkning, och afskriften har sedermera af hennes fader, öfverste Fries, ställts till Kungl. samfundets förfogande.

Anders Pihlström var född i Falun 1677 och blef den 26 februari 1707, således året före dagbokens början, fänrik vid dalregementet. Han deltog i Karl XII:s fälttåg 1708—1709 och blef vid Poltava tillfångatagen af ryssarna. Efter en månads uppehåll i Moskva (den 22 december 1709— den 24 januari 1710) fördes han jämte andra fångna officerare till staden »Sabbakzar»¹, dit de anlände den 15 februari 1710. Men ännu vidrigare öden väntade dem. Den 18 mars 1711 kom guvernören Apraxin från Moskva med order, att alla fångarna i hans guvernement skulle föras in i Sibirien, hvarför uppbrott skedde den 29 i samma månad. Pihlström blef först stationerad i Tobolsk (26 augusti 1711— 21 juni 1714) och sedan i Tomsk, där han vistades ända tills han efter fredsslutet fick återvända till Sverige i juni 1722. Hemresan räckte nära ett år. Han lämnade Tomsk midsommardagen 1722, stannade i Moskva från den 25 december samma år till den 27 januari 1723, ankom till S:t Petersburg den 11 februari, passerade Helsingfors den

---

¹ Tsjeboksary vid Volga, ungefär halfvägs mellan Nisjnij Novgorod och Kasan.

6 maj och anlände slutligen till Stockholm den 17 maj 1723. Följande år i januari gifte han sig med Anna Magdalena Svanhals. Dagboken upphör med den 19 juni 1724. Efter hemkomsten hade Pihlström den 31 oktober 1723 fått löjtnants titel, men tjänstgjorde såsom fänrik vid dalregementet, Orsa kompani, till sin död, som inträffade den 21 oktober 1729.

Dagboken innehåller en mängd detaljuppgifter rörande de fångna svenska officerarnes mödosamma resor och om deras dagliga lif i Sibirien, om egendomliga seder och bruk hos folk, som de träffade på under vägen, o. s. v. och torde därför för-tjäna att offentliggöras, dock med uteslutande af de anteckningar, som förskrifva sig från tiden efter Pihlströms återkomst till Sverige. Den tryckta texten slutar därför med den 17 maj 1723. Författaren ansågs för öfrigt vara en pålitlig person — han får af hofpredikanten Monthelius det vitsordet, att han var en »solid och öfvermåttan accurat man».

Framför själfva dagboken finnas i samma volym inhäftade åtskilliga tabeller, afskrifter af kungl. förordningar m. m. Bland dessa handlingar torde särskildt förteckningarna öfver svenska fångar i Sibirien hafva ett visst intresse, och de äro därför jämte några andra tabeller här tryckta såsom bilagor.

Vid redaktionen har texten moderniserats med afseende på användningen af stora bokstäfver och enkelt v, hvarjämte dubbelskrifning af bokstäfver i en del ofta förekommande ord (t. ex. vij) undvikits. Eljest är originalets stafning bibehållen.

INNEHÅLL.

	Sid.
Dagboken	1.
Bilagor:	
1 Specifikation på svenska armén i Sachsen och Polen septem- ber 1705	104.
2. Specifikation på svenska armén i Polen omkring högkvarteret Stupca 1707	106.
3. Specifikation på de regementen, som med Kungl. Maj:ts armé samt general Leijonhufvuds voro, uppsatta efter regementenas rang	108.
4 och 5. Specifikationer på svenska officerare, som förts till Sibirien	110.

Denna bok är skrefven af sal. lieutenanten Anders Pihlström vid Dalregementet, som var en solid och öfvermåttan accurat man, som förde dagjournalen öfver alla sina giöromål och händelser i hela sin lifstid, och denne lieutenant var min sal. stufmoders Anna Svanhals förste man.

Attesteras den 8 mars.

Andr. Monthelius.

Kongl. Håfpredikant.

Anno 1708.

Jan.	Mihl.
1. Stodh regementet tillika medh arméen stilla vidh byen Caminitza.	
2. Marscherat till byen Bontkowa	1.
3. Till byen Bendozina	2.
4. Till byen Malokozie Brodi	5.
d. 5. och 6. stådt stilla.	
7. Till byen Schlawenchino	2 1/2.
8. Till byen Dombeck	4.
d. 9. d:o stådt stilla.	
10. Till staden Schiekanowa	3.
11. Till byen Wierzbowa	2.
d. 12. d:o stått stilla.	
13. Till byen Slaa	2.
14. Till byen Schilassna	5.
Här vidh denne byen lyctades Pählen och begyntes Massuren, derest masurska skougen togh vedh.	
D. 15. d:o stådt stilla, samma dagh kom konungens order, det (effter som på denne masuriske skougen	

Jan.

Mihl.

bodde alt röfvare och mördare) man skulle ihälsal å alt manfolk, som vi kunde öfverkomma, samt all deras booskap, ehvadh nampn den hafva kunde, medh oss borttaga och den öfrige, som intet kunde medhbringas, skulle och alt sammans ihälsalås, så och deras byar af de regementen, som effterst gingo, upbrännas, continuerandes der medh till strömen Fisch och staden Kolno, derest denne skougen och morasen slutades.

16. Marsch. vi till Nova Wies	2.
17. Till byen Brodowolanka	1/2.
18. Till byen Dombrowa	3.
<i>D. 19. d:o stodo vi stilla.</i>	
20. Till byen Cesiaki	3.
21. Till byen Schierwona	2.
22. Till byen Konopki	2.
<i>D. 23. d:o stått stilla.</i>	
24. Till staden Kolno och byen Lemkitzi	2.
der gingo vi öfver strömen Fisch.	
25. Till byen Klematzowitz	2.
26. Till byen Dombnare	2.
Förän vi ankommo till denne byen, gingo vi öfver en långh brygga, som lågh öfver strömmen Biebra, och var denne ström skillnaden emellan Massuren och Littowen och var öfver detta Masuriske districtet 18 1/2 mihl.	
27. Marsch. till staden Corinzin	3.
<i>D. 28. d:o stått stilla.</i>	
29. Till byen Pribudeck	2.
30. Till byen Nova Wola	3.
<i>D. 31. stått stilla.</i>	

Febr.

1. Marscherat till byen Bellanie	3.
2. Mars. till staden Grodno, hvarest vi straxt under staden gingo öfver bryggan, som låg öfver Niemel ström, och är ifrån Kolno och till Grodno 17 m.	2.
3. Till byen Ielenitza	2 1/2.
4. Till staden Holowitzze el. Holowacza	2 1/2.
5. stått stilla.	

Febr.

	Mihl.
6. Till byen Serebnikie	2 1/2.
7. Till häfvet och byen Turria	2 1/2.
8. Till byen Argioffze	2 1/4.
9. Till byen Hordzicowey	3.
10. Till byen Smitroffski	1 1/2.
<i>D. 11. d:o städt stilla.</i>	
12. Till staden Lida	4.
13. Till staden Sobbutnikie	3.

Här blefvo vi ståendes i qvarter, då samma tidh
höghqvarteret stodh i byen Radoschowitz vidh sta-
den Schmorgonien.

Martij.

1. Siuknade jagh i en hetzig feber och måst i marschen,
när vi gingo der ifrån, föras på häst bår till Pu-
chineff.
Sköth Fend. Gripenschytz ihähl Leut. Stenman, som
straxt der på kom schi(a)perade in uti Schlesingen
och staden...
19. Marsch. vi ifrån Sobbutnikie och till byen Trapp. . 1 1/2.
20. Till byen Saporni . . . . . 3.
21. Till byen Wolozin . . . . . 3.
22. Till staden Nârialke . . . . . 4.
- Samma dagh bekom jagh bref ifrån Magist. Knaut i
Saxen och staden Grimme.
23. Till ståndhqvarteret vidh staden Wolna och byen
Puchinoff, dit vi ankommo medh största lifsfahra
allenast medh manskapet af compag:t, men bagga-
giet blef efterståendes öfver 8 dagar, till dess mästa
dehlen af vattnet var uthskuhrit, efter som då var
i värsta islossningen.
30. Bekom jagh bref ifrån Anna Sertoria i Grimme.

April.

9. Auctioneredes efter sahl. Leut. Stenman och Rege-
mentz Fältskåhren Rochman sampt fend. Gripen-
schytz som schiapperade.
15. Blef jagh frisk igen.
20. Commodav. a vexil. Warg 9 Imp. Court.
27. Rymbde soldathen Staren af comp:t och gick tillbaka
till Saxen.

Majj.

2. Voro vi 10 st. officerare hos öfverst Sigroth och hjälpte honom renskrifva de nye exercitierne, hvilka straxt der efter blefo omkringskickade, sedan Kongl. Majj:t dem under skrifvit, ett exemplar till hvar infanterie regemente af armeen.
9. Reste jagh och sahl. Ruda till staden Minske att upköpa skoläder för regem:t och kommo tillbaka 9 d:o.
26. Var jagh till staden Raskowa.
27. Till staden Koidanowa.
30. Upbröth regementet och marsch. till staden Raskowa.
31. Blef jagh medh 10 man af comp:t commend. tillbaka till Puchinoff att uthtaga boskap för compag:t och bekom medh migh tillbaka 50 creatur.

Junij.

6. Upbröth regementet ifrån Raschowa och marsch. till byen Woloschin och Jeckzeroka . . . . . 2 ³/₄.
7. Till staden Minske, derest regementerne tillika medh Kongl. Majj:t stötte tillsammans . . . . . 2 ¹/₂.
8. Till byen Trestenitza . . . . . 2.
9. Till staden Smilowitz . . . . . 4.
D. 10. d. stått stilla.
11. Till staden Humena el. Ihumin . . . . . 5.
D. 12. d:o stått stilla.
13. Till byen Jurowitze el. Jarowitz . . . . . 4.
D. 14. stått stilla.
15. Till strömen och staden Berezina . . . . . 4.
Samma dagh blef fursten ifrån Wirtenberg blesserat igenom lifvet, då han tillika medh Kongl. Majj:t och en stor dehl medh cavallierer redo neder vedh vattnet att recognoscera, hvarest tjänligast skulle vara att slå bryggorne öfver.
D. 16. och 17. stodo vi stilla emedan bryggorna giordes färdiga.
18. Gingo vi öfver strömmen Beritzina och stodo på fältet i skougen . . . . . 1.
19. Till byen Kaplanki . . . . . 1 ¹/₂.
20. Till staden Pahust . . . . . 1.
21. Till byen Pzryborki . . . . . 3.
22. Till byen Bojari . . . . . 1.

Juni.	Mihl.
23. Till byen Sabotzi	2.
24. Till byen och elfven Moschenitza	1 1/2.
25. d. stått stilla.	
26. Till byen och passet Aleschowitz	1 1/2.
D. 27. d:o stått stilla.	
28. Till byen Illkowitz	2.
D. 29. d:o stått stilla.	
30. Till staden Holoffzin	1.
År ifrån Minske 35 mihl.	

Under staden Holoffzin var ett litet pass Wapitz benembd, derest ryssen låg på andra sidan ända längst bredevindh passet och som berättades 20 000 man, hvilka lågo alle uti sine fördehlachtige transement, som de för sigh upkastat hafva.

Här vidh detta passet så sluthes Litawen och begynnes Hvit Ryssaland. D. 1, 2. och 3. stodo vi stilla emedan regementerne församblades, hvilka för de elaka vägar voro långt efter hvar annan skilide.

3. Upbröth om natten Kongl. Maj:t medh artolleriet och det infanterie, som här församblat var, och marsch till höger uthom staden till byen Wisoki, efter som recognischerat var, der skulle vara bäst att gå öfver passet . . . . . 1/2.
4. Om morgonen kl. 2 begynte gvardiet och vårt regemente att gå öfver passet, då artolleriet emedler tidh spehlade medh våre stycken uppå fienden och afhöllo dem ifrån stranden, och så snart vi voro öfverkomne, gaf Kongl. Maj:t sigh intet tidh att vänta på de öfrige regementerne utan marsch. straxt an på fiendens vänstra flygels transement och gick det så lyckligt för oss, innan 2 timars tidh hade vi hela den vänstra flygeln på flychten uthur sine transement. Emedler tidh denne attackven påstodh kom och de öfrige regementerne tillika medh Kongl. drabanterne en dehl af cavalleriet och dragonerne till hiälp, som och sedan medh konungen fortsatte efter fienden 1 mihl och i vägen nedergiorde hvadh de kunde hinna, och efter som cavalleriet för de elaka vägar och moras eij längre kunde fortkomma, måste de der medh uphöra och begifva

Juni.

Mihl.

sigh tillbaka igen, och bekommo vi uti detta transementet till byte 11 stycken 3 & metall stycken med laveter och på hvar kiärr lavet på bägge sidor om stycket var 1 6 & järn mörsare att kasta der medh 6 & granater, som voro tillsammans 22 st. Dess utom fans och i transementerne en stor myckenhet medh koppar kiettlar, ränslar sampt annat bagagie och matvahrer. Här hos följjer listan på våre döde och blesserade som blefvo i denne Actionen.

Lista på de döde och blesserade af regementerne som attackerade fienden d. 4 Julii 1708 widh byen Wisoki och passet Wapitz vid staden Holoffzin i Littowen.

Gen. Major Wrangel af drabanterne dödhskuten.

Qvartermäst. Wattrang dödh.

Gen. Adjutant Clas Hierta dödh.

Cap. Fabian Witting blesserat.

Vice Corp. Hind. Horn dödh.

Vice Corp. Joh. Ehrenschöld blesserat.

Drabanter döde 5 st. bless. 29.

Af Lif regementet.

Ryttmästare	5 st.	bless.	5
Reg:ts qvartermästare	1 >	—	—
Leutnant	1 >	—	1
Gemehe	64 >	—	149
Under officer	—	—	19

Af Lif dragonerne.

	dödh.	bless.
Major	—	1
Capitejner	1	3
Leutnant	3	2
Cornet:r	—	2
Gemehe	85	147

Smålands cavallerie.

Cornet	—	1
Gemehe	—	2

Infanterie
Af Liff gvardiet.

Öfverst Posse blesserat i högra armen.

	dödh.	bles.
Capitjner	1	7
Major	—	1
Reg:tz qvarterm.	—	1
Leutnant.	1	9
Fendrich.	3	15
Und. offi:r	2	25
Gemehne	60	359

Uplandz regementet.

Capitejner	—	3
Leutnant:r	—	1
Fendrich:r	—	1
Und:r offi:r	—	4
Gemehne	5	44

Wäsmalandz regementet.

Leutnanter	—	1
Gemehne	2	13
D:o Öfverstl. Wrangel blesserat.		

Östgötha regementet.

Gemehne	—	3
-------------------	---	---

Dahl regementet.

Öfverstl. Ulfsparre blesserat.		
Majoren	—	1
Capitejn	—	1
Fendrich	—	1
Under Officer	1	13
Leutnanter	—	4
Gemehne	9	48
Drabanter	5	29
Capitejner och ryttmäst.	7	19
Reg:tz qvartermästare	1	1
Leutnanter	5	17
Cornet:r och fend.	3	21
Under officer.	3	61

	dödhe.	bless.
Gemehne	225	765
D:o Majorer	—	3
	S. 249	916

Af Artillerie.

Fyhrvärckare	1	—
Und:r Fyhrvärckare	1	—
Handtlångare	2	—

Efterföljande regementen voro medh i siälfva action.

Drabanterne	}	Gvardiet
Lif regementet		Wässmanlänning:r
Lif dragonerne		Upplännin ar Dahl regementet

Ankomne straxt effter action.

Östgiöthar	}	Närckes och Värmlandz
Smålänningar		Östgiöthar
Nylänningar		Wästerbottens
Hielms dragon:r		

*Vidh baggagiet var enspennare
Äro ännu så många mihl tillbaka.*

Bukwaldz dragon:r . . .	1 1/2 mihl	Adels fahnan . . .	15 mihl.
Örnstedts skåning:r . . .	4 »	Mejerfeltz drag:r . . .	15 »
Taubens dragon:r . . .	4 »	Wästgiöthar . . .	1/2 »
Horns skåning:r . . .	6 1/2 »	Sörmanlänningar . . .	1/2 »
Krusens tremänning:r . . .	6 1/2 »	Cronbergs	5 »
Dykers dragon:r . . .	9 »	Callmars	9 »
varit till- Gyllenstier-		Jönkiöpings	9 »
förene { nas d:o . . .	13 1/2 »		
Öfverst { Albedjils			
Giörtz { d:o . . .	13 1/2 »		

*Efterföljande regement:r blefvo kvar i Pähl hos Kongh Stanislai
troppar.*

General Major Crassaus dragoner.
Öfverst Marschalks dito.
Öfverst Möllers d:o.
Granadeur frantzoser till häst.
Öfverst Horns infanterie.

Julii

Mihl.

5. Stodo vi stilla vidh Wisoki, då våre döde begrafdes. Uti denne action blef jagh blesserat i foten af en ren[n]kuhla och måste sedan en långh tidh gå med kryckor.

D. 6. d. stått stilla.

7. Marsch. till byen Knihajnitz och Noscitske . . . . . 1 ¹/₂.
8. Till staden Moilou . . . . . 2 ¹/₂.

Framföre staden camperade hela vår armée och in uti staden lågo alla sinke och blesserade. På andre sidan om staden fiöth förbi Nipern el. Boh-ristenes ström, hvilken ström faller inn uti Svarta hafvet. Nedre widh strömmen bygdes 2:ne bryggor, hvarvidh på vår sida artolleriet planterades att afhålla fiendens ströfvande partier och anfall, som dagl. viste sigh på fältet och andre sidan af cos-saker och kallmucker.

11. Skref jagh bref hem till min svåger medh en assignation att betahla till Elffströms hustru 100 carolr elr 187 dr 16 öre.

21. Köpt ett stort nytt tält för 11 rixdr.

Aug.

5. Marsch. vi öfr bryggan och Nipern och slogo vårt läger på andra sidan . . . . . 1 ¹/₄.
7. Blef jagh bättre uti min footh.
8. Till byen Anischewitz . . . . . 1 ¹/₂.
9. stått stilla. Då upbrändes 33 pontonvagnar.
10. Till byen Stolka. . . . . 3.
D. 11. 12. 13. 14. 15. och 16. stått stilla.
17. Marsch. till byen Petarka . . . . . 3.
18. stått stilla
19. Till byen . . . . . 2.
20. Till staden Czerekou . . . . . 2 ¹/₂.
21. Ifrån staden Czerekou och till passet Soos . . . . . 2.
22 d. stått stilla.
23. Till byen . . . . . 1.
24. Till byen . . . . . 2.
D. 25. D:o stått stilla.
26. Till byen . . . . . 2.
D. 27. D:o stått stilla.
28. Till byen Malecitza . . . . . 2.

Aug.

Mihl.

D. 29. och 30. stått stilla.

31. Attaqverade gen. Rehner medh 14,000 man 5 regementen af våre, som var gen. Roos medh Wärmlandz regem:t, Buchwaltz regem:t, Sperlingens regem:t och Västerbottens sampt Östgiötha cavallerie, hvilka stodo ifrån höghqvarteret och oss $\frac{1}{2}$ mihl vidh Meschowitz benembd. Om morgonen hel bitida (hälst som och var ett mycket töcknot väder) går fienden öfver moraset hel lätte och uti blåtta västarne, och attaqverade bem:te regementen, hälst som de och uti säkerheet lågo uti sine Tält, doch intet afklädde, undantagandes vachterne och piqveten, som voro uthsätte, hvilka fienden straxt angripa och nedergiöra och sedan uti största hastighet avangera in på siälfva tälterna och continuera immer medh salvor och skiutande och nederlade en stor dehl af våre, innan de kunde komma till gevähret och ställa sigh i ordning. Äntl. kommo de någorlunda i ståndh, att de och begynte att skiuta emoth fienden, men hafva likvist måste dehlen måst sättia lifet till, der intet vårt Dahle regemente kommit så hastigt och dem secunderat, ty så snart vi uti fullt löpande dit ankomme, brötho vi straxt löst in på fienden, hvilka då hade formerat en fyhrkant och stodo då i anläggningen att gifva åther en salva på desse regementen. Men så snart de blefvo oss varse och fingo smaken utaf vår salva, begynte de att löpa och reterera sigh tillbaka öfver moraset, hvilket de medh faschiner beklädt hafva, men måste många 100:de ryssar sättia lifvet till i denne reiteraden. Utom dess lågh och öfver alt på fältet medh döde ryssar, derest attaqven begyntes. När vi kommo ett stycke efter dem i kiärret, blefvo vi på andre sidan hela deras force varse och torde för den orsaken skull intet längre efftersättia dem, efter som vårt regiment var allena.

Uti samma action blef öfversten siälf blesserat, cap. Gripenhielm och fend. Äpelbohm sampt leut. Lång och leut. Joh. Möhln dödh skutne, Eppelbohm blef och straxt der på dödh af sin blessur. Natten

Septemb.

Mihl.

der uppå marsch. rysserne bordt medh hela arméen och var om morgonen ingen ryss till seende.

D. 1. stodo vi stilla och begrafde de döda, som var af desse 5 regem:t, som så blefvo öfverrumplade, en stor myckenhet.

2. Marsch. till byen . . . . . 1 1/2.

3. D:o stått stilla. Der voro cossakerne fram och i byen blesserade och borttogo en hop medh drängar af våre.

4. Till byen . . . . . 1 1/2.

5. Till byen . . . . . 2.

D. 6. och 7. stått stilla.

8. Till byen . . . . . 1 1/2.

D. 9. D:o stått stilla.

10. Till Smålensko gräntzen och staden Bocco . . . . . 2.

Uppå samma fält attackverade Kongl. Maj:t gen. Bour, som var 20,000 man stark, medh Östgiötha cavalerie och någre dragonregementen, då fienden straxt togo flychten och lämnat effter sigh någre döde på fältet. Vidh samma attack blef hästen dödhs-kuten undan Kongl. Maj:t, thesslikes blef generaladjutanterne Resenstierna och Hården dödhs-kutne. Samma dagh rycker Kongl. Maj:t medh arméen tillbaka till byen Bojani Starotzi . . . . . 1/2.

D. 12. 13. och 14. stodh arméen stilla, denna tidh begynte blifve en stor mangell på lifs uppehålle för arméen, och fans intet annat än det de vid byarne i gropar kunde upfinna och upgräfv, effter som ryssen, innan vi ankommo, alla byar här omkring tillika medh säden på fältet har låtit upbränna, och den lilla säden vi i groparne funno, måste vi siälfva mahla på handqvarnar, som vi med oss förde vidh regementerne. Bakugnar gräfdes utj jorden för hvart regemente.

14. Blef gen. Lagercrona af Kongl. Maj:t commenderat föruth medh 6,000 man commend:t manskap af arméen, att intaga staden Starra Dobna i Okranien.

15. Uppbröth hela arméen och marscherade igenom natt och dagh i 2:ne dygn tillbaka och kommo d. 16 d. till passet Mesconitz . . . . . 10.

17. Till byen Arbata . . . . . 4.

Septemb.

Mihl.

D. 18. D:o stått stilla.

19. Till staden Kritzkou el. Kritzhoff . . . . . 4.

Denne staden låg vidh ett litet pass Soos benembd, hvarest gen. Lagercrona låtit giöra brygga öfver, och är dett vatten skillnaden emellan Hvit Rysslandh och Sewerien. Der begyntes och den stoora skougen i Sewerien. Är ifrån Holozin och som vi krökt omkring till Kritzkou . . . . . 52 ³/₄.

20. Till byen Bowitski . . . . . 4.

22. Till byen... då vi vadade öfver passet . . . . . 5.

23. Till byen Nimnou . . . . . 4.

24. stått stilla. Då sänktes i kiärret 1,800 skyflar, 300 hakor(?), 75 stormliar(?), 150 fasinknifvar, 40 järnstörrar, 12 klockjärn.

25. Till byen Rosenitz . . . . . 3.

D. 26. D:o stått stilla.

27. Kom baggagiet effter oss.

D. 28. och 29. stått stilla.

30. Till byen Ziewritkie. Här slutades Seweriske skougen 1/2.

Octobr.

Ifrån d. 1. till d. 12. stodo vi stilla och provianteterade oss.

12. Marsch. till byen . . . . . 1/2.

13. Marsch. och stått i skougen . . . . . 1/2.

14. Stått i skougen.

15. Stått i skougen och gått om dagen . . . . . 1/2.

16. Till byen Masinki straxt vid Starra Dobna . . . . . 2.

D. 17. D:o stått stilla. Samma dagh ankom Gen.

Lejonhufwud till arméen med 7,000 man, som han bracht medh sigh på flychten undan fienden effter den olyckel. action han gjorde medh ryssen vidh byen Jessna, då han mistade der 6000 man tillijka medh alt artolleriet och baggagiet. Under vårt Dahl regemente blef Hälsing regementet af Lejonhufwudz understucket.

18. Marsch. till byen Krapriona . . . . . 2.

19. Till byen . . . . . 4 1/2.

20. Till byen . . . . . 4.

D. 21 och 22. D. stått stilla.

23. Till byen . . . . . 4.

Novembr

Mihl.

4. Gingo gvardiet, Dahl regementet samt några andre regementen öfver bryggan och stode om natten i en skogsbacka . . . . . 1/2.
5. stodo vi stilla och väntade på de öfrige regementerne af arméen.
6. Till byen . . . . . 2.
7. Till byen . . . . . 2 1/2.
8. Till byen . . . . . 2.
- D. 9. och 10. stått stilla.*
11. Till byen Milkienke . . . . . 2 1/2.
- Samma natt marscherade vi förbi staden Baturin, som var hufvudh staden i Okranien och Fältherren Matzeppas residence, hvilken stadh 3:ne dagar tillföre, innan vi kunde komma den att secundera, stormader och intagen var samt aldeles skiöflader och sedan upbränder, och folket, som intet kunnat sigh undan practicera, äro alle ihärlslagne blefne; såsom och commendanten fasttagen och bortförd blefven till staden Knotowa, derest han sedan på torget är blefven steglader, utaf fienden och ryssarne.
18. Gått natt och dagh till byen Korzi, dit vi ankommo d. 19 . . . . . 7.
- 20. stått stilla.*
21. Till byen Kmilou, derest ryssarne näst tillförene attqverat de regementers baggagie, som voro medh gen. Sparre till staden Smiloff, men blefvo doch af de commend:e vidh baggagiet bortslagne att de ingen skada fingo göra . . . . . 3.
- D. 22. D:o stått stilla i Kmilou.*
23. Till staden Smiloff . . . . . 1 1/2.
- Orsaken till vårt hastiga upbrott var detta att gen. major Sparre lågh uti förstaden Smiloff, och i siälfva staden lågo ryssarne. Nu fick generalen veta det ett stort partie medh ryssar ankommo på fältet, hvilka och voro i sinne att gå in i staden, hvarföre bem:te gen. Sparre gifver sine troppar order att lämbna sine siuka tillika med ränsarne och kapporne i qvarteren och går så medh samma commendering på fältet att mötha fienden, lämbnandes

Novembr.

Mühl.

allenast en liten vacht hos de siuka. Emedlertidh faller fienden utur staden och ihärlslår så väll vachten som alla de siuka och spolierar alt hvad de der lämbnat och går så inn uti staden igen tillbaka. När fienden, som på fältet ankommo, blefvo varse gen. Sparre medh sine trouppar, gå de sin väg tillbaka igen, hvar på och våre begifva sigh in uti förstaden igen, och när hvar och en kommer till sine kvarter, befinna de således vara huserat, medan de varit ute på fältet, hvilket gen. maj. Sparre i största hastighet gifver Kongl. Maj:t tillkiänna, och för den orsaken skull blef det hastiga upbrottet, och när vi nu ankommo till samma stadh och fienden blefvo oss varse, gå de sin väg utur staden på andra sidan öfver en kafvel bro, som var bygd öfver morasset, och lämbna så staden effter sigh ledigh.

24. Gingo vi in i staden och funno der ingen menniska hvarken liten eller stor, doch var der en stor ymnighet på allehanda matvahrer, som smör, ost, miöhl, brödh, bränvin, dricka, toback, och en odrägelig myckenhet af salt och torr fisk. Och effter hela commenderungen gick dit uthan baggagie och vagnar, ty kunde vi intet stort föhra medh oss, ej eller var någon tidh för oss der länge att töfva, ty togh hvar och en så mycket han kunde medh sigh bärga, och det öfrige blef tillijka medh staden upbrändt.
25. Natten emoth den 25. fick hvart och ett regemente sin tract att tända elden uppå medh order att taga först uth all den boskap, som der fans, hvar på vi först uthtogo boskapen och sedan antände elden på husen, och bekommo vi allenast på vårt regemente 2000 boskap eller creatur. Sedan alt var öfvertändt och mästedehlen nederbrunnet, marschera vi om natten bordt och kommo så middagstiden till Kmilou tillbaka igen . . . . . 1 1/2.
26. Till staden Romne, hvarest vi sedan fingo våre ständh kvarter . . . . . 3.
Uti samma stadh stodh och Kongl. Maj:t medh höghkvarteret och hela gvardiet, var en tämmel. stor stadh.

Novembr:

27. Kom baggagiet effter oss. Uti denne stadh var så stor myckenhet af ospunnit tobak, att vi brukade att strö under hästarne der medh sampt måste kasta uth store husen fulla, innan vi kunde få rum compag. och officers hästarne.

Decemb.

Ifrån d. 27. nov. och till d. 16 decembr: stodo vi stilla vidh Romne.

17. Upbröth Kongl. Maj:t medh gvardiet och oss sampt hela arméen och marscherade till byen Rodna . .
Der fingo vi en ryss major medh måste dehlen af vachten tillfånga. Denne posterung var satt att recognoscera huru medh vår armée gick och huru vida vi skulle avangera, men blef oförmodel. kringränder, innan han viste utaf oss. Orsaken till detta hastiga upbrottet var det att ryssen hade belägrat staden Hadjest, derest öfverst Daldorff lågh medh Smålandz cavallerie sampt — — och dragon regement och Västerbottens infanterie, hvilken stadh han ärat storma, der vi intet den dagen kommit medh arméen till succurs.
18. Om afftonen gingo vi ifrån Rodna och kommo om
19. morgonen till Hadjetz stadh. När vi ankommo till staden, hade fienden allaredan tagit flychten, effter de fått om vår ankombst kundskap, och lämbnat effter sigh sine stormtygh och stegar sampt antändt hela förstaden rundt omkring medh eldh som stodh om morgonen, när vi ankommo, i liusan låga. Under dessa 2:ne dagars marsche äro många af armeen för den starcka kölden ihähl frusne sampt en stor myckenhet händer och fötter affruset. Summa här var en så stark vinter, att man tillförene aldrig hört tahlas om sådant, och innevåhnarna i landet förundra sigh storl:n der öfver, aldenstundh de i manna minne ej vetat eller hördt tahlas om sådan stark vinter. Och är här i landet alt stora och släta fält, som man lättel:n kan fahra villse uppå, ej eller fins här någre skougar uthan små older och videbuskar, hvilket de bruka så väll till vedh som och till att byggia hus utaf. Uppå samma

4.

4.

Decembr.

Mihl.

slätter skall man ej eller finna många byar, utan nedre i stora skiöhlar, delder och under backar skall man finna deras byar; derföre kan man på fältet ej se någon by, förän man är mitt öfver honom, och äro dehras hus upbygde och flätade medh ris eller halm och der uppå innan och utan lerslagne, liggandes hvar by ifrån hvar annan 2, 3, eller 4 cossakiske mihl och kan en cossakisk mihl vare så dryg som $1\frac{1}{2}$ svänsk. Elliest är detta landet uti fredel. tider ett kosteligt och skiönt landh, växandes der till en stor ymnighet korn, rågh, hvette, hafra, hertzgryn, lin, hampa och tobak sampt annat, såsom och gifves här en stor myckenhet af håning och skiön feth boskap, så att man rättel. kan kalla det för Canans landh.

D. 20., 21. och 22. stodo vi stilla i staden Hadjetz och hade våre qvarter tillsammans medh Västerbottens regimentet.

23. Upbröto vi ifrån Hadjetz och lämnade baggagiet der effter oss i staden och kommo till staden Weprick, hvilken stadh ryssarne innehade . . . . . $1\frac{1}{2}$.

Och effter vintern var alt för stark att bussarne intet kunde hantera sine gevähr, ty kunde Kongl. Maj:t intet der medh uthrätta, ty gingo vi om afftonen der ifrån och kommo om natten till byen Leschewitz, derest vi för myckenheten ej fingo 2. mehra än 2 gårdar på compagt; blef altså konungen medh artilleriet och infanteriet der öfver juhlhelgen ståendes. Denne dagen och natten äro många af vår armée ihjälfrusne blefne, såsom och många till händer och fötter förderfvade.

Elliest blef staden Weprick beränd af våre dragonregementen, att fienden intet uthaluppo.

D. 24., 25., 26., 27., 28. och 29. stått stilla.

20. Upbröto vi ifrån Leschewitz och gingo till byen Pauloffka . . . . . 3.

31. Ankommo till staden Jenkowa . . . . . 1.

Samma stadh var befäst medh pallisater och torra grafvar omkring, uti hvilken alla borgare stodo till valdz medh sine bössor, spiuth, halfmånar,

Decembr.

Mhl.

liar samt flere andre storm instrumenter, och tänckte i förstonde att defendera sigh, men när de fingo se vårt artillerie, begynte de att gifva goda ordh och upgofvo straxt staden; vidh samma stadh var omkring i förstäderna öfver 4000 hus, en täml. stor stadh.

Anno 1709.

Jan.

D. 1., 2., 3., 4., 5., 6. Jan. stått stilla i Jenkowa.

7. Om middags tiden stormades staden Weprick af 300 man på 3 ställen under gen. major Stakelbergs anförande, hvilken straxt vidh begynnelsen blef blesserat och måste der ifrån föras, och efter som det var liusa dagen och fienden kunde så väll se hvarest våre ville anlöpa (dess utan hade och fienden sigh der inne väll posterat), ty kunde våre intet der medh uthrätta, utan måste medh största förlust begifva sigh der ifrån, blifvandes under samma attaque efterföljande dödhskutne.

Öfverst Frisch af Uplandz regementet 1

Öfverst Jacob Sperling af Östgiötha regm:t . . 1

Öfverst Casper Sperling af Wästgiötha regem:t 1

Öfverstl. Mörner af Uplandz regem:t 1

Compagnie officerare, under officerare, gemehne . —

Kongl. Maj:t samt gen. Lejonhufvud, Sparre och Printz från Würtemberg stodo och der och sågo uppå samma attaque (denne dagen var och tämmel. kallt, så att mången, som under vallen blef blesserat och intet kunde krypa der ifrån, måste ihälsfrysa). Der uppå skickar gen. Lejonhufvud till staden och vallen major Gyllengranat och dem tillsäger, der de intet upgifva staden och submittera sigh under konungens nådh, så ville han å nyo låta en stormning anlöpa, då intet ben der inne skulle blifva förskont, hvar på commendanten begiärte 2 timars dilation att få medh de sine derom conferera, som och änteln om qvällen igenom trumbslagh utskickades utur staden 2:ne capetejner, en tysk och

Jan.

Mihl.

en rysk, jämbväll blefvo ock af våre inskickade 2:ne capitejner, den ene var vår öfverste Sigeroth som för capitejn ingeck och den 2:dre cap. Wrangel af gvardiet, hvilka af konungen begiärde att få gå der inn. Desse capitejner mötte hvar annan på vallen uppå våre upreste stormstegar; emedlertid var stillståndh giordt, att intet skått skötz; desse ryske capitejner fördes till gen. Lejonhuffwud, och efter noga confererande afgår den tyska capitejn in i staden igen och i dess ställe begiärdes Sigeroth uth igien, men den ryske capitejn blef så länge qvar hos gen. Lejonhuffwud. En tima der efter blef slutit, att de upgåfvo staden, gifvandes sigh sedan på Kongl. Maj:tz nådh och onådh, och der på blefvo portarne öppnade och staden af våre besatt samt ryssarne till krigs fångar tagne.

8. Stodo alle ryssarne upstälte på torget, som var 1,410 man, hvilka alle ifrån sigh lefrerade öfver och under gevähr, undantagandes commendanten och öfversten, hvilka fingo behålla sitt gevähr. Utom dess fingo alla, officerare så väll som gemehne, behålla sitt baggagie. Uti staden fans 6 st:n metall stycken och ett järn stycke, hvaraf 5 st:n sprängdes och nedersänktes i vattnet, och 2:ne behöltz qvar vidh artilleriet. Samma dagh fördes fångarne bordt till staden Jenkowa.
10. Bleff staden Weprick uthplundrader och sedan upbränd.
24. Blef cap. Carl Anrep major vidh Uplandz regementet.
28. Uthgick Kongl. Maj:t medh cavalleriet och dragonerne till staden Opusna och der sammastädes nedergiorde en stor myckenheet af ryssar.
30. Upbröth gvardiet och Dahl regementet och marsch. till staden Kusiomin . . . . . 3.

D. 31 d:o stått stilla.

Febr.

9. Upbrände vi staden Kusiomin och marscherade så till byen Kuckri, som var den första byen i Rysslandh 2 1/2.
- D. 10. d:o stått stilla.*

Febr.

Mihl.

11. Upbrände vi byen Kuckri och marscherade till staden Krassnikut . . . . . 3 ¹/₂.
 Obs. hela vägen emellan Kuckri och Krassnikut var beklädd medh döde kroppar af ryssar, som Kongl. Maj:t medh cavalleriet och dragonerne har efter jagat och nedergjort; der har och våre bekommit af fienden 2:ne pukor och 4 estandar.
12. Blef staden Krassnikut afbränder och vi sedan marscherat igenom staden Cotellwa och den förbrändt och sedan till staden Morogva . . . . . 2 ¹/₂.
13. Afbrändt staden och marsch. till staden Komoleck . . . . . 3.
D. 14. d:o stått stilla.
15. Afbrändt staden och gått till — — — . . . . . 3.
16. Till staden Rubilka . . . . . 2.
 Samma dagh anföll fienden staden Radtzeffka (som var 2 mihl ifrån Hadjetz, hvarest alla artollerie och baggagie hästar stodo för fouragiet skull, hafvandes öfverst Albedyhl medh en commendering ifrån Hadjetz till betäckning) och ihiåhlslogo måste dehlen af manskapet samt de öfrige till fångar togo. Öfversten blef och sialf till fånga tagen samt alle hästar borttagne.
17. Marsch. till staden Opussna, gått öfver Worschla . . . . . 1 ¹/₂.
20. Upbrändes staden Rubilka af artollерiet, som effterst der igenom marscherat.
 Ankom vårt baggagie ifrån Hadjetz.

Martij.

3. Marsch. vi ifrån Opusna och till staden Budizina derest höggvarteret och drabanterne och stodo . . . . . 1 ¹/₂.
16. Blef prästen Johan Lechander dödh vidh artollерiet. Blef cap. Classon samt leut:t Rudas drängar vidh qvarnen af cosshakerne bordttagne.

April.

3. Var gen. Hammelton medh 300 man af cavallerie och recognoscerade vid staden Pultowa.
4. Uthsattes vidh Pultowa en posterung af 300 man cavallerie.
12. Attaqverade gen. major Kruse fienden medh 6 regiment. cavall. och dragon. vidh staden Starra Schanzara.

April.

Mihl.

15. Upbrändes klostret vidh Pultawa.
28. Upbröth regementet ifrån Budizin och marscherade till byen — — — . . . . . 2 1/2.
29. Till staden Pultawa och slogt vårt läger straxt nedanför staden vidh elfven Worssla, då Kongl. Maj:t och siälf fölgde medh regem:t, och så snart vi dit kommit och Kongl. Maj:t recogniserat omkring staden, blef straxt der uppå uthsatte vachter på alla sidor om staden att förvägra fiendens correspondence. 1.

Maj.

1. Begynte vi att aproschiera för staden.
2. Ankom öfverst leut:t Rapp och fälttyghmästaren Rosensträhle med manskap och timmermännen af artollieriet att förfärdiga batterien uti aproschierna.
5. Begynte ryssarne att kasta bombar ifrån andre sidan om strömen Worsla uppå vårt gvardie, som strax vidh strömen på denne sidan stodo.
8. Ankom siälfva artollieriet till Pultowa, då och straxt upfördes stycken på batterien. Samma dagh attackverade fienden vår posterung vid byen Mlinni och passet Worsla som var 1/3 mihl ifrån Opusna, derest fienden öfvergick, och kunde af denne lilla posterung intet afhållas, emedan den var för svagh emoth fiendens myckenhet, ty måste den taga flychten, af hvilka en dehl blefvo vid Pultowa salverade och en dehl på reiteraden och vägen masakrerade; då blef och 2:ne 3 & metall stycken, som medh samma commenderung voro, af fienden borttagne, men så snart vår succurs ankom, gick fienden tillbaka.
12. Intogo vi staketerne af förvärcket vidh staden Pultawa.
13. Ankom fienden medh hela sin force och begynte att aproschiera på andre sidan om Worsla i kierret mitt under staden Pultawa i mening och der gå öfver och in i staden.
20. Uthgick bregadeur Gollowin uhr staden Pultawa medh en commendering infanterie af 1000 man, som tillföre om nattetidh practicerat sigh in i staden och tänkte nu åther till att gå uth till arméen igen, men blef på vägen af vår posterung nedre om klostret occuperat sampt måste dehlen nedergiorde, då och bregadeuren Gollowin

Maj.

siälf tillika medh 1 major, 1 cap. och en bregadeur adjutant blefvo fågne.

27. Blef leut. Ruda af fienden, som uthfölla uhr staden, i aproschierne massacerat.

29. Giorde fienden 2:dra gången uthfall uhr staden men måste straxt medh skam gå tillbaka.

Juni.

5. Om morgonen hel bittida giorde fienden alarm medh starka salvors skiutande $\frac{1}{4}$ mihl ifrån staden Alt Schianzara vid strömen Worsla (samma stadh lågh 2 mihl ifrån Pultowa), lika som han der öfvergå ville, då uti bem:te stadh stodh gen. maj. Kruse medh 4 cavallerie regementen (som och hos sigh hade under dess vacht alla ryska fångarne, som i Weprick tagne voro). Enähr bem:te general hörde detta allarmet, förfogar han sigh dit medh sine trouppar att afhindra fiendens öfvergångh, lämbnandes allenast någre och 100:de man qvar i staden hos fångarne. Vidh samma tidh som generalen afgick medh cavalleriet, så infaller fienden i största hastighet in i staden (under gen. leutnant Heinskes anförande, hvilken om natten gångit öfver strömmen på ett annat ställe och hållit sig hembligen uti skougen) och öfverrumplar detta qvarlämbnade manskapet hos fångarne, och till måste dehlen nedergjör, sampt någre till fångar tager, tagandes och tillika medh sigh alla ryska fångarne, och går så uti största hast der ifrån. Hvar på vår general, så snart han der om kunskap fått, begifver sigh strax tillbaka till staden i mening att secundera detta qvarlämbnade manskapet, och då han kommer tillbaka till staden, finner han således vara passerat, och fienden medh de ryska fångar afgången och tagit sitt reiterade in uti skougen igen, hvarest de sedan gått öfver strömen. Summan på fångarna, som fienden igentagit: öfverste 1, öfverstleut:

1, majorer 2, compagn. officerare 16, gemehe	1270
	1290

15. Attaqverade öfverstleutn:s battallion af vårt regemente ryssarne nedre i kierret in under staden Pultowa, hvilka hade gjort brygga vidh en liten skogz udd öfver strömen Worsla och voro i anmars[eh] att der gå öfver och in i staden Pultowa, medh (o: men) blefvo af oss tillbaka slagne, att

Juni.

deras upsåth intet denne gång angick. Samma dagh och tidh fick öfversten ordres att medh lifv battallion i största hastighet begifva sigh till posterungen höger om staden, derest capit. — — — af dragonerne stodh, hvarest fienden och tenterade att villia gå öfver strömen och morasset, följandes och Kongl. Maj:t siälf medh denne battallionen, och så snart fienden blefvo varse infanteriet, blefvo de på andre sidan stilla ståendes och torde så intet begifva sigh öfver vattnet. I medler tidh sközt medh musqveteriet ifrån begge sidor på hvar annan, då och vidh samma tillfälle Kongl. Maj:t höga person blef ifrån fiendens sida af en musqvetchula tvert igenom fothén skuthén. Hvar på när fienden sågh sigh intet kunna medh denne sin mente öfvergång fortkomma, begifva de sigh sedan alt småningom och efter handh der ifrån.

20. Om natten bortgingo alle ryssarne uhr kiärret och sine transementer, och gingo 1 mihl längre upp öfver strömen Worsla medh hela sin armée och på denne sidan, hvarest de straxt upkastat för sigh ett transement samt en hop medh skantzar uthom transementet i meningh att så continuera in till staden Pultowa och få communication medh staden.
21. Upbrändes alla deras transementer nedre i kiärret.
22. Blef hela vår armée tillika medh artolleriet upstälte på fältet i orden de battallie under fält marschalken Rehn-schöldz anförande, hälst som konungen siälf fördes uppå en båhr och intet kunde rida för den unfågne blessuren. Och efter fienden intet kom uthur sine transementen, och vår armée mehr än halfva dagen stått och väntat uppå dem, fingo vi order att draga oss tillbaka och intaga våre ståndh igen.
25. Gick artolleriet tillika medh hela armeens baggagie ifrån Pultawa $\frac{1}{2}$ mihl. Oansedt vår svänska armée var 40,210 man stark, när Kongl. Maj:t kom uthur Saxen, så var likvist, innan vi kommo till Pultowa, nästan halfva dehlen afgången, förän vi fienden begynte rätt angripa, som följer, nembl:n
  1. Uppå marschen ifrån Saxen till Littowen är en stor dehl omkomne och döde.
  2. Uti träffningen vidh Hollozin blefne 253.

Juni.

3. När Kongl. Maj:t marsch[erade] medh arméen in i Okranien, blef upå de store skougar en stor dehl af hunger döde och en dehl af fienden öfverrumplade, dödhskuthne och borttagne.
  4. Om vinteren på marschen till Hadjetz af den store kiölden en dehl dödh frusne och en stor dehl förlahmade.
  5. Vidh staden Weprick i stormningen dödh skutne.
  6. Uppå parten, executioner och andra extra commenderingar, af fienden dödhskuthne, bordtagne och förlohrade.
  7. En dehl äro och utaf fienden i sine qvarter öfverfallne och massacrerade.
  8. Utaf den stora siukdom, som uti arméen grasserade förmedelst den främmande lufft samt mangel af lifsuppehälle äro döde blefne.
  9. Uti aproschierne vidh Pultowa dödh skuthne.
- Ty bestodh arméen då för tiden vidh Pultawa tillika medh de trouppar, som ifrån Lifflandh med gen. Lejonhufwud ankomne voro, tillsammans rächnade ej mehra än effective af 22,000 man. Utaf samma summa var då på åthskillige ordter commenderade, nembl:n
1. På posterungen i Nowa Schanzara stodh gen. Mejerfeltz dragon regem:t.
  2. Medh öfverst leut:t Sillfwerhielm var 300 man cavallerie commenderat.
  3. Medh öfverst leut:t Funck commenderade 300 man cavallerie.
  4. I aproschierne vidh Pultawa stodh Sörmanlandz och Jönkiöpingz infanterie regementerne.
  5. På förvachten vidh Pultowa.
  6. Till betäckning vidh baggagiet voro commenderade:
    1. svenska adelsfahnan; 2. Carelska reg:t; 3. Öfverst Wennerstedtz reg:t; 4. Öfverst Schreüterfeltz reg.; 5. Gen. maj. Schlipenbachz reg., hvar under Skougens och Brandtens esqvadroner stodo; 6. till betäckning vidh artilleriet stodo 2000 man; 7. Rigake adelsfahnan; 8. Öfverst Albedils regemente.
- Dess utan var och vidh baggagiet en stor dehl sinke, samt och alle ryttare och dragoner, som voro oberedne och inga hästar hade.

Juni.

Var altså medh Kongl. Maj:t uti attacken vidh fiendens transement intet mehra än vidh pass 12000 man; der emoth var fienden som stodh uti sine vällbefäste 7 skantzar och transement 86000 man stark. Doch oachtandes alt, gick Kongl. Maj:t medh samma manskap utan något stycke eller granater uppå fiendens transement löst. Specification på regementerna vidh vår armée, som effective befunnes vidh Pultawa, fins fram uti boken*.

28. Om morgonen i första dagningen attackerade vi fienden uti deras skantzar och transement, och oansedt Kongl. Maj:t varit någre dagar tillföre illa blesserat uti fotheten att han hvarken gå eller rida kunde, absenterade han sig icke desto mindre [icke] ifrån actionen, uthan lätth sigh (uti en för hans höga person giorder sängbår utaf gvardies karlar) bähra, fölliandes så medh hela attacken igenom. I begynnelsen gick det hel väll och lyckeln för oss, i det vi uti ett moment intogo tvänne skantzar och nedergrorde hvart ben der uti var, och då vi vidare avangerat till den tredje skantzen, som tämmel. stor och vällbefäst var, ty kunde vi för fiendens continuerliga canonerande medh schrot och carteschier den samme intet in bekomma, utan blefvo der utanföre (måste dehlen af de regementen som vid samma skantz kommo att träffa) ruinerade. Emedlertidh avangerade arméen och de öfrige infanterie regementerna, som vid samma skantz intet kommo att träffa, sigh vägh och in till fiendens transement, att vi, som vid denne skantzen uppehållne blefvo, intet viste hvart uth de tagit vägen, utan måste altså reiterera oss ett stycke på sida ifrån samma skantz. När fienden märkte att vi således blefve skingrade och att vi ej eller hade vårt artillerie medh oss, ty ryckte de uth uhr sine transementer medh hela sin fors, deras infanterie attackerade den störste dehlen af våre, som medh Kongl. Maj:t vore, gifvandes en generalsalva medh hela sitt artillerie, som bestodh af 100 stycken, samt hela deras linia medh musqveteriet, hvar af vårt infanterie blef totaliter ruinerade samt de öfrige troupparne af cavalleriet förskingrade. In summa

---

* Jämf. bilagorna.

Juni.

heela vår armée blef då bracht uti confusion, så att de intet kunde vidare bringas till ståndh eller komma tillsammans. Blef altså uti samma träffningh (proch dolor) förutan de dödhakuthne efterföljande till fångar tagne:

Primier minister, öfver marskalk och Kongl. rådhs gref
 Piper 1
 Gen. fält marskalk och Kongl. rådhs gref Rehnshöld . 1

Gen. majorer.

Schlipenbach 1
 Stakelberg 1
 Rosen 1
 Hammelton 1
 4

Öfverstar.

Printzen v. Würtemberg 1
 Apalgreen 1
 Horn 1
 Enschytt 1
 4

Öfverst leutnant[er].

Fredr. Adolph Pahlm 1
 Hind. Rebinder 1
 Sasse 1
 Julius Mode 1
 Zinchler 1
 Wrangel 1
 6

Majorer.

Joh. Wejdmeijer 1
 Strick 1
 Brannow 1
 Rütter 1
 4

Ryttmästare och capitejner 53
 Capit. leut:t 1
 Drabanter 2
 Regem:tz kvartermästare 3
 Leut[nanter] 53
 Cornetter- och fendrich[er] 53

Juni.

Kongl. Secreterare Cederhielm och Düben	2
Konungens präst Norberg	1
Cantzelister	2
Adjutanter	3
Underofficer. af cavallerie, dragoner och infanterie	201
Gemehne d:o	2528
Regem:tz fältskär	4
Geseller	4
Trompetare	7
Hoboister	12
Munsterskrifve	3
Trumslagare	24

Detta alt efter fiendens relation. D:o 4 & regem:tz stycken 4, cardus kiärror 2, estandar 14, lif regem:tz silfvr pukorne 1 p:r, kopparpukor 4 p:r.

Ty måste alt derföre den öfrige resten af arméen reiterera sigh på flychten tillbaka, och Kongl. Maj:t siälf, efter som bähren af stycke kuhlor var alt sönder skuten, begifva sigh till häst emoth sin villja. Emedlertidh detta påstodh, kringrände hela hans cavallerie oss som efterblefvo vidh sidste skantzen, ty var för oss intet annat råd, än vi resolverade oss att slå och bryta oss igenom, som och lyckel. afgick, i det vi sedan reitererat oss till en utaf våre upbygde skantzar nedan för Pultawa, hvarest vi tänckte att få någon succurs utaf vår armée, men efter som vi befunno fiendens troppar alt mehr och mehr begynte utom vår skantz församlas, ty kunde vi straxt märckia att det på vår sida stodh slätt och illa till. Dess uthan skickar gen. Rensel sin bregadeur major Hogmuth (hvilken gen. commenderade de troppar som vid skantzen stodo) till vår general Roos, som tillika medh oss sigh uti bem:te skantz reitererat, och läth säja honom att vår armée var totaliter ruinerat, hafvandes vi ingen succurs att vänta, och der vi intet godhwilligt uppgifva skantzen, måste vi vara betänckte uppå att han samma skantz ville låta straxt bestorma, och när han den vore inn bekommande, skulle intet ben af oss blifva der inne förskonte, hvar på gen. Roos läth kalla tillsammans alla officerarne och efter noga delibererande resolverar sigh samma skantz att uppgifva, förnämsta orsaken att bussarne alle hade förskutit sigh att de hade ingen amunition igen, och för det sidste var för oss intet hopp att få någon succurs; uppgifvandes generalen skantzen medh det accord, nembl:n att vi alle skulle nederläggia gevähr och gifva oss till krigsfångar, dess uthan skulle

ingen röra det ringesta utaf det vi medh oss i skantzén hade utom gevähr och amunition, desalikes skulle vi af fienden uti fångenskapen blifva honet hanterade. Hvar på skantzén straxt öppnades, marscherandes vi alle uth och nederlade vårt gevähr och blefvo sedan af 2:ne granadeur regementen emothagne in uti fiendens läger och transement införde, hvar på officerarne blefvo straxt till de ryske officerarne vidh regementerne indehlte, men för de gemehne giordes rishyttor och sattes 30 å 40 vidh hvart regemente under stark vacht, varandes de som medh gen. Roos uti samma skantz fågne blefvo 1 battallion af Rosens regemente, Västerbottens regt och Buchwaldz eller Jönkiöpingz sampt de öfver blefne af vårt regemte som kunde göra tillsammans af desse 4 regementer 400 man gemene; officerare voro af vårt regemente uti samma skantz cap. Åhnström, Gladtstein, Grisbach, Wikstein, Wallenstein och Rebener, leutr Möhln, Pohnberg, Warg, Gråberg och D. Pommerin, fendrich Pihlström, Rosenloff, Dahlstedt, Hundhuffwud och Isaac Pommerin. Eftterföllande blefvo i reiteraden fågne: capit. Knorring, leut. Masck, Berg och Planting, fend. Ferenberg, Often, Lindberg och Nohrberg. Officerarne af vårt regemente som i skantzén voro kommo alle i förstonne att sittia vid bregadeur Gollowins regemente som på ryska kallades Kaporsskes regemente.

Den öfrige dehlen af arméen reitererade sigh tillika medh Kongl. Maj:t till Niper strömmen, dith de ankommo till byen Perovolotski d. 30 junii som var ifrån Pultowa 9 mihl.

Junii.

30. Sköto ryssarne 1:a gången victoria i sitt läger.

30. Gick Kongl. Maj:t tillika medh fältherren Mazeppa, gen. maj. Sparre, Mejerfelt och Lagercrona, öfverst Dahldorff, Öhrenstedt och Gyllenkrook, drabanterne och öfverst leut:t Sillwerhielm medh något commenderat manskap af Sörmanlandz regt uppå någre flottar som uti hastighet vid artolleriet förfärdigades, desse gingo fort medh konungen tillika medh en hop cossaker och saporower och togo sin reiterade igenom Podolien in uti Turkiet. Gen. Lejonhuffwud blef på denne sidan medh resten af arméen ståendes, och den natten hördes intet af fienden.

Julii.

1. Om morgonen k. 6 ankommo ryssens trouppar tillika medh en hop kallmuckar, hvilka blefvo en $\frac{1}{4}$ mihl på fältet

ifrån våre ståendes. Vår armée drogh sigh och bättre upp på fältet och stälte en linia emoth fienden, men giordes på ingendehra sidan något skått, men callmuckarne fohro neder till strömmen vänster om och röfvade och rappade till sigh hvad baggagie som var nederförd till strömmen sampt nedergiorde alle de der funnes vid stranden af våre.

Samma dagh k. vid pass 11 kom order det heela resten af arméen voro fångar, och att ingen vid straff tillgiörandes skulle understå sig att skiuta af något gevähr. Hvar på Zaaren siälf tillika medh försten Menskiekopp sampt flere andre ryske generaler kommo ridandes och fohro sedan omkring och besågo oss fångar, och sedermera blefvo vi af försten Menskiekopp emothtagne uti full mundering och upförde till hans commende trouppar som bestodo af 10000 man, då alla under offr, ryttare, dragoner och solldather måste afgifva sitt öfver och under gevähr, medh (o: men) klädren och baggagiet fingo de behålla orörde.

Alla generaler, regimentz och compagnie officerare fingo behålla sina värjor och pistoler sampt alt deras baggagie.

Här föllier Accordz puncterne som giordes emellan rysen och våre, nembl:n

Ihm hohen nahmen Ihro Gross Zariske Majj:tt von gantzen Russland etc. etc. etc. an einen und den Ihro Konigl. Majj:tt von Sweden etc. etc. etc. an andern teihl ist von unter benannten commendirenden Generals dero armée nachgesetzter accord geschlossen.

1.

Ehr gibt sich unter commando dess Herren General Graff von Lewenhaupt stehende schwedische trouppen durchgehends, so wohl Generals, Officers alss gemehne und wass den selben trouppen folget, alss krieges gefangne von Ihro Zarische Majj:tt dergestalt alas.

2.

Alle und jede gemeine Solldathen, Reiters, Dragoners undt Musqvitiars, und wie sie sonst nahmen haben, ihre ober und unter gewehr stricken und nieder legen, und biss auff geschene rantion oder ausswexlung kriegz gefangene bleiben, her gehen ihre monderung, und was sie bey sich haben (ausser gewähr

und amunition) sicher behalten sollen, die samptel. pferde ausser derer Officirer werden gleichen an Ihro Zarische Maj:tt abgegeben.

3.

Die Herren Generals und Officers sollen ihre baggagie undt eqvipage behalten, und dero person wan kunfftig der frieden zehwischen Ihro Zarische Maj:tt und Ihro Maj:tt den König von Schweden geschlossen, wird ohne rantion und auswehlung frey gelassen, in dessen aber honett tractiret werden, auch gebener paroll ehrlaubniss haben auff einige zeit nach dem ihrigen zu reissen.

4.

Die schwedische artillerie nebst samptel. ammunition, fahnen, estandaren und spejlen werden nebst den königl. schwedischen auch regimentz cassen an Ihro Zarische Maj:tt so wie sie ietzo bey ihren lager stehet abgeliefert.

5.

Die Saporoffwer und andere rebellen, so ietzo bey denen schwedischen trouppen sich befinden, werden ietzo an Ihro Zarische Maj:tt aussgeliefert.

Zu mehrer bekräftigung und sicher festhaltung obiges accord, werden diesses(!) puncta von dem commendirenden Generals der Zarischen Russischen wie auch von dem commendirenden General der Königl. Schwedischen armée unterschrieben und untersiegelt und in doppelt exemplarien aussgeliefert. So geschehen in hauptqwartir unter Perowolosie d. 30 Junii 1709.

Alexander Menskiekop.

Die samptel. Herren Generals und Officers sollen bey ihren baggagie auch ihre knechte behalten, dessgleichen sollen auch die Commissarien, Auditeurs, Secretairen, Feltpredigers und Fältschiers und dergleichen gleich denen Officieren ihre baggagie und knechte behalten.

Alex. Menskieoff.

Julii.

3. Under marschen till Pultowa måste alla compag. officerare afgifva sina värjor och pistolar, men generalerne och regimentz officerarne fingo behålla sine.

Julii.

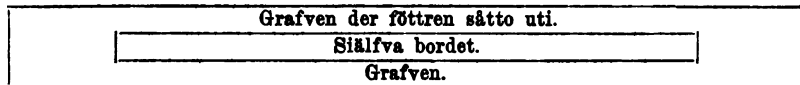
4. Ankommo Niperske fångarne till Pultawa.
5. Fördes de i process igenom staden Pultawa och sedan neder i lägret i kierret nedan om staden.
6. Lefrerade gen. maj. Schammer Niperske fångarne till infanterie regementerna.
Samma dagh publicerades, att hvilken officer eller gemehn som hade lust att tiäna Zaaren, den skulle sigh angifva.
11. Skötz 2:dra gången victoria medh 3 omgångar af 100 stycken, då hela arméen svarade på hvar omgång medh musqveteriet*.
14. Blef iagh tillika medh mine camrater af reg:t lefvererade till Lafortz regem:te.

Mihl.

15. Marscherade ryska arméen ifrån Pultowa och till staden Restituloffka . . . . . 4.
Obs. De officerare som intet hade hästar måste gå till foth.
17. Måste en dehl officerare och gemehne af våre exercera för Zaaren.
18. Blefvo alle officerare af vårt regemente de som i skantzen fågne blefvo, lefvererade till öfverst von Delden och hans regemente, till hvilken öfverste Gvardies officerarne, Västgiötha, Sörmanlandz, Cronbergz, Östgiötha och Callmars off:e blefvo och tillika medh oss lefrerade, medh order det bem:te öfverste skulle confoijera oss till staden Kioff.

* N. B. Der på lätth Hans Zariske Maj:t tractera alla sine generaler och officerare af hela arméen. Tractaten skedde sålunda: det var i långa fyrkanter nedergräfvat i jorden att man kunde sitta på gräsvallen och uti bemezte långa diken kunde hålla föttren och mitt uti var den af gräsvall sålunda gjord, att en 100 personer kunde sitta vidh hvart bordh.

Banken som de sutte uppå

Bankarne.

Sedan rundt omkringh alle desse borden var omkring upsatt och afbyggt medh 1 fambns högh väff gjordt som en gårdh, mitt uti stodh ett stort Zaarens tält, hvarest han siälf medh sine förstar och generaler spisade.

Julii.

Mihl

21. Marscherade vi ifrån Restituloffka och till Bajalatzierkoffwa . . . . . 3.
- Ifrån Bajalatzierkoffwa hafva vi måst continuerligen marschera och gingo igenom städerna Lubry, Jablonoff, Periaslan, Barispole och kommo så den 6 aug. till staden Kioff, hvarest vi blefvo på denne sidan om Niper strömmen ståendes om natten nedre vidh elff stranden. Ifrån Pultowa och till Kioff rächnades cossakiske mihl 32. 25.

Aug.

7. Gingo vi öfver strömmen och in i staden och fingo så våre qvarter upp uti fästningen, hoos skialms pack som bodde i små och stygge rökkojor derest de viste väll och öfver måttan att skinna oss medh sine dyre vahrors försälljande.
10. Sälde iagh min häst och fick för honom 8 1/2 rubel.
30. Upbröto vi ifrån Kioff och berättades det vi skulle följa medh samma regte till Muscou, marscherandes vi hela natten och kommo om morgonen till staden Gogoleff . . . . . 4.

Septemb.

1. Marsch. till byen . . . . . 2.
2. Till — — — — . . . . . 3.
- D. 3. stadt stilla.
4. Till byen — — — — . . . . . 3.
5. Fingo vi order att marschera tillbaka till Kioff igen.
7. Kommo vi tillbaka till Kioff igen . . . . . 12.
- Denne gången blefvo vi och inqvarterade uti samma skantz fästningh igen som förr.

Novemb.

25. Fick iagh af hans excelltz gref Piper 16 1/2 carol.
28. Som var 1 adventz söndagh, måste vi bryta åther upp ifrån Kioff och marsch. neder till Dniiper ström hvarest fuller någre strussar omsider ankommo men kunde för den starcka dreef isen medh samma fahrtygh intet sättia oss öfver, ty måste vi i den starka kiölden stå der om natten vidh stranden.
29. Rychte vi om qvällen något längre upp emoth strömmen derest vi sedan öfversattes.

Novemb.

Mihl.

30. Kommo vi om morgonen till staden Browerke, derest vi denne dagen lågo stilla, till dess vi alle blefvo församblade . . . . . 2.

Decemb.

1. Till staden Gogoleff . . . . . 3.
2. Till staden Basang . . . . . 5.
3. Gingo vi ganska bitida uth och fortsatte vår marsche öfver ett stort och vidt fält, derest vi och gingo mycket villse, och kommo så in emoth morgonen till byen Hallitzie . . . . . 6.
4. Till staden Manastrice, derest måste dehlen invåh-narena bordta voro och husen förstörde . . . . . 1.
5. Midnatz tidh, ungefähr som vahnen altidh var, marscherade vi till staden Jetzne, och när vi der någre timar rustat (o: rastat?) gingo vi till byen Husoffka . . . . . 1.
6. Till byen Halenki . . . . . 4.
Obs. Strax till vänster lågh staden Romne, derest vi i vählmachten tillika medh Kongl. Maj:t och dess gvardie och drabanter stodo.
7. Till staden Konotopp eller Knotowa . . . . . 3.
Denne stadh ligger utmedh Desna ström och är efter de kossakiske städers art tämmeligh ansehnlich; på torget mitt i staden stodh commendantens vidh Batturin afifvade kropp upsteglat af ryssarne för det han hullit det svänska partiet.
8. Till byen Qvintowa . . . . . 3.
9. Till staden Puchim eller Puchimbla . . . . . 2.
Denne staden ligger och vidh strömen Desna och är den första staden i Ryssalandh som vi på denne marschen träffat. Är emellan Kioff och denne staden ett vackert och jämpst landh medh store byar och åkerfält och är ifrån Kioff och hit cossakiske mihl 32. Nu rächnas här efter och till Muscou landzens mihletahl uti worst så kallade, hvaraf 5 worst göra ett ryakt mihl, och 2 ryska mihl åther göra 1 cossasisk mihl.
10. Till byen Nowa Slabodda 10 worst . . . . . 2.
11. Förbi byen Gnilobalotta och till byen Corinska 18 worst . . . . . 3 ³/₅.
12. Till staden Relisk 7 worst . . . . . 2.

Hist. Handl. XVIII: 4.

3

Decemb.	Mil.
13. Till byen Capustice 10 worst	2.
14. Till byen Skåffrodnick 20 worst	4.
15. Till byen Berosa derest vi några timar bette och sedan till byen Krupitze 30 worst	3.
16. Till byarne Saldati och Ostapou 30 worst	3.
17. Till byen Tzierna 20 worst	6.
18. Till staden Krumm 20 worst	4.
Derest vi ärnat blifva öfver natten, men efter öfversten von Delden fick Zaarens order det han medh oss fångarne skulle igenom natt och dagh sigh till Muscou fortakynda, ty måste vi der lämbna drängarne och det lilla eqvipagiet vi kunde hafva och samma affton uti ett courje kiöra till staden Ariol el. Årla 30 worst	
Samma stadh ligger vidh elfven.	
19. Om morgonen i dagningen sedan vi fått frisk siuss till staden Ampzenitz eller Amschiäna 40 worst	6.
20. Kommo vi om natten till staden Tula 50 w. Är en liten vacker stadh medh ett muhrat slätt medh ringmuhr omkring, der fingo vi intet gå in i något hus, utan så snart siussen var uthdehlt en släda medh 2:ne hästar före för hvar officer, gingo vi fort igen. Vägen emellan Arioll och Tula är ett bahrt landh medh stora ängar och backar som göra svår passagie både nehr och upføre.	10.
21. Ankommo vi om natten till staden Zerpokoff, är och en liten vacker stadh medh ett stort upmuhrat slätt som den förriga. 75 worst	15.
22. Gingo vi i fult courier till staden Pachra eller Paskra men hade likvist ombyte medh siuss på halfva vägen. 60 worst	12.
Vidare sedan vi åter fått ny skintz, alt medh 2 hästar för slädan, gingo vi fort till staden Muskou. 30 w.	
Vi ankommo sent om afftonen och fingo våre kvarter uti — — Slabbodden, hvarest vi mycket trängt blefvo inlagde. Vägen emellan Tula och Muscou är ett vackert landh medh graan, tall och biörkskoug sampt mycket skiöne åker fält.	

Decemb.

Mihl.

Är altså ifrån första ryska staden Puchim och till Muscou 454 worst eller 90 $\frac{4}{5}$ mihl men ifrån Kioff och till Muskou är effter som vi reste 774 worst eller 154 $\frac{4}{5}$ mihl. Ändock den allmenna sagan är som ryssarne räkna emellan Kioff och Muscou 1000 worst eller 200 ryske mihl.

Kl. half 4 ungefähr om morgonen blefvo vi tillika medh öfverst Gyllenkrooks partie, som ifrån Bendern fågne voro, församblade utom stadz porten, och då dager blef, förde igenom staden och de 7 triumph portarne som på åthskillige ställen i staden upbygde vordo, hvilka medh åthskillige försmädelige måhlningar, diviseroch inscriptions utzirade voro. När denne processen var ändat, blefvo vi förlagde uti en så kallad Tvärska Slabodden som lågh strax utom Petroffskie Dohr och de öfrige i Nova Slabodda som och der jämpte lågh.

22. Som var samma dagh vi till Muscou ankommo, hafva alla fångarne, så väll de af Lejonhuffwudz armée, som vidh Lessna fågne blefvo, som de af konungens armée widh Pultowa (undantagandes oss som försent och effter kommo) marscherat igenom triumph portarne på effterföljande sätt och vis; kl. 6 om morgonen begyntes samma mascherad.

Först gingo de vidh Lessna fågne: 1. De gemehne. 2. Under officerarne. 3. Corneter och fendrichar. 4. Leutnanter. 5. Ryttmästare och capitejner etc. och så hvar effter annan etc.

Efter dem kommo de som vidh Pultowa i slaget fågne blefvo sampt vidh Nipern, då först blef befalt det generalitetet sampt alle regementz officerarne skulle aflefverera och afläggia sine värior, hvar på de sedan i följande ordningh begynt att marschera: 1. Alla gemehne. 2. Under officerarne. 3. Corneter och fendrichar. 4. Leutnanter. 5. Ryttmästare och capitejner. 6. Majorer, Öfverst leutnanter och öfverstar. Emellan hvar division marscherte ett corporalskap ryske dragoner medt blottat gevähr sampt på bägge sidor af hvar division 2 à 4 dragoner. Efter desse 6 divisioner

Decemb.

Mhl.

föhr 7. Det förspänte svänske artollerie. 8. Alla pukor, hvilka uppå en der till förfärdigat stor släda voro upstälte, iblandh hvilka Lif regementetz sillfr pukorne öfverst stälte voro. 9. Alla trumbor. 10. Voro alla estandarer och fahnor under den vänstra armen släpade och genombuhrne.

Efter dem fölgde Kongl. Maj:tz handhåstar medh gemehne läder hand täcken uppå. Der efter konungens fältsängh upbäddat sampt båhren som hon stodh uppå.

Efterst general majorerne der uppå slöth gen. fält marschalken, gen. Lejonhuffwud och greff Piper, hvar på sedan Hans Zariske Maj:tz entree höllo medh dess suite.

Denne marsche gick så igenom de i Muscou uthstoderade och beprydde 7 triumph portar. Gatorne voro medh alle handa slagz centerfej och måhlingar medh buskar och lohrbärs bladen på alla sidor här och der beprydde, sampt medh kostelige och skiöne tapeter upelagne och beklädde. På åthskillige ställen stodo bordh med brännvin och annat vin uppå, och vidh den sidste triumph porten stodh vidh fursten Menskiekops nye hus ett stort bordh medh allehanda insyltade slagz saker och confecturer. På desse triumph portar stodo åthskillige slagz diviser, hvilket så mycket möjeligit var, man i efterföljande har remarqverat.

21. Länt af cap. Lewoll i Muscou 3 rubell.

Anno 1710.

Jan.

10. Lefvererade öfverst von Delden oss 200:de fångne officerare som medh honom ifrån Kioff komne voro till en annan öfverste vidh namn Foedor Romanowitz Leminhoff, då vi och fingo andre qvarter, närmare in till Petroffkiedor.

19. Gaf iagh capitejn Lewold en vixel zedell hem till regementz skrifvaren Prehnberg uppå 100 rd:r, hvar uppå iagh bekom 6 alr kläde sampt rask till

Jan.

Mihl.

foder och förgylte messingz knappar å 32 r:dr. Igen-
 bekommit af honom 2 gl. obligationer — — sedan
 vi vore i vällmachten på 25 rdr 1 c. Rester ännu
 som han lofvat mig öfversända 42 rdr 2 carol.

S. 100 rdr

23. Fick iagh räckan färdigh och gaf i arbetslöhn 8
 carol.

24. Blefvo vi 50 st:n officerare af vår Kioffske columnen
 uttagne som var af Västgiötha, Sörmanlandz, Cron-
 bergz och vi 5 fendrichar af Dahl regementet, och
 lefvererade till en rysk capitejn vidh nampn — —
 hvilken capitejn hade order att föhra oss till Zab-
 bakzar; middagztidh reste vi ifrån Muscou och till
 byen Iwanoffka, derest vi stötte tillsammans medh
 artollerietz officerare och betiänte iblandh hvilka
 var och prästerne H. Bengt Sahlner af Hälsingh
 regem:t och Westadius af artolleriet hvilka gjorde
 och tillsammans med off:re och styckjunkare 50, så
 att vi sedan blefvo in alles 100 man.

2.

25. Stodo vi stilla i samma kyrkioby.

26. Gingo vi till byen Kierschatzki . . . . .

9.

Då vi passerade förbi byen Piechra, vidh samma by
 ligger ett litet lusthus som Gallezin der upp-
 bygga låtit i en talle-lundh, hvilken Gallezin sades
 vara rådande öfver bem:te by, så och det häfvet
 som ligger till höger om vägen förän man kommer
 fram till Piekra. NB. Uthom Muscou är släta fält
 på en 2 eller 3 worst omkringh, men sedan tager
 skogz parkerna vedh, som vi hade att gå igenom
 alt till Piechra, och bestå samma skogz parker af
 ahl och biörk, sampt något tall. Samma dagh pas-
 serade vi och förbi byarne Kupowna, Rågásch,
 kyrkiebyen Retkina.

NB. Hvar och en by som ingen kyrkia är uti kalla
 ryssarne Derewna, men der kyrkia är uti Schalå
 eller Schalåtta.

D. 27., 28., 29. och 30. stodo vi stilla och väntade
 på capitejn som då var tillbaka till Muscou.

31. Passerade vi förbi byen Baby-Schierely 13 w. och var
 ifrån Piechra till denne byen en rätt tätter skough

Jan.

Mihl.

af medellmåttigh stor tall och gran, sedan reste vi förbi byen Kirdzats 12 worst och kommo så till kyrckio byen Påchråff en stor och vacker by . .

6.

Februar.

1. Ifrån Påchråff och förbi byen Walgou 2 worst. Byen Anijna Derewna 8 worst.

NB. Ifrån Baby Scherely ända till Anijna och på andra sidan in moth en 7 eller 8 worst ungefähr, består skogzmarken mäst af ung tall och något gran, men sedan tager skiön stor granskough, mycket tätt bevuxen, vedh, och går alt in till Oundahl som och är en stor kyrkioby 30 worst och kommo så om afftonen till byen Wollotza 10 worst . . .

10.

2. Till staden Wolodimir på en backugh landemåhn belägen, medh ett slått försedd, hvars muhrar och vallar af biälkar upförde äro, så väll som siälftva bastionerna eller tornen effter det gl. manneret; vidh denne staden flyter strömen Clesma förbi.

2.

NB. Ifrån Muscou och till Wolodimir är 29 mihl eller 145 worst.

Vidh Oundahl begynner skogzmarcken att förlohra sigh, och tager så ett slått landh vedh, men iblandh något dældigt och backut medh små skougz parcher här och der.

3. Passerade vi förbi kyrkiobyen Soima 20 w. Här emellan var och en skiön granskough, och kommo så om afftonen till kyrkiobyen Suderta eller Sudechda 10 worst derest Suderta ström förbi går. .
4. Fortsatte vi marschen och gingo förbi byen Källezäck 5 worst och Cechino 10 worst och så vidare till byen Mosieck eller Mäschäck 15 w. en tämmelig stor och vacker by . . . . .
5. Vidare passerat förbi byen Mickåll-usna eller Miekåla Zârowskowa 15 w. Sedan byen Bâgribowa 10 w. och så Dratzowa 5 w. och så till byen Bulatnecch eller Bulatnicka 12 w. derest vi något rustade. Uti denne byen fins om vintertiden intet annat vatten än det de måste smälta i husen af iss och sniö, som de taga i ett moras der brede widh. Vidare passerade vi förbi byen Gwardizin 13 w.

6.

6.

Februar.

Mihl.

och kommo så om aftonen till staden Murum eller Mourumna 5 worst. Denne stadh var och belägen på en backugh landemåhn; straxt nedanföre flyter strömen Ácca, förmedelst hvilken de här boende en vacker handell drifva kunna; uti denna stadh var och ett gammalt slätt och medh palisater befast, som vidh Wolodimir. Uti denne stadh satt och någre af våre Narviske fångar medh hustrur och barn.

12.

Är emellan Wolodimir och denne staden Mourum 24 mihl eller 120 worst.

NB. Ifrån Soima och till Suderta är en skiön och tät talleskogh, hvilken och sträcker sig vidare uth, ändoch eij af sådan anseelig storlek, till thess man kommer på 1 $\frac{1}{2}$ worst ungefähr bortom Lechino, sedan tager ett slätt landh vedh, som medh lustiga och medelmåttigt stora löff parcher af biörk och ahle melerat är, och sträcker sigh denne landemåhn ändafram till Mourum.

6. Ifrån Murum gingo vi strömen uthföre alt till Täska ström, som lågh oss till höger; sedan fohro vi på fasta landet in emoth Spah 15 worst, der gingo vi åter medh strömen alt till ett litet klåster rätt uthmedh stranden mitt för en by Afrimowa belägen, och sedan fölgde vi landvägen förbi desse byar, Japhanowa, Alexandri, Condrukawa, Basarowa, Andruka, Andreasika och Bliske och så till byen Kluun; desse bägge byar Bliske och Kluun göra uth på fältet ett anseende af en stadh . . . . .

6.

7. Ifrån Kluun passerat förbi Jacobzowa 5 w. och genom byen Sagarina 6 w., Waritz 2 w. och Ogorij 5 w. och så vidare till Paulowa eller Pauloff 12 w. Denne kyrkebyen är en vacker och stor by och ger ett anseende af en liten stadh, ligger vidh Oka ström.

6.

8. Ifrån Pauloff och förbi en stor kyrkioby Worsma benembd, 10 w., på hvilkens östre sida ett vackert kloster var belägit, och sedan Hallascowo by 5 w., Bahoroditsa 10 w., byen Dråskino 10 w., derest vi gingo öfver Oka ström och fortsatte vår resa till staden Nissna 20 w. Bemelte stadh var tämmelig stor

12.

Februar.

Mihl.

och vacker och uppå en bärzs klint belägen. Själwa staden var medh en ringmuhr af sten ombegifven. Här stöta och tvänne förnähme strömar tillsammans, nembl. Åka och Wolga, som förorsaka att denne stadh kan rächnas iblandh de förnämsta handels städer här i landet. Ty Wolga ström flyter der ifrån och in uti det Caspiake hafvet. Emellan denne staden och Murum är 24 mihl eller 120 worst.

D. 9. och 10. stodo vi stilla i Nissna.

11. Gingo vi ifrån Nissna och passerade förbi efterföljande byar, kyrkiobyen Pågliewia, Påtglowia, Beaswodna, Wraag, Radniza 15 w., Liskowa och så till byen Råbotko 25 w. . . . . 8.
12. Ifrån Råbotko och förbi byarne Jurkina, staden Liskawa 20 w., byen Prozäck och Makarin 7 w., Krinko 19 w. och så till Barimin 4 w. eller Boris Petrowitz Scheremet, en stor skön kyrkioby, som kommer ryssens nu förtiden varande general fältmarschalk till. 10.
13. Ryckte vi om morgonen här ifrån och gingo förbi byarne Somuffka 10 w., Fechina och en liten stadh kallat Wassilou 7 w., byen Gmelioffka 3 w. Här flöth och en liten ström, som och kallades Gmelioffka Reeka, och sedan fohro vi fram till byen Siumkij 20 w., hvaraf denne här uthmedh flytande ström sitt namn hade. 10.
14. Fortsatte vi resan och gingo förbi Påkrow och Jarekij 13, och kommo så i godh tidh till staden Cusmandemianski, är en stadh som ej [är] af något synnerligt värde, ej eller synnerlig befäst, derest vi träffade en stor dehl af lifflänske officerare och hustrur samt barn fågne. Derest flyter och strömen Wolga förbi. Omkringh staden bodde mäste dehlen scheremisser, såsom och någre af dem äro i staden boende, dock sådane som sigh låtit döpa och antagit den græskiske lähran. Elliest äro samma folkalagh i gemehn hedningar, som ännu sticka i ett stock tiockt andeligt mörker; icke desto mindre kan man våll säga om dem, att de äro ett enfaldigt och godt folk, som af intrigier, list och bedrägeri 4.

Februar.

Mihl.

intet veta, fast skönt de bo iblandh ryssarne, som af sådane laster en synnerlig stat göra plåga. Och som ryssarne berätta är desse scheremissers religion sålunda. När en scheremiss vill taga sigh hustru, så gå föräldrarne åstadh och sökia sigh upp ett qvinfolk, hvilka, när de en sådan funnit, som sohnen behagar, föra de samma qvinna till honom, hvar på de sedan slachta en häst, hvilkens hudh de hänga upp i ett trä i skogen, gåendes så sedan tillsammans och tillbedia samma hudh, dandsa och äro hel lustige, men köttet af samma häst steka de. När de nu så uti 6 dygn varit lustige och glade, taga de sedan och upäta det stekta hästkiöttet, men förr än de 6 dagar äro ändade töhra de intet röra samma kött. De hafva ingen christelig tro, ej eller villja de der af veta, de veta ej eller hvem dem har skapat. En man af dem kan och taga så många hustrur han vill och kan försörja, ja en 6, 8 eller flere. På manfolk och qvinfolk är i klädedrächten ingen åthskillnat, annat än skiägget och deras hemlige tingh. Emellan denne stadh och Nissna är 32 mihl eller 160 worst.

15. Ankommo vi till staden Sabbakzar. Denne stadh ligger vidh Wolga ström och är omkringh besatt allenast medh duble spanske ryttare, är alliest en vacker stadh, med mycket rike borgare uti, af hvilka många hafva låtit sigh uppbyggja vackra stenhus på tyakt maner. Och är ifrån Muscou till denne staden 117 mihl eller 585 worst.

8.

Omkringh denne staden bor ett slagz hedningar som kallas schiuwassier, hvilka hafva samma religion som scheremissierne, hvilka ochså der omkringh bodde.

18. Gick här igenom 2000 man medh under officer och gemehne af våre, som skulle till Casan och arbeta. Utom Sabbakzar ligger staden Ciwilske, sedan staden Swiaske, är ifrån Sabbakzar 16 $\frac{1}{2}$ mihl. Sedan kommer Casan, som är hufvudstaden i detta governamentet och är ifrån Sabbakzar 20 $\frac{1}{2}$ mihl.

Februar.

19. Lefvererade capitejn oss ifrån sigh och till vojvoden Roman Micheti, som straxt lät inqvartera oss i vackra hvita stugor å 3 eller 4 tillsammans.

April.

21. Salgde jagh min gamla rack till Klingberg och bekom för honom 9 caroliner.

Maii.

25. Reste leut. Dahlström till Muscon att sökia för suiten något underhåldh hos generalerna.

Junii.

23. Bekom jagh medh leut. — — 3 månaders gagie å 6 d. söllfimt om månaden, som gör tillsammans 25 carolr 16 styfver.

Julii.

4. Flyttade vi upp i de nye fånghusen, som staden låtit för oss bygga, och blefvo der 6 officer i hvar stufva inqvarterade.
  6. Togo vi i vår stufva en gammal ryss till tjänst och gofvo honom 3 altin om veckan.
  12. Kom tidningar det ryssarne hade fått in Wiborgh.
- Septemb.
3. Togz Hundhuffwudh i arest på pricassen, för det han cortizerat medh en rysk prästhustru, och hustrun blef satt i ett kloster.
  13. Stodh leut:t Otto Rebener brudgumme och fick jungf. Juliana Marqvart till hustru.
  16. Begrafdes leut:t Pelican, som uti Salvation blef dödh.
  17. Kom leut. Enbohm i arest på pricasen för det han huggit fönsterhohl på väggen, som var utom gården.

Octob.

20. Stodh brölöpet medh leut:t Malmström af Wästgiöth regementet och jungf. Juliana Eleonora Clementhoff.
24. Frös Wolga strömen till.
31. Kom cap. Pählman och Menser i arest på pricasen för cortasie medh ryske qvinfolk.

Novemb.

26. Kom ryttmäst. Aminhoff ifrån Casan. Kom leut:t Enberg på pricasen i arest och fördes upp uhr staden uti en pusserlig habit och medh process.

Decemb.

2. Räste gouverneuren Apraxin här igenom staden och lågh om natten i vojvodens hus, som sedan gick här ifrån och till Muscou.
16. Kom fendrich Dahlstedt i arest för det han och huggit glugg på ytra sidan på väggen.
19. Flyttade jagh i min nya cammar, som jagh låtit för migh upbygga.

Anno 1711.

Februar.

8. Stodh capit. Posse brudgum af Wästgiöth regementet och fick till hustru jungf. Maria Elisabeth Spankou.
17. Mäste alle officerarne, som legt sigh hus nedre i staden, flyttia upp i de nye fånghusen.

Martii.

18. Kom gouverneur Apraxin tillbaka ifrån Muscou och hade order det alle fångarne i hans gubernament skulle föras in i Seberien.
  23. Lånte jagh af leutit Linman 2 rubell och gaf honom derföre en skiön uthstickat sillfver calender.
  29. Upbrötho vi ifrån Sabbakzar och gingo gerad öfver Wolga strömen och sedan öfver en skogz bygd, som intet annat folk bodde uti än scheremisser, derest vi lågo om natten på skougen uti 2:ne scheremiss torp . . . . . 6.
  30. Lågo vi och uti en scheremiss by, derest ingen menniskia var hemma utan stodh alt i öde . . . . . 11.
  31. Kommo vi till staden Schiansury och rächnas emellan denne staden och Sabbakzar 24 mihl eller 120 worst. NB. Uthmedh denne staden till höger flyter strömen Kåksaga, och faller 100 worst här ifrån brede vidh en stadh, hvar af han och sitt nampn hafver, uti strömen Wolga. 7.
- NB. Litet ofvanför Schansury conjungerar sigh Namucks strömen medh Kåksaga och gör honom medh sitt vatten ansenligare och större. Omkringh denne staden bodde ett slagz hedningar, som kallas vojjacker, och är deras religion sålunda. När de hålla sin gudstjänst, så steka och koka de (de som rike äro, koka gryn och miölk, sedan slachta de

Martii.

Mihl.

en gås, en kalff och ett lamb sampt en tupp, men de fattige hafva allenast en rätt af samma slagh) och när de hafva alt färdigt, så gå de med samma rätter uth på fältet, hvarest de hafva sin samble platz och begynna lyfta upp den ene rätten effter den andra och se uppå samma math, sedan vända de sitt ansichte upp till himmelen och läsa, hvar på de sättja samma mat neder på jorden, taga sigh medh bägge händer för öronen, och när desse ceremonier äro förbi, så begynna de först att äta, de hafva eij eller hvarken präster eller kyrkior, och när någon af dem gifter sigh, så går han åstadh och söker sigh upp ett qvinfolk, den han hafver lust till, tahr henne utan någre ceremonier medh sigh hem i huset, är hon då fruchtsam och blir hafvande, så behåller han henne allena, men är hon ofruchtsam, så tager han sigh åter en annan, och behåller så dem bägge hos sigh, men om den andra är ofruchtsam, så har han lof att sökia sigh den 3:die men flere intet; deras barn varda hvarken döpte eller omskorne. Skulle så hända att alla 3 hustrurne dö bordt och mannen vill åter gifta sigh, då måste han gå bordt en 40 eller 50 worst, ja och längre uti en annan by, och der upsökia sigh en, den han sedan om nattetidh måste sökia att bordtstiahla; går det intet an för honom och han änteligen vill hafva henne till hustru, så måste han kiöpa henne af föräldrarne för pänningar och gifva för henne en 40 eller 50 rubell, ja och mehra, effter som föräldrarne begiära. Desse qvinfolk hafva höge fontangier i hufvudet, hvar öfver de svepa en hvit duk eller kläde. Deras döda begrafva de sålunda: de hafva en viss platz utom byen; när någon dör, gå de åstadh och grafva en graf, hvar uti de lägga en hop medh vedh, och sedan den döde kroppen der ofvan uppå, och så åter en hop medh vedh och så kasta de mull der öfver.

April.

6. Upbröto vi ifrån Schianzuri och passerade förbi byarne Ichta, Kalitz, Somgno, Namuck. Här tills hafva

April.

Mihl.

- vi hafft strömen Namuekh till häger men ifrån denne by lämbnade vi honom till vänster. Sedan genom byen Krassna och lågo om natten på skougen uti ett öde torp Kogosurga . . . . . 9.
7. Kommo vi fram till staden Jaranaskie . . . . . 3.
- Är ifrån Sabbakzar och hit 36 mihl eller 180 w.
- Till denne staden kommo vi i sidsta åkförhret medh största besvär, och måste sedan här blifva ståendes, till dess snöen och isarne sampt floden öfvergick och vägarne någorlunda torkades. Detta var en liten stadh medh höfligit och vackert folck uti. Omkring samma stadh bodde och scheremisser, hvilka alle hade antagit den græskiske religionen och låtit christna sigh.

Maii.

11. Som var Christi himmelfärdh ginge vi med små dyngre kiärror och ett par hihl under ifrån Jaranaskie och till byen Scherebianske . . . . . 4.
12. Till scheremiss byen Christianake . . . . . 2.
13. Nedre till strömen Pisma, som löper in uti strömen Wetka, derest vi gingo öfver på små ökstockar
14. medh våre saker $1\frac{1}{2}$ mihl långt, men hästarne gingo en krok omkring och färjades så öfver elfven på flottar. Sedan vi kommo öfver vattnet, gingo vi öfver en skough och 1 mihl längh kafvellbro, som lågh öfver ett moras, och kommo så efter stort besvär till scheremissbyen Kavurla . . . . . 6.
15. Till byen Jeremiaffno . . . . . 6.
16. Till staden Kotielnick . . . . . 6.

NB. Ifrån staden Schianzuri in emoth Manuck är landet tämmelig vackert bebyggt, men sen tager skogz parkerne alt större och större vidh bestående mäst af gran och något tall iblandh, sträckande sigh alt in till Pisma. Men der ifrån igen och till Jeremiaffno är en stor villande tiock skogh af stor gran och tall. Strömmen, som flöth igenom staden, kallades Kutlanka, hvilken gick sedan in i Wetka ström, som flyter förbi staden. NB. Denne Wetka ström hafver sitt namn och ursprung utur en

Maji.

Mihl.

siö ifrån Wetacko landh och faller sedan in uti Wolga neder emoth Casan.

Uti Jaranskie och Kottielnick var inga voyvoder utan sorterade under andre städer och voyvåder.

D. 17., 18., 19. och 20. stodo vi stilla.

21. Som var pingesdagen, gingo vi emoth Wetka strömen på små båtar och hunno första dagen . . . . . 2.
22. Till staden Årlowa eller Årloff, ligger vidh strömen 7.
23. Gingo vi på samma ström . . . . . 2.
24. Till staden Klinoff, som och ligger vidh strömen 7.
Wetka. Och är ifrån Sabbakzar 78 mihl eller 390 w. Uti bemelte stadh stodo 100 officerare af dem, som medh öfverst Gyllenkrook i Benden(!) och Turkiet fågne blifvit.
28. Lefvererade Dvereninerne oss till voyvoden i Klinoff Stephan Danielowitz benämbd.

Junii.

4. Gingo vi öfver Wetka strömen och blefvo på andre sidan om elfven ståendes till dess siussen blef uthdehlt.
5. Blefvo vi emothtagne af en rysk capitejn vidh namn Petter Germelaj.
6. Marscherade vi på kiärror till Slabodden och gingo 6.
så öfver Wetka strömen och gjorde oss kojor på andra sidan om elfven, hvar uti vi stodo d. 7. och 8. stilla.
9. Gingo vi ifrån Slabodden och till byen Larianna . 8.
10. Gingo vi igenom byen Sesswetj till Adiakofwa derest vi något rustade och så sedan till en stor kyrkioby Wofflowitza benämbd. Till denne byen är ifrån 6.
Klinoff landvägen 20 mihl eller 100 worst.
12. Gingo vi emoth Wetka strömen på strussar, och måste föra medh oss på vattnet våre kiärror, af orsak det vi vidh Catharina klöster måste åter gå landvägen ett stycke, och fans intet vidh samma kloster någre vagnar eller kiärror, ty måste vi sådant släp föra medh oss, och gingo vi sedan emoth strömen igenom skogar och ödemark, till 19.
dess vi ankommo till Catharina kloster, som räch-

Junii.

Mihl.

nades emoth strömen siövägen . . . . . 35.
 men landhvägen är allenast 20 mihl.

- D. 20. och 21.* stodo vi stilla, då en af våre gemehne, som var af frantzoser besmittat, lath sigh vidh samma kloster omdöpa, hvilken och dagen efter blef dödh.
22. Gingo vi medh desse dyng kiärror landh vägen och förde thesalikest medh oss små kahnor på vagnar och ankommo till en liten elff, som flyter uthur ett moras, och kallades samma elff Wolosnitsa . . . 4.
- 23. och 24.* stodo vi der stilla, till dess fahrkostarne voro alle färdige.
25. Gingo vi äther till vattens och fölgde medh samma elff uthføre och kommo andre dagen till kyrkiebyen Wolonsnitsa Bobowa. Straxt utom samma by föll 7.
 bemelte elff in uti Chama ström, hvilken kommer ifrån Watakaka Tartariet uhr ett moras och faller sedan in uti Wolga ström vidh Casan.
27. Fohro vi efter middagen Chama strömen uthføre, som tämmelig snält lopp, och gingo förbi en stor kyrkioby Lothni kallat, derest vi något rustade, 3.
 och gingo så vidare till byen Lupeja . . . . . 7.
28. Fortsattes vår resa förbi byen Pusia, som lågh oss till vänster, och så vidare till staden Kajgărăd . 5.
29. stodo vi på ängen vid Kajgărăd uti riskojor, som vi siälfva för oss upbygde. Uti denne staden var en oförskämbd och ovettig vojvåde, som knapt unnade oss att få gå inn uti staden och kiöpa oss något till bästa.
30. Gingo vi ifrån Kajgărăd på stora strusar, hvarest vi blefvo hel trångt inn logerade och hade intet större rum, att vi knapt kunde sitta uppå, och det lilla proviant och saker vi medh oss hade, måste vi alt lägga under oss hvar och en uti sitt rum och sedan der uppå sitta

Julii.

- D. 1., 2. och 3.* gingo vi natt och dagh Chama strömen uthføre och funno på denne vägen ej många byar uthan måste dehlen skougar och moras, hvar uti, som oss berättades, ej annat folk bodde än skiälmar

Julii.

Mihl.

och Rossbojnickar. Doch passerade vi och förbi efterföljande ryska byar d. 3. julii, som var Troitzza, ett kloster ifrån Kajgărăd 20 mihl, och ligger till vänster, Gainka 26 mihl ligger till höger, Petigorj 31 mihl, Bänddugoij 50 mihl ligger till vänster, Ambohr, Paimtiag, till vänster Borawa, och så till Påwås Prawaja. Denne byen var en tämmelig stor by, hvarest vi blefvo stående öfver natten och väntade på order ifrån vår ryske capitejn, som var för uth gången till staden Solikamske.

69.

5. Fingo vi order det vi skulle begifva oss närmare till staden, då vi och straxt afgingo ett stycke uthføre Chama strömen och togo sedan af till vänster och gingo upp uti en liten elff, som flyter ifrån Soli Kamske mitt igenom staden, Wolffka benembd; denne lilla ström gingo vi upføre vidh pass $\frac{1}{2}$ mihl ifrån staden och blefvo sedan på ången stående uti små bräde och ris kojor, som vi der för oss siälfva måste uppbygga . . . . .

1.

Ifrån Kaj Gărăd och till Solikamske är siövägen 70 mihl eller 350 wurst men landvägen är ej mehr än 50 mihl. Men ifrån Klinoff är det 151 mihl eller 755 wurst.

8. Fingo vi utaf vojvoden på hvar person $\frac{1}{2}$ carol. till mans, som sedan blef honom betahlt, när ryttmäst. Elwers kom ifrån Muscon.
Samma dagh gingo de 300 dragoner bort ifrån Solikamske, hvilka tagit tjänst hos ryssen, och fingo siusshestar 2 man om en häst.
11. Gick Clinoffske suiten ifrån Solikamske och bekommo 1 häst på hvar officer.
12. Gingo våre fahrtygh här ifrån och tillbaka och blefvo vi ståendes, till dess siussen blef ihop drefven. Emedhlertidh vore vi in uti staden Soli Kamske och besågo saltbruket der fans. Och rächnade vi 83 stycken brunnar, som voro inn vedh elfzbrädden upgrafne, hvar utur saltvatnet upvindades, och var vidh hvar brunn ett stort hus, uti hvilket samma vatten uti store fyrkantige kiättlar kokades, och kunde om dygnet uti en sådan kiättel 40 puth fint

Julii.

Mihl.

hvitt salt kokas, beståendes hvar puth af 2 % eller 40 mg. Någre mihl der ifrån vidh Nowa Soli benämnd skall ännu vara ett större saltbruk. Uti denne staden stodh en colummen af 100 officerare af våre som var af Lif regementet och Lif drago-
nerne.

14. Gick vår Sabbakzarske suit ifrån Solikamske, då vi och bekommo en häst till mans, och som samma väggh berättades vara mycket svår och besvärligh, hvarest man medh hvarken kiärror eller vagen kunde igenomkomma, utan måste alt hvad man hade föhra på hästryggen, ty måste vi det lilla vi hade måste dehlen reducera och för ganska ringa och liggerligt köp förytttra, sättiandes oss sedan som västgiötar på klöfvet, och gingo så vår väggh förbi de förströdde bondebyar Mysiaklina, Butziawa och så till kyrkiobyen Sidrowa . . . . . 3.
15. Stodo vi stilla och väntade på någre, som ridit en gahlen väggh. . . . .
16. Till byen Jewa, som hafver sitt nampn utaf Jewa ström, som der flyter förbi, hvilken ström faller i mihl ifrån clostret Piscar uti Kama ström. . . . . 5.
17. Till byen Jejon . . . . . 4.
18. Stodo vi stilla. NB. Här begyntes vägen blifva rätt sank och besvärligh för oss och continuerade så till Wercaturien. . . . .
19. Gingo vi till byen Sickman . . . . . 3.
20. Till byen Kosswa, derest strömmen Kosswa faller förbi, som kommer uthur de högo(!) bärge. Denne ström är af en tämmel. bredd sampt snäll farth men ej synnerligh diup. NB. Här sades Kama liggia 50 mihl i söder här ifrån. . . . . 6.
21. Till kyrkiobyen Rästiah, som lågh uthmedh Kieria ström, som i mihl här ifrån faller in i Káswa ström. . . . . 4.
22. Stådt stilla. . . . .
23. Gingo vi öfver bem:te ström och till byen Kieria, som sitt nampn hafver af strömen Kieria, som der faller förbi, och har sitt ursprungh 3 mihl ifrån samma by uhr de höga och så kallade bärge Paudinskijn Kamään, hvar ifrån och Pawida flyter, ... 4.

Julii.

Mihl.

den vi 3 gånger passerat, hvilken sedan skall falla uti en ström Lelie kallat.

24. Till byen Pawa eller Poffda, hvarest strömen Pawida förbi flyter, som är gräntzen emellan Solikamakes district och Seberjen. 4.
25. Till byen Jurta. Denne dagen passerade vi förbi de höge Seberiske bergen, iblandh hvilka var ett, som ifrån foten var 1 mihl högt till spetzen. När klart väder är, kan man komma dit upp, då man kan se, huru skyarne der på strukit; samma berg är mehrendels medh tiock dimba och rägn ombegifven, ej eller kan någon sädzäker på dessa orther brukas, hvar af kommer ett dyrt köp på sädh och brödh. Några mihl ifrån samma bärgh skall och gräntzen äth ryska Tartariet vara. NB. Iblandh annat remarqvabelt effter som denne ordt mycket högt ligger, så fördehlar sigh alla strömmar, de som lupit i söder, falla der ifrån i öster och norr äth Ishafvet. Omkringh desse bärgh äro förströdde i skougzmarken ett slagz tartare, som der bo, Wugulitzer eller Wollgonitzer så kallade, hvilka i anseende äro lika Kallmuckar, medh små ögon, flata näsor och breda ansichten. Denne nation hafva miserable hus på tartar maner bygde; och består deras religion, som man af dem siälf ährfarit, nembligen de veta väl att en är till, som alt regerar och all tingh har skapat; de tillbedia och den samme understundom men intet altidh. Der emoth hafva de en gudh, hvilken de säja skall sigh i skogarne uppehålla, som på deras språk kallas schejdan, och är på svänska en diefvull; den samma ähra och tillbedia de altidh; isynnerhet när någon fattas något och de villja hafva någon hiälp, så hafva de en viss förordnat i byen, som går uth och anropar samma schejdan, samt säger honom hvars och ens begiähran. Hwadh nu denne ande af honom begiärrar, måste de ifrån byen skaffa honom, det må kosta hvadh det vill; den deputerade ifrån byen som medh denne schejdan plägar tahla, är hos dem i æstim som en präst. Samma folk

Jahii.

Mihl.

hafva hvarken kyrkia eller böcker, deras barn blifva och hvarken döpte eller omskorne, utan när ett barn varder födt, gifver den det namn som först i stufvan inkommer. De närha sig af intet annat än skötteri och sabell fångande.

26. Till byen Kmelekin eller Melechina, som ligger vidh strömmen Lela, derest vi för den elaka vägen sampt myckna och stora vatten skull (som kom af det i 3 veckors tidh dagh och natt continuerligen regnade) intet kunde fahra landvägen, ty måste vi giöra oss flottar af stockar, hvar uppå vi uthføre medh strömmen, som mähta gesvindt lopp, seglade. 4.

27. stodo vi stilla, emedan flottarne bygdes.

28. Seglade vi strömmen uthføre medh största lifz fahra, och var på bägge sidor medh store brandte bärgz klippor, som och förmedelst vattnetz myckenhet gick samma ström tämmelig snält, hvar af förorsakade vidh desse brandte bärgz klippor en odrägelig stark force medh höga fall, som öfver dess klippor brnsade; och der Gudh eij synnerligen oss bevahrat, hade vi kunnat hvar och en utaf oss umkommit. Vi blefvo och en dehl emoth samma klippor tämmeligen illa krossade, men kommo doch alle att blifva conserverade, oansedt en dehl alla sina saker i strömen bordtmistade. Under samma vägh fans och åthskillige slagz rara trån, af hvilka man tillförene eij sedt, eij eller viste vi namn der uppå. I synnerhet fans en stor myckenhet af ceder trån, uppå hvilka växte nötter, som voro mycket vällsmakande, när de i ugnen stekte voro; desse växte uti stora tingstar, som sågo uth som tallkottar, men voro tämmelig store, att man uhr en sådan kunde få 50 å 60 nötter.

Middagz tidh ungefähr kommo vi fram medh deane skeps flotta till byen Bissonowa . . . . .

29. stodo vi stilla, emedan skintzen gick landvägen omkringh och kunde intet så snart komma fram för det myckna vattnet, som den understundom måste öfersimma.

Juli.

Mihl.

30. Gingo vi landhvägen till häst, som tämmeligen sank och oren var, och kommo in emoth aftonen medh största möda och besvär till staden Wercaturien. År emellan Wercaturien och Solikamske 52 mihl eller 260 wurst. Denne stadh är en vacker stadh och ligger vidh strömmen Tura, denne är och den förste staden i furstendömet Seberien. Samma stadh är och medh ett slott, af sten upmuhtrat, försedd, medh ringmuhur omkringh, och ligger vidh elfven på en brandt bärgz klint. Här i staden stodo och en hop medh både giffte och ogiffte under officer af våre. Intet långt ifrån staden skall och vara ett kopparbruk, derest en hop af våre gemehne arbetade.

6.

Aug.

6. Gingo vi medh åthskillige fahrtygh, som var så väll stora kahnor som små båthar; uppå de store inlades 30 eller 40 personer, men uppå de små båtarne kommo vi 4 på hvar båth, ja och 5, effter som båtarne voro stora till, och seglade så strömen Tura uthføre till byen Ziåmbicknick . . . . . 8.
7. Till byen Astarådna och passerade förbi strömmen Salda, som till höger in i Tura flyter. Desslikest gingo vi förbi kyrkiobyen Ousalda 5 worst, Murkusna 15 worst, Teråbjna 25 worst och . . . . . 9.
8. till Nowa Sâla å 30 worst. Här uthmedh flyter Tagill strömen till höger; vi gingo, fast det var qvällen, medh några små båthar ifrån Nowa Sâla och foro hela natten, till dess vi om . . . . . 10.
9. morgonen kommo fram till byen Ziuck 20 w. landvägen och vidare förbi byarne Oziska och Usâlaa och till en tartarisk by Rugantzinski Tartarski 10 worst . . . . . (?) 18.
10. Till byen Årganzinski å 3 w. . . . . 10.
11. Till en liten bondeby Teterin . . . . . 12.
12. Kommo vi medh full vindh seglande till staden Japanzin, som och ligger vidh strömmen Tura. Och är ifrån Wercaturien 68 mihl eller 340 worst siövägen. . . . . 7.
13. Gingo vi medh samma fahrtygh Tura strömmen uthføre och passerade kyrkiobyarne Troitza, Lactiwåka och Mitrofanum 10 w. . . . . 2.

Aug.

Mihl.

14. Seglade vi förbi kyrkiebyn Liboffka, Puskuriowa, Kumenowa, Andronowa och Krasnå Slabodda, hwarest Nitsa ström till höger kom flytandes in uti Tura, och till byen Kolugina . . . . . 10.
15. Förbi byarne Jokina, Salairka, item kyrkiebyen Kaminka, då vi och passerade förbi strömen Bisma, som och föll uti Tura, och så till byen Kalakoff och lågo om natten i Lugowaja . . . . . 16.
16. Ankommo vi till staden Tumin, som och ligger vi[d] Tura ström. Uppå denne vägen var en stor myckenhet af tartare byar, och rächnas ifrån Jepanzin och till denne staden siövägen 46 mihl eller 230 wurst. Uti denne staden var en tysk vojvode vidh namn Kopioff, som var tämmeligen liberal och complicant emoth oss svänake fångar.

D. 17. och 18. stodo vi i Tumin stilla.

19. Något sent in på lördags qvällen gingo vi ifrån Tumin och till byen Jahr . . . . . 1.
20. Gingo vi förbi byen Parkänkina och till kyrkiobyen Melkowa . . . . . 4.
21. Till byen Båräck . . . . . 4.
22. Gingo vi förbi strömen Puisma som lämnades till höger och så till kyrkiobyen Dubrowa . . . . . 10.
23. Förbi en stor kyrkioby Ladischna Slabodda och till byen Jerkoffwa 84 wurst. Här emellan föll strömen Tura till vänster in i Tåboll ström. Vidare gingo vi hela natten och passerade förbi kyrkiobyen Giloffka och till tatar byen Krasno Jahr . . . . . 20.
24. Förbi en stor kyrkioby Dolgo Jahr, sedan byen Siskina och Souchlem och till tartar byen Median-ske Jorde . . . . . 20.

D. 25. d:o stodo vi i tartar byen stilla, till des alla båtarne kommo der tillsammans. Obs. Desse tartares religion är en mixtur af de judiske och turkiske, effter de tro en Gudh vara, men Gudh Son och Gudh then H. Ande lämbna de uthe uhr sin troo. De hålla och det gamla testamentet och hafva i deras alphabeth åthskillige hæbraiske bokstäfver, de skrifva och baklängst som hæbraiskan och caldajskan skrifves, men deras caracters eller bok-

stäfver se nästan uth som assyriiskan. Deras kyrkior äro och på judisk maner och sätt, de bruka inga klockor, utan varda på turkisk maner tillsammans ropade af en der till förordnat, som stiger upp i ett litet torn, de hafva på kyrkiotaket. Denne håller medh bägge händer för öronen och ropar så någre gånger rätt starkt och långsamt, hvarpå de sedan komma tillsammans, men deras kvinfolk få aldrig komma i samma hus utan måste för sigh själfva hemma läsa. De taga sigh och så många hustrur, som de vilja och kunna uppehålla, och den hustru, som mannen kiärest håller af desse, drager altidh en stor ringh i näsan. Doch hafva desse hustrur i ordning hvar sin vecka, som de upvachta och ligga hos mannen, och så länge hon har sin vecka, gör hon intet arbete, utan måste altidh sitta granner i rena kläder, då de andre måste och henne uppassa och lyda hvad hon då befäller, till dess hennes vecka är uthe, då sedan en annan tager vedh. Desse folkslagen äta och häste kiött, och deras barn varda och på judisk maner omskorne.

26. Kommo vi till staden Tobollsko, som var en tämmelig vidhlöfftigh stadh alt medh trä huus bebygd; doch var mäst i hvar gårdh tvänne stufvor, en hvit, som der kallas Gårnissa, och en svart rökstufva, som i hela Rysslandh brukeligit är. Uti staden var en voyvåde vidh namn Iwan Fåmitz eller Mefowitz, en mycket from och vacker man. Der sammastädes residerade och en metropolit uti ett kloster på bärget, som var medh sten ringmuhr omkringh. Nedan för denne staden går stora Irtitza strömmen förbi, uti hvilken Toboll strömen till höger $\frac{1}{2}$ fierdingz väg öfvan före staden inföll, och rächnas ifrån Tumin och till Toboll — — mihl eller — — wurst. Summa Summar.

Ifrån Kiöff till Muscou är	154 $\frac{3}{4}$
Ifrån Muscou och till Sabbakzar . .	117 —
Ifrån Sabbakzar och till Clinoff . .	78 —
Ifrån Klinoff och till Solikamske . .	151 —

1.

Aug.

Ifrån Solikamske och till Wercaturien 52 —

Ifrån Wercaturien och till Tobolsko . 174 —

S. 726 $\frac{3}{4}$ mihl.

27. Fingo vi alle våre qvarter neder uti staden i vackra hvita stufvor, 1 eller 2 officerare i hvar stufva, efter som vi själfva behagade att liggia.

Septemb.

3. Om natten emoth den 4 kom elden lös i staden och bränn upp 300 gårdar, då och mitt qvarter hos smeden upbran.
6. Fick jagh ett annat qvarter straxt vidh torget hos Andre Kirillowitz Menkou.
15. Kommo Arsamarske och Simbirske suiterne* till Toboll, som och på samma sätt som vi blefvo inqvarterade. Der iblandh var fend. Osten.
17. Kom här en stark snögh, som betäckte hela jorden, hvar på d. 18 en stark kiöld begyntes.
20. Gaf Dahlstedt sigh i tjänst att arbeta hos smeden.
23. Flyttade jagh i qvarter till enkian Alabarda.

Oktob.

26. Kom Fend. Osten till migh i qvarter.
30. Fick han ett annat qvarter.

Novemb.

13. Kom Cornet Soge till migh i qvarter.

Decemb.

7. Ankammo Offiske och Swiaskiske suiterne* till Toboll, som och på samma vis blefvo inqvarterade.
12. Ankammo de Nissnisske off're eller colummen* till Toboll och fingo äfven så sine qvarter.
22. Reste drabant corporalen Bror Rolamb och cap. Stakelberg här ifrån och till Muscou, att sökia något underhåldh för officerarne.
23. Blef Fend. Broman af Sörmanlandz reg:t död.
24. Begrafdes han.

Anno 1712.

Februari.

6. Ankammo de fågne officerare af Wiborgske gvarnisson.*

* Se bilagorna.

Februari.

6. Samma dag flyttade jagh till Fieder Makaritz i qvarter, då jagh och kom i minagie medh leut. Barckman och fend. Osterberg.
11. Lades fend. Hundhuffwud i salvation.

Martii.

6. Blef Hundhuffwud frisk igen.
9. Sköttz en omgång medh 40 stycken öfver den unge ryssiske printzens giftermähl, som han giordt.
13. Gingo dragonerne bort till en slabodd, de som gifvit sigh i tjänst hos Zaren.
17. Höltz här hos ryssarne en jubel fest eller som de kalla en prassnick öfver Zarens namps dagh.
29. Ankom ryttmästar Elwers ifrån Muscou medh 5 månaders gagie för Nisnisske colummen och för alla de andre suiteerne till en liten hiälp eller besträckning 181 styfr till mans.

April.

6. Upkom här en häftigh vådheld, som förmedelst den häftiga blåst upbrände här vidh torget alla gath bodar sampt 350 gårdar då åther 2:dra gången mitt qvarter upbran.
8. Fick jagh åther qvarter hos kambmakaren.
9. Gaf Pomerinerne, jagh och Hundhuffwud oss tillsammans i minagie.
18. Gick isen af strömen Irtitza.
19. Antogo vi i minagiet drängen Christopher.
23. Bran åther någre gårdar upp.
29. Bran åther någre gårdar upp, då ryssarne straxt der på begynte att massacrera våre svänska och slogo ihiähl 5 st:n officerare, 1 corp. och en dräng, slogo och dessutan en 9 eller 10 st:n alt förlahmade, och der intet vojvoden snart stillat detta tumultet, hafva de oss alle samptel. ihiähl slagit.

Maii.

15. Ankom den Muskoffsiske suiten till Toboll.
22. Voro ryssarna medh stor process nedre till vattnet vid Irtitza och omdöpte sine gudar sampt vigde in vattnet.
24. Ankom drab. corp. Bror Rolamb och cap. Stakelberg ifrån Muscou och hade medh sigh 4 månads gagier till mars på officerarne.
29. Kom jagh i qvarter hos slachtaren Jacob Lewonkie.

Junii.

15. Ankom leuttt Drental ifrån Muscou och var både till handh och foth fångalader.
16. Inföll Petri fastan för ryssarne, som durade till d. 29 dito.
17. Giorde corp. Rolamb oration på konungens födelse dagh, då tillsammans voro öfver 500 off.

Julii.

9. Hade ryssarne en stor prassnick, som kallades Prokoffie diem, då Boge Råditzka kom förändes ifrån klostret — — medh stor process och till Toboll.
20. Flyttade jagh ifrån slachtaren Lewonki och fick sedan mitt kvarter hos slachtaren Iwan Jacobowitz i Krusankie dwor.
21. Fördes Bogo Råditzka, som är på vårt språk Gudz moder, medh stor process till klostret igen, då mäst alle unge hustrur i staden fölgde henne någre wurst till väg, ja och en stor dehl ända fram till klostret.
28. Kiöpte jagh mig älgz hudh skin till böxor à 3 caroliner.

Aug.

2. Begyntes ryssarnes Olasmässe fasta och lyctades d. 17 dito.
13. Ankommo 35 officerare af Wiborgake gvarnisson, som skulle sedan gå längre uth till Tomske.
16. Giordes en collect i kyrkian för samme officerare.
20. Grafdes en rysk hustru lefvandes i jorden, för det hon mördat sin egen man och 3 barn. Först upgrafdes för henne en diup grop, sedan ställes hon uti samma grop och lades emellan behnen på henne en stock af 2 alnar långh, sedan bandz fötterna tillsammans under samma stock och händerne tillsammans på ryggen, då de sedan kastade groppen full medh jordh omkringh hånne alt upp till halsen, hvar på hon sedan blef ståendes medh vacht omkringh till dess hon blef dödh, som var 6 dygnet der efter.
21. Halshögz en ryss och den andre skars tungan uhr halsen uppå honom.
25. Bran åther någre hus upp i staden.
29. Uphängdes här 2 ryssar.

Septemb.

8. Intogs ryttmästaren Schytz i kyrkian för det han syndat emoth det 6 budordet.
12. Blef Morin tagen i arest och satter på pricasen.
15. Bran åther upp 100 hus om natten.

Octob.

9. Ankom fursten Gagarin till Tobollako, hans ankomst var till siöss, varandes strusen, som han själf var uppå, alt öfver klädd medh rött kläde. När han syntes ett stycke ifrån staden, blef på bärget 40 styckeskott afstete, hvar uppå förstens medhfullje straxt svarade på lodjorne medh 30 stycken. När han landhstegh, skötz andra gången medh de 40 stycken på bärget, och uppå vägen straxt ofvanför torget, der han skulle passera förbi, stodo 25 st. af våre officerare förtächte, hvilka höllo för honom en musique, det han och mycket angenämt och nådigt upptogh, lät och så andra dagen der efter uthdehla till bemelte officerare 100:de rubell.

22. Fick jagh till försträckningh af gouverneuren 142 styfver.

27. Frös Irtitza elfven till.

Novemb.

4. Låth jagh giöra migh en räch af 10 alnar vallmar. Solgde en viol för 4 carol:er.

Decemb.

2. Reste cap. Muhle ifrån Toboll till Muscou.

3. Ankom Putske ifrån Muscou till Toboll.

D:o kom cap. — — fångslader till Toboll.

12. Blef leut: Grooth dödh.

14. Begrafdes han och giordes efter begrafningen ett litet convent efter honom.

19. Bekom jagh af försten 2 rubel.

Samma dagh skars öronen af 8 st:n ryssar på torget.

20. Högz fingren af 6 st:n ryssar, sedan de alle blifvit först knutade.

23. Låth jagh giöra migh en väst af kamb för 60 styfver.

Anno 1713.

Januar.

25. Ankom furstinnan och printcessan till Toboll.

28. Giorde corp. Rolamb oration på konungens nampns dagh.

Februar.

1. Låth jagh giöra mitt sängh täcke å 6 caroliner, 9 styfver.

8. Ingeck ryssarnes massleveck.

21. Fingo vi order, det 200 officerare skulle föras till Tumin.

24. Gingo 50 stycken officerare bordt till Tumin.

26. Gingo och 50 officerare bordt.

Martii.

- 6. Gingo och 50 officerare bordt.
- 8. Gick isen af elfven Irtitza.
- 22. Fingo vi vår noth färdig och kom hon till att stå uppå 8 persone[r] å 26 styfver till mans.
- 28. Blef Rosenlöff och Pommerin antagne af fursten till att anlägga en trädgårdh.

April.

- 8. Hade ryssarne 3 stora prassnickar efter hvar annan.
- 11. Begynte jagh att arbeta uppå bärget och bekom om dagen 8 styfver.
- 20. Lychtade vi arbetet uppå spehlet.
- 21. Var åther en stor prassnick.
- 31. Begyntes Petri fasta.

Junii.

- 8. Begynte jagh åther igen att arbeta uppå trappan och bekom äfven 8 styfver om dagen.
- 17. Giorde corp. Rolamb oration.
- 28. Lychtades Petri fastan.

Julii.

- 3. Gingo salt strusarne bordt.
- 8. Ankom Bogo Råditza till Toboll igen.
- 20. Gick eller fördes hon bordt igen.
- 28. Lychtade vi arbetet på trappan.
- 31. Begyntes Olssmesso fastan. Samma dagh kom leut. Pahl i arest, för det han sålgt bränvin sampt brändt det samma.

Aug.

- 1. Voro ryssarne till vattnet medh sine gudar och vigde det.
- 9. Var knesens nampns dagh, då han tracterade så väll våre äldste af suiterne som alle förnämste af ryssarne.
- 12. Kom Hulten i arest.
- 13. Ankommo Kinesiske ambassadeurerne till Toboll.
- 14. Fingo de audientz hos fursten.
- 15. Lychtades fastan. Samma dagh tracterades ambassadeurerne.
- 21. Skötz victoria medh 3 omgångar af 22 stycken för pommerske (?) action medh Gen. Stenbock. Samma dagh togo ambasad. afskedh hos fursten och bekommo en stor myckenhet af skinvahror till skänktz.

Octob.

- 1. Fördes leut:t Linman och Tieder bordt i onåd, för det de brändt och sålgt bränvin.

Octob.

6. Kom fend. Fahnschöld i arest.
16. Blef styckjunker Hising dödh och begrafdes d. 17 d:o.
18. Bekom jagh af försten uppå min supliqve 3 rubel.
28. Skar jagh migh i vänstra handen och måste sedan i 4 $\frac{1}{2}$ månadh ligga under fäl[t]akiärens chur.
29. Frös elfven Irtitza till.

Novemb.

- Natten emellan d. 1 och 2 uppbran förstens nya byggningh, att icke ett hus blef qvarstående.
9. Visiterades starkt om natten effter dem af våre, som brände bränvin, då och många blefvo atraperade och i arest tagne.
15. Begyntes ryss. — — — fasta. Samma dagh intogz ryttmäst. Schyttz concubina Beata i kyrkian.
24. Var Zarinnans Cattrinæ dagh, då och försten tracterade.
28. Reste Elffwers till Muscou.
29. Giordes första gånge gudz tjänst i vår nya kyrkia.

Decemb.

7. Fördes leut:t Tyroll bordt i onåd, för det han bränt bränvin.
13. Lystes för cornet Bergman och mamma.
16. Togz bränvins pannan ifrån cap. Kuhlberg och Didron.
19. Reste furstinnan ifrån Toboll.
30. Reste fursten bordt ifrån Tobollsko.
31. Reste fend. Rosenloff efter honom.

Anno 1714.

Januar.

29. Kanem accepi a Dno Rehnat.

Februar.

7. Begyntes ryssarnes maslæ vecka.
27. Gick Steffan till Muscou.

Martii.

2. Fördes ryttmästare Drelling medh sin fru, constap. Knoph hustru samt Engelhardt och någre andre bordt i onåd, för det de brändt brännvin.
6. Blef lektaren färdig i kyrkian.
15. Kom Ditman tillbaka till Toboll igen.

April.

12. Brächte isen upp på elfven, och d. 17 gick han som starkast.
 21. Publicerades om vår Tomskes resa.
 25. Ankom ryttmästr Ellfwers ifrån Muscou. Samma dagh lystes första gången för cap. Rothkirk af Lif drag:ne och jungfru Drentel.

Maii.

4. Ankom cap. Mühle ifrån Muscou sampt cap. Palmbach.
 13. Stodh cap. Rotkireks bröllop.
 21. Blef leut. Lundberg af Cronbergz reg:t dödh.
 22. Blef leut. Pfeiff skuten af corn. Beeth.
 31. Fördes styckjunker Lundh medh sin hustru sampt Hulten och några andre i onåd, för det de sålgt och brändt bränvin, bordt till Beriosa stadh.

Junii.

3. Bekommit ifrån Muscou medh Ellfwers 1 månadz gagie. Samma dagh blef Neritz och öfver auditeuren Ladou tagne i arest, för de brändt bränvin, då Neritz några dagar der effter blef bordtfördh till staden Surgut.
 15. Flyttade jagh neder på strusen, som var anslagen till Zabbakzarske suiten.
 16. Tagit af Pomerin 2 q tobak & 3 carol.
 17. Giorde corp. Rolamb oration på konungens födelsedagh.
 Junii.
 21. Som var en måndagh kl. 6 effter middagen, blefvo effterföljande officerare ifrån Toboll bortförde uppå 3:ne strusar strömen Irtitza uthføre.

Clinoffske suiten.

Corn. Meck	1.	Lifl. adelsfahnan.
Tisenhausen	2.	Gyllenst. drag:r.
Leut:t Stakelberg	3.	Öfverst. Schreiterfeltz.
Palm	4.	Sörml. inf. för Brandenburg.
Fend. Silfwersparre	5.	Östgöt. infant.
Passelberg	6.	Gen. maj. Stakelberg Biörneb.
Lijffman	7.	De La Gardies reg.
Adjut. Lundh	8.	Södermanl. reg:t inf.
Godhman	9.	Werm. reg:t.
Cornet Westfelt	10.	Öf. Hielms drag:r.
Vice Adjut. Jos. Berg	11.	Artoll.
Corn. Zoije	12.	Åbol. cavall. för Rosendahl.
Fend. Brobeck	13.	De La Gardies reg:t

Sabaksarske suiten.

Cap. Lindberg	14.	
Leut. Eek	15.	
Fend. Melbin	16.	Wästgl. inf.
Schultz	17.	
Schenberg	18.	
Diurman	19.	Södermanl. reg:t.
Rundbohm	20.	
Reg:tz kvarterm. Odell	21.	
Adjutant Tengelin	22.	
Capit. Jöran Pählman	23.	Cronbergz reg:t.
Strömberg	24.	
Krook	25.	
Cap. Carl Pählman	26.	
Carl Menser	27.	
Ullfsax	28.	
De Malsi	29.	
Fend. Pihlström	30.	Dahl regem:t.
Pastor Westadius	31.	
Leut:t von Wicken	32.	
Enberg	33.	
Dahlström	34.	
Fend. Robach	35.	
Hagman	36.	
Reg:tz fältsk. Myrman	37.	
Styckjunk. Norling	38.	Artillerie.
Örre	39.	
Werner	40.	
Adjut. Groopman	41.	
Notarius Treutiger	42.	
Miner Fuslender	43.	
Haan	44.	
Tygvachtar. Krook	45.	
Und. Stallmäst. Dybeck	46.	
Leut. Wandus	47.	Åbol. cavall. dubl.
Fend. Höök	48.	Artillerie.
Cap. Leut. Cariander	49.	Gen. Wellings drag:r.
		36.

Simbirske suiten.

Cap. Wilh. Engelhardt	50.	Wennerstetz drag:r.
Mich. Engelhardt	51.	Öfverst Wrangels inf.
Leut. Grass	52.	Norr Skånske cavall.
Engqvist	53.	Öfv. Wennerstetz drag:r.
Westling	54.	

Cornet Albedill	55.	Gyllenstiernas drag:r. Wennerstetz.
Engelhardt	56.	
Kaffe	57.	
<hr/>		8.

Arsemarska suiten.

Capit. Paccalin	58.	Öfv. Wrangels reg. för cap. Actman.
Langman	59.	Mejerfeltz reg:t.
Stiernhök	60.	
Starenschöld	61.	
Cap. Lagnou	62.	Mejerfeltz dragoner.
Leut. Leps	63.	
Grabbe	64.	
Willbrant	65.	Lifl. adelsfahnan.
Styckjunk. Gyllenswerd		
Pettersson	66.	
Mattsej	67.	Mejerfeltz drag:r.
Martinj	68.	
Cornet Wrangel	69.	
Brunh	70.	Dahl regementet.
Toll	71.	
Balliet	72.	
Falck	73.	Liffjendska adelsfahnan.
Linberg	74.	
Eschenberg	75.	
Jorist	76.	Mejerfeltz.
Fend. Osten	77.	
Reg:tz kvarter:m. Bodenhagen .	78.	
Adjut. Arschenholtz	79.	Södra Skåningar.
Jac Lehman	80.	
Cornet Westberg	81.	
<hr/>		8.

Nissneska suiten.

Cap. Staare	82.	Skånska drag:r
Nasachen	83.	Schreiterfeltz drag:r
Leut. Gyllenpamp	84.	Smålandz cavallerie.
Wahl	85.	Öf. Zoges esqvadron:r
Creutzman	86.	
Cornet Sattler	87.	
Leut:t Münster	88.	Wärml. reg:t.
Rutenschöld	89.	Öfv. Wrangels infant:e
Costian	90.	
Saur	91.	
Cornet Tyroll	92.	Nylandz cavallerie.
Lindgreen	93.	Östgiöta cavallerie.
<hr/>		12.

Offiska suiten.

Ryttmäst. Swedenhielm	94.	
Pijh.	95.	
Leut. Dahlheim	96.	
Runnau	97.	
Hall	98.	
Söderman	99.	Svenska adelsfahnan.
Bruun	100.	
Lundgreen	101.	
Cornet Garff	102.	
Phoenix	103.	
Gijse	104.	Östgöta cavallerie.
Fend. Schildt	105.	Gen. Lejonhuff. reg.t.
Capit. Zacharias Ulfsax	106.	Calmar infant:e
		13.

Sviassiska suiten.

Voluncteur Leut. Gyllensmidt	107.	
Cornet Ruden	108.	Schreiterfeltz drag:r.
Stakelberg	109.	
Leut:t Martini	110.	Gen. Maj. Schlipenbachz.
Fend. Lindahl	111.	Sörmanl. reg.t.
Capit. Trens	112.	Gen. Maj. Mejerfeltz drag:r.
		6.

Muscoffiske suiten.

Cap. Gyllenankar	113.	Gen. Lejonhuff. inf:e.
Leut. Beck	114.	Rigska adelsfahnan.
Cap. Dryander	115.	Werml. infant:e.
Cornet Buckman	116.	af Lorentz.
Fend. Zeimern	117.	Öfv. Beckers inf.
		5.

Extract.

Capit:r och regementz kvartermäst.	26
Pastor	1
Leutnanter	32
Corneter och fendrichar	46
Adjutanter	6
Regemtz fältskär	1
Under officer	5
	<hr/>
	117
Drängar	17

Junii.

Mihl.

- Uppå vår struss af Sabbaksarske suiten var 39 off're och 6 drängar, och gingo vi om afftonen ett litet stycke till en ryssby vidh nampn Marqva 5 wurst . . . . . 1.
- Andra dagen kom Öfv. Kulbars, Ditmar samt en stor dehl af kamraterne till oss och togo afskedh, då vi sedan blefvo upropade och lefvererade till en simbojar vidh nampn Wazili Michaeli, som skulle föra oss till Tomske.
22. Som var samma dagh om afftonen, gingo vi der ifrån och till byen Kazobenkowa.
23. Var starkt rägnblåst och åskedunder, då vi lågo stilla till middagen, och gingo sedan effter middagen till kyrkiobyen Nicolai.
24. Som var Missommars dagen, gingo vi middagz tidh ifrån Nicolai och förbi byen Broffnekou samt en liten kyrkia, som kallades Spaas prasnicks, och så vidare till byen
25. Tzinskoj. Emoth afftonen lade vi uth och gingo förbi 2:ne tattar byar, en på hvar sida om strömmen. Till höger ifrån oss uthkom öster ifrån en liten ström Remsi-anka benembd, som faller uthur ett kiärr straxt vidh Jabolack (der sammastädes begyntes och såbellfängeriet) och kommo så om midnatz tidh till byen Philatwe.
26. Gingo vi förbi en liten tatar by vidh nampn Natz, derest alla resande varda visiterade af en der till förordnat pricasnick, och fortforo vår resa så vidare till byen Slinkon.
27. Om morgonen gingo vi ett litet stycke och måste sedan för stormväder skull ligga stilla till effter middagen, då emedler tidh kommo de öfrige officererne effter oss, som i tahlet fehlade, för hvilkas skull vi och så långsamt gingo; vi fortsatte sedan vår resa hela natten.
28. Gingo vi alt igenom ödeskough, föll och desslikes oss till vänster en ström in, som kallades Alimka, och något längre fram föll åther en annan ström oss till höger inn, som kallades Turatzka, förmenes vara gl. Irtitza. Middagz tiden gingo vi förbi kyrkiobyen Uvat, som lågh oss till vänster, vi gingo och hela den natten och passerade någre tattar byar.
29. Gingo vi förbi kyrkiobyen Iurewoj. Ett stycke der ifrån inföll oss till höger en ström vidh nampn Bibroffka och kommo så om afftonen till staden Demianski, är en

Junii.

Mihl.

liten och fuhl stadh och rächnas ifrån Tobolsko 150 wurst . . . . . 30.

Denne staden lågh oss till höger uppå en högh backa vidh Irtitza ström, och en annor liten ström der bredevidh, som het Demian, som och föll in uti Irtitza. Denne ordt är en torr och mager ordt, derest ingen sädh växer, samma stadh dependerar under vojvoden uti Samaroff. Uti samma stadh stodo 30 st. offire af Wiborgske gvarnison. Här effter fans inga tattar byar utan begynnes ett slagz folk, som kallas ostjacker, hvilka nu nyligen äro döpte och komne till ryska religion; desse räcka till halfva vägen emellan Samaroff och Surgut.

30. Om middagz tiden gingo vi ifrån Demianske och passerade någre ryssbyar, sedan mäst ödeskogh medh någre få hyttor af förberörde ostjacker. 15 wurst ungefähr ifrån staden skar sig strömmen uth till höger, som varit oss en stor genvägh, men medelst dess starke fall måste vi gå stora strömen omkring.

Julii.

1. Passerade vi hela förmiddagen skogh å bågge sidor och sedan effter m. en ryssby, som lågh oss till höger och kallades Philina, derest en ny kyrkia bygdes, och rächnades ifrån Demianske 50 wurst. Om afftonen passerade vi förbi ett bärg, som ligger såsom afsöndrat ifrån de andre och kallades Singalle Gorro, hvar uppå växte ceder trä, pietra(?), biörk och gran; straxt der under ligger en ostjack by som kallas effter bärget Singalle och lågh oss till vänster. Inföll och på åthskillige ställen små strömmar, som komma upp ifrån landet af insiöar.
2. Var en stark blåst, ty måste vi ligga stilla till e. m., då vi fortsatte vår resa och gingo förbi en ostjack by Sotnekou benembd, som låg oss till vänster; der rächnades halfva vägen emellan Demianske och Samaroff.
3. Om morgonen k. 7 gingo vi förbi en liten ryssby af 4 gårdar vidh namn Repoloff, der bygdes och på en ny kyrkia. Någre wurst der ifrån till vänster passerade vi förbi såsom en siö af 3 mihl stor, som stötte in uti Irtitz strömmen; samma vatten härflyter af en ström vid namn Conda, som kommer ofvan ifrån Japanzin vidh staden Paling och uthvidgar sigh sedan på detta

Juli.

Mhl.

stället så stor. Irtitz strömmen deklar sigh och på åthskillige ställen uti små armar, genom hvilka vi och stundom gingo genvägen.

4. Om morgonen ankommo vi till en liten stadh vidh nampn Samoroff, hvar uti bor en vojvåd; denne stadh lågh oss och äfven till höger under ett sandhbärgh. På denne orth är tämmelig. kalt och kan intet växa någon sädh, ligger $60\frac{1}{4}$ grad och rächnas ifrån Demianske 150 wurst och ifrån Toboll 300 . . . . . 30.

Uti samma stadh lågo vi på 5:te dagen, innan vi fingo master och styren färdige.

8. Fortsatte vi vidare vår resa, och passerade 1 wurst der ifrån oss till höger en gammal skantz som ostiackerne haft inne och sigh upsatt, då ryssen först begynte intaga desse orther, som ungefähr är skedt för 100 år sedan. Samma ostjacker viste berätta oss, huru som här å orthen för deras tidh varit boendes ett annat slagz hedningar, som kallatz Zutski, hvilka hafva tillbedit siälfva diefvulen, hvilken sigh och i synlig måtto för dem visat och giordt hvad de af honom begiärt; hans nampn kalla de Schejdan, äfven som wugulitzerne, som bo på andra sidan om Wercaturien, och de ostiacker, som vistas vidh Åby strömmen, ännu giöra. Vi sågo här i Samaroff en guten häst af malm, ungefähr ett qvarter längh, hvar uppå de säja samma Schejdan ridit; bem:te häst hade öron som en hare spitzige, men näsa och mun som en markatta sampt krokute fötter. I Samaroff var och en 7 eller 8 fångar af våre, som voro i onådhtid förde, för de brändt bränvin, iblandh hvilka var Knoop medh sin hustru och barn.

9. Arbetade vi hela morgonstunden, innan vi kunde komma inn uti en annor ström, den vi sedan gingo emoth, som var en gren utaf Åby strömmen och kallades Nevolla; är ifrån Samaroff 5 wurst och hit. Sedan gingo vi uti öster ann och lämnade Irtitza till vänster, som ej långt der ifrån inföll uti stora Åby strömen till NO. Ett stycke bättre fram dehlade sigh denne Nevolla uti 2:ne armar, som åther straxt löpa tillhopa igen. När intet vindh är, måste strusarne landdragas medh streck sampt

Julii.

- iblandh der lång grunt är skintas medh stänger; till hvar strus fingo vi 15 arbetz karlar.
10. Fortsatte vi vidare vår resa och gingo mehrendehls i öster.
  11. Om morgonen var vädret gångit till NO. och gingo vi ungefähr till k. 10, då vi lade an straxt vidh en ryssgårdh, som kallades Tzikoff, och måste ligga för storm och mothvåder straxt vidh Åby strömmen, hvar uthur denne Newola har sitt uthlopp rätt NO.
  12. Om morgonen var stilla väder, då vi vidare gingo in uti Åby strömmen, hvilken löper i öster och väster, men böge sigh sedan, att vi gingo i NO. När vi nu gått ungefähr en 8 wurst emoth Åby ström, inföll oss till höger en ström, som kallades Salim; uthmedh samma ström bo de christnade ostjacker, så vidt som till Samarroffz gebirth (!) hörer, men de som bo under Surgutske äro hedningar; vid samma ström är godt sobollfångeri. Å samma ställe oss till vänster gick en gren utaf Åby som kallas Luckpan, som åther bättre neder löper in igen. En ryssgårdh lågh oss sedan till vänster, som nyligen blifvit bygd; elliest fins intet flere ryssbyer uthan någre jurtor, förän man kom till Surgut.
  13. Seglade vi mäst hela dagen i ONO. an.
  14. Gingo vi nästan hela dagen i ost an, och dehlade sigh ofta strömen i stora armar sampt små revier, uti hvilka fans en stor myckenhet medh villgiäss, och effter som i denne månaden samma giäss intet kunna flyga, ty togo vi en stor dehl af dem lefvandes medh händerne och en dehl slogo vi ihiähl sampt en dehl af våre hundar blefvo upjagade och ihiählbetne.
  15. Fortsatte vi vår resa vidare, och passerade ett ställe derest sigh strömmen i 3:ne dehlar fördehlade; den största gick oss ytterst till höger, stora strömen lop här just ONO. och VSV.
  16. Passerade vi om morgonen en ström till höger, het Jugan.
  17. Gingo vi vidare fort mehrendehls i OfN., och vinden var NV. Hela vägen var alt ödemark, och vidh bägge elffstränderne var ej annat än pihlträ.
  18. Fortsatte vi vår resa vidare och gingo mäst öster an, för middagen pass. vi en ryssby, som lågh oss till vänster,

Julii.

och rächnades der ifrån och till Surgut 25 wurst; denne dagen gingo vi Surgut på en wurst när.

19. Om morgonen gingo vi in uti en gren till vänster och lämbnade stora strömmen till höger och kommo en wurst der ifrån fram till staden Surgut, som låg oss till vänster eller södra sidan af strömmen; denne staden var en liten afbrändh stadh medh 2:ne kyrkior och var en mycket torr, mager och dyhr orth, inga byar var der omkringh, ej eller växer der någon sädh, utan hafva invånarna sin nähring af handel och fiskeri. Denne orthen är tämmel. kall och ligger under den 61 grad, bor och der i staden en vojvodh, och är ej annat än mästedehlen ostiacker under hans vojvodskap. I samma stadh lågh stallmäst:re Neritz och corn. Hald, som voro för brännvins brännande dit i onåd förde.
20. och 21. stodo vi der stilla och väntade på arbetz folket.
22. Efter middagen gingo vi fort ONO. an och kommo 2 wurst der ifrån uti stora strömen, som vi på andre sidan om staden lämbnade, och föll oss sedan in någre wurst der ifrån en ström till vänster, som het Treogon, och uti den samma inföll först en annor, som kallades Potzacuika; begge kommo upp ifrån landet och bebos vidh stränderne medh ostiaker.
23. För middagen kommo vi till vår styrmans gårdh, som var 20 wurst ifrån Surgut, derest vi hela den dagen måste vänta uppå den 3:de strusen, som var efter blefven. Ifrån denne Michaeli gård var ingen by mehra, förän vi kommo till Narhem, utan fans här och der vidh elffstränderne ostiacker, som bodde i skougen; på denne orth fångades svarte räfvar, soblar och andre rare diur.
24. Om morgonen fortsatte vi vidare vår resa; ett stycke der ifrån inföll oss till höger en ström vid namn Jugan. Denne dagen gingo vi intet stort medelst oenighet emellan arbetz folket.
25. Gingo vi om morgonen fort, men måste straxt för starkt mothvåder skull lägga i landh igen.
26. Fingo vi en godh VNV. vindh och seglade den dagen ungefär efter styrmannens uthsago en 40 wurst och gingo OSO. an; å sidorne var alt ödeskogar och moras.

Julii.

27. Måste vi arbeta oss fram, efter det var stilla lungt väder, och inföll oss denne dagen till vänster en ström, som het Magion, och kommer upp uthur landet.
28. Gingo vi medh en väst vindh SO. an, och avangerade denne dagen $\frac{1}{3}$ af vägen emellan Surgut och Narhem. Denne dagen föll oss in till vänster strömen Wack, som kommer uthur en siö långt uthur ödemarken. NO. ifrån detta ställe emoth denna ström gå de, som resa åth staden Turgan eller Mangazin, ett stycke upføre sedan flyter åther in i samma ström en annor vidh namn Walatzianka, i hvilken de sedan gå till bem:te stadh eller orth, och här ifrån och dit 6 veckors resa. Uti denne Turgan syns sohlen både natt och dag om sommaren.
29. Måste vi för stark mothväder måst hela dagen ligga stilla.
30. Fortsatte vi vår resa vidare medh en godh väst vindh, strömen dehlade sigh så här som tillförene på många ställen uti åthskillige grenar; vi begynte här och att få se nogh af de hedniske ostiacker, som hafva sina hyttor vi[d] strömen och bruka sitt fiskeri, hos hvilka man fick kiöpa en stor ymnoghet af hvitfisk, stora störrar, störlitzer samt annan fisk för ett ganska ringa värde.
31. Var ett stilla väder, då vi måste arbeta oss fram, och passerade efter middagen ett korss, som står vidh strömen och skall vara af en biskop ditsatt, och betecknar halfva vägen emellan Surgut och Narhem.
- Emoth afftonen lade vi i landh vidh någre ostiack hyttor, då vi och gjorde oss underrättade om deras hedniska gudztjänst och väsende. De sade sigh väll veta uppå vår tillfrågan, att en Gudh är till, men de hafva en der jämpte, som de kalla Schejdan (är så mycket som en diefvull), den de och tillbedia; vidh deras hyttor är hängandes små skåp, hvar uti de hafva af trä giordt och upstoppat såsom menniskio skapnat bäläten. När någon vill gå till skogz och skiuta, så går den först för detta bälläte, bugar sigh och mystrar medh munnen; sedan går han der på åstadh, då sedan deras Schejdan kommer till honom i skongen och tahlar medh honom uti menniskio gestalt samt säger honom hvad han den dagen skall skiuta. samt visar honom hvart uth han skall gå; men blifva under stundom af honom bedragna,

Julii.

då de honom något förtörnat; understundom viser han sigh för dem uti eldz liknelse, lika såsom en sohl, att de för klarhet skull knapt kunna honom anse; de hafva och en trumma, såsom i fördna tider en lapptrumma, uppå hvilken de slå och bulta vidh den tidh, då någon går åstadh att tahlta medh honom. Samma tidh som vi der voro, var en af deras så kallader knes eller — rester till Tobo[ ]sko att beställa deras angelägenheter. Nu ville de gärna veta, huru hans resa skulle gå och hvadh han skulle utbrätta, ty slogo de en långh stundh uppå samma trumma, hvar på den äkste sedan gick uth i skogen och tahlte medh samma Schejdan, men hvadh svahr han bekom ville eller åstundade vi intet att veta. Samma Schejdan straffer dem och antingen medh hufvudvärk, bukref eller annat dylikt, när de honom något emoth bryta. Strax vidh sine hyttor hade de och upphängt på stänger en yxa, pihl, spiuth och knif samt på en långh stångh ett hästhufvud medh hela manen, rygghuden och fötterne, hvilket de sade sigh offrat till bem:te Schejdan. Inn uti hyttorne hade de och stående af slika bäläten, som i skåpen voro, men något större, vi sågo och hos dem sådane små hästar af trä, som den uti Samaroff af malm.

Sine barn föda de upp som andre oskälige creatur och gifva dem inga namn, förän de bli stora, då de namnas alla effter fadren. När någon vill giffta sigh, så går han åstadh och tingar uppå den han vill hafva till hustru, men han måste väl en 5, 6 eller 7 åhr sålunda gå, och måste doch på slutet köpa henne af föräldrarne, effter som han är förmögen till, medh 50 å 60, ja och 100 rubel, och fast om de ej hafva pänningar, gifva de likvist pänningvärde utaf fodervärk och annat dylikt, och desse åhren, som han så går och handlar uppå hustrun, står det honom fritt att besofva henne, men aldrih får han komma till henne, medh mindre han icke hafver något medh sigh att gifva henne. Han får ej eller taga henne ifrån föräldrarne, förän hon blir hafvande, då hämptar han henne först der ifrån. En man får taga så många hustrur, som han vill och kan föda, och när den äldste brodren dör, har den yngste lof att taga hans hustru

Juli.

och upväckia hans sädh, men dör den yngste brodern får den älte ej taga hans hustru. När någon dör, så hugga de uth en stock och lägga liket uti sampt svepa det i elgz läder eller annat, som de hafva råd till, lägga sedan der på lock och gräfva det ner på ett tiänligt rum i skongen. Uti grafven lägga de hos den döda en bogo, pihl, spiuth, yxa, kiättel etc., rätt som han varit förmögen till som dödde. Vi frågade them, om the väll viste, att the hade en siähl, hvar på de svarade ja; vidare om de och viste, hvart den effter döden blir, der på de svarade, att om någon af dem blir i skongen af villdiur sönderrifven eller elliest ibiähl-skuten, så fahr siählen upføre till Gudh, men om någon dör hemma och på sotesängen, så fahr dess siäl nedre i jorden, den deras schejdan tar; vidare viste de ej om siählen att berätta.

Deras skapnadh är som andre menniskior, doch tämmel. svarte och mäste dehlen surögd, hvilket mäst lärher förorsakas af sohlenes heta om sommaren, såsom och af den myckna röken i deras kojor, som de altidh liggia uti. Gemenl. ha de breda ansichten och plata näsor; deras kläder äro alle af fiskeskin giorde, de bruka och ej eller annat till linkläder och skiortor än fiskeskin; de kommo ofta nakne så godt till oss och sålgde sinn fisk, för hvilken de ej togo pänningar, utan gl. skiortor, peltzar, knifvar, yxor och schiar och annat dylikt.

Deras hanteringh är medh fiskeri, zobelfångande och skytteri, doch skiuta de alt medh bogar och pihlar, hvar uti de äro väll exerceerade. Deras tillhåldh hafva de om sommaren när vidh strömmen Åby uti hyttor af der till preparerade näfrar ihopsydde och giorde lika som tält uti skogz bräddarne, det de kalla jurta. Om vinteren bo de bättre upp i stora skogarne uti trähus nedre i jorden bygde.

Deras lifz uppehälle består uti fisk, fougel och diur; de bruka ingen åker eller uthsåde, ej eller hafva de något brödh eller salt (doch äta de det gärna när de få det). De hämpta upp ett slagz rötter uthur skogen och torka, hvilka de äta i ställe för brödh och kallas af ryssarne slättkä; desse rötter smaka liuflice och söta. De hafva

Julii.

uti sine jurtor hvarken bordh eller bänkar, eij eller någre kiärill förutan en stor järngryta eller kiättell sampt en slef, det öfrige är alt skeppor af näfver giorde, uthur hvilka de äta. De hafva och inga creatur än hästar och hundar, hästarne äta de upp och hundarne bruka de att fånga diur medh, och understundom till att resa medh i stället för hästar. När de om sommaren haft sine hyttor en tidh på ett ställe, flytta de åther vidare någre wurst på ett annat igen. Deras contingent gifva de åhrl. uti sobell och fordervärk till hans Zariske Maj:tt.

Qvinfolkens klädhbonat är nästan som lappfolken i Svärje medh öachta pärlor och tensmycken omkring besatt på dem, som äro något förmögne, men de fattige äro lika som männen uti fiskskin klädde, si svarta och illa uth, och hafva altidh en oren duk öfver hufvudet, hafvandes både giffte och ogiffte altidh håret hängandes längs ryggen medh en hop medh öachta pärlor och ten uti.

Aug.

1. Arbetade vi oss fram ett stycke efter middagen, men kunde för mothväder skull denne dagen intet stort avancera.
2. Var lungt och stilla väder, då vi och den dagen måste arbeta oss fram.
3. Var äfven så och avangerade vi den dagen intet stort.
4. Seglade vi för middagen öster an, vinden var SSV. Sedan böjde strömen af samma streck, och vi måst arbeta oss fram; en ström föll oss och till vänster in, som kallas Jugan och kommer långt upp ifrån en orth, hvilken kallas Matura; han föll här ifrån öster in uti Åby. Vi[d] denne ström bo och ostiacker; emellan denne och den förre Jugan är en destriect landh, som och kallas Junganski Sembla och dehlas i 2:ne dehlar, nembligen stora och lilla Jugansk.
5. Gingo vi om morgonen SO. ann, sedan åter S. och SV. och arbetade oss den dagen fram någre wurst.
6. Var vår 4:de stor böndagh, då vi för mothväder och bläst lågo hela dagen stilla till afftonen, då vi gingo ungefär något mehra än en wurst.

Ang.

7. Lågo vi och hela dagen stilla för mothvåder.
8. Måste vi och ligga halfva dagen stilla till efter middagen, då vi gingo någre wurst, och lågo sedan om natten vidh någre ostjack hyttor. Här på denne vägen var en odräglig myckenhet af svarte och röde kirasbähr sampt hæggebähr.
9. Gingo vi medh segell SSO. an ett litet stycke; sedan blef vinden oss för knapp, att vi måste arbeta oss fram och avang: den dagen ej stort.
10. Var stilla väder och gingo vi denne dagen igenom just i en linia, som strömen intet krökte, och var det SO. an. Ryssarne kalla ett sådant ställe, som löper så gerad, Ostlapoff. Emellan Surgut och Narhem är intet mått, och veta alltså intet huru många wurst der emellan är, ungefähr rächnas det till 300 wurst; efter vår gissningh var detta ställe som så gerad gick ungefähr en 20 wurst. Efter middagen hade vi passerat $\frac{2}{3}$ vägen emellan Surgut och Narhem vidh ett bärgh het Kitziagi-gura, lågh oss till höger och sträckte sigh några mihl uti OSO. och VNV., lågh något högt, der uppå växte ceder, pictra sampt andra bekanta trädh, skall och vara nogh diur och soblar der på. Vidh östra änden af samma bergh begynte åter strömen kröka sigh uti Ö. och NO.
11. Om morgonen bitida gick vi åter fort medh NV. vindh, strömen böjde först af till NO. som i går, men gick sedan till O. och SO., som vi seglade till efter middagen, då den åter böjde till N. och NO. Kan doch vara mäst i linie SSO. som vi den dagen gingo.
12. Fortsatte vi vår resa medh en NNV. vindh. Vi hade först ett litet stycke, som ännu böjde i NNO., sedan gick vi till OSO., då vi seglade medh en godh kuhlt, vidare böjde strömen af till S., sedermera till SV. och VSV., efter middagen igen till SV. SSO. O. och NO. Sedan stillade vädret sigh, att vi måste arbeta oss fram. K. 4 efter middagen begynte åter blåsa en NV. vindh och gick då braf fort, först ett litet stycke NO. och så ONO., straxt der på Ö. och så SO., sedan något längre fram SSO., sedan S. och åter ett litet stycke SV. genom en arm, som vi uti mörkningen gingo in uti, och gingo för fult segel SO. an, åter litet till Ö. och efter som vinden var godh, låto vi arbetz folket sofva och gingo

Aug.

Mihl.

vi hela natten öfver först O. an ett godt stycke, sedan till S. och något litet V., åther moth dager SO. NB. detta dygnet allena har man hvar krök så noga observerat som möjligt varit, att ungefähr visa huru strömen löper krokot på många ställen. Vid dagningen passerade vi en ryssgårdh, som lågh till vänster, het Kingan; detta dygnet avangre vi en godh dehl och kan uti linea recta mäst vara SO.

13. Gingo vi åter fort medh godh vindh och passerade vi till höger förbi en ryssgårdh, som het Portnagu; efter mid-dagen vart stilla väder och rägn, då vi lade i landh. När vi ett par timar lägat, blef åter godh vindh, då låto vi arbetz folket ligga och gingo vi åter fort uti SSO. ett tämmel. godt stycke.
14. Passerade vi om morgonen en ryssgårdh, som kallades Knees Iwan. Kl. 9 ungefähr kommo vi igen uti stora strömen, då gingo vi SO. an till efter middagen, kl. 2 ankommo vi till staden Narhem, som lågh oss till vänster en wurst ifrån elffven. Strömen lopp här just i S. och N. Samma stadh är mindre än Surgut och allenast en kyrkia uti, men bättre och vackrare hus, är medh vatten på 2:ne sidor omgifven, hvar ifrån löper en liten bäck neder i stora strömen, hvilken om sommaren är mäst uttorkat, men om höst och våhr går vattnet up till staden. Elliest är här en dyhr orth, något litet åkerbruk är der och sampt någre ryssbyar der omkringh, men sorterar mäste dehlen här under ostjacker. Här var och en vojvode vidh namn Jacob Petrowitz Irsoffski, en vacker och honet man; han bödh en hop medh officerare till måhltidh, (af hvilka jagh och var en) sampt tracterade alle samptel. mycket väll. Vår andra struss kom natten efter, och den 3 kom 2:dra middagen fram. Ifrån Surgut till Narhem rächnas äfven så långt som ifrån Samaroff och till Tobolsko, nembl:n 300 wurst. Denne stadh ligger ifrån Toboll . . . . . 60. mehrendehls öster eller OtS., men ifrån Surgut i SO. och befinnes under den 58 grad lat. Straxt vidh denne staden på samma sida infaller strömen Keth, uti hvilken de gå som villja till Jenezeiski; först gå de till en liten stadh 5 dagzresor, het Ketskoi, som och ligger under Narhejm,

Aug.

- sedan vidare 6 veckors resa till en stadh, het Makoffsko, som hör under Jenezeiske, och lämbnar man Kett strömen till höger och går öfver landh 2:ne dagz resor till Jenezeiske, som ligger vidh strömen Jenezej till vänster.
18. Om afftonen uti mörkningen gingo vi ifrån Narhem och lågo om natten $\frac{1}{2}$ wurst ifrån staden.
  19. Gingo vi vidare fort, vinden var NV. men strömmen krökte, att vi eij stort fingo zegla, och lade om afftonen an vi[d] en ryssby, som het Parabelski och låg oss till höger, ett stycke der ifrån. Straxt der vidh uthföll en liten ström, som kallas Parabell och kommer upp ifrån Tara; i dag ha vi gått en linia i SSO.
  20. Gingo vi så småningom stundom medh segell och stundom drogo till SO.
  21. Om morgonen gingo vi en godh vind fort, men på dagen ändrade sigh vinden och blef stilla väder, att vi måste arbeta oss fram i SSO.
  22. Hade vinden fogat sigh igen till NV. Vi gingo altså fort, men åter fram på dagen ändrade sigh och stillade af, vi arbetade oss fram till afftonen och gingo S0tS. an.
  23. Arbetade vi oss hela dagen fram och gingo OSO. ann.
  24. Gingo vi i dagningen fort medh VNV. vindh och passerade till vänster en ryssby vidh nampn Taur; der vidh inföll en liten ström af samma nampn som byen, hvilken kommer uthur Keth strömen. Bättre fram passerade vi och 2:ne ryssbyar, som och kallades Taur, och var den sidsta byen under Narems destrect. Effter middagen arbetade vi oss fram och gingo denne dagen mäst i SO. ann.
  25. Arbetade vi oss fram och passerade middagztiden halfva vägen emellan Narhem och Tomske; denne dagen gingo vi mäst SO. ann.
  26. Gingo vi an morgonen fort och iblandh seglade och iblandh arbetade oss fram, och var vår cours mäst denne dagen S. an.
  27. Fortsatte vi vår resa medh arbetande, och föll oss in på vägen till vänster en liten ström, som het Keck; der näst till vänster inföll oss en större ström, som het Schulin, och uti samma ström hafva de sin vägh, som gå till staden Crassnaja, först 6 veckors resa emoth strömen, derest en annor ström infaller till höger, som heter Jalang.

Aug.

Emoth den är en veckas resa till bem:te orth; uti samma ström Schulin gå de och till Jenizeiski, först 4 veckors resa till en slabodd, heter Schulim, då de gå öfver landh 5 å 6 dagsresor till Genezeiski, men emoth strömen är det samma 2 veckors resa omkringh. Vidh samma ström Schuling bor ett slagz hedningar, som kallas jesacker, äro nästan lika som ostiacker, och bättre fram bor åther callmucker på en destrect, som kallas Irgitz. Effter middagen pass. vi till höger förbi en ryssby vid namn Belina. I dag hafva vi gått mäst i S. an.

28. Arbetade vi oss fram och måste continuerl. ösa vatten uthur strusen, effter som han fått ett elakt läck, som vi intet kunde igenfinna. Vi begynte nu å bägge sidor få ett högre och vackrare landh än som förr samt mehra åkerbruk. Här fans och ett slagz trä, som växte i anseende som runnträ, hade och samma luft, men bladen voro något stäckre; uppå samma trädh växte små erter som mus erter men voro inn uti hehl gohla. Effter middagen kom ett starkt rängn, der på snöslagh och uhrväder, att jorden var hel öfver vit, måste vi altså för mothväder denne dagen ligga stilla.
29. Var åther en maklig NV. vindh, vi seglade en stundh, men vädret stillade af, att vi måst arbeta oss fram, och lågh oss till höger en ryssby, som het Ziulkowa. Några wurst der ifrån å samma sida lågh åther en by, het Krina-zievo; här lyctades ostjackerne och begyntes ett annat slagz hedningar, äro tartare, men dock af samma villfarande religion som ostiackerne, och gingo vi i dagh S. an.
30. Arbetade vi oss åther fort, och lågh oss till höger en ryssby vidh namn Bylina, straxt der vidh inföll en liten ström het Jagarka, litet bättre fram inföll och till höger en annor ström, het Zierbacka, och kommer uthur en insiö, eij serdeles långt ifrån; i dagh gått mäst SO.
31. Var och stilla väder, vi gingo förbi en stor kyrkieby, het Nicolaj och lågh oss till höger; vi stodo der ett par timar stilla, sedan passerade en ödeby till höger af 2 gårdar, het Artemioff; i dagh gått mäst SSO.

Sept.

1. Fortsatte vi resan och passerade en by till höger, het Persina, bättre fram ännu en by till vänster, het Jegloffski,

Sept.

- bor en zimbojar uti. Denne månaden begyntes medh klart och varmt sohlskins väder, emoth det vi en långh tidh merendehls hafft rängnväder; gådt i dagh S. ann.
2. Gingo vi uthur Åby och in uti Tomskes strömmen, som inföll oss uti Åby till vänster, och lämnade Åby till höger ända söder uth; en by lågh straxt der vidh till höger, het Bragina, och några dagzresor bättre fram ligger en slabodd, som kallas — — —, och 14 dagars resa här ifrån ligger åther en slabodd, heter — — — hvilket är den sidsta, som ryssar bebo på denne tract vidh Åby. Sedan begynner tartare och callmucker. Tomskes strömmen gingo vi emoth och föll den SO. in uti Åby; uti denne ström var mäst sten och sandh grundh, å sidorne var mäst högt landh, medh biörke, ceder, tall och annor småskogh.
  3. Inföll en liten ström till vänster, som kallades Moratka.
  4. Fortsatte vi resan, då oss mötte om morgonen archimaden ifrån Tombski — — — — medh en liten öfvertächt bāth; han lade i landh in till vår strus och skänkte oss brödh, bränvin och dricka, och när han vidh pass en tima hos oss blifvit, reste han längre uthføre uti Åby strömen att besökia sina fiskiare, och som han uthlāth sigh, syntes han vara en godh man, som tyckte mycket angenāhmt om vår ankomst. En gårdh lågh oss och till höger, het Nemskienowalla, längre fram lågh åther en by, som het Podadieikina; åther till vänster lågh en, som het Igonkina; något bättre fram en till vänster het Bylina. Der vidh stodo vi öfver natten. I dagh gått mäst till SSO.
  5. Lågh oss åther en by till vänster, som kallades Biala brodowa, bättre fram åther en by till vänster, het Manistriske, der vidh föll en liten ström in, som het Kergifke. Vi gingo vidare och ankommo om afftonen wetziurni * tiden till staden Tomski, ligger vidh Tomströmen till vänster, en dehl högt på bārget och en dehl nedrigt, äfven som Tobollsko.
  6. Fick iagh qvarter hos Iwan Iwanowitz Kenasaroff.
  7. Ankom cap. Starenschyltz strus.
  8. Ankom Engelhardtz strus.

* Förvanskad ryska, som här antingen betyder i kvällningen eller under aftonsāngs-gudstjänsten.

- Octob. d. 19. Ankom åther en strus medh 40 officerare och 2 präster uppå till Tomski och fingo alla sina kvarter uti rökstufvor.
20. Frös elffven till.
26. Ankommo kosshakerne ifrån Kusnitza.
- Nov. d. 16. Fingo 2 ryssar poddogg uppå torget, för det de skiält våre svänske.

1715.

- Jan. d. 11. Bekommit ifrån Tobolsko 1 månadz gagie, som var 192 styfver.
14. Blef jagh siuk, och lågh till d. 22. d:s., då jagh åther blef frisk igen.
- Feb. 10. Begrafdes fend. Matt. Pamp.
20. Begyntes ryssarnes massell vecka.
26. Kom jagh uthur kvarteret, och fick det igen åther d. 4. Martii.
- Mart. 6. Gick turkanske vojvoden här ifrån Tomsko.
8. Ankom Dollgerucka till Tomsko.
10. Gick han bordt igen.
13. Gick vojvode O Puskin ifrån Tomsko.
22. Regynte jagh att bränna.
- April 5. Begynte jagh att äta hos Kafflen.
24. Gick isen af Tom strömmen.
29. Kom jagh uhr Kenasaroffz kvarter och till Petter Jac. Manueloff.
- Maij 4. Lychtat minagiet medh Kafflen.
11. Snögade hela dagen och var 1 kvarters tiock snögh.
30. Gingo salt strussarne bordt.
- Junij 14. Flyttade jagh till Offanassi Knawaloff.
26. Kom Hallen och Runou i arest.
- Aug. 1. Var ryssarnes Spassoff dien, då vattnet vigdes och fastan ingeck.
3. Var jagh uth medh Kenasaroff till byen Podpodjekina.
8. Flyttat i kvarter till Wasilj Wagin.
- Sept. 18. Ankom en af fursten Gagarins densikar till Tomsko.
20. Kom cap. Langman i arest.
24. Ankom leut. Matern.
- Oct. d. 1. Var ryssarnes Poxzoff dien.

- Oct. d. 16. Flyttade jag till Tuminske huset.
 31. Frös elfven till.
 Nov. 23. Begynt att äta hos reg:z quart. Ödell.
 Xber d. 2. Kom drängen Petter till oss.
 4. Kom leut:t Sour i arest.
 9. Flyttade jagh uhr Tuminske huset och ti
 gefna hus.
 30. Kom jagh, cap. Stålting, Rosenbach, Eng
 fend. Tyroll och Johris(?) sampt Dipenbroel

1716.

- Jan. 12. Ankom vojvoden Kopioff till Tomski.
 Februr. 9. Kommo vi uhr aresten.
Martij d. 5. Ankom major Saitske tillbaka, som convoj
 neseska ambazaren till gräntzen.
 9. Kom doctor — — och leut. Lang till Tom
 11. Reste maj. Snitske bordt.
 13. Rest doctor och Lang bordt.
 17. Slogh leut:t Hall prästen Österberg.
 19. Blef vojvoden Simon Michaeliwitz Klitzho
 och begrafdes d. 21. d:s.
 April 5. Kom Jean Gyllenpamp till Tomske.
 12. Gick isen af Thom strömen.
 17. Flyttade jagh till Jac. Astoffie Kafftansikoff.
 20. Bran 5 hus upp.
 26. Flyttade jagh till Metre Starckoff.
 Maj d. 2. Kom tidningar om dem som blifvit slagne i Salt
 staden vidh 7 Pallath.
 Junij 12. Kom leut. Ridderlou och Dahlheim i arest.
 13. Kom leut. Dipenbroch i arest.
 22. Reste vojvodinnan bordt.
 25. Kom skrifvaren Uskoff i arest och slötz till händer
 och fötter.
 28. Kom Ridderlou och Dahlheim uhr aresten.
 Julij 2. Ankom Fieder Radiwonewitz Katzialoff.
 13. Reste Kenasaroff på landet och blef pricassnick.
 17. Knutades Uskoff 20 slagh.
 22. Var jagh, Melbin, Balliet, Osterberg och Schultz
 uth till Micheta Protopop.
 25. Flyttade Ödell till Uskoffz syster.

- Aug. d. 11. Fördes Usskoff ifrån Tomski.
 15. Ankom vojvoden Iwan Iwanowitz Schiarbatoff.
 17. Reste cap. Menser till Tobollsko.
 18. Ankom corn. Swenson.
- September 3. Gingo solldaterne bordt.
 7. Flyttade jagh till Kenasaroff.
 25. Ankommo salt strussarne.
- Octob. d. 19. Frös elfven till.
- October 21. Ankom Kusnitza vojvoden och log. hos Witz Nowitzske.
- December 30. Ankom Genesiske vojvoden.

Anno 1717.

- Jan. d. 29. Bekommit 8 d:r 16 öre söllfvermt ifrån Tobolsko.
- Feb. d. 14. Blef fend. Robak af artolleriet dödh.
 23. Stodh tartar förstens bröllop.
 26. Bran hans hustru medh systren och vachtkarlen upp.
- Mart. 9. Kom Ödell i arest för bränneri.
 15. Fördes han bordt i onåd till Kusnitza.
 28. Ankom Seredin och Kalin ifrån Tobolsko.
- April d. 17. Gick isen af Thom strömmen.
- Maj d. 1. Blef leut. Mönster dödh.
 13. Reste leut. Tranfelt ifrån Tomsko.
 14. Begynte jagh att äta hos Balliet.
 16. Blef pannan tagen ifrån Pettersson och Krabbe.
 28. Gingo schillne folket bordt.
 31. Gick salt strussarne bordt och cor. Joris.
- Junij 18. Gingo solldaterne bordt.
- Julij 8. Togz pannan af Dahlström och Dijk Schu[1]tz och Österberg.
 9. Halshögz 5 st. ryssar.
 10. Reste Katialoff här ifrån.
- Aug. 1. Kom leut. Zögh ifrån Tobolsko.
 3. Ankom fursten O Puschin ifrån Toboll.
 5. Fördes Schultz och Alexander till Kusnitza.
- Octob. 7. Ankom Kusnitza vojvoden.
 12. Flyttade Balliet i sitt nya hus, som han köpt.
 17. Ankom Molsianoff Kollokoffske och Drentell.
 22. Ankom Joris och leut. Tyroll.
 25. Frös elfven till.

- Octob. 28. Stodh Tomosne Glofwans Koloffske dotter brudh
och fick Gagarins hoffmäst:re Borkundaj till man.
- Novemb. 10. Smordes cap. Dryander till ryska religion.
13. Stodh hans bröllop 5 timan på natten, då han fick
simbojarens dotter Maria Molokoff till hustru.
- Decemb. 18. Gick Borkundaj till Tobollsko medh sin hustru.
20. Begynte jagh att bränna tillhopa medh Brobeck.

Anno 1718.

- Januar. 16. Slötz mitt minagie medh Balliet och Melbin.
21. Bekommit ifrån Toboll 4 d:r söllfvermynt.
28. Ankom en rysk leut:t ifrån Muscou.
- Febr. d. 6. Emothtogh Iwan Gegorewitz (!) Rageski bränneriet
utaf Zaren.
10. Blef Audokia dödh.
15. Kom Sinawin tillbaka ifrån Pettersburg.
16. Blef Metre Starkoff dödh.
- Mart. 2. Plundrade Rageski fend. Hagman.
5. Antogh h:r Johan Brunærus ryska religion.
8. Ankom ordres om unge Zarens kröningh.
13. Blef regem:tz fältskiähren af artolleriet mester
Myhrman dödh.
16. Togz pannan af leut:t Enberg bordt samt corn.
Eschenburg.
18. Smordes Joh. Brunærus till ryska religion.
- April d. 4. Gick isen af Tom strömen.
7. Kom corn. Swenson i arest.
28. Gick Wasili Gregorewitz Kollokoffski till Narhem
och emothtogh Zarens bränneri.
30. Blef fend. Passelberg dödh i salvation.
- Maij 15. Gick salt strussarne bordt.
18. Tracterade fursten Schiarbatoff på nya håfvet.
24. Blef cap. leut:t Kariander dödh.
- Junij 29. Gick Zarens salowalnik Stepnikoff bordt.
- Julij 7. Rymbde Brunærus bordt, då de fingo honom igen
20 wurst ifrån staden hos Nimskin.
25. Reste fursten Schiarbatoff ifrån Tomsko.
- Aug. 18. Blef adjutant Groopman dödh.
24. Togz pannan bordt för migh af Rageski.
29. Ankommo salt strusarne.

- Septemb. 27. Ankom archerien och cap. Zögh till Tomsko.
 Octob. 20. Var Rageski hos cap. Lindberg och Phoenix.
 21. Slogz Rageskis fönster sönder.
 22. Var han hos Wahl.
 31. Togz pinnan af cap. Bruus.
 Decemb. 6. Förlofvades Molania medh simbojaren Naskin.
 9. Togz pinnan af leut. Krabbe.
 11. Togh Rageski pinnan af adjut: Godman.
 14. Ankom leut. Molin och Tyroll.
 15. Togz tobaket af corn. Wetterstrand.

Anno 1719.

- Jan. 4. Gingo Tyroll och Molin bordt.
 9. Ankom leut: Plagman ifrån Toboll.
 21. Var Rageski hos Leph.
 Feb. 17. Gick archerien ifrån Tomsko.
 25. Gick fend. Brobeck och adjutant Godman uth till
 Sassnoffski pricass att emothtaga der bränneriet,
 hvarför de gofvo Rageski om åhret 250 rubell.
 Martij 4. Blef corn. Neubohm dödh och begrafdes uthan
 präst och process.
 14. Reste corn. Swenson till Wercatomski och emoth-
 togh bränneriet af Rageski.
 April 3. Ankom Dryander ifrån Toboll.
 4. Blef cap. Starenschöld slutet på pricasen.
 7. Blef regem:tz qvartermäst:re Bogenhagen dödh.
 20. Gick isen af Toma strömmen.
 23. Mistade Kaffle och Buss sin panna.
 Junij 7. Togz 30 stop bränvin af Plagman.
 22. Flyttade jagh till Barisnikoff.
 29. Togz bränvinet af Alexander.
 Septemb. 4. Gick cap. Dryander bordt.
 Oct. 14. Frös elfven till.
 Novemb. 26. Var skiälmen Rageski hos migh.
 Decemb. 17. Var Rageski hos Krabbe och Leph.
 19. Var han hos Westling och Runou.

Anno 1720.

- Jan. 7. Var Regeski hos cap. Paccalin, E. Dijk och Kreutz-
 man.

- Jan. 9. Var han hos Dipenbroch.
 10. Hos mig och fann en lort.
 20. Var han hos Paccalin, Westling och Gyllenswerd.
 23. Flyttade Wahl till migh i qvarter.
 25. Var Rageski hos leut:t Lejonschylt.
 26. Var han hos Rundbohm.
 27. Ankommo de som gjorde qvarter för Ismacloff.
 31. Ankom han siälf.
- Feb. 3. Ankommo marqvarterne.
 6. Kom vojvoden Wasili Elisarewitz i arest.
 7. Gick amphogeeens baggagie bordt.
 12. Var amphogeen Ismacloff medh hela sin håfstat
 hos Pettersson och Eschenburg till giäst.
 13. Reste han ifrån Tomski.
 21. Togz tobaket af Kretitzman.
 26. Var Ragge hos Paccalin.
- Martij. 10. Ankom Astrakan att emothtaga solldater.
 11. Reste Kenasaroff till Tobollsko.
 12. Reste öfverst Anthoni bordt.
 19. Togz pannan af E. Enberg.
- April d. 4. Kom Enberg i arest.
 11. Gick isen af Thom strömmen.
 27. Kom Swenson i arest.
- Majj 20. Kom Kusnita vojvoden som blef aflöst.
 23. Gingo solldaterne bordt.
- Junij 13. Flyttade jag i qvarter i Jac. Pannoffz hus.
 20. Kom Swenson åther i arest och pannan togz af
 honom.
 22. Gingo åther solldater bordt.
- Julij 4. Var Kalin hos Enberg.
 6. Gick Astrakan bordt.
 13. Slotz vojvoden.
 24. Kom corn. Phœnix i arest.
 26. Var jagh uth medh någre kamrater och slogh
 mitt hö.
 28. Gick Salowalnick Iwin bordt.
- Aug. 5. Kom Iwan Kalin ifrån Toboll.
- Septemb. 5. Ankom Astracans son och 2 dragoner att utthaga
 solldater.
 8. Reste öfverst Anthoni till Tobolski.
 22. Blef Brobeck dödh i salvation.

- Septemb. 26. Kom Kenasaroff ifrån Toboll.
 28. Ankom Astracan siälf.
 Octob. d. 27. Sattes en hustru lefvandes i jorden.
 28. Bekommit 3 månaders gagie.
 Novemb. d. 6. Kom Schishick Iwan Iwanowitz Schiabatajoff till
 Tomski.
 Decemb. 4. Kiöpt en panna å 4 $\frac{1}{2}$ ämbar för 6 rubel.
 28. Tracterade jagh.

Anno 1721.

- Januar. 10. Blef cap. Ulsax om morgonen bitida uti sitt egit
 kvarter ihiählslagen och uthplundrat.
 28. Gick Ocranska doctorn bordt.
 Feb. d. 9. Flyttade jagh i kvarter till Jacob Harnin å 6 carol:r
 om åhret.
 Mart. 2. Togh Alexe Kalin bränvinet af Kaffle och Buss.
 4. Knutades den som ihiählslagh cap. Ulsax.
 7. Gik Schiabatajoff bordt ifrån Tomski.
 16. Togz pannan af corn. Lindgreen.
 18. Kom Westling i arest för det han stuhlit sawa-
 teka.
 23. Blef pastor Österberg dödh.
 28. Blef leut:t Lundgreen dödh.
 31. Kom doct. — — — och Tabort till Tomski.
 April. 10. Gick isen af Toma strömen.
 18. Blef cap. Paccalin dödh.
 Maj. 24. Låtit göra migh en grön kittaj väst och en blå
 sommar råck å 3 rub.
 Junij. 15. Gick salt strusarne bordt.
 Julij. d. 4. Gick doct:n bordt, då och öfverst Anthoni kom
 hem ifrån Toboll.
 7. Uthgafz på de ständige officerare 4 rubel.
 Septemb. d. 3. Gick Tyroll och Rosenstråle till Toboll.
 Octob. d. 14. Blef fend. Wetterman dödh.
 26. Frös elfven till.
 Novemb. d. 16. Blef leut. Ruthenschylt dödh.
 d. 17. Ankom vojvoden Paul Tiedrowitz Sagreffski.
 26. Blef min Nadosa förlofvat.
 Decemb. d. 17. Publicerades freden emellan Zaren och vår konungh.
 25. Blef leut. Dijk dödh.

Anno 1722.

- Januarij. 14. Stodh Nadosia brudh.
 22. Ankom en jesuit ifrån Kina, som skulle gå till Zaren.
- Feb. 10. Var Wahlen och jagh uth och igentoge våra pannor af bönderne.
 11. Blef fyrvärkar Gyllbrant död.
14. Låtit göra migh ett par ludna vinter stöflor å 100 styfver.
 27. Ankom vår occas att resa hem.
- Martij. d. 5. Uplästes en Zarens tysk occas, om någon skulle hafva lust att tjäna Zaren eller eliest blifva qvar, skulle det stå honom fritt och medh stora promisser om frihetz privilegier.
 14. Ankom den halta skrifvaren, som blifvit fischal i Tomsko.
 24. För 3 amlerade skiort knappar 60 styfver.
- Ap. 9. Ankom Tyroll, Toub, Mejer och — — —
 15. Gick isen af strömen.
- Junij. 2. Ankommo 2 nya strusar för oss.
 11. Bekommit till skiänkz af Lumoff 1 biörn skins hudh och en stor elgz hudh.
 24. Som var Johanni dagh gingo vi effter middagen ifrån Tomski stadh, då gl. vojvoden Wasili Elisarewitz fölgde oss till väg z samt hans fru medh flere andre ryska fruentimber, in till Kirgiske elfven, då han sedan togh afskedh utaf oss, och vi sedermera om afttonen gingo fort till kyrkie byen, som ligger vidh Åby strömen, Micolaj benembd, hvarest vi om morgonen kl. vidh pass 8 för middagen ankommo.
 26. Stodo vi stilla i samma by och väntade uppå leut. Dipenbroch, corn. Joris och Swenson, som för några angelägenheter skull blefvo i staden effter oss, men som de intet kommo, gingo vi kl. 4 effter middagen vidare fort.
 27. Passerade vi om morgonen i dagningen förbi Molisianoff byen.
 28. 29. Gingo vi immer fort igenom natt och dag.

Junij.

Mihl.

30. Kl. 5 efter middagen kommo vi fram till staden Nahrhem, som beräknas ifrån Tomsko 337 wurst eller $67 \frac{2}{5}$ mihl . . . . . $67 \frac{2}{5}$.

Julij.

1. Gingo vi kl. 12 om middagen vidare fort, då oss på vägen mötte 4 köpman strusar, som åhrnade att gå till Genesejske.
2. Mötte åter oss 2:ne köpman strussar.
3. Gingo vi immer fort, då oss den dagen mötte 6 köpman strusar.
4. Gingo vi så sachtligen och hade ingen vindh.
5. Äfven så.
6. Gingo vi efter middagen in i en gahlen protocka och fohro der gahlen en 30 wurst, då vi omsider om afttonen funno uppå 2 tartare, som förde oss på rätta vägen, då vi medh stor möda och arbete släpade strusen öfver ängar och höslagh, till dess vi kommo in uti Åby strömen igen.
7. Ankommo vi om middagen till staden Surgut, som beräknas ifrån Nahrhem 750 wurst el. 150 ryska mihl; der stodo vi stilla till afttonen och väntade 150 på corn. Wagner; emedler tidh kom vojvoden uti staden — — — till oss på vår strus och lath hämpta dit af sitt öhl och bränvin och traacterade oss alle, som voro på strusen; vi höllo och musiqve för honom, hvar af han blef så lustigh, att vi till afttonen i mörkningen der blefvo, då bem:te vojvode togh afskedh ifrån oss och vi sedan gingo vidare fort, då äfven mötte oss 5 köpman strusar, som och gingo till Genesejske.
8. Gingo vi alt fort.
9. Efter middagen gingo vi in i en protocka till vänster och lämbnade Åby strömen till höger och kommo den
10. om afttonen eller 2 timen på natten till staden Samaroff, som är ifrån Surgut 265 wurst eller 53 mihl 53
Samma dagh för middagen blef leut: Enqvist död.
11. och 12. Stodo vi stilla, emedan master och styren gior des färdiga till våre strussar.

Julij.

Mihl.

13. Gingo vi medh full vindh ifrån Samaroff, då vi bekommit nye arbetare 26 st:en på hvar strus.
14. och 15. Gingo vi måste dehlen medh full vindh.
- 16., 17. och 18. Landrogo vi oss fram emoth strömmen.
19. Gingo vi efter middagen medh vindh och seglade om natten fram till Demianske slabodd eller stadh, som var ifrån Samaroff 280 wurst eller 56 ryske 56 mihl; på vägen mötte oss 2 köpman strussar och en ledig, som gick ifrån Toboll till Beriofa efter fisk. Vidh Demianske var en leut:t vidh nampn Berg och en fend. vid nampn Hestskou, som der låtit sigh omchristna och giffit sigh, den 3:die var fend. Enschylt, som och har giffitat sigh men behållit vår religion; när freden blef, gick han medh de andre camraterne hem och lämbnade hustrun der qvar.
21. Gingo vi efter middagen ifrån Demianske och hade någre timar en liten vindh, sedan om afftonen och hela natten gingo vi medh betzoffva.*
22. Seglade vi åter medh en liten vindh.
23. Landdrogo vi.
24. Hade vi ett litet stycke vindh, sedan landdrogo vi hela dagen till afftonen, då vi åter i mörkningen fingo vindh och gingo hela den natten medh segell.
Samma dagh blef och commissarien Westerhem dödh och begrafven.
25. Hade vi mäst hela dagen en stark vind och gingo om dagen rätt fort, men för det stora regenvädret lågo vi om natten stilla.
26. Gingo vi in till wetiurne tiden medh en stark vindh, då vi passerade förbi en tartar jurta, derest en under off:r och 6 dragoner samt en skrifvare hade vacht till att visitera dem, som passerade förbi, men som vi för den starka storm intet kunde stryka zegell, ty gingo vi förbi och blefvo sedan i Tobollsko visiterade.
28. Ankommo vi om morgonen kl. 9 till staden Toboll, hvarest vi funno leut. Tyroll, som tillbaka kommen var ifrån Muscou medh underhåldz medell för oss å 9 rub. för 1 cap. och 8 för 1 leut:t eller fend. 225 wurst eller . . . . . 45.

---

* Förvanskad ryska (= draglina).

Julij.

Mihl.

29. Uthdehltes samma pänningar, då leutnant Tyroll afdrogh för sitt omak 5 styfver af hvar rubell.
31. Halsshögz en kallmuck, för det han myntat pänningar, 3 st:n hängdes och 10 knutades på torget.

Aug.

1. Var spass dien eller vattuvigningen, då alle 3 regementerne stodo i gevähr vidh elfven och rätt som archerien vigde vattnet, gofvo ett regemente en sallva.
3. Ankommo Dipenbroch, Joris, Swenson och skomakern Johan till Toboll.
4. Ankommo någre af de förnembste ifrån staden Tara, som rebellierat och intet ville svärja Zaren, hvilka alle slötes till händer och fötter och sedan dagel:n blefvo brände och knutade.
6. Gick Tomskis salt strusarne ifrån Toboll.
11. D:o lefrerade jagh brefvet och sakerna, som jagh skickat till Marjva Iwanona.
16. Flyttade jagh i qvarter till Audochia Procoffiona och gaf för 15 dagar 15 styfver.
25. Blef styckjuncker Orre dödh och begrafven.

September.

- d. 2. Gingo vi om morgonen ifrån Toboll och till byen Karatschenoff 20 w.
3. Till en tartar jurta 18 w.
4. Till byen Glasckowa 22 w.
5. Till byen Siestakoff 21 w.
6. Till kyrkiebyen Lippoff Jar 12 w.
7. Till byen — — —
8. Till byen Powoss Giboffski, låg 2 strussar och der 3 vid byen Siestakoff.
9. Till färjebyen Joffla.
10. Till byen Jerkowa.
11. 12. Hade vi inga byar utan lågo om nätterne vidh elfstranden.
13. Om morgonen lämbnade vi Irtitz strömen till vänster och gingo in i Tura strömen till höger och hunno om afftonen fram till slabodden Sutski, då vi hade 70 wurst till Tum[in].
14. Gingo vi ifrån Sutski och hade om natten ingen by.
15. Till byen Kriwa Dannoffwa.

Sept.

Mihl.

16. 17. Vidh elf stranden och hade inga byar.
18. Ankommo vi till staden Tumin, derest vi funno fend.
Hallberg för oss, som förmedelst ett bedrifvit dråp på cap. Giers af Södermanlandz regem:t hade låtit omdöpa sig till ryska religion. Ifrån Toboll och till Tumin är 256 wurst eller $51\frac{1}{8}$ mihl . . . . $51\frac{1}{8}$.
19. Ankommo några af tjänsthafvande, som voro af våre svänske och i Tobolsko tagit tjänst, hvilka varit upp till Wettka och staden Kaj Gåråd emoth ryska gen. Sonsa.
21. Gingo vi ifrån Tumin medh 14 arbetare på strusen och måste ligga 2 wurst ifrån staden för starkt mothvåder.
22. Lågo vi vidh Lugowaja.
23. Gingo vi till byen Kolokoff.
24. Till kyrkiobyen Kaminka.
25. Lågo vi vidh elfstranden och hade ingen by.
27. Till kyrkiobyen Lipka 50 w., derest gingo och några tjänsthafvande tillbaka, iblandh hvilka var cap. Schiadersson (?)
28. Till slabodden Usniza, den vi gingo medh vind förbi och till byen Kallmakowa, då vi mötte på vägen Zariske Maj:tz svåger — — — sampt någre andre förnähme herrar, hvilka vore skickade utaf Zaren på onåder in i Seberien, det var tämmel. höflige och vackre menn.
29. Gingo vi någre föruth ifrån Timophaeoffna byen och gingo till foth föruth till Turinske slabodden, derest vi legde oss hästar och gofvo för hvar häst 12 styfver, som var till Jepanschin 70 wurst.
30. Rede jagh, Wahl, Krettzman, Eschenburg, Falck och Schylt ifrån Turin och till byen Succanowa, då vi på vägen passerade förbi byarne Korzawina, Rulicowa, Andronowa, Slottkä och Tumilowa. Om afftonen funno vi uppå bågge de första strusarne.

Octob.

1. Reste vi fram till Jepanschin stadh, som var ryssarnes pozoff dien och prassnick, då vi på vägen passerade förbi byarne Puscharoff, Lachina, kyrkiobyen Lipowa, Lachiwonka, kyrkiebyen Korkina, Borr,

Octob.

Mihl.

Lugowa, Lipana och Jarsoffka. Ifrån Tumin och till Jepanchin är 150 wurst eller 30

Samma dagh voro vi in till vojvoden Stephan Timoph. Casinirroff(?) och begiärte qvarter, han var emoth oss mycket höflig och gaf oss strax en densick, som utviste oss qvarter, då iagh fick en gárnitza hos möhlnaren Wasili.

2. Blef leut. Sturck dödh och begrafven vidh elfstranden.
3. Ankommo cap. Pählmans och Engellhartz strussar.
6. Ankom vår sidsta strus och fingo sine qvarter.

Samma dagh ankommo 9 st:n fångar ifrån Toboll, som voro slutne till händer och fötter, ibland hvilka var Major Andersson.

15. Stodh förhör emellan migh och kap. Lindberg då vi sedan förliktes.

November.

4. Gingo vi medh släføre ifrån Jepanzin och passerade förbi kyrkiebyen Suceroff, Mardowa, Usenia, och rustade vidh byen Buslanowa, 25 w. Sedan gingo vi vidare och förbi byen Usala och till Succa Powost 45, derest vi stodo öfver natten.
5. Gingo vi till Nova Schiolowa, derest vi rustade, och kommo sedan om natten fram till kyrkiebyen Jomina.
6. Gingo vi till byen Macknawa, derest vi rustade, sedan gingo vi fort hela natten och kommo om morgonen
7. till staden Wercaturia, som var 207 wurst 41²/₅
8. Fingo vi siussen uth och gingo fort, och passerade förbi byen Biessalowa, derest Lela strömen gick förbi; sedan gingo vi vidare om natten till kyrkiebyen Kraul, derest vi stodo till midnatten 50 w. Der begynte höga bärgen att taga vidh, och växte der på orten ingen sädh.
9. Efter midnatten gingo vi öfver strömmen och till vänster om bärgen vintervägen, en tämmel. elak vägh öfver skogar och moras och kommo till byen Melechina 20 w. Der rustade vi till dagningen, sedan gingo vi der ifrån och till Wagulitza Spass; desse wugulitzer voro alle hedningar, när vi fördes

Nov.

Mihl.

- till Toboll, men blifvit sedermera om christnade och för dem upbyggt en kyrkia. Sedan gingo vi vidare fort och till byen Podpaulinska, derest vi stodo öfver natten 22 w.
10. Gingo vi der ifrån efter midnatten och kommo i dagningen till byen Kiria, derest vi rustade; sedan gingo vi fort till kyrkiebyen Råstiås.
  11. Kommo vi till elfven och byen Kossowa 20 w., sedan till ett hus på skogen Molsianoff 16 w., sedan vidare till elfven och byen Chikman 14 w.
  12. Gingo vi till elfven och kyrkiebyen Gieffra 20 w., der begyntes åther sädh att växa. Sedan gingo vi vidare och förbi ett hus på skogen Jik ben:d 15 w. Sedan längre fram till ett hus Surma 5 w., derest vi rustade och gingo sedan vidare till byen Wercusolka 20 w.
  13. Gingo vi fram till staden Solikamski om morgonen 20., som var i alles 276 w. 55 1/2
  19. Gingo vi om middagen ifrån Solikamski och till byen Millwa 51 w., en stor by af 80 hus.
  20. Efter midnatten gingo vi der ifrån och kommo i dagningen till byen Oroka, sedan vidare till en liten by på skogen af 6 hus Loginowa.
  21. Gingo vi efter midnatten till byen Kosa 40 w. Der på den tracten bodde ett slagz folk, som kallas jermaki och hade ett språk för sigh siälfva som ingen förstodh. Sedan gingo vi vidare och till byen Sietzowa 30 w. och så vidare till byn Jickzowa 15 w.
  22. Gingo vi efter midnatten till ett hus på skogen, der bodde 2 st:n munkar, Kormitzowa be:d, 30 w. Sedan der ifrån och till ett hus på skogen, Kirka be:d, 25 w. och gingo så der ifrån och kommo om afttonen fram till staden Kajgåråd 35 w., som var in alles 250 w. 50
  24. Gingo vi efter middagen ifrån Kajgåråd och till byen Longie 35 w., men Westadius och jagh samt 9 andra camrater gingo 15 w. längre fram till kyrkie byen Wolozinse, sedan gingo vi der ifrån och funno så hela suiten 10 w. der ifrån i byen Tchika.

Nov.

Mihl.

25. Gingo vi ifrån Thika till Catharina kloster 30 w. Sedan der ifrån och till ett hus på skougen Woronia 50 w.
26. Kommo vi i dagningen till klostret Troitza 25 w. Sedan gingo vi der ifrån och till kyrkie byn Siem Swati 40 w., der stahl tregissnicken för migh — NB. Samma dagh blef cap. Stare dödh.
27. Gingo vi 30 personer föruth medh cap. Pählman att giöra qvarter, effter middagen gingo vi bort och kommo effter midnatten till staden Slabodden 50 w.
28. Gingo vi der ifrån medh ny siuss och kommo litet för wetiurne till staden Klinoff 30 w., som var in alles 264 w. . . . . 52 ⁴/₅.
30. Gingo vi om afftonen ifrån Klinoff och till byen Goininka 30 w.

Decemb.

1. Kommo vi i dagningen till staden Orlowa 20 w., sedan effter middagen der ifrån och om afftonen till kyrkiobyen Guriowa 26 w.
2. Kommo vi i dagningen till staden Kottielnick 21 w. in alles 97 w. . . . . 19 ²/₅.
4. Gingo vi middagztiden ifrån Kottielnick och rustade på vägen vidh byen Podwolosna 15 w., sedan gingo vi till k. 10 om afftonen till ett munkehus på skougen Schiorna be:d 33 w.
5. Gingo vi midnatten der ifrån och kommo i dagningen till Scheremiss byen och strömmen Pisma 43 w. Sedan gingo vi der ifrån effter middagen och kommo 2 timan på natten till staden Jaranski 35 w., der bortstahls en stor dehl medh saker för kamraterne.
6. Gingo vi om afftonen der ifrån och rustade på vägen vidh byen — — — Sedan ankomo vi 3 timar för dag:n till staden Schanzarin 60 w., som var in alles 127 w. . . . . 25 ²/₅.
7. Samma dagh om afftonen kom cap. De Malsi i arest, då för honom och cap. Krook bortstahls alla deras saker.
9. Gingo vi effter middagen ifrån Schanzarin och rustade på vägen vidh Scheremiss byen Sum 30 w., der gick elfven Candusa förbi; sedan gingo vi om afftonen der ifrån och rustade 2 gg. på skougen i

Decemb.

Mihl.

scheremiss byen Kumja, der flöth elfven Kutka förbi 30 w.

10. Gingo vi efter midnatten der ifrån och öfver stora skougen och hade ingen by förän 1 $\frac{1}{2}$ w. ifrån staden och kommo så efter middagen till staden Cusmandemianski, som lågh på andra sidan om elfven Wolga 60 w. . . . . 12.
11. Gingo vi efter middagen ifrån Kusmandemianski och rustade på vägen vidh byen Copani 15 w.
12. Efter midnatten gingo vi fort och rustade sedan vidh Fokina Sela 35 w. Denne by kom Micheta Dimidis till, som arenderat Zarens saltbruk vidh Solikamski. Litet för middagen gingo vi der ifrån och kommo wetiurni tiden till Wermina Sela 20 w. Denne by hörde Schermitoffz dotter till och bodde der i byen en hennes pricasnick vidh nampn Cusma Stephanowitz.
13. Gingo vi efter midnatten der ifrån, och kommo för dager till slabodden Liskowa 30 w. Denne slabodd hörde printz Meliten till, och fans uti samma slabodd rätt kosteligit och fint läreff till köps. Om morgonen k. 9 gingo vi der ifrån och kommo om afftonen till byen Cadnitz 30 w. Denne by hörde Alexe Michetowitz Sercaskip till, som är gouverneur i Tobolsko och Seberien.
14. Gingo vi om midnatten ifrån Liskowa och kommo om morgonen i dagningen till staden Nisna 30 w.
15. Gingo vi ifrån Nisna och kommo om afftonen till Bogoråditzza Sela af 1,000 hus 40 w. Denne by kommer Boris Scheremetoff till.
16. Gingo vi efter midnatten der ifrån och kommo i dagningen till Paulog Sela 30 w. 7,000 hus. Denne zela hörde gouverneuren Sercaskin till; efter middagen gingo vi der ifrån och kommo om afftonen till byen Spasskoff 20 w.
17. Gingo vi efter midnatten der ifrån och till byen Offrema 25 w. Sedan i dagningen der ifrån och till staden Murum 15 w. in alles 120 w. . . . . 24.
20. Gingo vi ifrån Murum och legde för våre egna pänningar siuss och gofvo för 1 häst till Muscou 6 ca-

Decemb.

rol:r; der medh vi gingo efter middagen fort och hunnu till aftonen till byen Bolatnikoff 20 w.

21. Gingo vi efter midnatten der ifrån och kommo i dagningen till byen Musock 30 w. Sedan gingo vi om dagen till aftonen till Sudock Sela, der flyter och Sudok elf förbi 30 w.
22. Efter midnatten gingo vi der ifrån och kommo om morgonen för dager till staden Wolodimir 40 w. 24. Sedan gingo vi middagz tiden der ifrån och kommo om aftonen till Omdahl Zela och elf 20 w. Denne Zela hörde Iwan Micaelowitz Gollowin till.
23. Gingo vi efter midnatten der ifrån och kommo i dagningen till byen Annina 30 w. Sedan efter middagen gingo vi fort och till byen Dersiatz och elfven Dersiatz 15 w.
24. Gingo vi efter midnatten fort och kommo i dagningen till byen Rågåsa 35 w. Middagztiden gingo vi der ifrån och kommo om aftonen till Kupauna Zela 15 w., der flöth och Kupauna elf förbi.
25. Gingo vi efter midnatten forth och kommo för dager till Muscou stadh och Jemsike Rågåsa slabodd 25 w. Efter middagen voro vi in i tyska slabodden och hyrde oss för våre egne pänningar hus och kom jagh att stå hos kläckar ankian Christina Micolaina i qvarter och gaf henne om månaden 60 styfver. Gör in alles ifrån Wolodimir 140 w. . . . . 28.

Uti Muscou emellan tyska slabodden och staden var en triumph port, som blifvit upbyggt, när freden blef, och var på samma port efterföljande diviser. 1. De svänska generaler och officerare voro alle medh kiedjor och klumpar på benen, dem en engel kom och uplöste af dem fätrarne medh denne inscription: »Pax et libertas captivis, Petri letissima dona». 2. Stodo de grimske tartare afmåhlade, hvilka hafde alla sine händer upp i vädret, som de varit druckne och lustige medh denne inscript. »Pacem et possimus omnes.» 3. Stodh Örnen och Lejonet hvilka bägge hade tillsammans upåtit en schorpion och var intet mehra igen än bahra benen medh en rysk descripts. 4. Stodh ett

Decemb.

hufvudh baner, medh inscrips. »De forte egressa est dulcedo.» 5. Var ett stort haf afmålhat hvar uti gick en stor båth, utaf hvilken båth var uthkastat ett nåth, som drogz till landz fult medh allehanda slagz fiskar, liggandes uthom noth tählnen en stor stör som kastat sigh öfver noth tählnen, medh denne divis: »Traxit rete plenum magnis pissibus.» På sidan åth staden stodh Zarens conterfeij medh ins. »Ex utroque Cæsar.» På sidan åth slabodden stodh Zarinnans pottret medh rysk insc. Runt omkring hela porten var medh biltt huggeri och förgylt villde män och qvinnor af åthskillige slagh alt par och par, vilka voro af åthskillige posituurer, likasom frögdandes sig af denne friden, och öfverst uppå parten stodh medh änglar, som blåste i basuner samt mehra etc.

1723.

Jan. Om nyåhrs dagen var ett stort fyhrvärkeri medh löhrbåhrs crantzar och blommor uti samt der mitt uti medh en nyckell och en värja hängandes på ett bandh, hvar under stodh staden som Zaren bekommt af.

Detta fyhrvärkeriet varade öfver 1 tima. Emedler tidh kastades immer fort medh raqveter och lust kuhlor af åthskillige figurer, som iblandh præsenterade stiernor, iblandh öfver 100:de skott som salvor, detta varade till inn emoth midnatten, och i staden samt alla slabodderne brändes i alla gator medh lychter och i alla fönster lins.

4. Ankom cap. Stiernhök medh resten af våre camrater, som blifvit efter i Tobolsko.
6. Var jagh till måhltidh hos amphogeen Cederkreütz.
8. Bekommo vi pängar af fursten ifrån Holsten, en cap. 8 rubell och 1 leut. och fend. 4 r.
9. Fingo vi uth våre rese pass uti krigz collegio på slottet i Muscou.
12. Kiöpt ett par stöflor à 80 styfver, D:o 1 par à 90 str, 1 par tofflor à 20 styfver.

Jan.

Mihl.

17. Bekom jagh hos agenten KniperCrona 6 rubel till underhåldz pängar på vägen.
D:o uthbekommo vi våre progon pängar å 2 rubel och 52 styfver. Kiöpt 1 par strumpor å 30 styfver.
21. Bekommo vi våre pänningar tillbaka, som vi uthlade för skiutzen ifrån staden Murum och till Muscou, som var 6 greffen.¹⁾ D:o uthbekommo vi våre pänningar i stället för värjor, som Zaren gifvit alle officerare, i det stället fingo vi allenast af Kniper-crona 50 styfver.
22. Kiöpt 2:ne rak[k]nifvar för 40 styfver, ett par fina trå och 1 par grå stickstrumpor för 80 styfver och 1 par skor å 30 styfver.
24. Kiöpt 1 pirqve å 100 styfver, vit trå å 7 styfver, 1 kamb 3 styfver.
D:o gick cap. Pählmans suit föruth ifrån Muscou, som bestodh af — — — officerare föruthan qvinnor och barn som de tagit medh sigh ifrån Muscou.
25. Gick cap. Engelhardtz suit ifrån Muscou, som bestodh af — — — officerare.
26. Gick alla lifländare bordt, som bestodh af — — — officerare. Samma dagh ankom turkiske ambazadeuren till Muscou.
Kiöpt 1 par pistohlar å 4 rubell, 1 värja medh förgylt fäste och sillfver handkaffe å 3 rubel, 1 läder elgzhudz gehäng å 1 rubel, 1 svart läder gehäng 16 styfver. Samma dagh länte jagh af cornet Walsleben 12 rubel att betahla i Stockholm.
27. Gingo vi wetiurne tiden ifrån Muskou och till byen Philina eller Nova Derefna 20 w.
28. Kommo vi i dagningen till Slabodda Pieski 33 w., derest vi rustade. Sedan gingo vi till afftonen till staden Klin 33 w., som var in alles 86 wurst eller 17¹/₆.
29. Gingo vi om morgonen ifrån Klin och kommo om middagen till Sawidowa Zela 27 w., derest vi rustade; sedan gingo vi om afftonen till byen Gårådin Sela 30 w.
30. Ankommo vi om morgonen till staden Twer 30 w., der gick Wolga strömmen förbi, var in alles 87 wurst 17²/₆.

¹⁾ Ryskt mynt = 10 kopek.

Jan.

Mihl.

Samma dagh gingo vi ifrån Twer medh ny skiutz och kommo om afftonen till Miedna Zela 27 wurst.

31. Gingo vi bitida efter midnatten der ifrån och kommo i dagningen till Torsiock stadh 33 w., som var in alles 60 w. . . . . 12.

Efter middagen fingo vi ny skiutz uth och gingo till afftonen till Wideroupuscou Zela 37 w.

Februari.

1. Gingo vi om morgonen för dager der ifrån och kommo sedan liust var till Witzniwolosiok 33 w. Sedan 14. gingo vi der ifrån och kommo litet efter middagen till Kattillowa jam 37 w. Sedan vi fått skiutzen $7\frac{2}{3}$ uth, gingo vi om afftonen till byen Jedra 37 wurst.
2. Kommo vi i dagningen till Simogorska jam 23 w., som var in alles 60 . . . . . 12.

Emellan desse 3 jamar var alt skogh vägh och morass.

Samma dagh gingo vi der ifrån medh ny skiutz och kommo om afftonen till byn Rågwina 40 w. Hela den dagen var alt flacka fält men mycket ojämnt medh sten och sandbärg samt dahlar medh små alder och biörk skogh bevägst.

3. Kommo vi i dagningen till Krestetz jam 23 w., der $12\frac{3}{4}$ var åther skogh vägh och morass. Sedan gingo vi der ifrån och till byen Podlitionia 36, och seder-mehra ett stycke på natten kommo vi till Broniskie 27 w. som var 63 . . . . . $12\frac{3}{4}$.
4. Gingo vi för dager ifrån Bronitzie jam och till staden Nowogård 20 w., det var rätt i dagningen, derest vi tillika medh lifflänske suiten fingo inga qvarter uthan måste siälfva leja oss hus; derest vi först öf-ver kommo, der flöth elfven Wolka förbi. Om aff-tonen samma dag wetiurnetiden fingo vi skiutzen uth och gingo der ifrån till Gorba Zela 15 w.
5. Efter midnatten gingo vi der ifrån och kommo i dagningen till en ny by Borr Karsegni Pugine benemd 25 w., der gick och elfven Wolka förbi, hvilken löper in i Ladoga siön.

Efter middagen kommo vi fram till Sossninka jam 67 w. . . . . $13\frac{3}{4}$.

Februari.

Mihl.

Vidh denne jam ville de intet gifva oss någon skiutz ej eller æstimerade vår progon occas, ty affärdade vi strax fältskiähren Semmet, som bäst förstodh ryske språket, till Pettersburg, att anhålla om vår resas fortsättiande, då dagen tillförene cap. Pählmans och cap. Engelhartz suit gått ifrån samma jam och lagt sigh siälfva siuss å 1 styfver för wursten, hvilka d. 6 feb. om morgonen ankommit till Pettersburg.

6. Stodo vi qvar i Sossninka jam.
7. Ett stycke på natten ankom ryttmäst:re Paulin som hade bref till oss ifrån Semmet, det han var d. 6. ankommen till Pettersburg. Samma natt ankom och cap. Bruses och cap. Ugellwis suit.
8. Stodo vi ännu stilla och väntade på order ifr. Pettersburg.
9. Gingo vi om natten ifrån Sossninka jam och fingo der ingen skiutz effter progonpasset uthan måste siälfva leja oss skiutz uthaf böndren och betahlte dubbelt pängar, nembl. för hvar häst till Pettersburg 11 gr., då vi hunno om morgonen för dager till Babina Zela 25 w.
10. Sedan middagz tiden kommo vi fram till byen Bolotta 20 w. Sedan gingo vi der ifrån och kommo om afftonen till Tossna jam 20 w., der vi[d] denne elf var gl. gräntzen emellan Finlandh och Rysslandh.
11. Gingo vi för dager der ifrån och kommo i dagningen till byen Isiora 25 w. Sedan gingo vi der ifrån och kommo om afftonen wetjurne tiden till staden Pettersburg 40 w. Hela den vägen ifrån Sosninka och till Pettersburg var gerad giord som ett snöhre ända fram öfver kiärr, skougar och morass och rächnades emellan Muscou och Pettersburg in alles 237 wurst och lop effter Zarens jämsike progon 254 $\frac{1}{2}$ str: pängar.
12. Ankom cap. Bruses suit.
13. Ankom ryttmäst:re Pihls suit.
14. Samma dagh fick jagh qvarter hos hålländaren Rothkiess på lilla Morskou ulitza.

Februari.

Mihl.

15. Kiöpt 4 $\frac{1}{2}$ al:r grått kläde å 11 gr. al:n.
18. Gick Castian, Wanæus, Wahl, cap. Lindberg, Kretisman och Sturckenfelt bordt.
Salgt ett stycke liusblått damask å 5 rub. 25 styfver.
Kiöpt 5 $\frac{1}{2}$ al. kronrask å 38 str al:n.
19. Gick Toll, Buss, Westfelt, Westadius, Eschenburg, Godman, Lund och Werner bordt sampt drängen Petter.
26. Om middagen gick Pählmans och Engelhartz suit bort.

Martij.

3. Ankom amphogeens grefvinna Posse till Pettersburg.
Sälgd min sommar råch å 1 $\frac{1}{2}$ rubel.
4. Ankom hans Zariske Maj:tt till Pettersburg, då på fästningen skötz med 73 stycken, hvar på svarades på amiralitetet medh 65.
7. Kom regem:tz qvartermäst:re Ödel tillbaka ifrån Siosterbeks jam och berättade det alle kamraterne lågo ännu qvar och hade ännu ingen skiutz bekommit.
8. Fingo vi uth våre siuss hästar, dem vi hade till Siosterbeck, då jagh accorderade tillika medh någre andre camrater medh bönder, som vore ifrån Wiborg, och gofvo vi för hvar häst 1 rub. och 20 str.
9. Gingo vi efter middagen ifrån Pettersburg och lågo om natten uti ett hus brede vidh hafz stranden Kokala ben:d. 6 mihl.
10. Gingo vi till påsthuset — — — —, derest vi rustade, 4 mihl och sedan om afftonen till Nykyrckia 4 mihl, derest jagh kom i qvarter hos kyrkioherden Dahلمان, och blef der väll accommoderat.
11. Gingo vi der ifrån och rustade i byen Helila 1 $\frac{1}{2}$ mihl, der bodde ryttmäst:re — — — enkia. Sedan gingo vi till byen Seppa 1 $\frac{1}{2}$ mihl, derest vi åthe middag, och gingo sedan till afftonen till byen Underhorcke 3 mihl.
12. Gingo vi till byen Kaisalax, derest vi rustade, 1 mihl och gingo sedan fram middagz tiden till Wiborg stadh 4 mihl, som giör in alles ifrån Pettersburg och till Wiborg . . . . . 25.

Martij.

Mihl.

13. Stodo vi stilla.
- 14., 15., 16. och 17. stodo vi och stilla.
18. Gingo vi 8 ca[m]rater tillsammans ifrån Wiborg, som var regem:tz kvartermäst:re Ödell, leut. Erencrona, jagh, fend. Sillffwersparre, fend. Österberg, kvartermäst:re Friberg och corp. Asp medh sin hustru och dotter och lågo om natten i krogen Hanjucke 2 mihl.
19. Gingo vi till sidsta ryska posteringen, som kallades Kilou, 1 mihl och sedan 1 mihl der ifrån stodh vår posterung, som och kallades Kilou, och så vidare till Lapp Strandh — — — svänske mihl. 1 $\frac{1}{2}$ mihl, som var emellan Wiborg och Lapp Strandh. . . . . 5.
20. Fingo vi hos krigz commissarien Solldan underhåldz medell 12 d:r söllfverm. till mans eller 3 rub. 24 styfver.
21. Gingo vi sent om afftonen ifrån Lapp Strand och till krogen Tojkola 2 mihl.
22. Gingo vi till Randala gästgifvar gårdh 3 mihl.
23. Stodo vi stilla i mangel af siuss.
24. Gingo vi der ifrån och rustade i byen Kurwi 1 $\frac{1}{2}$ mihl, sedan gingo vi till byen Langi 1 mihl, derest vi och rustade, och så vidare om afftonen till byen Loama 1 $\frac{1}{4}$ mihl.
25. Gingo vi för dager uth och kommo om morgonen i dagningen till staden Wekalax 1 $\frac{1}{4}$ m. 10.
26. Gingo vi ifrån Wekalax och till Högfors giästgifvare gårdh, der var och en miöhl och sågqvarn 1 $\frac{1}{4}$ mihl, sedan om natten till Kupis länsmans gårdh i Pytis sochen 1 $\frac{3}{4}$ m.
27. Stodo vi stilla, då vi voro medh leut:t Wahl uth och drogo noth.
28. Stodo vi stilla i mangel af siuss.
29. Gingo vi till Lill Aborr Forss, derest vi rustade vidh bruket, 1 $\frac{1}{4}$ mihl och sedan till afftonen till Digerby giästgifvare gårdh 1 $\frac{3}{4}$ mihl.
30. Gingo vi till Pausu kyrkia och logerade i länsmans gården 1 $\frac{1}{4}$; der hade major Kreütz sin gårdh.
31. Stodo vi stilla.

April.

Mihl.

1. Gingo vi till Forssby bruk och gästgifvare gårdh $\frac{3}{4}$, der bodde en capiten. Sedan till Wegforss gästgifvare gårdh $1\frac{1}{4}$ m., derest vi lågo öfver natten.
2. Gingo vi fram till staden Borgo 1 mihl, der fick iagh mitt qvarter hos hampspinnaren Johan Wulffrat, hust. hette Maria Ström. Ifrån Wekalax och till Borgo var mihl . . . . . $10\frac{1}{4}$.
3. Ankom Martini och Mathæi medh sin suit. Uti Borgo stadh måste vi betahla till mans för 1 måbltidh hvar dag 8 styfver, som var ifrån d. 3 april och till d. 3 maj inclusive som var 248 styfver föruthan andra omkostningar.
9. Gingo 180 man ifrån Hälsingfors och till Stockholm.
11. Sålgt ett stycke damask à 5 rubel.
13. Ankom cap. Bruus, cap. E. Wejdman och Kling ifrån Hällsingfors.
23. Gick leut. Enbergz suit bordt på skuta.

Majj.

3. Gingo vi efter middagen ifrån Borgo stadh på Forsmans enkias fregat eller krojare och hunno om afftonen $3\frac{1}{2}$ mihl.
4. Stodo vi stilla för mothväder.
5. Gingo vi om afftonen ifrån stället och
6. passerade om morgonen medh en knapp vindh förbi staden Hällsingforss, och gingo så vidare $1\frac{1}{2}$ mihl längre fram, derest vi för det starka mothvädret skull måste kasta ankar.
7. Begynte stormvädret alt mehr och mehr tillväxa, då vi åter igen måste riiterera oss in under Hällsingfors tillbaka och stodo der stilla.
9. Voro vi någre stycken in i staden och besågo honom, som lågh på en bahr bärgklippa in i hafvet.
10. Stodo vi och stilla och hade ingen vindh till afftonen sent, då vi gingo der ifrån och kommo in i Bari Sundh, derest vi lågo om natten för ankar.
11. Gingo vi vidare in i Bari Sundh och lågo om natten för ankar.
12. Kommo vi ett stycke på dagen in i — — — Sundh.
13. Stodo vi stilla.

Maij.

Mthl.

14. Gingo vi efter middagen till byn — — — Sedan
 efter midnatten gingo vi medh en godh vindh och
 kommo till middagen in i Jungfru Sundh.
15. Gingo vi igenom Korp Skiähren.
16. Kommo vi till Friisbärgz giästgifvare gårdh.
17. Gingo vi om morgonen bitida öfver Åhlans Haf och
 sedan middagz tidh in i svänska skiähren, då vi
 passerade förbi Axell Leijonhuffwudz gårdh, sedan
 Österå, som var gref Wredes, der näst Diswik, som
 var Flemmingens, och sedan Margareta Lundh, som
 var E. Göthes, sedan ett stort stenhus benämbd
 Bogsund, der näst litet in i viken Tuna kongzgårdh,
 som kom baron Flemming till, och sidst till Wax-
 holms fästning, och kommo sedan om afftonen i
 sohlgången förbi tullen — — — och sedan till
 Stockholms brygga. Ifrån Borgo och till Stock-
 holm var. . . . . 80.

Bilagor.

1.

Specification på vår armee huru stark den ingick i Saxon, jämbväll och på de regementen som i Pählen efterlämnades under gen. Marderfeldts comando. A:o 1705 d. — -- september.

Num- mer	Esqva- dron.	Regementen	Öfverstar	Inkomne i Saxon	Efter i Pählen
Cavallerie.					
1	6	Lif regementet	Gen. maj. Creutz	1088	
2	4	Svenska adelz fahnan	Gen. maj. Hummer- hielm	446	
3	4	Lif och Östgiötha 3 männing	Gen. maj. Kruse	512	
4	4	Smålandz regem:t	Öfverst Dahldorff	700	
5	4	Östgiötha reg:t	Öfverst Rosenstierna	722	
6	4	Nylenska reg:t	Öfv. gref Torstensson	780	
7	4	Norr skånska reg:t	Öfverst Horn		800
8	4	Sörr skånska reg:t	Öfverst Öhrnstedt	760	
		Kongl. drabanterne	Kongl. Maj:tt com. capit.	140	
		Kongl. enspennare	Commend. af leut. Am- berg	50	
				S.	5148
Dragoner.					
1	6	Lif dragoner	Fältmarsk. gref Ren- schöld	430	
2	6	Mejerfeldt tyskar	Gen. maj. Mejerfeldt	650	
3	6	Krassaus —	Gen. maj. Krassau		800
4	6	Marskalcks —	Öfverst Marschalk		1000
5	6	Taubens tyskar	Öfverst Taube	400	
6	6	Dykers tyskar	Öfverst Dyker	500	
7	6	Möllers —	Öfverst Möller		1000
8	6	Hielms tyskar	Öfverst Hielm	550	
9	6	Buchwaldz svänske	G. maj. Buchwaldz	400	
				S.	2930
					3600

Num.	Battall.	Regemente	Öfverstar	Inkomne i Saxen	Efter i Pahlen
Infanterie.					
1	4	Kongl. Lif gvardie	Öfverst Posse	2010	
2	2	Uplandz regem:t	Öfverst Fritzsche	1000	
3	2	Västgötha reg:t	Öfv. gref. Casp. Sperling	980	
4	2	Södermanlandz reg:t	Gen. Marderfelt	850	
5	2	Dahl regementet	Öfv. Siegroth	950	
6	2	Cronbergz —	Öfv. Cronman	970	
7	2	Jönkiöpingz —	Öfv. Buchwaldz	850	
8	2	Östgötha regem:t	Öfv. Jacob Sperling	780	
9	2	Väasmanlandz —	Gen. maj. Sparre	900	
10	2	Västerbottens	G. maj. Lagercrona		1056
11	2	Callmars	Öfverst Ranck	912	
12	4	Nerkie och Värmlandz —	Gen. maj. Roos	1280	
13	4	Stetinske —	Öfverst Horn		1800
S.				11432	2856
Summarisk Extract		I Saxen	i Pohlen	Regem:ter	
				Sax.	Pahl.
Kongl. drabanterne		140			
Cavallerie		4958	800	7.	1.
Dragoner		2930	3600	6.	8.
Enspennare		50			
Infanterie		11432	2856	12.	2.
Summa summar.		19510	7256	24(1)	6

2.

Specification uppå Kongl. Maj:ttz fält armée, huru stark den var sedan vi gått uthur Saxon och stodo i Pählen omkringh höghqvarteret Schlupsa A:o 1707.

Num- mer	Esqva- dron.	Regementen	Öfverstar	Man
Cavallerie.				
		Kongl. Maj:ttz dra- banter		140
1	6	Lif regementet	G. maj. Creutz	1500
2	4	Svenska adelz fahnan	G. M. Hummerhielm	720
3	4	Lif och Östgiötha 3 männingar	Gen. maj. Kruus	800
4	4	Smålandz regem:t	Öfv. Dahldorff	1000
5	4	Östgiötha regiment	Öfv. Rosenstierna	1000
6	4	Nylandz reg:t.	Öfv. Torstensson	1000
7	4	Norra skånska reg:t	Öfv. Horn	1000
8	4	Sörr skånska regem:t	Öfv. Öhrnstedt	1000
		Kongl. enspennare		150
Summa				8310
Dragouner.				
1	6	Lif dragoner	Gref Rehnschöld	1600
2	6	Mejerfeltz	G. maj. Mejerfelt	1800
3	6	Krassaus	G. M. Krassau	1200
4	6	Buchwaldz	G. M. Buchwaldz	1200
5	6	Marschals	Öfv. Marschal	1000
6	6	Taubens	Öfv. Taube	1200
7	6	Dykers	Öfv. Dyker	1200
8	6	Möllers	Öfv. Möller	1000
9	6	Hielms	Öfv. Hielm	1200
10	12	Öfv. Giörtz nyvärfvade dragoner i Saxon och Sleszingen		2000
11	3	Granadeur till häst af de öfverblefne fran- zoser vedh Kalitz		500
Summa				13900

Num- mer	Battall.	Regementen	Öfverstar	Man
Infanterie.				
1	4	Lif gvardie	Öfv. Posse	2500
2	2	Uplandz reg:t	Öfv. Fritzsche	1200
3	2	Västgötha reg:t	Öfv. Casp. Sperling	1200
4	2	Sörmanlandz —	Gen. Marderfelt	1200
5	2	Dahl regiment.	Öfv. Siegrooth	1200
6	2	Cronbergz —	Öfv. Cronman	1200
7	2	Jönkiöpingz —	Öfv. Buchwall	1200
8	2	Östgötha —	Öfv. Jac. Sperling	1200
9	2	Västerbottens —	G. maj. Sparre	1200
10	2	Västerbottens —	G. maj. Lagercrona	1100
11	2	Callmars —	Öfv. Ranck	1200
12	4	Nerkes och Värmlandz	G. maj. Roos	1800
13	4	Stettinske	Öfv. Horn	1800
			Summa	18000
Summarisk extract			Regementen	Manskap
Kongl. drabant:e			—	140
Cavallerie			8	8020
Dragoner			11	13900
Enspennare			—	150
Infanterie			13	18000
Summa summar.			32	40210 man

3.

Specification uppå de regementen, som medh Kongl. Maj:ttz
armée sampt general Lejonhuffwudz voro, upsatte efter
regementernes rang.

	Regementerne	Öfversts namn	
1	Drabant choren	Kongl. Maj:tt såsom ca- pitejn	
2	Lif gvardiet	Öfverst Hähl såsom leut:t	
3	Lif regem:tz cavallerie	Öfverst Posse	
4	Lif dragonerne	Gen. maj. Kreutz	
		Gen. fält marsch. Rehn- schyldt	
	Cavallerie.		
5	Svenska adelz fahnan	Öfverst Ramsverd	
6	Rigske adelz fahnan	Öfverst Roos	af Lejonhuffwudz
7	Åbolenske regimentet	Ehnschylt	af Lejonhuffwudz
8	Smålandz regem:t	Dahldorff	
9	Nylandz regem:t	Gref Torstensson	
10	Östgötha regem:t	Gen. maj. Hammetong	
11	Karelska regem:t	Borkhusen	af Lejonhuffwudz
12	Norr skånska cavall.	Horn	
13	Sörr skånska cavall.	Öhrenstedt	
14	Kruusens reg:te	Gen. major Kruus.	
	Dragoner.		
15	Wennerstedtz reg:te	Wennerstedt	af Lejonhuffwudz
16	Skånske reg:t	Printz von Württemberg	} af Leijonhuffwudz
17	Schreiterfeltz reg:te	Schreiterfelt	
18	Schlippenbachz d:o	Gen. maj. Schlipenbach	
19	Meijerfeltz reg:t	Gen. M. Meijerfelt	
20	Hielmens reg:te	Hielm	
21	Taubens reg:t	Taub	
22	Dykers reg:t	Dyker	

	Regementerna	Öfversts namn	
23	Albedyls regem:t	Albedyll	
24	Gyllenstiernas reg:t	Gyllenstierna	
	Esqvadroner.		
25	Karelske	Öfv. Zoghe	} af Lejonhufwudz
26	Schogske	Öfv. Schong	
27	Brandtske	Öfv. Brandt	
	Infanterie.		
28	Uplandz regem:t	Stiernhök	
29	Scharaborgz el. Västgiöth.	Ullsparre	
30	Åbolenske 1 Battall.	Gen. maj. Funck	af Lejonhufwudz
31	Sörmanlandz reg:t	Wejdenheim	
32	Cronbergz regem:t	Kronman	
33	Jönkiöpingz —	Buchwald	
34	Biörnborgz reg:t	Gen. maj. Stakelberg	af Lejonhufwudz
35	Dahl regementet	Siegeroth	
36	Östgiötha regem:t	Apalgreen	
37	Hälsingar	Knorring	af Lejonhufwudz
38	Vässmanlandz reg:t	Gen. maj. Sparre	
39	Västerbottens regem:t	Gen. maj. Lagercrona	
40	Callmars regem:t	Ranck	
41	Nylandz reg:t 1 batt.	Buddberg	af Lejonhufwudz
42	Nerckes el. Värmlandz	Gen. maj. Rossen	
43	Öster Bottens 1 batt.	Vittinghoff	
44	De La Gvardies —	Delagvardie	
45	Lejonhufwudz —	Gen. Lejonhufwud	
46	Possens —	Posse	} af Lejonhufwudz
47	Wrangels reg:t	Wrangel	
48	Budbusch reg:t	Budbusch	
49	Banéréns reg:t	Baneer	
50	Sackens battallion	Öfv. Sack.	

4.

Efterföljande officerare befunnes för oss här i Toboll.

Gen. maj. Schlippenbachs dragoner.

Öfverst leut:t Kuhlbars	1
-------------------------	---

Af Waloschierne.

Öfverst	Sandell	1
Gen. adjutant	Kanifer	} äro längre in i Seberien förde
Capitejn	Sachs	
Fendrich	Drentel	1
		<hr/> 5

5.

Specification uppå de officerare, som hit till Seberien och staden Toboll förde ähro, sampt hvadh afgångh här vidh befinnes, sedan hvar columnen gick ifrån Muscou.

Sabbakzarske columnen afgick der ifrån d. 29 martz 1711 och ankommo till Toboll d. 26 aug.			
		Artillerie.	
		Stabs perssoner.	
Pastor	1	Erich Westadius	[i Tomski]*
Auditeur	2	Engel Biörndahl	dödh i Klinoff d. — — — 1712
Reg. fältskär	3	Gustaff Myhrman	[dödh i Tomski]
Adjutant	4	Niels Groopman	[dödh i Tomski]
Notarius	5	Israel Treutiger	[i Tomski]
		Compagn. officer.	
Capitr	{	6 Jacob Swensson	
		7 Isaac Hedengraan	blefven efter i Clinoff
Leutnant.		8 Christian Paul	
		9 Hans Georg v. Vicken	
		10 Oloff Enberg	[i Tomski]
		11 Johan Dahlström	[i Tomski]
		12 Nills Lothigius	efter i Klinoff
Fendrichar		13 Jakob Roback	[dödh i Tomski]
		14 Daniel Nyberg	
		15 Josias Kruse	
		16 Julius Hagman	[i Tomski]
		17 Johan Örnberg	dödh i Toboll d. 16 oct. 1711
Styckjunkare		18 Carl Ryssman	dödh i Sabbakzar
		19 Nills Göransson	
		20 Botwed Dunkam	
		21 Johan Benath	
		22 Mattes Lund	
		23 Carl Hysing	dödh i Toboll d. 16 oct. 1713
		24 Jöran Gyllenswerd	[i Tomski]

* De inom [] stående orden är tillskrifna senare och med blekare bläck.

	25	Hans Werner	[i Tomski]
	26	Oloff Nohrling	[i Tomski]
	27	Petter Orre	[i Tomski]
	28	Erich Jöransson	
Fyrvärkar	29	Erich Strengberg	
	30	Jonas Herlin	dödh i Sabbakzar
Minerare	31	Christian Fuslender	} [i Tomski]
	32	Christopher Haan	
	33	Carl Tieder	
	34	Anders Bergström	
Tygvachtare	35	Israel Krook	[i Tomski]
Öfver vagnmästare	36	Joh. Hind. Benke	
Bryggmästare	37	Petter Halfwardson	
		Stallstaten.	
Öfver stallmästare	38	Jacob Kratz	effterblefven i Klinoff
Under stallmästare	39	Simon Dybeck	
Constabeln	40	Fredrich Knoop	[i Tomski]
Fortific. adjutant	41	Johan Hulthen	
		Infanterie.	
		<i>Västgötha regem.t.</i>	
Capitejner	42	Anders Hejdman	effter i Klinoff
	43	Johan Posse	i Klinoff
	44	Christopher Uglä	
	45	Knuth Beng	
	46	Erich Lindberg	[i Tomski]
Leutnanter	47	Johan Eek	[i Tomski]
	48	And. Lindman	
	49	Carl Paikull	effter i Klinoff
	50	Petter Malmström	i Klinoff
	51	Bengt Biörck	
Fendrichar	52	Gustaff Gyllensting	
	53	Swen Werenberg	dödhslagen i Cusmande- mianske
	54	Sörn Melbin	[i Tomski]
	55	Swen Ackling	i Klinoff
	56	Abraham Schultz	[i Tomski]
	57	Wilhelm Palmstrouk	
Adjutant	58	Fredrich Siöbohm	

Munsterskrifv.	59	Lars Udd	
Fältskifvargessell	60	Rawal Nölenberg	rest tillbaka till Muscou vid Cusmandemianske
		<i>Södermanlandz regement.</i>	
Reg:tz kvarterm:re	61	Claas Prytz	
Leutnant.	62	Anders Prytz	
	63	Anders Blix	
	64	Jonas Ehnbohm	
Fendrichar	65	Esaias Humbla	
	66	Hans Christ. Wejdman	
	67	Jacob Gyllenhoff	
	68	Simon Schenberg	[i Tomski]
	69	Erich Diurman	[i Tomski]
	70	Torsten Stenberg	
	71	Tuwe Broman	dödh i Toboll
	72	Tobias Rundbohm	[i Tomski]
		<i>Dahl regementet.</i>	
Fendrichar	73	And. Pihlström	[i Tomski]
	74	Claas Rosenlöff	[i Muscou]
	75	Hans Sahlstedt	
	76	Daniel Hundhuffwud	
	77	Isaac Pommerin	
		<i>Cronbergz regementet.</i>	
Capitejner	78	Erich Hind. Rappe	efterblefven i Klinoff
	79	Simeon Starenberg	i Klinoff
	80	Carl von Menser	
	81	Georg Pählman	} [i Tomski]
	82	Petter de Malsy	
	83	Anders Strömberg	
	84	Axel Krook	
	85	Johan Smittberg	i Klinoff
	86	Magnus Ullsax	} [i Tomski]
	87	Carl Pählman	
Reg:tz kvarterm:re	88	Anders Ödell	
Leutnant	89	Petter Lundberg	
	90	Jacob Grooth	dödh i Toboll d. 12 De- cember 1712
Adjutant	91	Bengt Tengelin	[i Tomski]

		<i>Hälsingh regement:t.</i>	
Leutnant	92	Christ. Klingberg	
Pastor	98	Bengt Sahlner	
		<i>Västerbottens regement:t.</i>	
Fendrich	94	Christopher Hager	
		<i>Vermlandz regement:t.</i>	
Fendrichar	95	Daniel Broberg	
	96	Nills Stiernflycht	
	97	Johan Swenske	
	98	Lars Fahnschylt	
		<i>Gen. maj. Mejerfeltz dragoner.</i>	
Leutnant	99	Jacob Klooth	
		<i>Öfverst Wrangels reg:e.</i>	
Reg:tz fältskär	100	Joh. Fred. Ebel	
		<i>Carelske cavallerie.</i>	
Ryttmäst.	101	Aminhoff	effter i Klinoff
	102	Fabian Reinh. Schytz	
Leutnant	103	Rebender	i Klinoff
		<i>Öfverst leut:t Brandtz esquadron.</i>	
Cornett	104	Schröder	i Klinoff
Adjutant	105	Marquardt	i Klinoff
		<i>Gen. major Mejerfeltz drag:r</i>	
Leutnant	106	Wilh. Gied. Lindener	
		<i>Wijborgs artollerie.</i>	
Fendrich	107	Gamaliel Håk	[i Tomski]
		<i>Gen. Wellings dragoner.</i>	
Cap. leut:t	108	Adam Kariander	[i Tomski]
		<i>Åbolenske dubleringen.</i>	
Leutnant	109	Gabriel Waneus	[i Tomski]

		<i>Öfv. leut:t Lorentz commando.</i>	
Leutnanter	110	Volkersson	i Klinoff
	111	Mårten Rudolphus	
		<i>Gen. major Horns infanterie.</i>	
Sergeant	112	Nicolaus Torwigg	
		<i>Hälsing regementet.</i>	
Capitejn	113	Tobias Ewert Rebinder	
[Major]	114	[Rahnhelm af Åbolandz infante]	
	115	[Ridderlod]	[i Olinoff]
Clinoffske columnen afgingo den 6 Junij ifrån Klinoff och ankommo till Toboll d. 26 aug. 1711.			
		<i>Fortification.</i>	
Capitejn	1	Schultz	i Klinoff
		<i>Artillerie.</i>	
Öfver stallm.	2	Johan Neritz	
Vice adjutant	3	Josep Berg	[död i Tomski]
		<i>Svenska adels fahnan.</i>	
Ryttmästr	4	Isaac Twilling	
Cornett	5	Anders Pihl	
		<i>Liffländske adels fahnan.</i>	
Leutnant	6	Reinholdt Joh. V. Plater	
	7	Joachim Richman	
Corneter	8	Carl Wrangel	} [i Tomski]
	9	Fred. Wilh. Meck	
		<i>Åbolenske cavallerie.</i>	
Ryttmästre	10	Otto Mag. Rebinder	
Leutnant	11	Petter Wallenstejn	dödh i Toboll
Corneter	12	Johan Karplan	
	13	Herman Reinh. Zöege	[tagit ryske religion.]

		<i>Carelske cavallerie.</i>	
Ryttmäst:re	14	Joachim v. Burghausen	
Leutnant	15	Jacob Zitting	
	16	Nills Jespersson	
		<i>Smålenske cavallerie.</i>	
Cornet	17	Johan Biörkman	
		<i>Norr skånske cavallerie.</i>	
Leutnant	18	Ambiörn Mollijn	
		<i>Södre skånske cavallerie.</i>	
Leutnant	19	Gust. Berendt Aspengren	
Corneter	20	Carl Ridderschöld	
	21	Adolph Joh. Ceder	
		<i>Lif dragonerne.</i>	
Capitejn	22	Robert Muhle	
Reg:tz quart.	23	Nills Joh. Aspengren	
Leutnanter	24	Georg Reinh. v. Köhler	
	25	Carl Lejonschöld	[i Tomski]
	26	Augustin Lejonschöld	
	27	Carl Rothlyff	
	28	Carl Gust. Faltzburg	gådt tillbaka till Muscou.
		<i>Skånske dragonerne.</i>	
Reg:tz kvarterm:re	29	Leonhardt Schiörtz	
		<i>Gen. major Mejerfeltz.</i>	
Capitejn	30	Carl Fred. Zülich	
Leutnant	31	Carl Gustaff Morton	
Corneter	32	Bened. Zang	
	33	Melchior Paul	
		<i>Öfverst Schreyterfeltz drag:r.</i>	
Leutnant	34	Berendt Stackelberg	[i Tomski]
Cornet	35	Simon Hoppenstang	drunknat i Klinoff
		<i>Gen. major Schlipenbachz.</i>	
Leutnant	36	Jacob Schöning	

		<i>Öfverst Hielms dragoner.</i>	
Reg:tz quart.	37	Johan Gromlier	
Corneter	38	Erich Westfelt	[i Tomski]
	39	Adam Hind. Müller	
Adjutant	40	Petter Randt	
		<i>Öfverst Gyllenstiernas D:o.</i>	
Capitejn	41	Osten	dödh i Klinoff
Leutnant	42	Carl Fred. Löyzewitz	i Wercaturien
Corneter	43	Christian Schitzker	
	44	Evert Tisenhausen	[i Tomski]
		<i>Öfverst Albedils drag:r.</i>	
Capit:er	45	Curt Frid. Wreck	
	46	Christlan de Furstenberg	
	47	Jacob Bröjel	
		<i>Öfverst leut:t Brandtz esquadron.</i>	
Capitejn	48	Didrich von Nothhoff	
Corneter	49	Jacob Rosendahl	
	50	Jacob Kirsberg	
		<i>Öfverst leut:t Schougz esquadron.</i>	
Leutnant	51	Carl Fred. Zissing	
		<i>Enspännare.</i>	
Leutnant	52	Carl Anberg	
		<i>Infanterie. Gwardiet.</i>	
Pendrich	53	Gustaff Lenck.	
		<i>Södermanlands regement:t.</i>	
Capitejner	54	Philip Joh. Tabort	
	55	Stakelberg	dödh i Klinoff
	56	Johan Kuhlhielm	
	57	Abraham Melander	gåt tillbaka till Muscou
	58	Wilhelm Falck	
	59	Johan Prytz	

Leutnant	60	Reinholt Noehhoff	
	61	Erick Giers	
	62	Carl Rostfelt	
	63	Carl Brandenburg	
	64	Petter Kraak	
	65	Erich Ulfsparre	
	66	Niclas Benzell	
Fendri[c]har	67	Petter Palm	[i Tomaki]
	68	Bengt Lindberg	dödslagen i Toboll d. 30 april 1712
	69	Botwed Stiernstolpe	
	70	Nills Schåning	
Adjutant Commissar	71	Hans Hähl	[dödh i Tobol]
	72	Gabriel Orm	
	73	Jonas Lund	[i Tomaki]
	74	Hind. Berling	
<i>Västerbottens regement:t.</i>			
Fendrich	75	Axel Jac. Tamsten	
<i>Östgötha regement:t.</i>			
Fendrich	76	Åke Sillfwersparre	[i Tomaki]
<i>Cronbergz regementet.</i>			
Leutnant	77	Paul Eggert	
<i>Callmar regementet</i>			
Capitejn	78	Krusen	i Klinoff
Leutnant	79	Alexand. Barckman.	
Fendrich	80	Johan Nesner	
<i>Västerbottens regem:t.</i>			
Leutnant	81	Oloff Apel	
Fendrich.	82	Niclas Rausen	
	83	Anders Palm	
Adjutant	84	Petter Fahlhiort	[dödh i Toboll d. 15 September]
<i>Jönköpings regement:t.</i>			
Capitejner	85	Berendt Mörner	
	86	Fredrich Smidt	
Fendrich	87	Hans Hind. Sylvius	

		<i>Biörnborgz regementet.</i>	
Capitejn	88	Robbert Watz	
Capit. leut:t	89	Anders Steen.	
	90	Jacob Hind. Passelberg	[dödh i Tomaki]
		<i>Värmlandz regement:t.</i>	
Capitejn	91	Carl Frantz Didron	
Reg:tz qvart.	92	Nills Schörtz	
Adjutant	93	Daniel Godman	[i Tomaki]
		<i>Nylandz regementet.</i>	
Fendrich	94	And. Fred. Frehs	
		<i>Öfverst Banecerns reg:t.</i>	
Leutnant	95	Gamaliel Berg	
		<i>Öfverst De La Gwardies reg:t.</i>	
Fendrichar	96	Hans Liffman	[i Tomaki]
	97	Anders Pereus	
	98	Otto Gust. Hygen	
	99	Lars Hallberg	
	100	Joachim Brobeck	[i Tomaki]
Ryttmäst:re	101	Drelling	

Arsamarch columnen upbrötho der ifrån d. 4 Maj och ankommoe till Toboll d. 15 Sept:er A:o 1711.

		<i>Liffländske adelsfahnan.</i>	
Ryttmäst.	1	Berenhard Bock	
	2	Reinholdt Linau	
Reg:tz qvart.	3	Jochim Bogenhagen	[i Tomaki]
Leu[t]nant	4	Gustaff Lejon	
	5	Georg Fred. Reschau	
Corneter	6	Johan Bruns	[i Tomaki]
	7	Reinh. Joh. Toll	[i Tomaki]
	8	Jacob Joh. Wrangel	[i Tomaki]
Adjutant	9	Hans Arkenholtz	[i Tomaki]
		<i>Södre skånske cavallerie.</i>	
Cornet	10	Johan Westberg	[dödh i Tomaki]
Auditeur	11	Hans Georg Nemsson	
Adjutant	12	Paul Sundholm	

		<i>Gen. maj. Kruses regemente</i>	
Ryttmästare	13	Jacob Elffberg	
	14	Nills Hirtzberg	
Reg:tz quart.	15	Jacob Ridderborg	
Leutnant	16	Carl Kronberg	
	17	Johan Rotkirck	
	18	Erich Gyllidenbrinck	
	19	Jacob Lejell	
	20	Carl Dillin	
Corneiter	21	Axel Åkerman	
	22	Mårten Heland	
	23	Samuel Apelbohm	
	24	Magnus Boman	
	25	Johan Kollberg	
	26	Petter Borg	
	27	Anders Frisk	
Adjutant	28	Erich Råberg	
Pastor	29	Johan Aggorelius	
Reg:tz fältsk.	30	Benjamin Büttner	
Qvartermästare	31	Alexander Trybohm	
		<i>Gen. maj. Mejerfeltz drag:er.</i>	
Capitejner	32	And. Morton	
	33	Carl Otto Dyngraff	
	34	Reinholt Stackelberg	
	35	Hind. Christ. Langenau	[1 Tomski]
Capit:r	36	Johan Starenschylt	[1 Tomski]
	37	Alexander Robshoff	
Capitejner	38	Johan Busselberg	
	39	Thomas Joris	
	40	Carl Gust. Patkull	
	41	Johan Rudberg	
	42	Esaias Aminhoff	
	43	Christian Brandt	
	44	Magnus Langman	[1 Tomski]
	45	Jacob Achtman	
	46	Anders Stiernhök	[1 Tomski]
	47	Fredrich Born	

Leutnant.	48	Christian Uthfall	
	49	Casper Willbrandt	
	50	Gustaff Lops	} [1 Tomski]
	51	Petter Pettersson	
	52	Johan Bejer	
	53	Axel Bruun	
	54	Erland Auren	
	55	Emanuel Ehenger	
	56	Swen Reuter	
	57	Fredrich Wallentin	
Corneter	58	Ferdinand. Kramer	
	59	Michael Martini	} [1 Tomski]
	60	Daniel Mathel	
	61	Jonas Krabbe	
	62	Joh. Hind. Lilljestrål	
	63	Johan Godtleben	dödh i Toboll 1713
	64	Carl Balliet	} [1 Tomski]
	65	Johan Aschenburg	
	66	Georg Wagner	
	67	Samuel Lindberg	
Adjutant	68	Petter Rosenberg	1 Cassan
	69	Swen Falck	[1 Tomski]
	70	Nills Persson	
	71	Johan Robrecht	
	72	Mårten Collmar	
	73	Johan Joris	[1 Tomski]
	74	Reinholdt Patkull	
	75	Hind. Tisenhausen	
	76	Abel Emporagrius	dödhälagen i Toboll
	77	Jacob Lehman	[dödh i Tomski]
Cornet		<i>Öfverst Dykers dragoner.</i>	
	78	Christian Witt	
Leutnant Cornet		<i>Öfverst Taubens dragoner.</i>	
	79	Jacob Pfeiff	
	80	Adrian Frid. Nixdorff	

		<i>Uplands regement:s infanterie.</i>	
Fendrich	81	Carl Rahm	
		<i>Dahl regementet.</i>	
Leutnant	82	Alexander Planting	
Fendrich	83	Philip von Osten	[1 Tomski]
		<i>Värmlands regementet.</i>	
Capitejn	84	Amblörn Funck	
		<i>Västermanlands regementet.</i>	
Capitejner	85	Petter Gartz	
	86	Georg Dymbou	
Leutnant.	87	Gustaff Starenflycht	
	88	Anders Haake	
	89	Erich Dubbe	
Fendrich	90	Samuel Håk	
		<i>Åbolenske infanterie.</i>	
Capitejn	91	Gustaff Funck	
		<i>Björnsborg infanterie.</i>	
		<i>Stackelbergs</i>	
Capitejner	92	Hans Bock	
	93	Hindrich Spohra	
Leutnant	94	Jacob Richter	
		<i>Hälsing regementet.</i>	
Leutnant	95	Reuhausen	blifven efter i Klinof
		<i>Gen. Lejonhufvudz regemente.</i>	
Capitejn	96	Anders Kohlbeck	Öfverst Posses Reg:t
Leutnant	97	Isaac Myhrman	d:o
		<i>Öfverst von Swengels regemente i Pernou.</i>	
Leutnant	98	Gustaff Lilljefelt	voluncteur

Simbersches columnen upbrötho d. 11 April och ankomo till
Toboll d. 15 September 1711.

		<i>Nylandz cavallerie</i>	
Ryttmäst:re	1	Christoph. Lud. Toll	i Wercaturien
	2	Erenst Johan Nöding	
	3	Matthias Joh. Reuterkrone	
	4	Gustaff Wallas	
Leutnanter	5	Johan Speitz	
	6	Lars Tollet	i ihälselagen på vägen d. 4 juni
	7	Jacob Brunstedt	
	8	Anders Ögnelod	
	9	Fred. Christ. Toll	
Corneter	10	Jöran Boye	
	11	Erich Lind	
	12	Anders Edberg	i Klinoff
Munsterskr.	13	Petter Tunman	i Wercaturien
		<i>Norr skånska cavallerie.</i>	
Ryttmästr	14	Philip Bonde	} i ihälselagne på marschen
	15	Wilhelm Grönhagen	
	16	Bartholomæus Björnberg	
	17	Georg Mällin	
	18	Anders Hall	} i Wercaturien
	19	Evert von Tielen	
	20	Christian Hammarschöld	
	21	Carl von Linde	
	22	Augustin Hall	
Regtz kvarter.	23	Casper Mannerberg	bordtkommen på marsch.
Leutnanter	24	Georg Waltman	
	25	Thomas Swahn	
	26	Joh. Lorentz Linde	
	27	Magnus Hyll	
	28	Samuel Dejer	
	29	Joh. Gorg Linck	
	30	Joh. Syk	
	31	Georg Borneman	bordtkommen på marsch.
	32	Otto Reinhold Grass	[tagit ryska religion]

Corneter	33	Christer Lejonstein	i Klinoff
	34	Johan Öhrberg	
	35	Gustaff Horn	
	36	Wollmar Hind. Brummer	
	37	Åke Errarp	dödh i Toboll
	38	Petter Drilling	
	39	Reinholdt Gust. Toll	
	40	Bartholomens Ennes	
	41	Jonas Thegman	
	42	Cornelius Ridderschantz	
	43	Erich Swensson	[i Tomski]
	44	Johan Bary	
	45	Lago Flemming	
Pastor	46	Ingel Rabenius	
Qvartermäst:re	47	Hans Hind. Bredendick	i Wercaturien
Fältskiär	48	Hindrich Bladt	
Gessäller	49	Godtfrid Brejer	i Wercaturien
Munsterskrifvare	50	Petter Lydh	i Wercaturien
	51	Nills Lundgren	
Capitejn		<i>Lif dragoner.</i>	
	52	Joh. Fredrich Smitt	i Wercaturien
Leut:t		<i>Skånske dragonerne eller Pritzens reg:t.</i>	
	53	Steen Cojet	
Capitejner		<i>Öfverst Wennerstedtz dragoner.</i>	
	54	Casper Stakelberg	
	55	Erich Falck	
	56	Jacob Johan Bildring	
Leutnanter	57	Johan Gyllenborg	i Solikamske
	58	Mich. Willh. Engelhardt	[i Tomski]
	59	Carl Hay	
	60	Lars Ehrenqvist	
	61	Zacharias Zapff	
	62	Johan Gyllenpamp	[i Tomski]
	63	Lars Westlind	[i Tomski]
	64	Oloff Trygg	bordtkommen på marschen
	65	Michael Paliet	

	66	Erich Hägerman	
	67	Martin Räckenberg	i Klinoff
	68	Erland Kaffie	[i Tomski]
	69	Fabian Brandt	
	70	Samuel Wallenfelt	hos vojvoden i Pilom
	71	Adam Sillfwersparre	
		<i>Öfverst Gyllenstiernas drag:er.</i>	
Capitejner	72	Hans Erenst Bogenhagen	i Wercaturien
	73	Hindrich Pettersson	
	74	Anders Orlamynde	
	75	Nicolaus Psilander	i Wercaturien
	76	David Petter Thourlinde	
	77	Erich Thelas	[i Solikamske]
Regtz qvart. Leut:er	78	Unger von Stiernberg	i Wercaturien
	79	Hans Hind. Köhler	
	80	Joh. Niclas Büchner	
	81	Carl Jacob Kirckner	
	82	Erich Jägerhorn	
	83	Petter Siöberg	
	84	Wollmar Brummer	
	85	Mårten Graan	tagit tjänst hos ryssen
Corneter	86	Casper Engelhardt	
	87	Christopher Lang	
	88	Gustaff Gusse	
	89	Reinh. Wilh. Albedyll	
Auditeur	90	Lars Tollsteen	
		<i>Öfverst leut:t Skougz esquadron.</i>	
Capitejn	91	Samuel Kylander	
		Infanterie.	
		<i>Dahl regementet.</i>	
Adjutant	92	Johan Palmstroek	
		<i>Västerbottens regementet.</i>	
Capitejn	93	Johan Moritz	i Klinoff

Capitejn	94	<i>Öfverst Beckers regemente.</i> Adam Wolfelt	bordtkommen på marschen
Capitejn	95	<i>Öfverst Wrangels regem.t.</i> Georg Engelhardt	[1 Tomski]
Fendrich	96	<i>Öfverst Banerens reg.t.</i> Wollmar Ridderskantz	
Capitejn	97	<i>Öfverst leut:t Biörnbergz battallion.</i> Carl Palmfelt	
Öfnske columnen upbrötho d. 15 Maj och ankommo till Toboll d. 7 december A:o 1711.			
Ryttmäst:r	1	<i>Svenska adelsfahnan.</i> Hans Swedenhielm	
	2	Bengt Pijhl	[1 Tomski]
	3	Jonas Apelihielm	
	4	Hampus Beltfrage	
	5	Johan Pistolschylt	
Reg:tz quart. Leutnanten	6	Carl Falcker	
	7	Jacob Kemnitz	
	8	Anders Dahlheim	} [1 Tomski]
	9	Casten Rönnou	
	10	Jöns Hall	
	11	Samuel Söderman	
	12	Reinholt Rapholtz	
	13	Carl Bruun	
Corneter	14	Mattias Lundgreen	} [1 Tomski]
	15	Hindrich Garff	
	16	Petter Dykman	dödhslagen i Toboll
	17	Johan Phœnix	[1 Tomski]
	18	Nills Ohlsbohm	
	19	Jöran Pijhl	
Auditeur	20	Johan Lillander	
Adjutant	21	Christopher Eekeroth	

<i>Östgötha cavallerie.</i>			
Ryttmäst.	22	Gustaff Graaff	
	23	Carl Wrangel	
	24	Anders Neroth	
	25	Leonhardt Kagge	
Leutnanter	26	Lars Gröning	
	27	Bertill Gammal	[1 Tomski]
	28	Petter Grooth	
Corneter	29	Johan Segeroth	dödh i Offa
	30	Oloff Wetterstrand	} [1 Tomski]
	31	Johan Rosensträhle	
	32	Nills Gripenhielm	
	33	Nills Wijberg	dödh i Offa
	34	Mårten Jesse	
Adjutant	35	Gustaff Gyllenqwist	
<i>Skånska cavallerie.</i>			
Ryttmäst:re	36	Phillis Ehrenmarck	
Leutnanter	37	Samuel Manfelt	
	38	Johan Sturck	[1 Tomski]
	39	Bengt Lindgreen	
	40	Jöns Kock	
	41	Magnus Plagman	[1 Tomski]
Cornet	42	Swenske	dödh på vägen ifrån Muschou
Pastor	43	Magnus Ahlbeck	
<i>Östgötha infanterie.</i>			
Capitej:r	44	Jean Brunhielm	
	45	Wollmar Gyllenollon	
	46	Carl Toll	
	47	Johan Tranfelt	
	48	Petter Berg	
Regtz quart.	49	Carl Pijhlfelt	
Leutnant.	50	Godtfrid Blanck	
	51	Petter Ollenkopp	dödh i Toboll
	52	Erich Stierna	
	53	Christopher Pamp	[1 Tomski]
	54	Oloff Ridderfelt	
	55	Magnus Palmgren	

Fendrichar	56	Niclas von Byssing	
	57	Swante Ugla	dödh i Piskar kloster
	58	Magnus Sturckenfelt	[i Tomski]
	59	Samuel Kroning	
	60	Mattz Pamp	[dödh i Tomski]
	61	Petter Tupp	[i Tomski]
	62	Christian Råff	
	63	Oloff Bergström	
	64	Anders Buss	} [i Tomski]
Pastor	65	Magnus Kling	
	66	Frantz Westerdahl	
Battallionspräster	67	Anders Bergner	i Wercaturien
	68	Jonas Österberg	
Fältsk:r gessel	69	Johan Mejer	
<i>Calmar regementet.</i>			
Capitejner	70	Petter Falck	
	71	Georg Ugelwij	
	72	Hans Gripenwald	
Regtz qvart. Leutnanter	73	Zacharias Ullsax	[i Tomski]
	74	Nills Lyssel	
	75	Christian Hesse	[i Tomski]
	76	Johan Hising	
	77	Nills Dyck	} [i Tomski]
	78	Oloff Ehrenkrona	
Fendrichar	79	Hans Falck	
	80	Jacob Åbrandt	} [i Tomski]
	81	Nills Roback	
	82	Johan Österberg	
	83	Erich Muhlberg	
Battall. präst Fältväbel Commissar	84	Anders Rosensträhle	[i Tomski]
	85	Gustaff Axelsson	
	86	Johan Falck	
	87	Mathias Åhman	
<i>Dahl regementet.</i>			
Fendrichar	88	Mattz Ferenberg	
Auditeur	89	Gunmun Nohrberg	
	90	Johan Ruuth	

		<i>Västgötha regementet.</i>	
Pastor	91	Carl Stranbeck	
		<i>Cronbergz regementet.</i>	
Leutnant	92	Carl Tranfelt	
Pastor	93	Carl Högberg	
		<i>Gen. Lejonhufvudz regem:te.</i>	
Fendrich	94	Johan Schylt	[i Tomski]
Pastor	95	Sanmarek	i Solikamske
Batt. präst	96	Erich Nohrberg	
		<i>Öfverst Banerens regem:te.</i>	
Pastor	97	Johan Brunerus	[tagit ryska religion i Tomski]
Volunceteur	98	Ludw. Dypenbrock	[i Tomski]
		<i>Jönkiöpingz regementet.</i>	
Commissarius	99	Gustaff Westerheim	[i Tomski]
		<i>Lif dragonerne.</i>	
Väbeln	100	Anders Forssman	
Swiaskis columnen upbrötho der ifrån d. 13 martij och ankommo till Toboll d. 7 december 1711.			
		<i>Drabant choren.</i>	
Corporaler	1	Broo Rolamb	
	2	Johan Kurssel	i Wercaturien
	3	Joh. Fred. Rygel	i arrest i Casan
Drabanter	4	Erich Pihlrooth	
	5	Gothard Wilh. Frejman	
	6	Magnus Gabriel Funck	
	7	Claas Öhrenhielm	
	8	Fabian Willh. Wrangel	
		<i>Lif regementz cavallerie.</i>	
Ryttmäst.	9	Claas Planting	dödh i Toboll in april
Leutnanter	10	Lars Rodtin	
	11	Lönman	dödh i Offa

		<i>Smdlenska cavallerie.</i>	
Ryttmäst:re	12	Clas Ankarfelt	
	13	Bruun	
		<i>Skånska cavallerie.</i>	
Leutnant	14	Gustaff Lenck	
		<i>Swenska adelsfahnan.</i>	
Pastor	15	Hindrich Sophius	
		<i>Nylenska cavallerie.</i>	
Ryttmäst:r	16	Ewoldt Patkull	
		<i>Åbolenske cavallerie.</i>	
Cornet	17	Engelbrecht Joh. Jordan	
		<i>Carelske cavallerie.</i>	
Ryttmäst.	18	Anders Losfert	
	19	Alexander Modlin	
	20	Elias Backman	
		<i>Öfverst Wennerstetz dragoner.</i>	
Leutnant	21	Carl Palm	
		<i>Öfverst Schreiterfeltz dragoner.</i>	
Capitejner	22	Magnus Hind. Hay	
	23	Joh. Nicol. Stolting	
Reg:tz quart.	24	Joh. Christ. von Ruden	
Leutnanter	25	Anders Freyendahl	
	26	Jacob Frid. Criess	i arrest i Casan
	27	Willhelm Blankenhagen	i arrest d:o
	28	Martin Willhelm Bornman	} i Wercaturien
	29	Heimert Knorring	
	30	Georg Fredrich Freyman	
	31	Johan Stackelberg	drunknat wid Swiaski.
Corneter	32	Lorentz Godtfriedh Swen- sson	[1 Tomski]
	33	Wollmar Ruden	[1 Tomski]
	34	Fredr. Dominicus Graumüller	[1 Tomski]

	35	Eberhard Volm. Brackel	
	36	Fredrich. Joh. Stackelberg	[1 Tomski]
	37	Jacob Mejer	
	38	Ullrich Brötell	
		<i>Volunceteur.</i>	
Capitejner	39	Simon Conrad Roling	
	40	Magnus Willh. Albedyll	
Leutnanter	41	Joh. Fred. Gyllensmidt	[1 Tomski]
	42	Wilhelm Swerdtfelt	
Corneter	43	Hind. Joh. Stoltzing	
		<i>Gen. maj. Schlipenbachz reg.te drag.r.</i>	
Capitejner	44	Carl Otto Pregante	
	45	Thieoffel Pregante	
	46	Swen Rosenqvist	[1 Tomski]
	47	Joh. Christoph. Falck	
	48	Casper Taube	
	49	Job. Fred. Hacken	
	50	Berend Gust. Engelhardt	
Leutnant.	51	Christoph. Wilh. Overhoff	
	52	Erenst Reisner	
	53	Christoph. Kurek	
	54	Hindrich Martini	[1 Tomski]
	55	Joh. Georg Tyroll	
	56	Claas Taube	} i arrest i Cassan
	57	Georg Pranhoff	
	58	Willhelm Tomasson	
	59	Reinholdt Joh. Heldt	död i Swiaski
Corneter	60	Hans Wrangel	i arrest i Casan
	61	Joachim George Heldt	
	62	Anders Roose	i arrest i Casan
	63	Gustaff Bierbach	
	64	Joh. Simon Colerius	
	65	Claus Georg Lamberg	
	66	Petter Pietendorff	dödh på marschen ifrån Offa
	67	Wilhelm Wode	[1 Tomski]
	68	Joh. Georg Reinicke	

	69	Anders Orschoffski	död i Swiaski
Adjutant	70	Johan Debesch	
Furjer	71	Heldt	dödh på marschen
Fältskiär	72	Hindrich Schindler	i Cassan
		<i>Voloncteur.</i>	
Under officer	73	Gustaff Toube	i arrest i Cassan
		<i>Gen. maj. Mejerfeldts drag.r.</i>	
Capitejn	74	Trens	
		<i>Öfverst Taubens dragoner.</i>	
Cornet	75	Ehrenborg	} i arrest i Cassan tagit tjänst hos zaren
Sergeant	76	Ehrenborg	
		<i>Öfverst Dykers dragoner.</i>	
Capitejn.	77	Gustaff Knorring	} i Wercaturien
	78	Carl Gustaff Swartz	
	79	Elias Pihlgran	
	80	Lars Nillsson	
	81	Jonas Lindbohm	} i Wercaturien
Leutnanter	82	Magnus Örenflycht	
	83	Otto Moritz Krebs	
	84	Fred. Melch. Kussenbahr	
	85	Swen Welin	
	86	Nills Kost	
	87	Anders Kahlberg	[i Tomski]
Corneter	88	Carl Schyltkorn	
	89	Basigen Tielloff Waltz- leben	[i Tomski]
	90	Jeremias Hassel	
	91	Jacob Holenius	i arest i Casan
	92	Hindrich Springer	
	93	Christopher Springer	
	94	Giess	i arest i Casan
	95	Otto Gust. Bremmer	
	96	Erich Myhrman	
	97	Anders Söderman	
	98	Henning	dödh på marschen
Adjutant	99	Christopher Lindbohm	

		<i>Öfverst Hielms dragoner.</i>	
Leutnant	100	Springport	i arest i Casan
Fältskiär	101	Prabant	tagit tjänst
		<i>Öfverst leut:t Zögens esquadron.</i>	
Capitejner	102	Müller	
		<i>Öfverst leut:t Brandtz esquadr.</i>	
Capitejner	103	Hind. Joh. Huden	
	104	Nothoff	död i Swiaski
Leutnanter	105	Johan Grönhoff	
	106	Johan Hauenschöld	
	107	Herman Fred. Gerdis	
Cornet	108	Petter Joh. Kiersbohm	
		<i>Öfverst leut:t Skogens esquadron.</i>	
Capitejner	109	Johan Casper Grå	
	110	Ditr. Joh. Hinne	
Leutnanter	111	Henning Christ. Albrecht	
	112	Mag. Hind. Pauli	
Cornet	113	Nybom	i Casan i arest
		<i>Guardiet.</i>	
Capitejn	114	Reinholdt Klöverschylt	
Fendrich	115	Carl Silfwerhielm	
		<i>Uplands infanterie.</i>	
Capitejner	116	Carl Gust. Silfwerlås	
	117	Erich Kohlbohm	
		<i>Östgötha infanterie.</i>	
Leutnant	118	Gyllenollon	förkommen på marschen
		<i>Dahl regementet.</i>	
Leutnant	119	Oloff Pommerin	
Reg:tz fältsk.	120	Jacob Schultz	
		<i>Västerbottens infanterie.</i>	
Fendrich	121	Johan Scharle	[i Tomski]

		<i>Sörmanlands infanterie.</i>	
Capitejn	122	Casper Hård	
Fendrich	123	Georg Liudahl	[i Tomski]
		<i>Gen. maj. Stackelbergz reg.</i>	
Fendrichar	124	Pajkull	i Vercaturien
	125	Carl Gustaff Falert	
		<i>Fortification.</i>	
Leutnant	126	Johan Anton Matern	
		<i>Öfverst Possens regem.te.</i>	
Fendrich	127	Passelberg	i arest i Casan
		<i>Hälsing regementet.</i>	
Fendrich	128	Erich Finelius	
		<i>Öfverst Banerens regem.te.</i>	
Fendrich	129	Petter Smittberg	
		<i>Carelske cavallerie.</i>	
Cornet	130	Adam Hind. Swerdtfelt	

Nissna columnen upbrötho d. — — — och ankommo till Toboll d.
12 december 1711.

		<i>Läf dragonerne.</i>	
Capitejner	1	Carl Rothkirek	
	2	Jean Rehn	
Leutnanter	3	Strokierck	
	4	Stålhammar	
	5	Lylo	
Corneter	6	Palmborg	i Solikamske
	7	Erich Piper	
	8	Brath	} döde i Nissna
	9	Rothkirek	
	10	Danqvardt	
Adjutant	11	Rosbach	tagit tjänst dödh i Toboll

		<i>Svenska adelsfahnan.</i>	
Ryttmästare	12	Schiönström	} 1 Solikamske
	13	Stiernstedt	
Leutnant.	14	Stiernhoff	
		<i>Smålandz cavallerie.</i>	
Leutnanter	15	Mouritz Brandt	1 Solikamske
	16	Johan Kyhlberg	
	17	Jonas Falck	
	18	Erich Rietz	
	19	Jonas Georg Gyllenpamp	[1 Tomski]
	20	Mårten Westbohm	
	21	Dawid Starckman	
	22	Eller Ehrenreuter	1 Solikamske
	23	Petter Swahn	
	24	Hans Georg Bråkenhielm	1 Niessna
	25	Johan Klint	
Corneter	26	Benjamin Rääf	
	27	Oloff Lothman	1 Solikamske
	28	Johan Comstedt	
	29	Zacharias Trolle	
	30	Gabriel Lund	
	31	Måns Boman	
	32	Hindrich Popelman	
	33	Samuel Lindberg	
	34	Oloff Bergman	
	35	Ambiörn Beeth	
Adjutant	36	Johan Almroth	1 Solikamske
Commiss.	37	Lars Öller	dödh i Toboll
		<i>Nylandz cavallerie.</i>	
Leutnant.	38	Petter Fischer	dödh i Toboll
	39	Johan Planman	
	40	Johan Gyllenbügel	
	41	Hindrich Korpfelt	
	42	Boye	
	43	Johan Wollberg	
	44	Jonas Sellberg	1 Niessna
	45	Isaac Frijs	

Corneter	46	Georg Frisius	
	47	Johan War Ohron	
	48	Jacob Ruuth	
	49	Johan Åkerlund	
	50	Johan Frijs	
	51	Otto Rutenstierna	tagit tjänst
	52	Jacob Haffberg	
	53	Petter Wigell	
	54	Carl Frijs	
	55	Petter Nassaken	
Commissar.	56	Carl Ruuth	
	57	Holling	
<i>Östgötha cavallerie.</i>			
Ryttmästare	58	Hadorff	1 Klinoff
	59	Segerstierna	
Regitz quart.	60	Elfwörn	
	61	Eisleben	
Leutnanter	62	Rosenstierna	
	63	Anders Pihlträ	
Corneter	64	Daniel Rydellus	
	65	Johan Lindgreen	[1 Tomski]
	66	Gustaff Blommenschylt	1 Klinoff
<i>Carelske cavallerie.</i>			
Leutnanter	67	Lorentz Wilh. Rutenschöld	
	68	Johan Costian	[1 Tomski]
Corneter	69	Johan Wedell	
	70	Johan Bruzin	
	71	Erich Joh. von Borkhusen	
	72	Berendt Gust. Wijs	
	73	Christopher Duncker	
	74	Erich Bång	
	75	Gustaff Borgman	
	76	Ertman Lundberg	
	77	Lorentz Gårstäng	
	78	Erich Kruut	
Adjutant	79	Gabriel Bock	
Qvarterm.	80	Morton Berg	1 Nissna
Corporal			
Fältskär			

<i>Söder skånske cavallerie.</i>			
Ryttmäst:re	81	Rooth	
	82	Balck	
	83	Tisenhausen	1 Solikamske
Leutnant	84	Balck	
	85	Christoph. Emanuelsson	
<i>Skånska dragonerne.</i>			
Capitejner	86	Oxhuffwud	
	87	Rosenbach	[1 Tomski]
	88	Fischer	
	89	Brandt	
	90	Stahre	[1 Tomski]
Leutnant	91	Stahre	1 Nissna
Cornet	92	Bruse	
Pastor	93	Collin	
Rustmäst:re	94	Claas Wiltfang	
<i>Öfverst Schreiterfeltz dragoner.</i>			
Capitejner	95	Hind. Johan Giging	
	96	Mag. Hind. Nassaken	
	97	Carl Lejonstierna	
	98	Christ. Albr. Albedill	
Leutnant	99	Gust. Reinh. Rijsenkamp	
Adjutant	100	Reinh. Johan Rijsenkamp	
<i>Gen. maj. Mejerfeltz dragoner.</i>			
Leutnant	101	Threns	
Cornet	102	Dydken	
<i>Öfverst leut:t Zogens esquadron.</i>			
Leutnant:r	103	Christopher Wahl	
	104	Nicolaus Kreutzman	[1 Tomski]
Cornet	105	Anders Sahlen	[1 Tomski]
<i>Dahl regem:tz infant:e.</i>			
Pastor	106	Carl Mohrin	

Capitejn	107	<i>Jönkiöpingz regementet.</i> Mörner	
		<i>Närckes regementet.</i>	
Leutnant	108	Strömfelt	
	109	Mönster	
	110	Olleqvist	
		<i>Västerbottens regementet.</i>	
Capitejn	111	Bandemer	1 Klinoff
Leutnant	112	Lindahl	
Fendrich	113	Drentel	
		<i>Österbottens infant:e.</i>	
Capitejn	114	Knoop	
		<i>Biörnborgz infanterie.</i>	
Leutnant	115	Westman	
		<i>Nylandz infanterie.</i>	
Leutnant	116	Borg	
Cornet	117	Tyroll	
Pastor	118	Serenius	
		<i>Gen. Lejonhufvudz regem:te.</i>	
Capitejn	119	Wrangel	1 Nissna
		<i>Öfverst Wrangels regem:te.</i>	
Capitejn	120	Josep Packlin	[1 Tomski]
Leutnant	121	Gustaff Sour	
		<i>Öfverst De La Gvardies regm:te.</i>	
Reg:tz quart.	122	Ditleben Bagge	
Leutnant	123	Korbmaker	
		<i>Under off:er corp. och gemene af gvardiet.</i>	
Solldat	124	Lars Räck	

		<i>Gen. maj. Mejerfeltz drag.r.</i>	
Corp.	125	Melcher Hietz	
	126	Arensson	
Dragoner	127	Michel Rosendahl	
	128	Simon Otto	
	129	Oloff Erentson	
	130	Jean Hindrichson	
		<i>Öfverst leut:t Sackens battalion.</i>	
Qvarterm.	131	Poll	dödh i Nissna
		<i>Gen. maj. Schultz rege- mente infant:e.</i>	
Fältväbel	132	Webel	
Furjer	133	Mejer	
		<i>Östgiötha infanterie.</i>	
Furjer	134	Alffsting	i Nissna
		<i>Öfverst Ekebladtz regemente.</i>	
Sergeant	135	Wittneben	
		<i>Enspenner compagn.</i>	
Corporal	136	Unger	
Gemehne	137	Engelbrecht	i Solikamske
	138	Godtlieb Weisfeldt	
	139	Adam Weisfelt	
	140	Bertil Welckman	
	141	Alexander Törner	
		<i>Nyländske cavallerie,</i>	
Corporal	142	Greenman	tagit tjänst
		<i>Stall staten.</i>	
Stallmäst:re	143	Acterberg	i Nissna
Under stallmäst:re	144	Holm	

**Af Wijborgske gvarnison ankommo hit till Toboll d. 6 februarij
A:o 1712.**

		<i>Tawaste huus infanteri.</i>	
Capitejn	1	Michael Büttner	
Leutnant	2	Reinh. Jean von der Pahlen	
Fendrich	3	Anders Castelin	
Adjutant	4	Paul Bossin	
		<i>Biörnborgz dublering.</i>	
Leutnant	5	Hindreich Klowensik	[1 Tomski]
Fendrich.	6	Otto Hind. Schrippen	
	7	Gabriel Sahren	
		<i>Nyländske dublering.</i>	
Reg:tz quart.	8	Samuel Duffwing	
Fendrich	9	Alexander Westerman	[1 Tomski]
		<i>Sawolax dublering.</i>	
Fendrich	10	Christian Schroderus	[1 Tomski]
		<i>Artolleriet.</i>	
Styckjunk:r	11	Johan Wanoch	[1 Tomski]
Prov. mäst:r	12	Hans Hind. Soldan	
Häradszhöfding	13	Hendrich Turonius	

Extract af all den afgång som vid förenämbde columner befinnes.

Sothdöde	29	<i>Præsentes här i Toboll.</i>			
Dödhslagen på vägen	1	Öfverste	1	Adjutanter	21
Massakrerade här i Toboll	4	Öfverst leutnant . . .	1	Proviand mäst.	1
Drunknade	2	Corp. drabant	1	Häradz höfding . . .	1
Bordtkomne på marschen.	9	Drabanter	5	Regemtenz fältskiär .	4
Tagit tjänst hos Zaren	7	Capitejner och ryttm.	148	Gesseller d:o . . .	2
D:o hos vojvoden i Pilom	1	Reg:tz kvartermäst:r .	15	Styckjunkare	11
Tillbaka gägne till Muscou	3	Leutnanter	187	Fyhrvärkare	1
I Nisna qvarblefne .	7	Corneter och fendrichar	204	Miner	4
		Präster	15	Tyghvachtare	1
		Auditeurer	4	Öfver vagmäst.	1

I arrest i Casan . . . 13	Öfver stallmäst:re . . . 1	Commissarier 4
Qvarblefne d:o . . . 2	Under stallmäst:re . . . 2	Under officer 9
Qvarblefne i Klinoff 25	Bryggmästare 1	Corp. och gemehne . . . 12
I Solikamske 14	Constabel 1	S. 661
I Werkaturien 21	Munsterskrifvare 1	
I Irretkutske. 2		
S. 140		
Præsentes 661		
801		

**Muscoffslike suiten afgingo ifrån Muscou d. 19. och 23. febr. 1712
och ankommo till Toboll d. 15. Majj.**

		<i>Fortifications staten.</i>	
Material skrifvare	1	Balltzar Mennerling.	
		<i>Drabant choren.</i>	
Fältskiär	2	Grass.	
		<i>Gvardie.</i>	
Munsterskrifv.	3	Oloff Saling	
Corporal	4	Christian Kierulff	
Trumslag.	5	Mattz Holm	
Kutzsken	6	Michel Mandellos	
		<i>Lif regementet.</i>	
Leut:t	7	Johan Braske	
Cornet	8	Hindrich Flemming	
Qvarterm:r	9	Claas Brandt	
		<i>Rigske adelsfahnan.</i>	
Leut:t	10	Anders Beck	
Cornet	11	Frantz Mejer	
		<i>Öfverst Horens skånsk. cavall.</i>	
Esqvadronsprästen	12	Petter Ehnström	
Fältsk. gess.	13	Michael Sammel	

Corneter	14	<i>Carelske cavall. och öfverst Löschers reg:e.</i> Otto Dellwig	[i Tomski]
	15	Oloff Träsk	
Lentnant		<i>Gen. maj. Krusens regem:te.</i>	
	16	Oloff Hård	
Reg:tz kvarter- mästar		<i>Carelske dubb. och öfve: Armfeltz regem:t cavaller.</i>	
	17	Casper Hind. Duffwing	
Capitejn		<i>Öfverst Schröterfeltz dragoner.</i>	
	18	Joh. Gust. von Palmbach	
Capitejn		<i>Öfverst Dykers dragoner.</i>	
	19	Gerhardt Palmstrouk	
Capit.		<i>Öfverst Albediels regem:te.</i>	
	20	Georg Adolph Menius	
Leut:t Cornet		<i>Öfverst Hielms dragoner.</i>	
	21	Lars Rabenius	
Leutnanter	22	Natanael Brunke	
		<i>Öfverst Taubs drag:r.</i>	
	23	Jöran Berglijn	
	24	Michael Zims	
Capitejn Regementz prästen		<i>Närekes eller Värmlands infant:e.</i>	
	25	Hindrich Green	
Fendrich Fältsk. gess.	26	Erich Dryander	[tagit ryska religion.]
	27	Ander Waller	
	28	Berendt Sparre	
	29	Willhelm Miske	
Capit.		<i>Callmar regimentet.</i>	
	30	Barthold Hammarhielm	

		<i>Scharaborgz eller Väst- göth regem:t.</i>	
Capitejn	31	Gustaff Oxe	
		<i>Nylandz eller öfv:e Rud- bergz reg:t.</i>	
Capit:er	32	Gotthardt Magnus Budberg	
		<i>Biörneborgz el. gen. maj. Stakelbergz.</i>	
Batt. präst	33	Gabriel Lauræus	
		<i>Västerbottens regemente.</i>	
Gemehne	34	Christopher Wijkman	
	35	Petter Pamp	
		<i>Wijborgz infanterie.</i>	
Fend.	36	Erich Borgman	
		<i>Af Wikiske infant. och öfverst von Fersens reg:t.</i>	
Capit:er	37	Georg Hind. Swenson	
	38	Claas Dunkam	
	39	Johan Adolph Tyroll	
		<i>Af Wier- och Järviske inf. öfv:st Rebinders reg:t.</i>	
Fend.	40	Casper Joh. von Bruck- hausen	
		<i>Svånske tremänning infant. och Lejonhuff- wudz.</i>	
Capit.	41	Lenhardt Hiulhammar	
	42	Gabriel Gyllenankar	[1 Tomski]
		<i>Finske tremänningar och öfverst Lodhes reg:t.</i>	
Capt. leut:t.	43	Niclas Wädman	[1 Tomski]
		<i>Nylandz infant:e och öfverst von Rohers batt:n</i>	
Capitejn	44	Arffwed Stiernkrantz	

		<i>Öfverst Nierotz infanterie.</i>	
Fend.	45	Johan Corolewitz	
		<i>Öfverst Hastferds infanterie.</i>	
Leut:t	46	Carl Göbe	
		<i>Af öfverst Bäckers infanterie.</i>	
Fend.	47	Magnus Joh. von Ceumern	[1 Tomski]
		<i>Öfverst Ekebladz regem:te.</i>	
Fend.	48	Adam Hind. Resing	
		<i>Öfverst baron Lieuens infanterie värfvade.</i>	
Capitejner	49	Herman Gust. Wrangel	
	50	Anders Bruuse	[1 Tomski]
Leut:t	51	Mag. Hind. Derfeldt	
	52	Georg Hind. Tyroll	
		<i>Öfverst Boyes regem:te tyskar.</i>	
Leut:t	53	Hans Boye	
Adjutant	54	Joh. Adam Parsfeldt	
		<i>Af major Zeulenbergz tyska battallion.</i>	
Capitejn	55	Erich Liein	
		<i>Öfverst Lorentz corp.</i>	
Corneter	56	Anders Rudolph Buckman	[1 Tomski]
	57	Frantz Schäffler	
		<i>Af civil staten.</i>	
Secreter:e	58	Joachim Dittmar	
Fältcommis.	59	Gustaff Dunkam	
Krigzcomiss.	60	Hindrich Brandberg	
Öfv. och provincial auditör	61	Christian Lado	
Prov. mäst:re	62	Johan Smidt	

Gen. maj. Crentzens secreter	63	Christian Geisler	
Kirch spiels commiss. och amptskrifvare	64	Johan Stabecken	
		<i>Kongl. Maj:ttz huf stat.</i>	
Håfqvarterm.	65	Arwed Schånberg	
Håfbokhållare	66	Petter Bek	
D:o Kiökmäst:re	67	Carl Steinhagen	

HISTORISKA HANDLINGAR

TILL TRYCKET BEFORDRADE

AF

**KUNGL. SAMFUNDET FÖR UTGIFVANDE AF HANDSKRIFTER
RÖRANDE SKANDINAVIENS HISTORIA**

ADERTONDE DELEN.

STOCKHOLM
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER
1900—1903

Pris 5 kronor.

2081802

**RETURN
TO →**

CIRCULATION DEPARTMENT
202 Main Library

LOAN PERIOD 1

2

3

HOME USE

4

5

6

ALL BOOKS MAY BE RECALLED AFTER 7 DAYS

1-month loans may be renewed by calling 642-3405

6-month loans may be recharged by bringing books to Circulation Desk

Renewals and recharges may be made 4 days prior to due date

DUE AS STAMPED BELOW

OCT 22 1977 62

REC. CIR. NOV 4 '77

FORM NO. DD 6,

UNIVERSITY OF CALIFORNIA, BERKELEY
BERKELEY, CA 94720

© 1

